

ΙΩΑΝΝΟΥ Θ. ΡΩΣΣΗ, Δ. Φ.
π. ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΟΥ

ΘΕΟΦΡΑΣΤΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΕΣ

ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΙ

ΔΙΑ ΤΗΝ Γ' ΤΑΞΙΝ ΤΩΝ ΤΕΤΡΑΤΑΞΙΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΟΝ ΤΟΙΑΥΤΗΝ ΤΩΝ ΛΟΙΠΩΝ
ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΤΗΣ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ



ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΙΩΑΝΝΟΥ Θ. ΡΩΣΣΗ

ΟΔΟΣ ΦΙΛΟΘΕΗΣ & ΝΙΚΟΔΗΜΟΥ

(Παρά τὸ Μητροπολιτικὸν μέγαρον)

1924

ΙΩΑΝΝΟΥ Θ. ΡΩΣΣΗ, Δ. Φ.
Π. ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΟΥ

42058

ΘΕΟΦΡΑΣΤΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΕΣ

ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΙ

ΔΙΑ ΤΗΝ Γ' ΤΑΞΙΝ ΤΩΝ ΤΕΤΡΑΤΑΞΙΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΟΝ ΤΟΙΑΥΤΗΝ ΤΩΝ ΛΟΙΠΩΝ
ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΤΗΣ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ



ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΙΩΑΝΝΟΥ Θ. ΡΩΣΣΗ
ΟΔΟΣ ΦΙΛΟΘΕΗΣ & ΝΙΚΟΔΗΜΟΥ
(Παρά τὸ Μητροπολιτικὸν μέγαρον)

1924

Λογ. πράξεις Ἐκπαιδ. συμβουλ. 59772
Τιμὴν κατὰ βιβλίον καὶ φόρος Δραχ. 18,40
(Βιβλίου Δρ. 6,80 - φόρος ἀναγρ. Δραχ. 1,40)
18-9-1923

Ἀριθ. { Πρωτ. 1909
Διεκπ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 31 Ἰανουαρίου 1924

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ
ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς

τὸν κ. **Ἰωάννην Θ. Ῥώσσην**,
συγγραφέα διδακτικῶν βιβλίων.

Ἀνακοινοῦμεν ὑμῖν ὅτι δι' ἡμετέρας πράξεως, τῇ 18 τοῦ λήγοντος μηνὸς ἐκδοθείσης καὶ τῇ 29 τοῦ αὐτοῦ δημοσιευθείσης ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 7 φύλλῳ τῆς Ἐφημ. τῆς Κυβερνήσεως, ἐνεκρίθη τὸ πρὸς κρίσιν ἐν χειρογράφῳ ὑποβληθὲν ὑμέτερον βιβλίον «**Θεοφράστου χαρακτῆρες**» πρὸς χρῆσιν τῶν μαθητῶν τῆς Γ' τάξεως τῶν τετρατάξιων γυμνασίων καὶ τῆς ἀντιστοίχου τάξεως τῶν λοιπῶν σχολείων τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως.

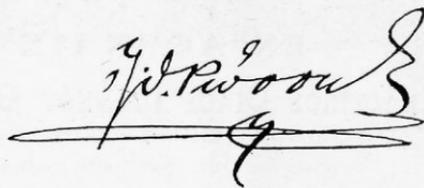
Ἐντολῇ τοῦ Ὑπουργοῦ

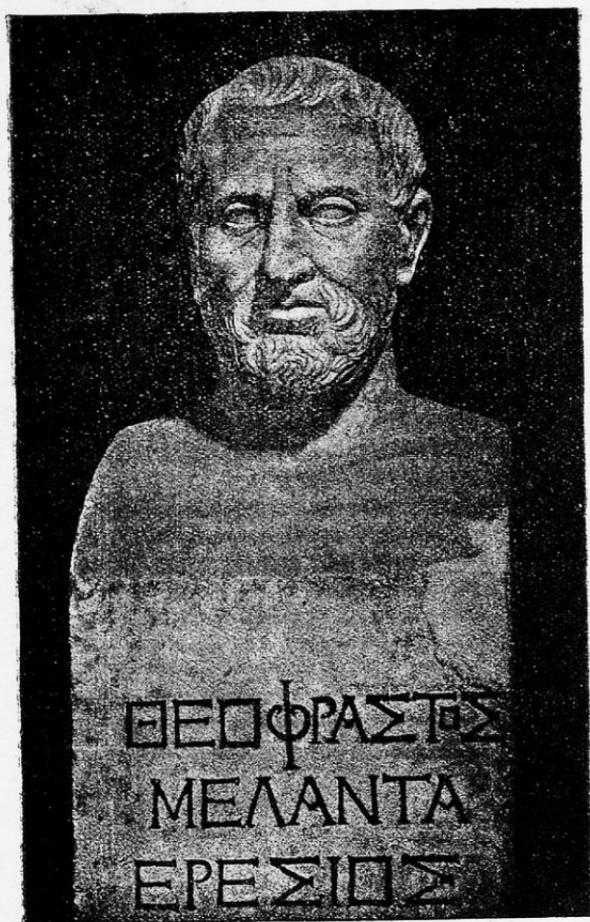
Ὁ Τμηματάρχης τοῦ Γ' Τμήματος

Ι. ΓΡΥΠΑΡΗΣ

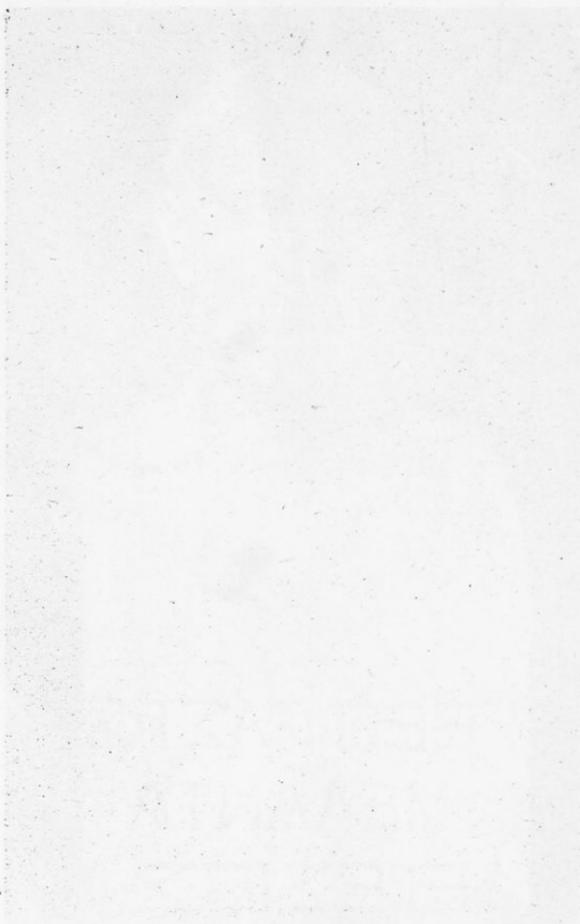
Π. Ζαγανίρης

Πάν γνήσιον ἀντίτυπον φέρει κάτωθεν τὴν ὑπογραφήν τοῦ συγγραφέως.





| Ο ΤΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΥΣ |



ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ



ΧΑΡΑΚΤΗΡΕ

I.—ΕΙΡΩΝΕΙΑΣ

Ἡ μὲν οὖν εἰρωνεΐα δόξειεν ἂν εἶναι, ὡς τύπῳ λαβεῖν, προσποιήσις ἐπὶ τὸ χεῖρον πράξεων καὶ λόγων·

1. ὁ δὲ εἰρων τοιοῦτός τις, οἷος προσελθὼν τοῖς ἐχθροῖς ἐθέλειν λαθεῖν ὅτι μισεῖ· καὶ ἐπαινεῖν παρόντας, οἷς ἐπέθετο λάθρα· καὶ τούτοις συλλυπεῖσθαι δίκην ἠττωμένοις· καὶ συγγνώμην δὲ ἔχειν τοῖς αὐτὸν κακῶς λέγουσι καὶ μὴ ἄχθεσθαι ἐπὶ τοῖς καθ' ἑαυτοῦ λεγομένοις·

2. καὶ πρὸς τοὺς ἀδικουμένους καὶ ἀγανακτοῦντας πρῶως διαλέγεσθαι· καὶ τοῖς ἐντυγχάνειν κατὰ σπουδὴν βουλομένοις προστάξαι ἐπανελθεῖν·

3. καὶ μηδέν, ὧν πράττει ὁμολογῆσαι, ἀλλὰ φῆσαι βουλεύεσθαι· καὶ προσποιήσασθαι ἄρτι παραγεγονέναι καὶ ὄψε γενέσθαι καὶ μαλακισθῆναι·

4. καὶ πρὸς τοὺς δανειζομένους καὶ ἐρανίζοντας [ἀνανεύειν]· καὶ πωλῶν λέγειν, ὡς οὐ πωλεῖ· καὶ μὴ πωλῶν φῆσαι πωλεῖν. Καὶ ἀκούσας τι, μὴ προσποιεῖσθαι, καὶ ἰδὼν φῆσαι μὴ ἔορακένας· καὶ ὁμολογήσας, μὴ μεμνησθαι· καὶ τὰ μὲν σκέψασθαι φάσκειν, τὰ δὲ οὐκ εἰδέναι, τὰ δὲ θαυμάζειν, τὰ δὲ ἤδη ποτὲ καὶ αὐτὸς οὕτω διαλογίσασθαι.

5. Καὶ τὸ ὄλον δεινὸς τῷ τοιούτῳ τρόπῳ τοῦ λόγου χρῆσθαι· («οὐ πιστεύω, οὐχ ὑπολαμβάνω, ἐκπλήττομαι»)· καὶ «λέγεις αὐτὸν ἕτερον γεγονέναι· καὶ μὴν οὐ ταῦτα πρὸς ἐμὲ διεξῆμι· παράδοξόν μοι τὸ πρᾶγμα· ἄλλω τινὶ λέγε· ὅπως δέ σοι ἀπιστήσω ἢ ἐκείνου καταγνῶ, ἀποροῦμαι· ἀλλ' ὄρα, μὴ σὺ ἥττον πιστεύεις»).

II.—ΚΟΛΑΚΕΙΑΣ

Τὴν δὲ κολακείαν ὑπολάβοι ἂν τις ὁμιλίαν αἰσχροῦν εἶναι, συμφέρουσιν δὲ τῷ κολακεύοντι·

1. τὸν δὲ κόλακx τοιοῦτόν τινα, ὥστε ἅμα πορευόμενον εἰπεῖν· «ἐνθυμῆ, ὡς ἀποβλέπουσι πρὸς σὲ οἱ ἄνθρωποι; τοῦτο δὲ οὐδενὶ τῶν ἐν τῇ πόλει γίγνεται πλὴν σοί· ἠύδοκίμεις χθῆς ἐν τῇ στοᾶ»· πλειόνων γὰρ ἢ τριάκοντα ἀνθρώπων καθημένων καὶ ἐμπεσόντος λογοῦ, τίς εἴη βέλτιστος, ἀπ' αὐτοῦ ἀρξάμενους πάντας ἐπὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ κατενεχθῆναι·

2. καὶ ἅμα τοιαῦτα λέγων ἀπὸ τοῦ ἱματίου ἀρελεῖν κροκῦδα. Καί, ἐάν τι πρὸς τὸ τρίχωμα ὑπὸ πνεύματος προσενεχθῆ ἄχυρον, κερρολογῆσαι· καὶ ἐπιγελάσας δὲ εἰπεῖν· «ὄρᾳς; ὅτι δυοῖν σοι ἡμερῶν οὐκ ἐντετύχηκα, πολιῶν ἔσχηκας τὸν πώγωνα μεστόν, καίπερ, εἴ τις καὶ ἄλλος, ἔχων πρὸς τὰ ἔτη μέλαιναν τὴν τρίχα»·

3. καὶ λέγοντος δὲ αὐτοῦ τι, τοὺς ἄλλους σιωπῶν κελεῦσαι· καὶ ἐπαινέσαι δὲ ἄδοντος· καὶ ἐπισημῆνασθαι δέ, εἰ παύσεται, «ὀρθῶς»· καὶ σκώψαντος ψυχρῶς ἐπιγελάσαι, τότε ἱμάτιον ὄσαι εἰς τὸ στόμα, ὡς δὴ οὐ δυνάμενος κατασχεῖν τὸν γέλωτα·

4. καὶ τοὺς ἀπαντῶντας ἐπιστῆναι κελεῦσαι, ἕως ἂν αὐτὸς παρέλθῃ·

5. καὶ τοῖς παιδίοις μῆλα καὶ ἀπίους πριάμενος, εἰσενέγκας δοῦναι, ὀρώντος αὐτοῦ, καὶ φιλήσας δὲ εἰπεῖν «χρηστοῦ πατρὸς νεόττια»·

6. Καὶ συνωνόμενος δὲ ἐπικρηπίδας, τὸν πόδα φῆσαι εἶναι εὐρυθμότερον τοῦ ὑποδήματος·

7. καὶ πορευομένου πρὸς τινα τῶν φίλων, προδραμῶν εἰπεῖν, ὅτι «πρὸς σὲ ἔρχεται»· καὶ ἀναστρέψας, ὅτι «προσῆγγελκα»·

8. ἀμέλει δὲ καὶ τὰ ἐκ τῆς γυναικείας ἀγορᾶς διακονῆσαι δυνατὸς ἀπνευστί·

9. καὶ τῶν ἐστιωμένων πρῶτος ἐπικινέσει τὸν οἶνον· καὶ παρακείμενος εἰπεῖν· «ὡς μαλακῶς ἐσθίεις»· καὶ ἄρχῃς τι τῶν παρακείμενων ἀπὸ τῆς τριπέζης, φῆσαι· «τουτοῦ ὄρα ὡς χρηστόν ἐστι»· καὶ ἐρωτήσαι μὴ ῥιγοῖ καὶ εἰ ἐπιβλάλλεσθαι βούλεται, καὶ ἔτι ταῦτα λέγων περιστεῖλαι αὐτόν· καὶ μὴν ταῦτα πρὸς τὸ οὖς προσκύπτων διαψιθυρίζειν· καὶ εἰς ἐκεῖνον ἀποβλέπων τοῖς ἄλλοις λαλεῖν·

10. καὶ τοῦ παιδὸς ἐν τῷ θεάτρῳ ἀρελούμενος τὰ προσκεφάλαια αὐτὸς ὑποστρώσαι·

11. καὶ τὴν οἰκίαν φῆσαι εὖ ἤρχιτεκτονῆσθαι, καὶ τὸν ἀγρόν εὖ πεφυτεῦσθαι, καὶ τὴν εἰκόνα ὁμοίαν εἶναι.

III.—ΑΡΕΣΚΕΙΑΣ

Ἡ δὲ ἀρέσκειά ἐστι μὲν, ὡς ὄρω περιλαβεῖν, ἐντευξις οὐκ ἐπὶ τῷ βελτίστῳ ἡδονῆς παρασκευαστική·

1. ὁ δὲ ἄρεσκος ἀμέλει τοιοῦτός τις οἶος, πόρρωθεν προσαγορεύσας καὶ ἄνδρα κράτιστον εἰπών, καὶ θαυμάσας ἰκανῶς, ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶ λαβόμενος μὴ ἀριεῖναι· καὶ μικρὸν προπέμψας καὶ ἐρωτήσας, πότε αὐτὸν ὄψεται, [ἔτι] ἐπαινῶν ἀπαλλάττεσθαι·

2. καὶ παρακληθεὶς δὲ πρὸς δίαίταν, μὴ μόνον, ᾧ παρέστι, βούλεσθαι ἀρέσκειν, ἀλλὰ καὶ τῷ ἀντιδίκῳ, ἵνα κοινός τις εἶναι δοκῇ·

3. καὶ τοῖς ξέλοις δὲ εἰπεῖν, ὡς δικαιοτέρη λέγουσι τῶν πολιτῶν·

4. καὶ κεκλημένος δὲ ἐπὶ δεῖπνον κελεῦσαι κηλέσαι τὰ παιδία τὸν ἐστιῶντα, καὶ εἰσιόντα φῆσαι σύκου ὁμοιότερα εἶναι τῷ πατρὶ· καὶ προσαγαγόμενος φιλήσαι, καὶ παρ' ἑαυτὸν καθίσασθαι, καὶ τοῖς μὲν συμπαίξειν αὐτός, λέγων «ἀσχός, πέλεκυς»· τὰ δὲ ἐπὶ τῆς γαστρὸς εἶναι κθευδεῖν ἅμα θλιβόμενος.

IV.—ΜΙΚΡΟΦΙΛΟΤΙΜΙΑΣ

Ἡ δὲ μικροφιλοτιμία δόξει εἶναι ὄρεξις τιμῆς ἀνελεύθερος·

1. ὁ δὲ μικροφιλότιμος τοιοῦτός τις, οἷος σπουδάσαι, ἐπὶ δεῖπνον κληθεὶς, παρ' αὐτὸν τὸν καλέσαντα κατακείμενος δειπνήσαι·

2. καὶ τὸν υἱὸν ἀποχεῖρι ἀγαγὼν εἰς Δελφούς·

3. καὶ ἐπιμεληθῆναι δέ, ὅπως αὐτῷ ὁ ἀκόλουθος Λιθίοψ ἔσται·

4. καὶ ἀποδιδοὺς μνῆν, ἀργυρίου κινουῦ πᾶσαν ἀποδοῦναι.

5. καὶ κολοῖψ δὲ ἔνδον τρεφομένῳ δεινὸς κλιμάχιον πρίσθαι, καὶ ἀσπίδιον χαλκοῦν ποιῆσαι, ὃ ἔχων ἐπὶ τοῦ κλιμακίου ὁ κολοῖος πηδῆσεται·

6. καὶ βοῦν θύσας, τὸ προμετωπίδιον ἀπαντικρὺ τῆς εἰσόδου προσπατταλεῦσαι, στέμμασι μεγάλοις περιδήσας, ὅπως οἱ εἰσιόντες ἴδωσιν, ὅτι βοῦν ἔθυσε·

7. καὶ πομπεύσας δὲ μετὰ τῶν ἱππέων, τὰ μὲν ἄλλα πάντα δοῦναι τῷ παιδί ἀπενεγκεῖν οἴκαδε, ἀναβαλόμενος δὲ θοιμάτιον ἐν τοῖς μύωψι κατὰ τὴν ἀγορὰν περιπατεῖν·

8. καὶ κυναρίου δὲ Μελιταίου τελευτήσαντος, αὐτῷ μνήμη ποιῆσαι καὶ στηλίδιον πήξας ἐπιγράψαι «**κλάδος Μελιταῖος**»·

9. καὶ ἀναθεὶς δάκτυλον χαλκοῦν ἐν τῷ Ἄσκληπιεῖ, τοῦτον ἐκτρίβειν, στεφανοῦν, καὶ ἀλείρειν ὀσημέρι·

10. ἀμέλει δὲ καὶ διοικήσασθαι παρὰ τῶν συμπρυτάνων, ὅπως ἀπαγγείλῃ τῷ δήμῳ τὰ ἱερά· καὶ παρεσκευασμένος λαμπρὸν ἱμάτιον καὶ ἑστεφανωμένους παρελθὼν εἰπεῖν· «**ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐθύομεν οἱ πρυτάνεις τῇ Μητρὶ τῶν θεῶν τὰ Γαλάξια, καὶ τὰ ἱερὰ καλὰ, καὶ ὑμεῖς δέχεσθε τὰ ἀγαθὰ**». Καὶ ταῦτα ἀπαγγείλας, ἀπίων οἴκαδε διηγῆσασθαι τῇ ἑαυτοῦ γυναικί, ὡς καθ' ὑπερβολὴν εὐημέρει·

11. καὶ πλειστάκις δὲ ἀποχεῖρασθαι, καὶ τοὺς ὀδόντας λευκοὺς ἔχειν, καὶ τὰ ἱμάτια δὲ χρηστὰ μεταβάλλεσθαι, καὶ χρίσματι ἀλείρεσθαι·

12. καὶ τῆς μὲν ἀγορᾶς πρὸς τὰς τραπέζας προσφοιτᾶν, τῶν δὲ γυμνασίων ἐν τούτοις διατρίβειν, οὗ ἂν οἱ ἔφηβοι γυμνάζωνται, τοῦ δὲ θεάτρου καθῆσθαι, ὅταν ᾗ θεά, πλησίον τῶν στρατηγῶν·

13. καὶ ἀγοράζειν αὐτῷ μὲν μηδέν, ξένοις δὲ ἐπιστάματα εἰς Βυζάντιον ἀλμάδας καὶ Λακωνικὰς κύνας εἰς Κύζικον, καὶ μέλι Ὑμήττιον εἰς Ῥόδον· καὶ ταῦτα ποιῶν τοῖς ἐν τῇ πόλει διηγείσθαι.

14. Ἀμέλει δὲ καὶ πίθηκον θρέψαι δεινός, καὶ τίτυρον κτήσασθαι, καὶ Σικελικὰς περιστεράς, καὶ δορκαδεῖους ἀστραγάλους, καὶ Θουριακὰς τῶν στοργύλων ληκύθους καὶ βακτηρίας τῶν σκολιῶν ἐκ Λακεδαίμονος, καὶ αὐλαίαν Πέρσας ἐνυρασμένην καὶ παλαιστρίδιον κόνιν ἔχον καὶ σφαιριστήριον·

15. καὶ τοῦτο περιῶν χρῆσαι τοῖς σοφισταῖς, τοῖς ὀπλομάχοις, τοῖς ἀρμονικοῖς ἐπιδείκνυσθαι· καὶ αὐτὸς ἐν ταῖς ἐπιδείξεσιν ὕστερον ἐπεισιέναι ἤδη συγκαθημένων, ἵν' εἴπη τις τῶν θεωμένων ὅτι («τούτου ἐστὶν ἡ παλαιστρα»).

V.—ΑΛΑΞΟΝΕΙΑΣ

Ἀμέλει δὲ ἡ ἀλαξονεία δόξει εἶναι προσποίησις τις ἀγαθῶν οὐκ ὄντων·

1. ὁ δὲ ἀλαξῶν τοιοῦτός τις, οἷος ἐν τῷ διαζεύγματι ἐστὴν κῶς διηγείσθαι ξένοις, ὡς πολλὰ χρήματα αὐτῷ ἐστὶν ἐν τῇ θαλάττῃ· καὶ περὶ τῆς ἐργασίας τῆς δανειστικῆς διεξιέναι ἡλική, καὶ αὐτὸς ὅσα εἴληφε καὶ ἀπολώλεκε· καὶ ἅμα ταῦτα πλεονάζων πέμπειν τὸ παιδάριον ἐπὶ τὴν τράπεζαν οὐδὲ δραχμῆς αὐτῷ κειμένης·

2. καὶ συνοδοιπόρου δὲ ἀπολαῦσαι ἐν τῇ ὁδῷ δεινός, λέγων ὡς μετ' Ἀλεξάνδρου ἐστρατεύσατο, καὶ ὡς αὐτῷ εἶχε· καὶ ὅσα λιθοκόλλητα ποτήρια ἐκόμισε· καὶ περὶ τῶν τεχνιτῶν τῶν ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ὅτι βελτίους εἰσὶ τῶν ἐν τῇ Εὐρώπῃ, ἀμφισβητῆσαι, καὶ ταῦτα φῆσαι, οὐδαμοῦ ἐκ τῆς πόλεως ἀποδεδημηκώς·

3. κὶ γράμματα δὲ εἰπεῖν ὡς πάρεστι παρ' Ἀντιπά-
 τρου τριττὰ δὴ λέγοντα παρῆγγεσθαι αὐτὸν εἰς Μακεδο-
 νίαν καὶ διδομένης αὐτῷ ἐξαγωγῆς ξύλων ἀτελοῦς ὅτι ἀπει-
 ρηται, ὅπως μὴδ' ὕρ' ἐνός συκορανηθῆῃ περαιτέρω φίλος
 εἶναι ἢ προσῆκε Μακεδόσι·

4. κὶ ἐν τῇ σιτοδείᾳ δὲ ὡς πλείω ἢ πέντε τάλαντα
 γένοιτο αὐτῷ τὰ ἀναλώματα διδόντι τοῖς ἀπόροις τῶν πολι-
 τῶν ἀνανεῦειν γὰρ οὐ δύνασθαι·

5. καὶ ἀγνώτων δὲ παρῆκθημένων, κελεῦσαι θεῖναι
 τὰς ψήφους ἕνα αὐτῶν, καὶ ποσῶν κηθ' ἐξακοσίας καὶ κατὰ
 μνῆν κὶ προστιθεῖς πιθανῶς ἐκάστοις τούτων ὀνόματα
 ποιῆσαι καὶ δέκα τάλαντα· κὶ τοῦτο φῆσαι εἰσηγηθῆναι
 εἰς ἐράνους αὐτῷ, καὶ τὰς τριηραρχίας εἰπεῖν ὅτι οὐ τίθησιν,
 οὐδὲ τὰς λητουργίας ὅσας ληλητοῦργηκε·

6. κὶ προσελθὼν δὲ τοῖς τοῦς ἵππους τοῦς ἀγαθοῦς
 πώλοῦσι προσποιήσασθαι ὠνητιᾶν·

7. καὶ ἐπὶ τὰς σκηνὰς ἐλθὼν, ἱματισμὸν ζητῆσαι εἰς
 δύο τάλαντα, καὶ τῷ παιδί μάχεσθαι, ὅτι τὸ χρυσίον οὐκ
 ἔχων αὐτῷ ἀκολουθεῖ·

8. καὶ ἐν μισθωτῇ οἰκίᾳ οἰκῶν φῆσαι ταύτην εἶναι τὴν
 πατρῶαν πρὸς τὸν μὴ εἰδότα, καὶ ὅτι μέλλει πωλεῖν αὐτήν,
 διὰ τὸ ἐλάττω εἶναι αὐτῷ πρὸς τὰς ξενοδοκίας.

VI.—ΥΠΕΡΗΦΑΝΙΑΣ

**Ἔστι δὲ ἡ ὑπερηφανία καταφρόνησις τις πλὴν
 αὐτοῦ τῶν ἄλλων·**

1. ὁ δὲ ὑπερήφανος τοῖόςδε τις, οἷος τῷ σπεύδοντι ἀπὸ
 δειπνοῦ ἐντεῦξεσθαι φάσκειν ἐν τῷ περιπατεῖν·

2. κὶ εὖ ποιήσας μεμνήσθαι·

3. καὶ βαδίζων ἐν ταῖς ὁδοῖς τὰς διαίτας κρίνειν ἐν
 τάχει τοῖς ἐπιτρέψασι·

4. κὶ χειροτονούμενος ἐξόμνησθαι τὰς ἀρχάς, οὐ φά-
 σκων σχολάζειν·

5. καὶ προσελθεῖν πρότερος οὐδενὶ θελήσει·
 6. καὶ τοὺς πωλοῦντάς τι ἢ μεμισθωμένους δεινὸς κελεύσαι ἤκειν πρὸς αὐτὸν ἅμ' ἡμέρα·
 7. καὶ ἐν ταῖς ὁδοῖς πορευόμενος μὴ λαλεῖν τοῖς ἐντυγχάνουσιν, κάτω κεκυφώς, ὅταν δὲ αὐτῷ δόξη, ἄνω πάλιν·
 8. καὶ ἐστιῶν τοὺς φίλους, αὐτὸς μὴ συνδειπνεῖν, ἀλλὰ τῶν ὑφ' αὐτὸν τινι συντάξαι αὐτῶν ἐπιμελεῖσθαι·
 9. καὶ προαποστέλλειν δέ, ἐφ' ὃν ἂν πορεύηται τὸν ἐροῦντα, ὅτι προσέρχεται·
 10. καὶ οὔτε ἐπ' ἀλειρόμενον αὐτόν, οὔτε λούμενον, οὔτε ἐσθίοντα ἐῖσαι ἂν εἰσελθεῖν·
 11. ἀμέλει δὲ καὶ λογιζόμενος πρὸς τινα, τῷ παιδί συντάξαι τὰς ψήφους διωθεῖν, καὶ κεφάλαιον ποιήσαντι γράψαι αὐτῷ εἰς λόγον·
 12. καὶ ἐπιστέλλων μὴ γράφειν, ὅτι «χαρίζοιο ἂν μοι», ἀλλ' ὅτι «βούλομαι γενέσθαι»· καὶ «ἀπέσταλκα πρὸς σὲ ληψόμενος»· καὶ «ὅπως ἄλλως μὴ ἔσται», καὶ «τὴν ταχίστην».

VII.—ΟΛΙΓΑΡΧΙΑΣ

Δόξειεν δ' ἂν εἶναι ἡ ὀλιγαρχία πλεονεξία τις ἰσχύος καὶ κέρδους γλιχομένη·

1. ὁ δὲ ὀλιγαρχικὸς τοιοῦτός τις, οἷος, τοῦ δῆμου βουλευομένου τίνος τῷ ἄρχοντι προσαιρήσονται τῆς πομπῆς τοῦ συνεπιμελησομένου, παρελθὼν ἀπορήνασθαι ὡς δεῖ αὐτοκράτορας τούτους εἶναι, κἂν ἄλλοι προβάλλωνται δέκα, λέγειν («ικανὸς εἰς ἐστὶ»), τοῦτον δὲ ὅτι δεῖ ἄνδρα εἶναι, καὶ τῶν Ὀμήρου ἐπῶν τοῦτο ἐν μόνον κατέχειν ὅτι «οὐκ ἀγαθὸν πολυκοιρανίη, εἰς κοίρανος ἔστω», τῶν δὲ ἄλλων μὴδὲν ἐπίστασθαι.

2. Ἀμέλει δὲ δεινὸς τοῖς τοιοῦτοις τῶν λόγων χρῆσθαι, ὅτι «δεῖ αὐτοὺς ἡμᾶς συνελθόντας περὶ τούτων βουλευσασθαι, καὶ ἐκ τοῦ ὄχλου καὶ τῆς ἀγορᾶς ἀπαλλα-

γῆναι, καὶ πάσασθαι ἀρχαῖς πλησιάζοντας καὶ ὑπὸ τούτων οὕτως ὑβρίζομένους ἢ τιμωμένους· καὶ ὅτι «ἡ τούτους δεῖ ἢ ἡμᾶς οἰκεῖν τὴν πόλιν»·

3. καὶ τὸ μέσον δὲ τῆς ἡμέρας ἐξῶν καὶ τὸ ἱμάτιον ἀνθεβλημένον, καὶ μέσην κουρὰν κεκαρμένον, καὶ ἀκριβῶς ἀπωνυχισμένον σοβεῖν τοὺς τοιούτους λόγους τραγῳδῶν,

4. ὡς διὰ τοὺς συκοφάντας οὐκ οἰκητόν ἐστιν ἐν τῇ πόλει, καὶ ὡς «ἐν τοῖς δικαστηρίοις δεινὰ πάσχομεν ὑπὸ τῶν κικῶν δικαζόμενοι», καὶ ὡς «θυμαζῶ τῶν πρὸς τὰ κοινὰ προσιόντων, τί βούλονται». καὶ ὡς «ἀχάριστόν ἐστι τὸ πλήθος καὶ αἰεὶ τοῦ νέμοντος καὶ διδόντος», καὶ ὡς αἰσχύνεται ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ὅταν παρκακῆται τις αὐτῷ λεπτός καὶ ἀύχμων»·

5. καὶ εἰπεῖν· «πότε παυσόμεθα ὑπὸ τῶν λητουργιῶν καὶ τῶν τριηραρχιῶν ἀπολλύμενοι;» καὶ ὡς μισητόν τὸ τῶν δημαγωγῶν γένος, τὸν Θησέα πρῶτον φήσας τῶν κακῶν τῇ πόλει γεγονέναι αἷτιον· τοῦτον γὰρ ἐκ δώδεκα πόλεων εἰς μίαν συναγαγόντα τὸν δῆμον λῦσαι τὰς βασιλείας· καὶ δίκαια αὐτὸν παθεῖν, πρῶτον γὰρ ἀπολέσθαι ὑπ' αὐτῶν· καὶ τοιαῦτα ἕτερα πρὸς τοὺς ξένους καὶ τῶν πολιτῶν τοὺς ὁμοτρόπους καὶ ταῦτ' ἀποαιρουμένους.

VIII. — ΑΥΘΑΔΕΙΑΣ

Ἡ δὲ αὐθάδειά ἐστὶν ἀπήνεια ὁμιλία ἐν λόγοις·

1. ὁ δὲ αὐθάδης τοιοῦτός τις, οἷος ἐρωτηθεὶς, «ὁ δεῖνα ποῦ ἐστίν;» εἰπεῖν, «πράγματά μοι μὴ πάρεχε»·

2. καὶ προσαγορευθεὶς, μὴ ἀντιπροσειπεῖν·

3. καὶ πωλῶν τι, μὴ λέγειν τοῖς ὠνούμενοις, πόσου ἂν ἀποδοῖτο, ἀλλ' ἐρωτᾶν, τί εὐρίσκει·

4. καὶ τοῖς τιμῶσι καὶ πέμπουσι εἰς τὰς ἑορτάς εἰπεῖν, ὅτι οὐκ ἂν δέχοιτο διδόμενα·

5. καὶ οὐκ ἔχειν συγγνώμην οὔτε τῷ ἀπώσαντι αὐτὸν ἀκουσίως, οὔτε τῷ ρυπώσαντι, οὔτε τῷ ἐμβάντι·

6. και φίλῳ δὲ ἔρχνον κελεύσαντι εἰσενεγκεῖν εἰπών, ὅτι οὐκ ἂν δοίῃ, ὕστερον ἦκειν φέρων, και λέγειν, ὅτι ἀπόλλυσι και τοῦτο τὸ ἀργύριον·

7. και προσπταίσας ἐν τῇ ὁδῷ, δεινὸς καταράσασθαι τῷ λίθῳ·

8. και οὐκ ἂν ὑπομείναι πολὺν χρόνον οὐδένα·

9. και οὔτε ἄσαι, οὔτε ῥῆσιν εἰπεῖν, οὔτε ὀρχήσασθαι ἂν ἐθελῆσαι·

10. δεινὸς δὲ και τοῖς θεοῖς μὴ ἐπεύχεσθαι.

IX.—ΑΓΡΟΙΚΙΑΣ

Ἡ δὲ ἀγροικία δόξειεν ἂν εἶναι ἀμαθία ἀσχέμων·

1. ὁ δὲ ἀγροικος τοιοῦτός τις, οἷος κυκεῶνα πιὼν εἰς ἐκκλησίαν πορεύεσθαι·

2. και τὸ μύρον φάσκειν οὐδὲν τοῦ θύμου ἥδιον ὄζειν·

3. και μεῖζω τοῦ ποδὸς τὰ ὑποδήματα φορεῖν·

4. και μεγάλη τῇ φωνῇ λαλεῖν·

5. και τοῖς μὲν φίλοις και οἰκείοις ἀπιστεῖν, πρὸς δὲ τοὺς αὐτοῦ οἰκέτας ἀνακοινοῦσθαι περὶ τῶν μεγίστων· και τοῖς παρ' αὐτῷ ἐργαζομένοις μισθωτοῖς ἐν ἀγρῷ πάντα τὰ ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας διηγεῖσθαι·

6. και ἀναβεβλημένος ἄνω τοῦ γόνατος καθιζάνειν, ὥστε τὰ γυμνὰ αὐτοῦ φαίνεσθαι. Και ἐπ' ἄλλῳ μὲν μηδενὶ μήτε θυμιάζειν μήτε ἐκπλήττεσθαι ἐν ταῖς ὁδοῖς, ὅταν δὲ ἴδῃ βοῦν ἢ ὄνον ἢ τράγον ἐστηκῶς θεωρεῖν·

7. και προαιρῶν δὲ τι ἐκ τοῦ ταμείου δεινὸς φαγεῖν και ζωρότερον πιεῖν·

8. και ἀριστῶν δὲ ἅμα τοῖς ὑποζυγίοις ἐμβαλεῖν χόρτον·

9. και κόψαντός τινος τὴν θύραν ὑπακοῦσαι αὐτός, και τὸν κύνα προσκαλεσάμενος, και ἐπιλαθόμενος τοῦ βύγχους εἰπεῖν· «οὔτος φυλάττει τὸ χωρίον και τὴν οἰκίαν»·

10. και τὸ ἀργύριον δὲ παρά του λαθῶν ἀπεδοκιμάζειν, λίαν λέγων λεπτόν εἶναι, και ἕτερον ἀνταλλάττεσθαι·

11. και εἰ τὸ ἄροτρον ἔχρησεν ἢ κόφρινον ἢ δρέπανον ἢ

θύλακον, ταῦτα τῆς νυκτός κατὰ ἀγρυπνίαν ἀναμιμνησκόμενος ἀναστὰς ἀπαιτεῖν·

12. καὶ εἰς ἄστου καταβαίνων ἐρωτῆσαι τὸν ἀπαντῶντα πόσου ἦσαν αἱ διρθέραι καὶ τὸ τάρχος καὶ εἰ τήμερον ὁ ἄρχων νομηνίαν ἄγει· καὶ εἰπεῖν εὐθύς ὅτι βούλεται καταβάς ἀποκείρασθαι καὶ τῆς αὐτῆς ὁδοῦ πᾶριων κομίσασθαι παρ' Ἀρχίου τοὺς ταρίχους·

13. καὶ ἐν βαλανεῖω δὲ ἕσαι·

14. καὶ εἰς τὰ ὑποδήματα δὲ ἤλους ἐγκροῦσαι.

X.—ΔΥΣΧΕΡΕΙΑΣ

Ἔστιν ἡ δυσχέρεια ἀθεραπευσία σώματος, λύπης παρασκευαστική·

1. ὁ δὲ δυσχερῆς τοιοῦτός τις, οἷος λέπραν ἔχων καὶ ἀλφρόν καὶ ὄνυχας μέλανας περιπατεῖν, καὶ φῆσαι ταῦτα εἶναι αὐτῷ συγγενικά ἀρρωστήματα· ἔχειν γὰρ αὐτοῦ καὶ τὸν πατέρα καὶ τὸν πάππον, καὶ οὐκ εἶναι ῥᾶδιον ἄλλον εἰς τὸ γένος ὑποβάλλεσθαι.

2. Ἀμέλει δὲ δεινός καὶ ἔλκη ἔχειν ἐν τοῖς ἀντικνημίοις, καὶ προσπταίσματα ἐν τοῖς δακτύλοις, καὶ μὴ θεραπεῦσαι, ἀλλ' εἶσαι θηριωθῆναι· καὶ τὰς μασχάλας δὲ θηριώδεις καὶ δασείας ἔχειν ἄχρι ἐπὶ πολὺ τῶν πλευρῶν καὶ τοὺς ὀδόντας μέλανας καὶ ἐσθιομένους, ὥστε δυσέντευκτος εἶναι καὶ ἀηδής·

3. καὶ τὰ τοιαῦτα ἐσθίων ἀπομύττεσθαι· θύων αἱμάξασθαι· προσλαλῶν ἀπορραίνειν ἀπὸ τοῦ στόματος· ἅμα πίων προσερυγάνειν·

4. ελαίω σαπρῶ ἐν βαλανεῖω χρώμενος σπογγίζεσθαι·

5. καὶ χιτωνίσκον παχὺν καὶ ἱμάτιον σφόδρα λεπτόν καὶ κηλίδων μεστὸν ἀναβαλόμενος εἰς ἀγορὰν ἐξελθεῖν.

XI.—ΒΔΕΛΥΡΙΑΣ

Οὐ χαλεπὸν δέ ἐστι τὴν βδελυρίαν διορίσασθαι· ἔστι γὰρ παιδιὰ ἐπιφανῆς καὶ ἐπονείδιστος·

1. ὁ δὲ βδελυρός τοιοῦτος, οἷος ἐν θεάτρῳ κροτεῖν,

ὅταν οἱ ἄλλοι παύονται, καὶ συρίττειν, οὓς ἡδέως θεωροῦσιν οἱ λοιποὶ, καὶ ὅταν σιωπήσῃ τὸ θέατρον ἀνακύψας ἐρυγεῖν, ἵνα τοὺς καθημένους ποιήσῃ μεταστραφῆναι·

2. καὶ πληθούσης τῆς ἀγορᾶς προσελθὼν πρὸς τὰ κάρυα ἢ τὰ μύρτα, ἐστηκῶς τραγηματίζεσθαι, ἅμα τῷ πωλοῦντι προσλαλῶν· καὶ καλέσαι δὲ τῶν παριόντων ὀνομαστί τινα, ᾧ μὴ συνήθης ἐστί·

3. καὶ σπεύδοντας δέ ποι ὁρῶν περιμεῖναι κελεῦσαι·

4. καὶ ἠττωμένῳ δὲ μεγάλην δίκην ἀπιόντι ἀπὸ τοῦ δικαστηρίου προσελθεῖν καὶ συνησθῆναι·

5. καὶ ὀψωνεῖν αὐτὸς καὶ αὐλητρίδας μισθοῦσθαι, καὶ δεικνύειν δὲ τοῖς ἀπαντῶσι τὰ ὀψωνημένα καὶ παρακκαλεῖν ἐπὶ δαῖτα·

6. καὶ διηγεῖσθαι προσστάς πρὸς κουρεῖον ἢ μυροπώλιον ὅτι μεθύσκεσθαι μέλλει...

7. καὶ εἰς ὀρνιθοσκόπου τῆς μητρὸς ἐξελλοῦσης βλασφημῆσαι·

8. καὶ εὐχομένων καὶ σπενδόντων ἐκβαλεῖν τὸ ποτήριον, καὶ γελάσαι ὡσπερ ἀστεῖόν τι πεποικῶς·

9. καὶ αὐλούμενος δὲ κροτεῖν ταῖς χερσὶ μόνος τῶν ἄλλων, καὶ συντερετίζειν καὶ ἐπιτιμᾶν τῇ αὐλητρίδι, τί οὕτω ταχὺ ἐπαύσατο·

10. καὶ ἀποπτύσαι δὲ βουλόμενος ὑπὲρ τῆς τραπέζης, προσπτύσαι τῷ οἰνοχόῳ.

XII.—ΑΠΟΝΟΙΑΣ

Ἡ δὲ ἀπόνοιά ἐστὶν ὑπομονὴ αἰσχροῶν ἔργων καὶ λόγων·

1. ὁ δὲ ἀπονεννημένος τοιοῦτός τις, οἷος ὁμόσαι ταχὺ, κακῶς ἀκοῦσαι, λοιδορηθῆναι δυνάμενος, τῷ ἦθει ἀγοραῖός τις καὶ ἀνασεσυρμένος καὶ παντοποιός.

2. Ἀμέλει δυνατός καὶ ὀρχεῖσθαι νήρων τὸν

κάρδακα καὶ προσωπεῖον μὴ ἔχων ἐν κωμικῷ χορῷ·

3. καὶ ἐν θαύμασι δὲ τοὺς χαλκοὺς ἐκλέγειν καθ' ἕκαστον περιῶν καὶ μάχεσθαι τούτων τοῖς τὸ σύμβολον μὴ φέρουσι καὶ προῖκα θεωρεῖν ἀξιούσι·

4. δεινὸς δὲ καὶ πανδοκεῦσαι, καὶ τελωνῆσαι, καὶ μηδεμίαν αἰσχρὰν ἐργασίαν ἀποδοκιμάσαι, ἀλλὰ κηρῦττειν, μαγειρεύειν, κυβεύειν·

5. τὴν μητέρα μὴ τρέφειν, ἀπάγεσθαι κλοπῆς, τὸ δεσποωτήριον πλείω χρόνον οἰκεῖν ἢ τὴν αὐτοῦ οἰκίαν.

6. Καὶ τούτων ἂν εἶναι δόξειεν τῶν περισταμένων τοὺς ὄχλους καὶ προσκαλούντων, μεγάλη τῇ φωνῇ καὶ παρερρωγυῖα λοιδορουμένων καὶ διαλεγομένων πρὸς αὐτούς· καὶ μεταξὺ οἱ μὲν προσίσασιν, οἱ δ' ἀπίασιν, πρὶν ἀκοῦσαι αὐτοῦ, ἀλλὰ τοῖς μὲν ἀρχὴν, τοῖς δὲ συλλαβὴν, τοῖς δὲ μέρος τοῦ πράγματος λέγει, οὐκ ἄλλως θεωρεῖσθαι ἀξίων τὴν ἀπόνοιαν αὐτοῦ ἢ ὅταν ἦ πανήγυρις.

7. Ἰκανὸς δὲ καὶ δίκας τὰς μὲν φεύγειν, τὰς δὲ διώκειν, τὰς δὲ ἐξόμνησθαι, τὰς δὲ παρῆναι ἔχων ἐχίνον ἐν τῷ προκολπίῳ καὶ ὀρμαθοῦς γραμματιδίων ἐν ταῖς χερσίν·

8. καὶ οὐκ ἀποδοκιμάζειν δὲ οὐδ' ἅμα πολλῶν ἀγοραίων στρατηγεῖν, καὶ εὐθύς τούτοις δανεῖζειν, καὶ τῆς δραχμῆς τόκον τρία ἡμικοβόλια τῆς ἡμέρας πράττεσθαι· καὶ ἐφοδεύειν τὰ μαγειρεῖα, τὰ ἰχθυοπώλια, τὰ ταριχοπώλια, καὶ τοὺς τόκους τοὺς ἀπὸ τοῦ ἐμπολήματος εἰς τὴν γνάθον ἐκλέγειν.

XIII.—ΦΙΛΟΠΟΝΗΡΙΑΣ

Ἔστι δὲ ἡ φιλοπονηρία ἐπιθυμία κακίας·

1. ὁ δὲ φιλοπόνηρός ἐστι τοιόσδε τις, οἷος ἐντυγχάνειν τοῖς ἠτιμωμένοις καὶ δημοσίους ἀγῶνας ὠφληκόσι, καὶ ὑπολαμβάνειν, ἐὰν τούτοις χρῆται, ἐμπειρότερος γενήσεσθαι καὶ φοβερώτερος·

2. καὶ ἐπὶ τοῖς χρηστοῖς εἰπεῖν, ὡς γίγνεται κατὰ

φύσιν οὐδείς χρηστός καὶ ὁμοίους πάντας εἶναι, καὶ ἐπι-
σκῶψαι δέ, ὃς χρηστός ἐστί·

3. καὶ τὸν πονηρὸν δὲ εἰπεῖν ἐλεύθερον, καὶ, ἐὰν δια-
βάλληται τις εἰς πονηρίαν, τὰ μὲν ἄλλα ὁμολογεῖν ἀληθῆ
ὑπὲρ αὐτοῦ λέγεσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, ἔνια δὲ ἀνανεῦειν
φῆσαι γὰρ αὐτὸν εὐφυῆ καὶ φιλέταιρον καὶ ἐπιδέξιον· καὶ
διατείνεσθαι δὲ ὑπὲρ αὐτοῦ ὡς οὐκ ἐντετύχηκεν ἀνθρώπων
ἐκκνωτέρῳ· καὶ εὖνους δὲ εἶναι αὐτῷ ἐν ἐκκλησίᾳ λέγοντι
ἢ ἐπὶ δικαστηρίου κρινομένῳ. Καὶ πρὸς τοὺς καθημένους
δὲ εἰπεῖν δεινὸς ὡς οὐ δεῖ τὸν ἄνδρα, ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα κρί-
νεσθαι· καὶ φῆσαι αὐτὸν κύνα εἶναι τοῦ δήμου, φυλάττειν
γὰρ αὐτὸν τοὺς ἀδικοῦντας· καὶ εἰπεῖν, ὡς «οὐχ ἔξομεν
τοὺς ὑπὲρ τῶν κοινῶν ἀπεχθισομένους, ἂν τοὺς τοιοῦτους
προώμεθα».

4. Δεινὸς δὲ καὶ προστατῆσαι φάυλων, καὶ συνηγορη-
σαι ἐν δικαστηρίοις ἐπὶ πονηροῖς πράγμασιν, καὶ κρίσιν
κρίνων ἐκδέχεσθαι τὰ ὑπὸ τῶν ἀντιδίκων λεγόμενα ἐπὶ
τὸ χεῖρον.

XIV.—ΑΗΔΙΑΣ

*Ἔστιν ἡ ἀηδία, ὡς ὄρω λαβεῖν, ἔντευξις λύπης
ποιητικῆ ἄνευ βλάβης·*

1. ὁ δὲ ἀηδῆς τοιοῦτός τις, οἷος ἐγείρειν ἄρτι καθεύ-
δοντα εἰσελθών, ἵνα αὐτῷ λαλῆ·

2. καὶ ἀνάγεσθαι δὴ μέλλοντας κωλύειν·

3. καὶ προσελθόντων δεῖσθαι ἐπισχεῖν, ἕως ἂν περι-
πατήσῃ·

4. καὶ τὸ παιδίον τῆς τίτθης ἀρελόμενος, μασώμενος
σιτίζειν αὐτός, καὶ ὑποκορίζεσθαι ποππύζων καὶ παίγνιον
τοῦ παππίου καλῶν·

5. καὶ ἐσθίων δὲ ἄμα διηγείσθαι ὡς ἐλλέβορον πιῶν
ἄνω καὶ κάτω ἐκαθάρθη καὶ ζωμοῦ τοῦ παρακειμένου ἐν
τοῖς ὑποχωρήμασιν αὐτῷ μελαντέρα ἦν ἢ χολή·

6. καὶ ἐρωτῆσαι δὲ δεινὸς ἐναντίον τῶν οἰκετῶν· «εἶπ' ᾧ μάμμη, ὅτ' ὠδινες καὶ ἐτικτές με, τίς ἡμέρα;»

7. καὶ ὑπὲρ αὐτῆς δὲ λέγειν ὡς ἡδύ ἐστι καὶ λυπηρόν, ἀμφοτέρωθεν δὲ οὐκ ἔχοντα οὐ ῥᾶδιον ἄνθρωπον λαβεῖν·

8. καὶ κληθεὶς δ' ἐπὶ δεῖπνον διηγεῖσθαι ὅτι ψυχρὸν ὕδωρ ἐστὶ παρ' αὐτῷ λακκαῖον, καὶ ὡς κῆπος λάχανα πολλὰ ἔχων καὶ ἀπαλά, καὶ μάγειρος εὖ τὸ ὄψον σκευάζων· καὶ ὅτι ἡ οἰκία αὐτοῦ πανδοκεῖόν ἐστι, μεστή γὰρ αἰεὶ, καὶ τοὺς φίλους αὐτοῦ εἶναι τὸν τετρημένον πίθον, εὖ ποιῶν γὰρ αὐτοὺς οὐ δύνασθαι ἐμπλήσαι·

9. καὶ ξενίζων δὲ δεῖξει τὸν παράσιτον αὐτοῦ ποῖός τις ἐστὶ τῷ συνδειπνοῦντι· καὶ παρακαλῶν δὲ ἐπὶ τοῦ ποτηρίου εἰπεῖν ὅτι τὸ τέρψον τοὺς παρόντας παρεσκευάσται, καὶ ὅτι αὐλητρίδα, ἐὰν κελεύσωσιν, ὁ παῖς μέτεισιν, «ὅπως πάντες ὑπ' αὐτῆς αὐλώμεθα καὶ εὐφραίνωμεθα».

XV.—ΑΝΑΙΣΧΥΝΤΙΑΣ

Ἡ δὲ ἀναισχυντία ἐστὶ μὲν, ὡς ὄρω λαβεῖν, καταφρόνησις δόξης αἰσχροῦ ἔνεκα κέρδους·

1. ὁ δὲ ἀναισχυντος τοιοῦτός τις, οἷος πρῶτον μὲν, ὃν ἀποστερεῖ, πρὸς τοῦτον ἐλθὼν δανείζεσθαι, εἶτα.... θύσας τοῖς θεοῖς, αὐτὸς μὲν δεῖπνεῖν παρ' ἐτέρῳ, τὰ δὲ κρέα ἀποτιθέναι ἄλλοι πάσας·

2. καὶ προσκαλεσάμενος τὸν ἀκόλουθον, δοῦναι ἀπὸ τῆς τραπέζης ἄρας κρέας καὶ ἄρτον, καὶ εἰπεῖν ἀκούοντων πάντων «εὐωχοῦ Τίβειε»·

3. καὶ ὄψωνῶν δὲ ὑπομνησκειν τὸν κρεοπώλην, εἰ τι χρήσιμος αὐτῷ γέγονε, καὶ ἐστηκώς πρὸς τῷ σταθμῷ μάλιστα μὲν κρέας, εἰ δὲ μὴ, ὅστοῦν εἰς τὸν ζωμὸν ἐμβαλεῖν· καὶ ἐὰν μὲν λάβῃ, εἰ δὲ μὴ, ἀρπάσας ἀπὸ τῆς τραπέζης χολίκιον, ζῆμα γελῶν ἀπαλλάττεσθαι·

4. καὶ ξένοις δὲ αὐτοῦ θέαν ἀγοράσας, μὴ δοῦς τὸ μέρος

συνθεωρεῖν, ἄγειν δὲ καὶ τοὺς υἱεῖς εἰς τὴν ὑστεραίαν καὶ τὸν παιδαγωγόν·

5. καὶ ὅσα ἐωνημένος ἄξιέ τις φέρει, μεταδοῦναι κελεύσαι καὶ αὐτῷ·

6. καὶ ἐπὶ τὴν ἀλλοτρίαν οἰκίαν ἐλθὼν δανείζεσθαι κρηθᾶς, ποτὲ δὲ ἄχυρα, καὶ ταῦτα τοὺς χρήσαντας ἀναγκάσαι ἀποφέρειν πρὸς αὐτόν.

7. Δεινὸς δὲ καὶ πρὸς τὰ χαλκεία τὰ ἐν τῷ βαλανείῳ προσελθὼν καὶ βάψας ἀρύταιναν, βωῶντος τοῦ βαλανεύου, αὐτὸς αὐτοῦ κἀταχέασθαι, καὶ εἰπεῖν ὅτι λέλουται, κῆτα ἀπιὼν («οὐδεμία σοι χάρις»).

XVI.—Αἰσχροκερδείας

Ἡ δὲ αἰσχροκέρδειά ἐστιν ἐπιθυμία κέρδους αἰσχροῦ·

1. ἔστι δὲ τοιοῦτος ὁ αἰσχροκερδής, οἷος ἐστιῶν ἄρτους ἕκανοὺς μὴ παραθεῖναι·

2. καὶ δανείσασθαι παρὰ ξένου παρ' αὐτῷ καταλύοντος·

3. καὶ διανεμὼν μερίδας φῆσαι δίκαιον εἶναι διμοιρίαν τῷ διανεμῶντι δίδοσθαι, καὶ εὐθὺς αὐτῷ νεῖμαι·

4. καὶ οἶνοπωλῶν κεκραμένον τὸν οἶνον τῷ φίλῳ ἀποδόσθαι·

5. καὶ ἐπὶ θέαν τηλικάδε πορεύεσθαι ἄγων τοὺς υἱεῖς, ἤνικα προῖκα ἀφίλῳ σὶ θεατρῶναι·

6. καὶ ἀποδημῶν δημοσίᾳ, τὸ μὲν ἐκ τῆς πόλεως ἐφόδιον οἶκοι καταλιπεῖν, παρὰ δὲ τῶν συμπρεσβευτῶν δανείζεσθαι, καὶ τῷ ἀκολούθῳ μείζον φορτίον ἐπιθεῖναι ἢ δύναται φέρειν, καὶ ἐλάχιστα ἐπιτήρεια τῶν ἄλλων παρέχειν, καὶ τῶν ξενίων τὸ μέρος τὸ αὐτοῦ ἀπαιτήσας ἀποδόσθαι·

7. καὶ ἀλειφόμενος ἐν τῷ βαλανείῳ, εἰπὼν «σαπρόν γε, τὸ ἔλαιον ἐπρίω, παιδάριον», τῷ ἀλλοτρίῳ ἀλείφεσθαι·

8. Καὶ τῶν εὐρισκομένων χαλκῶν ἐν ταῖς ὁδοῖς ὑπὸ τῶν

οικετῶν δεινὸς ἀπαιτῆσαι τὸ μέρος, κοινὸν εἶναι φήσας τὸν Ἐρμῆν.

9. καὶ τὸ ἱμάτιον ἐκδοῦναι πλῦναι, καὶ χρησάμενος τὸ παρὰ γνωρίμου ἐφελκύσαι πλείους ἡμέρας, ἕως ἂν ἀπαιτηθῆι.

10. Καὶ τὰ τοιαῦτα Φειδωνεῖω μέτρῳ, τὸν πύνδακα εἰσχεκρουμένῳ, μετρεῖν αὐτὸς τοῖς ἔνδον τὰ ἐπιτήδεια σφόδρα ἀποψῶν.

11. καὶ ὑποπρίασθαι, φίλου δοκοῦντος πρὸς τρόπου πωλεῖσθαι, εἶτα λαβῶν ἀποδόσθαι.

12. ἀμέλει δὲ καὶ χρέος ἀποδιδούς τριάκοντα μνῶν, ἔλαττον τέτταρσι δραχμαῖς ἀποδοῦναι.

13. καὶ τῶν υἱῶν δὲ μὴ πορευομένων εἰς τὸ διδασκαλεῖον διὰ τὴν ἀρρωστίαν, ἀφαιρεῖν τοῦ μισθοῦ κατὰ λόγον, καὶ τὸν Ἀνθεστηριῶνα μῆνα ὅλον μὴ πέμπειν αὐτοὺς εἰς τὰ μαθήματα διὰ τὸ θέας εἶναι πολλὰς, ἵνα μὴ τὸν μισθὸν ἐκτίνηι.

14. καὶ παρὰ παιδὸς κομιζόμενος ἀποφορὰν, τοῦ χαλκοῦ τὴν καταλλαγὴν προσαπαιτεῖν.

15. καὶ λογισμὸν δὲ λαμβάνων παρὰ τοῦ τὸν ἀγρὸν [μετα]χειρίζοντος· καὶ τοὺς φράτορας ἐστιῶν αἰτεῖν τοῖς ἑαυτοῦ παισὶν ἐκ τοῦ κοινοῦ ὄψον, τὰ δὲ καταλειπόμενα ἀπὸ τῆς τραπέζης ἡμίση τῶν βαφανίδων ἀπογράφεσθαι, ἵνα οἱ διακονοῦντες παῖδες μὴ λάβωσι.

16. συναποδημῶν δὲ μετὰ γνωρίμων χρήσασθαι τοῖς ἐκεῖνων παισὶ, τὸν δὲ ἑαυτοῦ ἔξω μισθῶσαι καὶ μὴ ἀναφέρειν εἰς τὸ κοινὸν τὸν μισθόν.

17. ἀμέλει δὲ καὶ συναγόντων παρ' αὐτῷ, ἀποθεῖναι τῶν παρ' ἑαυτοῦ διδομένων ξύλων καὶ φακῶν καὶ ὄσους καὶ ἄλων καὶ ἐλαίου τοῦ εἰς τὸν λύχνον.

18. καὶ γάμον ποιουμένου τινὸς τῶν φίλων ἢ ἐκδιδομένου θυγατέρα, πρὸ χρόνου τινὸς ἀποδημῆσαι, ἵνα μὴ πέμψη προσφορὰν.

19. καὶ παρὰ τῶν γνωρίμων τοιαῦτα κίχρασθαι, ἢ μήτ' ἂν ἀπαιτήσαι, μήτ' ἂν ἀποδιδόντων ταχέως ἂν τις κομίσαιτο.

XVII. — ΑΝΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

Ἡ δὲ ἀνελευθερία ἐστὶν ἀπουσία τις φιλοτιμίας δαπάνην ἐχούσης·

1. ὁ δὲ ἀνελεύθερος τοιοῦτός τις, οἷος νικήσας τραγωδοῖς ταινίαν ξυλίνην ἀναθεῖναι τῷ Διονύσῳ, ἐπιγράψας μέλανι αὐτὸς τὸ ὄνομα·

2. καὶ ἐπιδόσεων γιγνομένων ἐν τῷ δήμῳ, ἀναστὰς σιωπῇ ἐκ τοῦ μέσου ἀπελθεῖν·

3. καὶ ἐκδιδοὺς αὐτοῦ θυγατέρα τοῦ μὲν ἱερείου πλήν τῶν ἱερωσύνων τὰ κρέα ἀποδόσθαι, τοὺς δὲ διακονοῦντας ἐν τοῖς γάμοις οἰκοσίτους μισθώσασθαι·

4. καὶ τριηραρχῶν τὰ τοῦ κυβερνήτου στρώματα αὐτῷ ἐπὶ τοῦ καταστρώματος ὑποστορέννυσθαι, τὰ δὲ αὐτοῦ ἀποτιθέναι.

5. Καὶ τὰ παιδιά δὲ δεινὸς μὴ πέμψαι εἰς διδασκάλου, ὅταν ἦ Μουσεῖα, ἀλλὰ φῆσαι κακῶς ἔχειν, ἵνα μὴ συμβάλλωνται·

6. καὶ ἐξ ἀγορᾶς δὲ ὀψωνήσας τὰ κρέα αὐτὸς φέρειν καὶ τὰ λάχανα ἐν τῷ προκολπίῳ·

7. καὶ ἔνδον μένειν, ὅταν ἐκδῶ θοιμάτιον ἐκπλῦναι·

8. καὶ φίλου ἕρανον συλλέγοντος, καὶ διειλεγμένου αὐτῷ, προσίοντα προϊδόμενος ἀποκάμψας ἐκ τῆς ὁδοῦ τὴν κύκλω οἴκαδε πορευθῆναι·

9. καὶ τῇ γυναικὶ δὲ τῇ ἑαυτοῦ προῖκα πολλὴν εἰσενεγκάμενη μὴ πρίασθαι θεράπαιναν, ἀλλὰ μισθοῦσθαι εἰς τὰς ἐξόδους ἐκ τῆς γυναικείας παιδίον τὸ συνακολουθήσον·

10. καὶ τὰ ὑποδήματα παλιμπήξει κεκαττυμένα φορεῖν, καὶ λέγειν ὅτι κέρατος οὐδὲν διαφέρει·

11. καὶ ἀναστὰς τὴν οἰκίαν καλλῦναι καὶ τὰς κλῖνας στορέσαι·

12. καὶ καθεζόμενος πικραστρέψαι τὸν τρίβωνα, ὃν αὐτὸς φορεῖ.

XVIII.—ΜΙΚΡΟΛΟΓΙΑΣ

Ἔστι δὲ ἡ μικρολογία φειδωλία τοῦ διαφόρου ὑπὲρ τὸν καιρόν·

1. ὁ δὲ μικρολόγος τοιοῦτός τις, ὅς τις ἐν τῷ μηνὶ ἡμιωβόλιον ἀπαιτεῖν ἐλθὼν ἐπὶ τὴν οἰκίαν·

2. καὶ συσσιτῶν ἀριθμεῖν τὰς κύλικας πόσας ἕκαστος πέπωκε· καὶ ἀπάρχεσθαι ἐλάχιστον τῇ Ἀρτέμιδι τῶν συνδειπιούντων·

3. καὶ ὅσα μικροῦ τις πριάμενος λογίζεται, περιττὰ φάσκεν εἶναι·

4. καὶ οἰκέτου χύτραν ἢ λοπάδα κατάξαντος, εἰσπρᾶξαι ἀπὸ τῶν ἐπιτηδεύων·

5. καὶ τῆς γυναικὸς ἐκβαλοῦσης τρίχαλκον, ὅς τις μεταφέρειν τὰ σκεύη καὶ τὰς κλίνας καὶ τὰς κιβωτοὺς καὶ διφᾶν τὰ καλύμματα·

6. καὶ ἐάν τι πωλῆ, τοσοῦτου ἀποδόσθαι, ὥστε μὴ λυσιτελεῖν τῷ πριαμένῳ·

7. καὶ οὐκ ἂν εἶσαι οὔτε συκοτραγῆσαι ἐκ τοῦ αὐτοῦ κήπου, οὔτε διὰ τοῦ αὐτοῦ ἀγροῦ πορευθῆναι, οὔτε ἐλαίαν ἢ φοίνικα τῶν χαμαὶ πεπτωκότων ἀνελέσθαι·

8. καὶ τοὺς ὄρους δ' ἐπισκοπεῖσθαι ὁσημέραι, εἰ διαμένουσιν οἱ αὐτοί·

9. δεινὸς δὲ καὶ ὑπερημερίαν πρᾶξαι καὶ τόκον τόκου·

10. καὶ ἐστιῶν τοὺς δημότας μικρὰ τὰ κρέα κόψας παραθεῖναι·

11. καὶ, ὀφωνῶν, μηδὲν πριάμενος εἰσελθεῖν·

12. καὶ ἀπαγορεῦσαι τῇ γυναικί, μήτε ἄλας κιχράναι, μήτε ἐλλύχνιον, μήτε κύμινον, μήτε ὀρίγανον, μήτε ὀλάς, μήτε στέμματα, μήτε θυηλήματα, ἀλλὰ λέγειν ὅτι τὰ μικρὰ ταῦτα πολλὰ ἐστί τοῦ ἐνιαυτοῦ.

13. Καὶ τὸ ὄλον δὲ τῶν μικρολόγων καὶ τὰς ἀργυροθήκας ἔστιν ἰδεῖν εὐρωπιώσας καὶ τὰς κλεῖς ἰωμένσας, καὶ

αυτοὺς δὲ φοροῦντας ἐλάττω τῶν μηρῶν τὰ ἱμάτια, καὶ ἐκ ληκυθίων μικρῶν πάνυ ἀλειρομένους, καὶ ἐν χρῶ κειρομένους, καὶ τὸ μέσον τῆς ἡμέρας ὑποδομένους, καὶ πρὸς τοὺς κναφεῖς διατεινομένους, ὅπως τὸ ἱμάτιον αὐτοῖς ἔξει πολλήν γῆν, ἵνα μὴ ρυπαίνηται ταχύ.

XIX.—ΑΠΙΣΤΙΑΣ

Ἔστιν ἀμέλει ἢ ἀπιστία ὑπόληψις τις ἀδικίας κατὰ πάντων·

1. ὁ δὲ ἄπιστος τοιοῦτός τις, οἷος ἀποστείλας τὸν παῖδα ὀφωνήσοντα, ἕτερον παῖδα πέμπειν τὸν πεισομένον, πόσου ἐπρίατο·

2. καὶ φέρων αὐτὸς τὸ ἀργύριον, κατὰ στάδιον καθίζων ἀριθμεῖν πόσον ἐστίν·

3. καὶ τὴν γυναῖκα τὴν αὐτοῦ ἐρωτῶν κατακείμενος, εἰ κέκλεικε τὴν κιβωτόν, καὶ εἰ σεσήμανται τὸ κυλικεῖον, καὶ εἰ ὁ μοχλὸς εἰς τὴν θύραν τὴν αὐλείαν ἐμβέβληται, καὶ ἂν ἐκείνη φῆ, μηδὲν ἤττον αὐτὸς ἀναστάς γυμνὸς ἐκ τῶν στρωμάτων καὶ ἀνυπόδητος τὸν λύχον ἄψας ταῦτα πάντα περιδραμῶν ἐπισκέψασθαι, καὶ οὕτω μόλις ὕπνου τυγχάνειν·

4. καὶ τὸς ὀφείλοντας αὐτῷ ἀργύριον μετὰ μαρτύρων ἀπαιτεῖν τοὺς τόκους, ὅπως μὴ δύναιντο ἔξαρνοι γενέσθαι·

5. καὶ τὸ ἱμάτιον δὲ ἐκδοῦναι δεινός, οὐχ' ὅς ἂν βέλτεστα ἐργάσηται, ἀλλ' ὅταν ἦ ἄξιος ἐγγυητῆς τοῦ κναρέως·

6. καὶ ὅταν ἦκη τις αἰτησόμενος ἐκπώματα, μάλιστα μὲν μὴ δοῦναι, ἂν δ' ἄρα τις οἰκείος ἦ καὶ ἀναγκαῖος, μόνον οὐ πυρώσας καὶ στήσας καὶ σχεδὸν ἐγγυητὴν λαβῶν χρῆσαι·

7. καὶ τὸν παῖδα δὲ ἀκολουθοῦντα κελεύειν αὐτοῦ ὀπισθεν μὴ βαδίζειν, ἀλλ' ἐμπροσθεν, ἵνα φυλάττη αὐτόν, μὴ ἐν τῇ ὁδῷ ἀποδρᾷ·

8. καὶ τοῖς εἰληφόσι τι παρ' αὐτοῦ καὶ λέγουσι· «πόσου; κατὰθου· οὐ γὰρ σχολάζω πω πέμπειν» εἶπεν, «μηδὲν πραγματεύου· ἐγὼ γάρ, ἕως ἂν σὺ σχολάσης, συνακολουθήσω».

XX.—ΜΕΜΨΙΜΟΙΡΙΑΣ

Ἔστιν ἡ μεμψιμοιρία ἐπιτίμησις παρὰ τὸ προσῆκον τῶν δεδομένων·

1. ὁ δὲ μεμψίμοιρος τοιόςδε τις, οἷος, ἀποστείλαντος μερίδα τοῦ φίλου, εἰπεῖν πρὸς τὸν φέροντα· «ἐρθόνησέ μοι τοῦ ζωμοῦ καὶ τοῦ οἴναριου, οὐκ ἐπὶ δεῖπνον καλέσας»·

2. καὶ τῷ Διὶ ἀγανακτεῖν, οὐ διότι οὐχ ὕει, ἀλλὰ διότι ὕστερον·

3. καὶ εὐρών ἐν τῇ ὁδῷ βάλαντιον εἰπεῖν· «ἀλλ οὐ θησαυρὸν εὐρηκα οὐδέποτε»·

4. καὶ πριάμενος ἀνδράποδον ἄξιον, καὶ πολλὰ δεηθεὶς τοῦ πωλοῦντος· «θαυμάζω» εἰπεῖν «εἴ τι ὑγιές οὕτω ἄξιον ἐώνημαι»·

5. καὶ πρὸς τὸν εὐαγγελιζόμενον, ὅτι «υἱός σοι γέγονεν», εἰπεῖν, ὅτι «ἂν προσθῆῃς, καὶ τῆς οὐσίας τὸ ἥμισυ ἄπεστιν ἀληθῆ ἔρεϊς»·

6. καὶ δίκην νικήσας καὶ λαβὼν πάσας τὰς ψήφους ἐγκαλεῖν τῷ γράψαντι τὸν λόγον, ὡς πολλὰ παραλελοιπότι τῶν δικαίων·

7. καὶ ἐράνου εἰσενεχθέντος παρὰ τῶν φίλων καὶ φήσαντός τινος· «ἰλαρὸς ἴσθι», «καὶ πῶς ;» εἰπεῖν, «ὅτε δεῖ τὰργύριον ἀποδοῦναι ἐκάστῳ καὶ χωρὶς τούτων χάριν ὀφείλειν ὡς εὐεργετημένον ;»·

XXI.—ΑΔΟΛΕΣΧΙΑΣ

Ἡ δὲ ἀδολεσχία ἐστὶ μὲν διήγησις λόγων μακρῶν καὶ ἀπροβουλεύτων·

1. ὁ δὲ ἀδολεσχῆς τοιοῦτός τις, οἷος, ὃν μὴ γινώσκει, τούτῳ παρακαθεζόμενος πλησίον, πρῶτον μὲν τῆς αὐτοῦ γυναικὸς εἰπεῖν ἐγκώμιον, εἶτα, ὃ τῆς νυκτὸς εἶδεν ἐνύπνιον, τοῦτο διηγήσασθαι, εἴθ' ὧν εἶχεν ἐπὶ τῷ δεῖπνῳ τὰ καθ' ἕκαστα διεξελθεῖν·

2. ἔλτα δὴ προχωροῦντος τοῦ πράγματος, λέγειν ὡς πολὺ πονηρότεροί εἰσιν οἱ νῦν ἀνθρωποὶ τῶν ἀρχαίων, καὶ ὡς ἀξιοὶ γεγόνασιν οἱ πυροὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ, καὶ ὡς πολλοὶ ἐπιδημοῦσι ξένοι, καὶ τὴν θάλατταν ἐκ Διονυσίων πλόιμον εἶναι, καὶ εἰ ποιήσειεν ὁ Ζεὺς ὕδωρ πλεῖον, τὰ ἐν τῇ γῆ βελτίω ἔσονται, καὶ ὄν ἀγρόν εἰς νέωτα γεωργήσει, καὶ ὡς χαλεπὸν ἐστί τὸ ζῆν, καὶ ὡς Δάμιππος μυστήριους μεγίστην δᾶδα ἔστησεν, καὶ πόσοι εἰσὶ κίονες τοῦ Ὀιδείου, καὶ «χθὲς ἡμεσα», καὶ «τίς ἐστὶν ἡμέρα τήμερον;» καὶ ὡς Βοηδρομιῶνος μὲν ἐστί τὰ μυστήρια, Πυανοφιῶνος δὲ Ἀπατούρια, Ποσιδεῶνος δὲ τὰ κατ' ἀγρούς Διονύσια·

3. καὶ ὑπομένῃ τις αὐτόν, μὴ ἀφίστασθαι.

XXII.—ΛΑΛΙΑΣ

Ἡ δὲ λαλιά, εἴ τις αὐτὴν ὀρίζεσθαι βούλοιο, εἶναι ἂν δόξειεν ἀκρασία τοῦ λόγου·

1. ὁ δὲ λάλος τοιοῦτός τις, οἷος τῷ ἐντυγχάνοντι εἰπεῖν, ἂν ὀτιοῦν πρὸς αὐτόν φθέγγεται, ὅτι οὐδὲν λέγει, καὶ ὅτι αὐτὸς πάντα οἶδε, καὶ, ἂν ἀκούῃ αὐτοῦ, μαθήσεται. Καὶ μεταξὺ δὲ ἀποκρινομένῳ, ὑποβάλλειν εἶπας· «σὺ μὴ ἐπιλάθη, ὃ μέλλεις λέγειν»· καὶ «εὖ γε, ὅτι με ὑπέμνησας», καὶ «τὸ λαλεῖν ὡς χρήσιμόν που», καὶ «ὃ παρέλιπον»· καὶ «ταχύ γε συνῆκας τὸ πρᾶγμα»· καὶ «πάσαι σε παρετήρουν, εἰ ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἐμοὶ κατενεχθήσῃ»· καὶ ἑτέρας ἀρχὰς τοιαύτας πορίσασθαι, ὥστε μὴδὲ ἀναπνεῦσαι τὸν ἐντυγχάνοντα.

2. Καὶ ὅταν γε τοὺς καθ' ἓνα ἀπογειώσῃ δεινὸς καὶ ἐπὶ τοὺς ἀθρόους συνεστηκότας πορευθῆναι, καὶ φυγεῖν ποιῆσαι μεταξὺ χρηματιζόντας·

3. καὶ εἰς τὰ διδασκαλεῖα δὲ καὶ εἰς τὰς παλαιστρας εἰσιῶν, κωλύειν τοὺς παῖδας προμανθάνειν, τσαυτὰ καὶ προσλαλεῖν τοῖς παιδοτρίβαις καὶ διδασκάλοις.

4. Καὶ τοὺς ἀπιέναι φάσκοντας δεινὸς προπέμψαι καὶ ἀποκαταστῆσαι εἰς τὰς οἰκίας·

5. καὶ πυθόμενος τὰ τῆς ἐκκλησίας ἀπαγγέλλειν, προσδιηγῆσασθαι δὲ καὶ τὴν ἐπ' Ἀριστοφῶντος τότε γενομένην μάχην τῶν ῥητόρων, καὶ τὴν Λακεδαιμονίους ὑπὸ Λυσάνδρου..., καὶ οὐς ποτε λόγους αὐτός εἶπας ἠύδοκίμησεν ἐν τῷ ὀήμῳ· καὶ κατὰ τῶν πληθῶν γε ἅμα διηγούμενος κατηγορίαν παρεμβαλεῖν, ὥστε τοὺς ἀκούοντας ἦτοι ἐπιλαθέσθαι ἢ νυστάξαι ἢ μεταξὺ καταλιπόντας ἀπαλλάττεσθαι·

6. καὶ συνδικάζων δέ, κωλύσαι χρῖναι· καὶ συνθεωρῶν, θεάσασθαι καὶ συνδειπνῶν φαγεῖν, λέγων, ὅτι χαλεπὸν τῷ λάλῳ ἐστὶ σιωπᾶν, καὶς ὡς ἐν ὑγρῷ ἐστὶν ἢ γλῶττα, καὶ ὅτι οὐκ ἂν σιωπήσειεν, οὐδ' εἰ τῶν χελιδόνων δόξειεν ἂν εἶναι λαλίστερος·

7. καὶ σκωπτόμενος ὑπομείναι καὶ ὑπὸ τῶν αὐτοῦ παιδίων, ὅταν αὐτὸν ἤδη καθεύδειν βουλόμενα κελεύῃ λέγειν· «πάππα, λάλει τι ἡμῖν, ὅπως ἂν ἡμῶς ὕπνος λάβῃ».

XXIII.—ΛΟΓΟΠΟΙΑΣ

Ἡ δὲ λογοποιία ἐστὶ σύνθεσις ψευδῶν λόγων καὶ πράξεων, ὧν πιστεῦεσθαι βούλεται ὁ λογοποιῶν·

1. ὁ δὲ λογοποιὸς τοιοῦτός τις, οἷος ἀπαντήσας τῷ φίλῳ, εὐθύς καταβαλὼν τὸ ἦθος καὶ μειδιάσας, ἐρωτήσῃ· «πόθεν σύ;» καὶ «λέγεις τι;» καὶ «πῶς οὐκ ἔχεις περὶ τοῦδε εἰπεῖν κινόν;» καὶ ἐπιβαλὼν ἐρωτᾷ· «μὴ λέγεται τι κινώτερον; καὶ μὴ ἀγαθὰ γε ἐστὶ τὰ λεγόμενα»·

2. καὶ οὐκ εἰσάσας ἀποκρίνασθαι εἰπεῖν· «τί λέγεις; οὐδὲν ἀκήροισ; δοκῶ μοί σε εὐωχῆσαι κινῶν λόγων».

3. Καὶ ἐστὶν αὐτῷ ἡ στρατιώτης ἢ παῖς Ἀστειοῦ τοῦ αὐλητοῦ, ἢ Λύκων ὁ ἐργολάβος, παραγεγονώς ἐξ αὐτῆς τῆς μάχης, οἷ φησιν ἀκηροῦναι· αἱ μὲν οὖν ἀναφοραὶ τῶν λόγων τοιαῦταί εἰσιν αὐτοῦ, ὧν οὐδεὶς ἂν ἔχοι ἐπιβαλέσθαι.

4. Διηγεῖται δέ, τούτους φάσκων λέγειν, ὡς Πολυπέργων καὶ ὁ βασιλεὺς μάχην νενίκηκε, καὶ Κᾶσανδρος ἐξώγρηται·

5. Καὶ ἂν εἴπῃ τις αὐτῷ· «σύ δὲ ταῦτα πιστεῦεις;»

φήσει φανερόν τό πρᾶγμα· βοῶσθαι γάρ ἐν τῇ πόλει, καί τόν λόγον ἐπεντείνειν, καί πάντας συμφωνεῖν· ταῦτά γάρ λέγειν περὶ τῆς μάχης, καί πολὺν τόν ζῶμόν γεγονέαι·

6. εἶναι δὲ αὐτῷ καὶ σημεῖον τὰ πρόσωπα τῶν ἐν τοῖς πράγμασιν· ὄραν γάρ αὐτῶν πάντων μεταβεβληκότα. Λέγει δ' ὡς καὶ παρακήκοε παρὰ τούτοις κρυπτόμενόν τινα ἐν οἰκίᾳ, ἥδη πέμπτην ἡμέραν ἤκοντα ἐκ Μακεδονίας, ὅς πάντα ταῦτα οἶδε.

7. Καὶ ἅμα διεξιὼν ὡς οἶόν τε πιθανῶς σχετλιάζει λέγων· «δυστυχῆς Κάσανδρος, ὦ ταλαίπωρος! ἐνθυμῆ τὸ τῆς τύχης; ἀλλ' οὖν ἰσχυρὸς γενόμενος...»

8. καὶ «δεῖ δ' αὐτόν σε μόνον εἰδέναι»· πᾶσι δὲ τοῖς ἐν τῇ πόλει προσεδράμηκε λέγων.

XXIV.—ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΑΣ

Ἔστι δὲ ἡ ἀναισθησία, ὡς ὄρω εἰπεῖν, βραδυτῆς ψυχῆς ἐν λόγοις καὶ πράξεσιν·

1. ὁ δὲ ἀναισθητος τοιοῦτός τις, οἶος, λογισάμενος ταῖς φήφοις καὶ κεφάλαιον ποιήσας, ἐρωτᾶν τὸν παρακαθήμενον. «τί γίγνεται;»

2. καὶ δίκην φεύγων, καὶ ταύτην εἰσιέναι μέλλων ἐπιλαθόμενος εἰς ἀγορὰν πορεύεσθαι·

3. καὶ θεωρῶν ἐν τῷ θεάτρῳ μόνος καταλείπεσθαι καθεῦδων·

4. καὶ πολλὰ φαγών, τῆς νυκτὸς ἀναστάς ὡς ἐπὶ θῆκον ὑπὸ κυνὸς τῆς τοῦ γείτονος δηχθῆναι·

5. καὶ λαθῶν τι καὶ ἀποθεῖς αὐτός, τοῦτο ζητεῖν, καὶ μὴ δύνασθαι εὔρεῖν·

6. καὶ ἀπαγγέλλοντός τινος αὐτῷ, ὅτι τετελευτήκε τις αὐτοῦ τῶν φίλων, ἵνα παραγένηται, σκυθρωπάσας καὶ δακρύσας εἰπεῖν· «ἀγαθὴ τύχη».

7. Δεινὸς δὲ καὶ, ἀπολαμβάνων ἀργύριον ὀφειλόμενον, μάρτυρας παραλαβεῖν·

8. καὶ χειμῶνος ὄντος, μάχεσθαι τῷ παιδί, ὅτι σικυοὺς οὐκ ἠγόρασε·

9. καὶ τὰ παιδιά τὰ ἑαυτοῦ παλαίειν καὶ τροχάζειν ἀναγκάζων εἰς κόπους ἐμβάλλειν·

10. καὶ ἐν ἀγρῷ αὐτὸς φακὴν ἔψων, δις ἄλλας εἰς τὴν χύτρην ἐμβαλὼν, ἄβρωτον ποιῆσαι·

11. καὶ λέγοντός τινος· «πόσους οἶει κατὰ τὰς Ἱρίας πύλας ἐξενηρέχθαι νεκροὺς;» πρὸς τοῦτον εἰπεῖν «ὅσοι ἐμοὶ καὶ σοὶ γένοιτο».

XXV.—ΑΚΑΙΡΙΑΣ

Ἡ μὲν οὖν ἀκαιρία ἐστὶν ἀπότευξις καιροῦ λυποῦσα τοὺς ἐντυγχάνοντας·

1. ὁ δὲ ἀκαιρος τοιοῦτός τις, οἷος ἀσχολουμένῳ προσελθὼν ἀνακοινοῦσθαι·

2. καὶ δίκην ὠρληκότα ἐγγύης προσελθὼν, κελευσῆσαι αὐτὸν ἀναδέξασθαι·

3. καὶ μαρτυρήσων παρεῖναι, τοῦ πράγματος ἤδη κεκριμένου·

4. καὶ κεκλημένους εἰς γάμους, τοῦ γυναικείου γένους κατηγορεῖν·

5. καὶ ἐκ μακρῆς ὁδοῦ ἤκοντα ἄρτι παρακαλεῖν εἰς περίπατον.

6. Δεινὸς δὲ καὶ πρὸς ἀγειν ὠνητὴν πλείω διδόντα ἤδη πεπρακότι·

7. καὶ ἀκηροῦτας καὶ μεμαθηκότας ἀνίστασθαι ἐξ ἀρχῆς διδάσκων·

8. καὶ προθύμως δὲ ἐπιμεληθῆναι, ἃ μὴ βούλεται τις γενέσθαι, αἰσχύνεται δὲ ἀπέπασθαι·

9. καὶ θύοντας καὶ ἀναλίσκοντας ἤκειν τόκον ἀπαιτήσων·

10. καὶ μαστιγομένου οἰκέτου, παρεστῶς διηγείσθαι, ὅτι καὶ αὐτοῦ ποτε παῖς, οὕτω πληγῆς λαβὼν ἀπήγξατο.

11. καὶ παρῶν διαίτη, συγκρούειν, ἀμφοτέρων βουλαμέ-
νων διαλύεσθαι·

12. καὶ ὀρχησόμενος ἄφασθαι ἐτέρου μηδέπω μεθύοντος.

XXVI.—ΠΕΡΙΕΡΓΙΑΣ

*Ἄμελει ἢ περιεργία δόξειεν ἄν εἶναι προσποίη-
σὶς τις λόγων καὶ πράξεων μετ' εὐνοίας·*

1. ὁ δὲ περιεργος τοιοῦτός τις, οἷος ἐπαγγέλλεσθαι, ἃ
μὴ δυνήσεται·

2. καὶ ὁμολογουμένου τοῦ πράγματος δικαίου εἶναι
ἀνταναστάς ἐλεγχθῆναι·

3. καὶ πλείω δ' ἐπαναγκάσαι τὸν παῖδα κεράσαι ἢ ὅσον
δύνανται οἱ παρόντες ἐκπιεῖν·

4. καὶ διείργειν τοὺς μαχομένους· καὶ οὓς οὐ γινώσκει·

5. καὶ ἀτραποῦ ἠγήσασθαι, εἶτα μὴ δύνασθαι εὐρεῖν,
οἷ πορεύεται·

6. καὶ τὸν στρατηγὸν προσελθῶν ἐρωτῆσαι, πότε μέλλει
παρατάττεσθαι, καὶ τί μετὰ τὴν αὔριον παραγγελεῖ·

7. καὶ προσελθῶν τῷ πατρὶ εἰπεῖν, ὅτι ἡ μήτηρ ἤδη
καθεύδει ἐν τῷ δωματίῳ·

8. καὶ ἀπαγορευόντος τοῦ ἱατροῦ, ὅπως μὴ δώσει οἶνον
τῷ νοσοῦντι, φήσας βούλεσθαι διάπειραν λαμβάνειν, εὖ
ποτίσαι τὸν κακῶς ἔχοντα·

9. καὶ γυναικὸς δὲ τελευτησάσης ἐπιγράψαι ἐπὶ τὸ
μνήμα τοῦ τε ἀνδρὸς αὐτῆς καὶ τοῦ πατρὸς καὶ τῆς μητρὸς
καὶ αὐτῆς τῆς γυναικὸς τοῦνομα, καὶ ποδαπή ἐστί, καὶ προ-
σεπιγράψαι, ὅτι οὗτοι πάντες χρηστοὶ ἦσαν·

10. καὶ ὁμνῦναι μέλλων, εἰπεῖν πρὸς τοὺς περιεστηκότας
ὅτι («καὶ πρότερον πολλάκις ὁμώμοκα»).

XXVII.—ΟΥΪΜΑΘΙΑΣ

*Ἡ δὲ οὐψιμαθία φιλοπονία περὶ παιδείαν δόξειεν
ἄν εἶναι ὑπὲρ τὴν ἡλικίαν·*

1. ὁ δὲ ὄψιμαθῆς τοιοῦτός τις, οἷος ῥήσεις μανθάνειν ἐξήκοντα ἔτη γεγονώς, καὶ ταύτας λέγων παρὰ πότον, ἐπιλανθάνεσθαι·

2. καὶ παρὰ τοῦ υἱοῦ μανθάνειν τὸ «ἐπὶ δόρυ» καὶ «ἐπ' ἀσπίδα» καὶ «ἐπ' οὐραν»·

3. καὶ εἰς ἡρώα συμβαλλόμενος τοῖς μειρακίοις λαμπάδα τρέχειν·

4. ἀμέλει δέ, κἄν που κληθῆ εἰς Ἡράκλειον συνθύσων, ρίψας τὸ ἱμάτιον, τὸν βοῦν αἶρεσθαι, ἵνα τραχηλίση·

5. καὶ προσανατρίβεσθαι εἰσιὼν εἰς τὰς παλαιίστρας·

6. καὶ ἐν τοῖς θαύμασι τρία ἢ τέτταρα πληρώματα ὑπομένειν, τὰ ἄσματα ἐκμαθάνων·

7. καὶ τελούμενος τῷ Σαβαζίῳ, σπεῦσαι, ὅπως καλλιστεύση παρὰ τῷ ἱερεῖ·

8. καὶ εἰς ἀγρόν ἐρ' ἵππου ἀλλοτρίου ἐποχούμενος ἅμα μελετᾶν ἱππάζεσθαι, καὶ πεσὼν τὴν κεφαλὴν κατεαγένας·

9. καὶ ἐν δεκαδισταῖς συνάγειν τοὺς μετ' αὐτοῦ συναύξοντας·

10. καὶ μακρὸν ἀνδριάντα παίζειν πρὸς τὸν ἑαυτοῦ ἀκόλουθον·

11. καὶ διατοξεύεσθαι καὶ διακοντίζεσθαι τῷ τῶν παιδίων παιδαγωγῷ καὶ ἅμα μανθάνειν παρ' αὐτοῦ παραινεῖν, ὡς ἂν καὶ ἐκείνου μὴ ἐπισταμένου·

12. καὶ παλαίων δ' ἐν τῷ βαλκνεῖῳ πυκνὰ ἔδραν στρέφειν, ὅπως πεπαιδεῦσθαι δοκῆ· καὶ ὅταν ὧσι χοροὶ γυναικῶν, μελετᾶν ὀρχεῖσθαι αὐτὸς αὐτῷ τερετιζῶν.

XXVIII.—ΔΕΙΛΙΑΣ

Ἀμέλει δὲ ἡ δειλία δόξειεν ἂν εἶναι ὑπειξίς τις ψυχῆς ἐκ φόβου·

1. ὁ δὲ δειλὸς τοιοῦτός τις, οἷος πλέων τὰς ἄκρας φάσκειν ἡμιολίας εἶναι· καὶ κλύδωνος γενομένου, ἐρωτᾶν, εἴ τις

μὴ μεμύηται τῶν πλεόντων· καὶ τοῦ κυβερνήτου ἀνακύπτων ἐκπυθάνεσθαι, εἰ μεσοπορεῖ, καὶ τί αὐτῷ δοκεῖ τὰ τοῦ θεοῦ, καὶ πρὸς τὸν παρακαθήμενον λέγειν ὅτι φοβεῖται ἀπὸ ἐνυπνίου τινός· καὶ ἐκδύς διδόναι τῷ παιδί τὸν χιτωνίσκον· καὶ δεῖσθαι πρὸς τὴν γῆν προσάγειν αὐτόν.

2. καὶ στρατευόμενος δὲ τοῦ πεζοῦ ἐκβοηθοῦντος τοὺς δημότας προσκλαεῖν, κελεύων πρὸς αὐτόν στάντας πρῶτον περιδεῖν καὶ λέγειν, ὡς ἔργον διαγνώναί ἐστι, πότεροί εἰσιν οἱ πολέμιοι·

3. καὶ ἀκούων κραυγῆς καὶ ὄρων πίπτοντας, εἶπας πρὸς τοὺς παρεστηκότας, ὅτι τὴν σπάθην λαβεῖν ὑπὸ τῆς σπουδῆς ἐπελάθετο, τρέχειν ἐπὶ τὴν σκηνὴν καὶ τὸν παῖδα ἐκπέμψας καὶ κελεύσας προσκοπεῖσθαι, ποῦ εἰσιν οἱ πολέμιοι, ἀποκρύψαι αὐτὴν ὑπὸ τὸ προσκεφάλαιον, εἶτα διατρίβειν πολὺν χρόνον ὡς ζητῶν ἐν τῇ σκηνῇ·

4. καὶ ὄρων τραυματίαν τινὰ προσφερόμενον τῶν φίλων, προσδραμῶν καὶ θαρρεῖν κελεύσας, ὑπολαβῶν φέρειν· καὶ τοῦτο θεραπεύειν καὶ περισπογγίζειν· καὶ παρακαθήμενος ἀπὸ τοῦ ἔλκουσ τὰς μυίας σοβεῖν, καὶ πᾶν μᾶλλον ἢ μάχεσθαι τοῖς πολεμίοις· καὶ τοῦ σαλπικτοῦ δὲ τὸ πολεμικὸν σημήναντος, καθήμενος ἐν τῇ σκηνῇ εἰπεῖν· «ἄπαγ' ἐς κόρακας· οὐκ ἔασεις τὸν ἀνθρωπον ὕπνον λαβεῖν, πυκνὰ σημαίνων».

5. Καὶ αἵματος δὲ ἀνάπλεως ἀπὸ τοῦ ἀλλοτρίου τραύματος, ἐντυγχάνειν τοῖς ἐκ τῆς μάχης ἐπανιοῦσι, καὶ διηγέσθαι, ὡς «κινδυνεύσας ἕνα σέσφκα τῶν φίλων»· καὶ εἰσάγειν πρὸς τὸν κατακείμενον σκεφομένους τοὺς δημότας, τοὺς φυλέτας, καὶ τούτων ἅμα ἐκάστω διηγέσθαι, ὡς αὐτὸς αὐτόν ταῖς ἑαυτοῦ χερσὶν ἐπὶ τὴν σκηνὴν ἐκόμισεν.

XXIX.—ΔΕΙΣΙΔΑΙΜΟΝΙΑΣ

Ἄμελει ἡ δεισιδαιμονία δόξειεν ἄν εἶναι δειλία πρὸς τὸ δαιμόνιον·

ΙΩΑΝ. Θ. ΡΩΣΣΗ—ΘΕΟΦΡΑΣΤΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΕΣ

3

1. ὁ δὲ δεισιδαίμων τοιοῦτός τις, οἷος ἐπὶ Χοῶν ἀπονιψάμενος τὰς χεῖρας καὶ περιορράμενος ἀπὸ ἱεροῦ δάφνην εἰς τὸ στόμα λαβὼν, οὕτω τὴν ἡμέραν περιπατεῖν·

2. καὶ τὴν ὁδὸν, ἐὰν ὑπερδράμη γαλῆ, μὴ πρότερον πορευθῆναι, ἕως ἂν διεξέλθῃ τις ἢ λίθους τρεῖς ὑπὲρ τῆς ὁδοῦ διαβάλλῃ·

3. καὶ ἐὰν ἰδῇ ὄρνιν ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἐὰν μὲν παρείαν, Σαβάξιον καλεῖν, ἐὰν δὲ ἱερόν, ἐνταῦθα ἥρῳον εὐθύς ἰδρῦσασθαι·

4. καὶ τῶν λιπαρῶν λίθων, τῶν ἐν ταῖς τριόδοις, παριῶν ἐκ τῆς ληκύθου ἔλαιον καταχεῖν, καὶ ἐπὶ γόνατα πεσῶν καὶ προσκυνήσας ἀπαλλάττεσθαι·

5. καὶ ἐὰν μῦς θύλακον ἀλφίτων διατράγῃ, πρὸς τὸν ἐξηγητὴν ἐλθὼν ἐρωτᾷ, τί χρῆ ποιεῖν; καὶ ἐὰν ἀποκρίνηται αὐτῷ, ἐκδοῦναι τῷ σκυτοδέψῃ ἐπιρράψαι, μὴ προσέχειν τούτοις, ἀλλ' ἀποτραπείς ἐκθύσασθαι.

6. Καὶ πυκνὰ δὲ τὴν οἰκίαν καθῆρι δεινός, Ἐικάτης φάσκων ἐπαγωγὴν γεγονέναι·

7. κἂν γλαῦκες βαδίζοντος αὐτοῦ ἀνακράγῃσι, ταραττεσθαι καὶ εἴπας «*Ἄθηνᾶ κρείττων*» παρελθεῖν οὕτω·

8. καὶ οὔτε ἐπιβῆναι μνήματι, οὔτε ἐπὶ νεκρόν, οὔτε ἐπὶ λεχῶ ἐλθεῖν ἐθελῆσαι, ἀλλὰ τὸ μὴ μαινεσθαι συμμέρον αὐτῷ φῆσαι εἶναι·

9. καὶ ταῖς τετάρταις δὲ καὶ ταῖς ἐβδομαῖς φθίνοντος προστάξας οἶνον ἔψειν τοῖς ἔνδον, ἐξελθὼν ἀγοράσαι μυρρίνας, λίβανωτόν, πόπανα, καὶ εἰσελθὼν εἴσω στεφανοῦν τοὺς Ἑρμικροδίτους ὄλην τὴν ἡμέραν·

10. καὶ ὅταν ἐνύπνιον ἰδῇ, πορεύεσθαι πρὸς τοὺς ὄνειροκρίτας, πρὸς τοὺς μάντις, πρὸς τοὺς ὀρθοσκοπούς, ἐρωτήσων τίμι θεῶ ἢ θεῶ εὔχεσθαι δεῖ· καὶ τελεσθησόμενος πρὸς τοὺς Ὀρφεοτελεστάς κατὰ μῆνα πορεύεσθαι μετὰ τῆς

γυναικός (ἐάν δὲ μὴ σχολάζῃ ἢ γυνή, μετὰ τῆς τίτθης) καὶ τῶν παιδῶν·

11. καὶ τῶν περιρραينوμένων ἐπὶ θαλάττης, ἐπιμελῶς δόξειεν ἂν εἶναι·

12. κἂν ποτε ἐπίδη σκοροδῶν ἐστιώμενόν τινα τῶν ἐπὶ ταῖς τριόδοις, ἀπελθῶν, κατὰ κεφαλῆς λούσασθαι, καὶ ἱερείας καλέσας σκίλλη ἢ σκύλακι κελεῦσαι αὐτὸν περι-καθῆραι·

13. μαινόμενον δὲ ἰδὼν ἢ ἐπίληπτον, φρίζας εἰς κόλπον πτύσαι.

XXX.—ΚΑΚΟΛΟΓΙΑΣ

Ἔστι δὲ ἡ κακολογία ἀγωγή ψυχῆς εἰς τὸ χειρόν ἐν λόγοις·

1. ὁ δὲ κακολόγος τοῖσδε τις, οἷος ἐρωτηθεῖς· «ὁ δεῖνα τίς;» εἶπειν· «οὐκοῦν δὴ», καθάπερ οἱ γενεαλογοῦντες, «πρῶτον ἀπὸ τοῦ γένους αὐτοῦ ἄρξομαι· τούτου ὁ μὲν πατήρ ἐξ ἀρχῆς Σωσίας ἐκαλεῖτο, ἐγένετο δὲ ἐν τοῖς σιρατιώταις Σωσίστρατος, ἐπειδὴ δὲ εἰς τοὺς δημότας ἐνεγράφη, Σωσιόδημος· ἡ μέντοι μήτηρ εὐγενῆς Θραττά ἐστὶ· καλεῖται γοῦν ἡ ψυχὴ Κρινοκοράκα, αἱ δὲ τοιαῦτά φασιν ἐν τῇ πατρίδι εὐγενεῖς εἶναι· αὐτὸς δὲ οὗτος, ὡς ἐκ τοιούτων γεγνώως, κακὸς καὶ μαστιγίας»·

2. ἀμέλει δὲ καὶ κακῶς λεγόντων ἐτίρων συνεπιλημβάνεσθαι εἶπας· «ἐγὼ δὲ τοῦτον τὸν ἄνθρωπον πλέον πάντων μεμίσηκα· καὶ γὰρ εἰδεχθῆς τις ἀπὸ τοῦ προσώπου ἐστίν· ἡ δὲ πονηρία οὐδενὶ ὁμοία· σημεῖον δέ· τῇ γὰρ αὐτοῦ γυναικὶ τάλαντα εἰσνεγκαμένη προῖκα, ἐξ ἧς παιδίον αὐτῷ, τρεῖς χαλκοὺς εἰς ὄφον δίδωσι, καὶ ψυχρῷ λούσθαι ἀναγκάζει τῇ τοῦ Ποσιδῶνος ἡμέρᾳ»·

3. Καὶ συγκαθήμενος δειλὸς περὶ τοῦ ἀνιστάντος εἶπειν,

καὶ ἀρχὴν γε εὐληφῶς μὴ ἀποσχέσθαι μηδὲ τοὺς οἰκείους αὐτοῦ λοιδορῆσαι.

4. Καὶ πλεῖστα περὶ τῶν αὐτοῦ φίλων καὶ οἰκείων καὶ περὶ τῶν τετελευτηκότων κακὰ λέγειν, ἀποκαλῶν παρρησίαν καὶ δημοκρατίαν καὶ ἐλευθερίαν καὶ τῶν ἐν τῷ βίῳ ἤδιστα τοῦτο ποιῶν.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΕΠΙΚΟΥΡΗΜΑΤΑ

ΒΙΟΣ ΚΑΙ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ ΘΕΟΦΡΑΣΤΟΥ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

1. Βίος Θεοφράστου.

1. Ὁ Θεοφραστος ἦτο υἱὸς τοῦ κναφῆως Μελάντα ἢ Λέοντος. Ἐγεννήθη τῷ 372 π. Χ. ἐν Ἐρέσῳ τῆς Λέσβου, ἔνθα καὶ ἐδιδάχθη τὰ πρῶτα γράμματα παρὰ τοῦ διδασκάλου Λευκίππου.

2. Νέος δ' ἔτι ὢν ἐστάλη παρὰ τοῦ πατρὸς του εἰς Ἀθήνας, ἵνα διδαχθῇ αὐτόθι τὴν φιλοσοφίαν. Καὶ κατὰ πρῶτον μὲν ἠκροάσατο τοῦ Πλάτωνος, εἶτα δὲ τοῦ Ἀριστοτέλους, ὑφ' οὗ, ὡς λέγεται, ἀπὸ Τυρτάμου, ὀνόματος τραγῆος κατὰ τὴν προφορὰν, Θεοφραστος μετωνομάσθη διὰ τὴν ἔξοχον καὶ θαυμαστὴν εὐγλωτίαν αὐτοῦ.

3. Ὅτε τῷ 322 π. Χ. ἀπεχώρησεν ὁ Ἀριστοτέλης ἐξ Ἀθηνῶν εἰς Χαλκίδα τῆς Εὐβοίας πρὸς ἀποφυγὴν τῶν ἐπακολουθημάτων τῆς κατ' αὐτοῦ γενομένης κατηγορίας ἐπ' ἀσεβεία, ὥρισε τὸν Θεοφραστον διάδοχον αὐτοῦ ἐν τῇ περιπατητικῇ Σχολῇ (1) προτιμήσας αὐτὸν τοῦ Ἐδδήμου τοῦ Ῥοδίου καὶ τοῦ Ἀριστοξένου τοῦ Ταρανίνου, οἵτινες ὡσαύτως ἀνθημιλλῶντο περὶ τοῦ ἀξιώματος τούτου. Ὁ Θεοφραστος διηύθυνε τὴν σχολὴν ταύτην ἐπὶ 34 ἔτη διδάσκων μὲ πολλὴν φήμην καὶ κλέος τὴν φιλοσοφίαν καὶ προσελκύσας πλῆθος μαθητῶν πανταχόθεν τῆς Ἑλλάδος, ὧν ὁ ἀριθμὸς ἀνῆλθέ ποτε, ὡς λέγεται, εἰς δισχιλίους.

4. Ὁ Θεοφραστος, καίτοι μεγάλως ἐξετιμᾶτο ὑπὸ τῶν συγχρόνων αὐτοῦ ἐπ' ἀρετῇ καὶ σοφίᾳ, ἐν τούτοις δὲν ἀπέφυγεν, ὡς καὶ ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ, τὰ τῶν ἐχθρῶν του βέλη· οὕτω κατηγορήθη ἐπ' ἀσεβεία, ἀλλ' ἠθωώθη ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου, μολονότι δὲν ἠδυνήθη νὰ ἀπολογηθῇ μείνας ἄφρωνος πρὸ τοῦ μεγαλειοτάτου καὶ σεμνοτάτου ἐκείνου δικαστηρίου. Τῷ δὲ 306 ὁ Θεοφραστος ἠναγκάσθη νὰ ἀπομακρυνθῇ τῶν Ἀθηνῶν, διότι διὰ ψήφισματος τοῦ δήμου ἀπηγορεύθη ἐπὶ ποινῇ θανάτου εἰς ἅπαντας τοὺς φιλοσόφους ἢ δημοσίᾳ διδασκαλίᾳ. Τὸ ψήφισμα ὅμως τοῦτο

(1) Αὕτη ἰδρύθη παρὰ τοῦ Ἀριστοτέλους· ἐκλήθη δ' οὕτω, διότι ἡ διδασκαλία ἐγίνετο ἐν σσκόις περιπάτοις τοῦ ἀπὸ τοῦ ἀγάλματος Ἀπόλλωνος τοῦ Λυκείου ὀνομασθέντος *Λυκείου γυμνασίου*. Τοῦτο δὲ ἔκειτο παρὰ τὸν Ἰλισσὸν οὐ μακρὰν τοῦ γῆν Ζεπείου.

ήκρωσθη κατά τὸ ἐπιὸν ἔτος καὶ ὁ Θεόφραστος ἐπανήλθε καὶ αὐθις εἰς τὴν προσφιλή του πόλιν, ἔξ ἧς δὲν ἀπεμακρύνθη πλέον.

5. Ὁ Θεόφραστος ἠξιώθη τῆς φιλίας Φιλίππου τοῦ πατρὸς τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου, Ἀντιπάτρου καὶ υἱοῦ αὐτοῦ Κασάνδρου, Πτολεμαίου τοῦ Λάγου βασιλέως τῆς Αἰγύπτου τοῦ καὶ ἀνεπιτυχῶς ἐπιδιώξαντος νὰ παραλάβῃ τὸν φιλόσοφον ἐν τῇ ἑαυτοῦ αὐλῇ. Ὑπὸ δὲ τῶν Ἀθηναίων καὶ ζῶν μεγάλως ἐτιμᾶτο καὶ ἀποθανόντων τῷ 287 π. Χ. ὑφ' ἀπάσης τῆς πόλεως προεπέμφθη μέχρι τοῦ τάφου.

2. Συγγράμματα Θεοφράστου.

Ὁ Θεόφραστος ὑπῆρξεν εἰς τῶν πολυγραφωτάτων ἀνδρῶν τῆς ἀρχαιότητος, ὡς καὶ ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ Ἀριστοτέλης. Συνέγραψε δὲ πλῆθος πολυτίμων καὶ παντοίας ὕλης συγγραμμάτων ἀνερχομένων κατὰ Διογένην τὸν Λαέρτιον εἰς 232 καὶ ἐν πολλοῖς τῶν ὁποίων εἶχε συμπληρώσει καὶ ἐσπεκτείνει τὰς τοῦ Ἀριστοτέλους θεωρίας. Ἐκ τούτων σφύζονται

α') Ἡθικοὶ χαρακῆρες εἰς 30 κεφάλαια·

β') περὶ φυτῶν ἱστορίας εἰς 10 βιβλία, ἔξ ὧν σφύζονται τὰ 9·

γ') περὶ φυτῶν αἰτιῶν εἰς βιβλία 8, ὧν τὰ 6 πρῶτα σφύζονται⁽¹⁾·

δ') περὶ λίθων, ἀπόσπασμα, ὡς φαίνεται, ἄλλου μείζονος συγγράμματος πραγματευομένου περὶ τῶν ξεστῶν λίθων καὶ τῆς λιθοκοπικῆς τέχνης τῶν ἀρχαίων·

ε') περὶ πυρός, εἰς βιβλία δύο, ὧν τὸ ἐν σφύζεται. Πολλῶν δ' ἄλλων γνωρίζονται μόνον αἱ ἐπιγραφαὶ ὡς λ. χ. περὶ ἀνέμων, περὶ ὑδάτων—πνευμάτων—χειμώνων—εὐδιῶν, περὶ ἰδρωτῶν, περὶ κόπων, περὶ ὄσμων κ. λ. περισωθεῖσαι ἐν ἄλλοις συγγραφεῦσι καὶ δὴ παρὰ τῷ Πλουτάρχῳ, Διογένηι τῷ Λαερτίῳ, Κικέρωνι, οἵτινες καὶ ἱκανὰς τῶν γνωμῶν καὶ ἀρχῶν τοῦ Θεοφράστου ἀναφέρουσιν.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΤΟΥ ΘΕΟΦΡΑΣΤΟΥ

Ἡ λέξις *χαρακτήρ* (ἐκ τοῦ *χαράσσω*) ἐσήμαινε τὸ πρῶτον τὸ ὄργανον, δι' οὗ ἐχαράττει τίς τι, εἶτα τὸ ἐγχεραγμένον σημεῖον, ἦτοι τὸν τύπον ἐπὶ ξύλου, νομισμάτων, μετάλλων, λίθων κλ. καὶ τέλος τὸ εἶς τι πρᾶγμα ἢ τὸν ἀνθρώπον ἐκ φύσεως κεχαραγμένον ἰδίωμα, διακριτικὸν σημεῖον.

Εἰς τὸν Θεόφραστον κατὰ πρῶτον εὐρίσκειται ἡ χορῆσις τῆς λέξεως *χαρακτήρ* ἐπὶ τῶν ἡθῶν τῶν ἀνθρώπων. Ἀκολουθῶν ὁ

(1) Ὁ Θεόφραστος διὰ τὰ περὶ φυτῶν ἔργα καλεῖται πατὴρ τῆς βοτανικῆς, ὡς ὁ Ἀριστοτέλης πατὴρ τῆς Ζωολογίας.

Θεόφραστος τὴν διδασκαλίαν τοῦ Ἀριστοτέλους, καθ' ἣν ἡ ἀρετὴ εἶναι μεσότης, τ' ἔ. τὸ ὀρθὸν μέτρον μεταξύ τῶν δύο ἄκρων, ἴητοι τῆς *ὑπερβολῆς* καὶ τῆς *ἐλλείψεως* (*:θράσος—ἀνδρεία—δειλία—ἀλαξονεία—ἀλήθεια—εἰρωνεία—ἀρέσκεια—φιλία—κολακεία* κλ.), συνήγαγεν εἰς ἰδανικὰ πρόσωπα πάσας τὰς χαρακτικῶς ἰδιότητας ἐκάστης κακίας ἢ ἐλαττώματος καὶ ἐπλαστούργησεν οὕτω διὰ τῆς περιγραφῆς αὐτῶν μορφὰς ἀνθρώπων γελοίας ἢ ἀπεχθεῖς, τοὺς χαρακτῆρας.

Ἡ περιγραφή τῶν χαρακτῆρων εἶναι καὶ αὕτη τρόπος τῆς ἠθικῆς ἐρεύνης καὶ ἀνήκει εἰς τὸν Θεόφραστον, ὅστις οὕτω ἐγένετο δημιουργὸς νέου λογοτεχνικοῦ εἴδους. Ἀφορμὴν δὲ πρὸς τοῦτο παρέσχον αὐτῷ αἱ λαμπραὶ περιγραφαὶ τύπων ἀνθρωπίνων χαρακτῆρων, αἵτινες ἀπαντῶσιν εἰς τὰ ἔργα τοῦ διδασκάλου αὐτοῦ Ἀριστοτέλους, ἴητοι εἰς τὸ Δ' βιβλίον τῶν Ἠθικῶν Νικομαχείων, ὅπερ πραγματεύεται περὶ προτερημάτων καὶ ἐλαττωμάτων τοῦ χαρακτῆρος καὶ εἰς τὸ πρῶτον ἡμισυ τοῦ Β' βιβλίου τῆς Ἱστορικῆς, ἔνθα ὁ λόγος περὶ ψυχικῶν παθημάτων, ὀργῆς, φόβου, αἰσχύνης, ἐλέου. περιγράφονται ψυχικαὶ καταστάσεις τοῦ νέου, τοῦ ἀνδρός, τοῦ γέροντος καὶ διατυπῶνται οἱ χαρακτῆρες τοῦ εὐγενοῦς, τοῦ πλουσίου, τοῦ μέγα δυναμένου ἐν τῇ πολιτείᾳ. Ἡ διαφορὰ Ἀριστοτέλους καὶ Θεοφράστου εἶναι αὕτη: ὅπερ παρὰ τῷ διδασκάλῳ ἴητο ὡς τι παράρημα καὶ ἐν μέρει προσθήκης, παρὰ τῷ μαθητῇ ἐγένετο ὑποκειμένον ἰδίας αὐτοτελοῦς πραγματείας. Δημιουργήσας τὸ γραμματολογικὸν τοῦτο εἶδος ὁ Θεόφραστος ἠκολούθει ἀπλῶς καὶ τὰς τάσεις τῆς εἰς ἣν ἀνῆκε σχολῆς τῶν περιπατητικῶν, οἵτινες ἐν ταῖς ἐρεῖναις αὐτῶν ὠρμῶντο ἀπὸ τῶν καθέκαστα καὶ τῆς ἐμπειρίας. Ἀλλὰ πλὴν τούτου ἤσκησεν οὐχὶ μικρὰν ἐπίδρασιν ἐπ' αὐτοῦ καὶ ἡ σύγχρονος κωμῳδία (1), ἣτις μετὰ λεπτότητος διέπλασε παντοίους τυπικούς χαρακτῆρας, καὶ ἡ κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους ἐπικρατήσασα πραγματιστικὴ τάσις τότε ἤρχισεν νὰ ἐνικνῆ ἐν ταῖς πλαστικαῖς τέχναις καὶ ἐν τῇ ποιήσει τὸ *ἑωπογραφικὸν* εἶδος, ἴητοι ἡ περιγραφή μικροῦ λόγου ἀξίων πραγμάτων τοῦ συνήθους βίου.

Ὁ Θεόφραστος διὰ τῶν χαρακτῆρων πλησιάζει μᾶλλον πρὸς τὸν αἰώνιον ἀνθρώπον, διότι ὁ ἐκάστης ἐποχῆς ἀνθρώπος πλὴν ἕξεων τινων, αἵτινες ἔχουσιν ἐκλείψει ἢ ἀντικατασταθῆ δι' ἄλλων, ἐν ταῖς γενικαῖς γραμμαῖς, θὰ ἔχη τὰς παρὰ τοῦ Θεοφράστου μνημονευόμενας κακίας ἢ ἐλαττώματα, ἴητοι θὰ εἶναι *εἴρων*, *κόλαξ*, *ἀλαξῶν*, *ὑπερήφανος*, *αὐθάδης* κλ., κλ.

Τοὺς χαρακτῆρας τοῦ Θεοφράστου, οἵτινες ἀποτελοῦσι σταθμὸν ἐν τῇ ἱστορίᾳ τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος προσεπάθησαν νὰ

(1) Ταύτης ἀρχηγὸς ὁ ἤρξεν ὁ Μένανδρος, μαθητῆς καὶ φίλος τοῦ Θεοφράστου.

μιμηθῶσι πολλοὶ ἠθικολόγοι ἀρχαῖοί τε καὶ νεώτεροι, καὶ μάλιστα ὁ Γάλλος La Bruyère, καὶ ἐκ τῶν ἡμετέρων ὁ ἐκ Κεφαλληνίας σαιρικὸς ποιητὴς Ἀνδρέας Λασκαράτος (1811—1901) ἐν τῷ συγγράμματι αὐτοῦ «*Ἴδου ὁ ἄνθρωπος*». Ἄλλ' οὐδεὶς τούτων ἠδυνήθη νὰ φθάσῃ τὴν σεμνὴν ἀρχαϊκὴν ἀπλότητα καὶ τὴν ἀκρίβειαν τοῦ Θεοφράστου.

Ὁ Θεόφραστος ἐν ἐκείτῃ περιγραφῇ τύπων ἀνθρωπίνων χαρακτήρων ποιεῖται χρῆσιν τῆς καλουμένης *παραγωγικῆς* ἢ *συνθετικῆς μεθόδου* ἣτι κατὰ πρῶτον μὲν διατυπῶνται παρὰ τούτου ὁ ἐκάστου χαρακτήρος *ὄρισμός*, ὃν ἡμεῖς διεκρίναμεν δι' ἰδιαιτέρων στοιχείων, εἶτα δ' ἐπὶ τὰ παραδείγματα ἢ μᾶλλον αἱ φαῦλοι τῶν χαρακτηριζομένων ἕξεις, τὰς ὁποίας πρὸς ἀμεσώτερον κατανόησιν καὶ διάρθρωσιν τοῦ ὅλου περιεχομένου καὶ ἠριθμήσαμεν.

Σημ. Ἐπὶ τῶν παραδειγμάτων ἀνάγκη νὰ ἐπιστήσῃ κυρίως τὴν προσοχὴν εἰ κ. κ. διδάσκοντες, ἵνα εἰ μαθηταὶ αὐτενεργοῦντες εὐρίσκῃσι κυρίως κατὰ πόσον ταῦτα συνάξουσιν τῷ ὀρισμῷ.

ΣΧΟΛΙΑ

1. Περὶ εἰρωνείας.

Α'.—*δόξειεν ἂν εἶναι* νοητέα ἢ ὑπόθεσις: *εἰ βούλοιτο τις ὀρίσασθαι τὴν εἰρωνείαν*—ὡς *τύπῳ λαβεῖν*—ἵνα γενικῶς περιλάβωμεν, διὰ νὰ δώσωμεν γενικὸν ὄρισμόν.—*προσποίησις... λόγων*—ἢ ἐπὶ τὸ ἔλαττον προσποίησις (ἢ ἐπίπλαστος χειροτέρευσις ἢ ἐλάττωσις) τῶν πράξεων καὶ τῶν λόγων ἣτοι, ὁ εἰρων σμικρύνει ἢ ἐλαττώνει τὰς ἰδίας αὐτοῦ πράξεις καὶ λόγους παριστάων αὐτὰς κατωτέρας ἢ μικροτέρας.

1.—*οἷος... ἐθέλειν λαθεῖν* (συμπερ. πρότασις)—ὥστε, ἀφοῦ πλησιάσῃ τοὺς ἐχθροὺς του, νὰ ἐθέλῃ νὰ κρυφθῇ, νὰ μὴ φανερωθῇ κ.λ. Διατί πράττει τοῦτο; —*καὶ ἐπαινεῖν... συλλυπεῖσθαι... συγγνώμην ἔχειν κλ.* τὰ ἀπαρέμματα ταῦτα ἐξαρτῶνται ἐκ τοῦ οἷος τοῦ ἀναφερομένου εἰς τὸ τοιοῦτός τις, ἣτοι: *καὶ τοιοῦτός τις οἷος ἐπαινεῖν... συλλυπεῖσθαι κλ.*—*οἷς ἐπέθετο λάθρα*—καθ' ὃν ἐπετέθη κρυφίως:—τοὺς ὁποίους διέβαλε κρύφα, ὅτε ἴδῃ. δὲν ἦσαν παρόντες.—*δίκην ἠττωμένοις*· *δίκην ἠττώμαι* (κατὰ τὸ *ἠττώμαι, νικῶμαι μάχην, ἀγῶνα κλ.*)—χάνω τὴν δίκην.—*καὶ συγγνώμην δ' ἔχειν... λέγουσι*—*καὶ τοιοῦτός τις ἐστίν, οἷος συγγνώμην δ' ἔχειν... λέγουσι*—καὶ εἶναι τοιοῦτος, ὥστε νὰ συγχωρῇ τοὺς κακολογοῦντας αὐτόν.

2.—*καὶ πρὸς τοὺς ἀδικουμένους*, δηλ. ὑπ' αὐτοῦ.—*καὶ ἀγανακτοῦντας*—καὶ ὀργιζομένους ἐπὶ τῇ ἀδικίᾳ—*πράως*—μετὰ πραότητος, ἀταράχως, ἀπαθῶς, χωρὶς νὰ συγκινηταί.—

καὶ τοῖς ἐντυγχάνειν... ἐπανελθεῖν=καὶ εἶναι τοιοῦτος, ὥστε νὰ προστάξῃ νὰ ἔλθωσιν ἔπειτα (ἄλλην ὥραν) ἐκεῖνοι, οἵτινες ἐπιθυμοῦσι ταχέως νὰ δμιλήσωσι πρὸς αὐτὸν (περὶ τινος ὑποθέσεως).

3.—καὶ μηδὲν, ὧν πράττει, ὁμολογήσαι=καὶ (τοιοῦτος τις ἐστίν, οἶος) μὴ ὁμολογήσαι τι τούτων, ἃ πράττει=καὶ (εἶναι τοιοῦτος, ὥστε) νὰ μὴ ἀποδέχηται τι ἐκ τούτων, τὰ ὁποῖα πράττει (δηλ. ἐπιδιώκων νὰ καλύψῃ τὰ πραττόμενα, ἄλλα λέγει καὶ ἄλλα κάμνει).—ἄρτι παραγεγονέναι=ὅτι νωποτὶ (πρὸ δλίγου) αὐτὸς ἦλθε.—καὶ ὁπὲ γενέσθαι=καὶ ὅτι αὐτὸς ἀρῶν ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν του—καὶ μαλακισθῆναι=καὶ ἀσθενεῖν=καὶ ὅτι εἶναι ἀσθενής, κακοδιάθετος.

4.—καὶ πρὸς τοὺς δανειζομένους καὶ ἐραυίζοντας=καὶ πρὸς τοὺς ζητοῦντας παρ' αὐτοῦ δάειον ἢ ἔρανον (συνεισφορῶν) ἢ ἐρ' ἀπόρου ἢ ἄλλου τινός.—ἀνανεύειν=τοιοῦτός ἐστιν οἶος ἀνανεύειν=εἶναι τοιοῦτος, ὥστε νὰ ἀρνηται (δάειον ἢ ἔρανον).—καὶ λέγειν, ὡς οὐ πωλεῖ=καὶ (τοιοῦτός τις ἐστίν, οἶος ἐθέλειν) λέγειν ὡς οὐ πωλεῖ=καὶ εἶναι τοιοῦτός τις, ὥστε νὰ ἐθέλῃ νὰ λέγῃ ὅτι δὲν ἔχει τι πρὸς πώλησιν' καὶ ἐπομένως δὲν εὐρίσκειται εἰς θέσιν οὔτε νὰ δανείσῃ οὔτε νὰ προσφέρῃ ἔρανον.—καὶ μὴ πωλῶν φῆσαι πωλεῖν=καὶ μὴ ἔχων τι πρὸς πώλησιν (εἶναι τοιοῦτος, ὥστε) νὰ εἴπῃ (ὅτιαν ἔχη ὁ ἴδιος ἀνάγκην δανείου) ὅτι ἔχει πράγματα πρὸς πώλησιν. Τοῦτο δὲ πράττει, ἵνα ἔχη παρὰ τοῖς ἄλλοις μεγάλην πίσωσιν.—καὶ ἀκούσας τι μὴ προσποιεῖσθαι=καὶ ἀκούσας τι τοιοῦτός ἐστιν, οἶος προσποιεῖσθαι μὴ ἀκηκοέναι=καὶ ὅταν ἀκούσῃ τι (εἶναι τοιοῦτος, ὥστε) νὰ προσποιῆται ὅτι δὲν ἤκουσε.—καὶ ὁμολογήσας=καὶ ἐπαγγελάμενος=καὶ ὑποσχόμενος.—μὴ μεμνήσθαι (νοητ. τοιοῦτός τις ἐστίν, οἶος φῆσαι)=εἶναι τοιοῦτος, ὥστε νὰ εἴπῃ ὅτι δὲν ἐνθυμεῖται (ὅ,τι ὁμολόγησεν, ἢ: ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ὑπεσχέθη).—καὶ τὰ μὲν σκέψασθαι... διαλογίσασθαι=καὶ (εἶναι τοιοῦτος, ὥστε) νὰ λέγῃ περὶ ἄλλων μὲν ὑποθέσεων ὅτι θέλει σκεφθῆ, ἄλλας δὲ ὅτι δὲν γνωρίζει, περὶ ἄλλων ὅτι μέγει ἔκθαμβος, καὶ περὶ ἄλλων ὅτι καὶ αὐτὸς μέχρι τοῦδε κάποτε οὕτως ἐστοχάσθη, διανοήθη (1).

5.—καὶ τὸ ὄλον=καὶ ὄλωσ, καὶ καθ' ὄλου, καὶ ἐν γένει.—δαινός (νοητ. ἐστί)=εἶναι πολὺ ἐπιτήδειος, ἱκανός.—καὶ λέγεις... γεγονέναι=καὶ λέγεις ὅτι αὐτὸς ἔχει γίνεαι ἄλλος (δηλ. διάφορος ἑαυτοῦ, ὅτι δηλ. μετεβλήθη).—ὅπως δέ σοι... ἀποροῦμαι τὸ ἐξῆς τῶν λέξεων: ἀποροῦμαι δέ, ὅπως ἀπιστήσω σοι ἢ καταγνώσκειν=ἐν ἀπορίᾳ δ' εἰμί (ἢ: δὲν ἠξέυρω τί νὰ κάμω), πῶς νὰ μὴ σε πιστεύσω ἢ πῶς ἐκεῖνον νὰ καταδικάσω. — ἄλλ'

(1) Ταῦτα ὁ εἶρων λέγων ποιεῖται πάντως τὰς ἀναλόγους κινήσεις τῶν χειρῶν καὶ τοὺς τοῦ προσώπου μορφασμούς.

δρα...πιστεύεις=ἀλλὰ πρόσεχε μὴ σὺ πολὺ ταχέως (εὐκόλως) δίδης πίστιν.

Β΄.—*εἰρωνεία* ἢ λέξις ὁρίζεται ὧδε κατὰ τὸν Ἀριστοτέλην ('*Ἠθ. Νικομ. Β', 7, 12*) «*ἡ μεσότης ἀλήθεια λεγέσθω· ἡ δὲ προσποίησις ἢ μὲν ἐπὶ τὸ μείζον ἀλαζώνεια, ἢ δ' ἐπὶ τὸ ἔλαττον εἰρωνεία*»· καὶ ἐν '*Ἠθ. Εὐδημείους 3, 7* «*ὁ μὲν γὰρ ἐπὶ τὰ χεῖρον καθ' ἑαυτοῦ ψευδόμενος μὴ ἀγνοῶν εἰρων, ὁ δ' ἐπὶ τὰ βελτίω ἀλαζών*». Ἐνταῦθα δ' ἡ *εἰρωνεία* ὁρίζεται προσποιήσις ἐπὶ τὸ χεῖρον, τὰ δ' ἐπακολουθοῦντα παραδείγματα (παρὰ τὸν ἐκτεθέντα ἐν τῇ εἰσαγωγῇ κινόνα) ἐμφανίζουσιν ἄνθρωπον θέλοντα νὰ ἐμπαίξῃ καὶ νὰ ψεύδῃται. Αἰτία δὲ τῆς ἀντιφάσεως ταύτης εἶναι ἡ διπλῆ σημασία τῆς λέξεως *εἰρωνεία*. Ἡ μὲν θεμελιώδης σημασία εἶναι ἡ «*τῆς τάσεως πρὸς ψευδολογίαν δι' ὑποκρίσεως ἢ ἀποκρύψεως (καὶ εἰρων ὁ εὐχαριστούμενος νὰ ἐμπαίξῃ τοὺς ἄλλους ὑποκρινόμενος ἢ ἀποκρύπτων τι)*»· ἡ δὲ στενωτέρα σημασία εἶναι ἡ «*τῆς ἐπὶ τὸ χεῖρον προσποιήσεως ἢ τῆς ἐλαττώσεως τῶν καθ' ἑαυτὸν*». Ἡ δευτέρα σημασία ἀποτελεῖ τὸ περιεχόμενον τοῦ διδομένου ὁρισμοῦ, κατὰ δὲ τὴν πρώτην παραιάσσονται τὰ παραδείγματα πρὸς χαρακτηρισμὸν τοῦ εἰρωνος. Ἡ τοιαύτη διαφωνία ὁρισμοῦ καὶ τῆς διατυπωμένης εἰκόνας παρατηρεῖται καὶ ἐπὶ ἄλλων πολλῶν κεφαλαίων. Κατ' ἀνάγκην δ' ὀφείλομεν νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι ἀμφοτέρωτα ταῦτα δὲν προσέρχονται ἐκ τῆς αὐτῆς χειρός· ἀλλ' ἐξ ἄλλου δὲν πρέπει νὰ ἀρνηθῶμεν ὅτι οἱ ὁρισμοὶ οὗτοι εἶναι γνήσιοι Ἀριστοτελεῖκοι ἢ Θεοφράστειοι, αἵτινες διετηροῦντο κατὰ παράδοσιν ἐν τῇ Περιπατητικῇ σχολῇ, ἀλλὰ καὶ δὲν ἦσαν προωρισμένοι διὰ τὴν θέσιν, ἐν ἣ σήμερον εὐρίσκονται.

2. Περὶ κολακείας

Α΄.—*ὕπολάβοι ἄν τις (δυνατ. προτ., ἢς τὸ ἰγούμενον νοητ.: εἰ βούλοιο ὀρίσασθαι αὐτὴν)*=δύναται τις νὰ νομίσῃ, θεωρήσῃ. — *ὀμιλίαν αἰσχρὰν εἶναι, συμφέρουσαν δὲ* = ὅτι εἶναι συναναστροφή ἐξευτελιστικῆ, συμφέρουσα ὅμως.

1.—*ὥστε...εἰπεῖν*=ὥστε συγχρόνως, ἐνῶ πορεύεται, νὰ λέγῃ εἰς τὸν κολακευόμενον.—*ἐνθυμῆ (ἐνθυμοῦμαι)*=ἔχεις ἐν νῷ, συλλογίζεσαι, προσέχεις.—*ὡς ἀποβλέπουσι πρὸς σέ*=ὅτι ἔχουσι πρὸς σέ τὰ βλέμματά των ἐστραμμένα.—*ἠὺδοκίμεις*=καλῆς ὑπολήψεως ἐτύγχανες, ἐπηνέισο, ἐνεκωμιάζεσο.—*ἀπ' αὐτοῦ ἀρξάμενους...κατενεχθῆναι (καταφέρομαι)*=ἀπ' αὐτοῦ τοῦ κολακευομένου ἀρχίσαντες εἰς τὸ ὄνομά του ἐτελείωσαν (ἐπανῆλθον)· ἢ: ἀφοῦ πρῶτον πάντες ἀνέφεραν τὸ ὄνομα αὐτοῦ (τοῦ κολακευομένου), μετὰ πολλὰς συζητήσεις πάντες κατέλιξαν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ.

2.—*ἀπὸ τοῦ ἱματίου*, δηλ. τοῦ κολακευομένου.—*ἀφελεῖν*· ἐξαργαῖται ἐκ τοῦ προηγουμένου ὥστε, ἦτοι τοιοῦτός ἐστιν, ὥστε

ἀφελειν.—*κροκῦδα κροκῦς* ἢ *κροκίς*,—*ύ(ι)δος*(= νημάτιον, κλωστήσα (ἐκ τοῦ *κρόκη*=ὄφραδιον). Ἐκ τοῦ *κροκῦς* παράγεται τὸ ὄ. *κροκυδίω*, οὔτινος συνώνυμα ἢ περιφράσεις τὰ *κροκυδολογῶ*, *συλλέγω κροκῦδας*, *ἀφαιρῶ κροκῦδας*, ἅτινα ἐπὶ εὐτελοῦς κόλακος λέγονται. Τὸ *κροκυδίω* λέγεται κατὰ Γαληνὸν καὶ ἐπὶ φρενοπαθῶν τὰ αὐτὰ ὡς οἱ κόλακες πραττόντων.— *πρὸς τὸ τριχῶμα* = πρὸς τὰς τρίχας (τοῦ πώγωνος).— *ἐὰν προσενεχθῇ ἄχυρον* = ἐὰν ἄχυρόν τι φερθῇ, προσκολληθῇ.—*καρφολογῆσαι* νοητ. *δεινός ἐστι* τὸ ἔημα *καρφολογῶ* (ἐκ τοῦ *κάρφος*, ἄχυρον, καὶ *λέγω*)=συλλέγω ἄχυρον ἢ καὶ ἀπλῶς, συλλέγω.—*καὶ ἐπιγέλασας*=καὶ ἐπὶ ταύτῃ δηλ. τῇ καρφολογίᾳ γέλασας.—*ὅτι...ἐντετύχηκά σοι* = διότι δέν σε συνήτησα.—*πολιῶν* νοητ. τριχῶν. Πόθεν ὠρηθήτη νὰ ἐκφρασθῇ οὕτω;—*εἷ τις καὶ ἄλλος*=ὕπερ πάντα ἄλλον.—*πρὸς τὰ ἔτη*... = ἀναλόγως τῆς ἡλικίας σου μαῦρα μαλλιά.

3.—*καὶ λέγοντος δ' αὐτοῦ... κελεύσαι*=καὶ ὅταν αὐτός, δηλ. ὁ κολακευόμενος, λέγῃ τι, εἶναι ἱκανός (= *δεινός ἐστι*) νὰ διατάξῃ τοῦς ἄλλους νὰ σιωπῶσι.—*καὶ ἐπισημήνασθαι* (νοητ. *δεινός ἐστι*) *τὸ ἐπισημαίνομαι*=διὰ σημείων ἐκδηλῶ τὴν εὐαρέσκειάν μου, ἐπαινῶ, ἐπευφημῶ, ἐπικροτῶ.— *ὄρθῶς* = εὖγε, bravo.—*ψυχρῶς*=ἀηδῶς, ἀκαίρως (πρὸβλ. *ψυχρά* καὶ *ψυχρῶς* λέγω καὶ τὰ μγν. *ψυχρολογῶ*, *ψυχρορρημονῶ*, *ψυχρεῖομαι*.—*καὶ σκῶπαντι ψυχρῶς*=καὶ ὅταν ὁ κολακευόμενος ἐκφέρῃ σκῶμμά τι ψυχρὸν καὶ ἄνοστον.— *ᾧσαι ᾧθῶ*=*ᾧθῶ*, σπρώχων.— *ὡς δῆ*=διότι δῆθεν.—*κατασχεῖν*=νὰ συγκρατήσῃ.

4.—*καὶ τοὺς ἀπαντῶντας ἐπιστῆναι (ἐφίσταμαι)*... = καὶ εἶναι ἱκανός νὰ διατάξῃ τοὺς διαβάτας νὰ σταθῶσιν, ἕως ὅτου ὁ κύριος (=αὐτός) ἤθελε περάσει.

5.—*ἀπίους* = ἀχλάδια, ἀπίδια. = *εἰσενέγκας (εἰσφέρω)* = ἀφοῦ φέρῃ εἰς τὸν οἶκον τοῦ κολακευομένου. — *δρῶντος αὐτοῦ*, δηλ. τοῦ τῶν παίδων πατρός.—*νεόττια*=νεοσοί, πουλάκια.

6.—*καὶ συνωνοῦμενος*=καὶ ἀγοράζων μετ' αὐτοῦ, ἦτοι καὶ ὅταν συνοδεύῃ τὸν κολακευόμενον ἀγοράζοντα. — *ἐπικρηπίδας ἐπικρηπίς*, — *ἶδος* = πηλοπατις ἢ πηλοβατίς, ἐμβάς, γαλότσα (*galoché*).— *εὐρυθμότερον* = συμμετρικώτερον, κανονικώτερον.

7.—*προδραμῶν εἰπεῖν*=ἀφοῦ προπορευθῇ τρέχων (εἶναι τοιοῦτος, ὥστε) νὰ εἴπῃ εἰς τὸν φίλον.—*καὶ ἀναστρέφας*= καὶ ξαναγυρίσας, εἰς τὰ ὀπίσω στραφείς (νὰ εἴπῃ εἰς τὸν κολακευόμενον).—*ὅτι προσήγγελα*=ὄτι ἀνήγγελα, εἰδοποίησα πρὸς τὸν φίλον (τὴν ἀφίξιν σου).

8.—*ἀμέλει* (ἐπιρρ. συγκατάθεσιν δηλοῦν)=βεβαίως, πάντως, ἐξάπαντος. Κυριῶς ὅμως τὸ ἀμέλει εἶναι προστ. τοῦ *ἀμελεῖν* ἀντὶ τοῦ *ἀμελῶς ἔχε*, *ἐν ἀμελείᾳ ἔσο* (=ἀμερίμναι) οὕτως ἔχει (=μὴ σε μέλει).

9.—*καὶ τῶν ἐστιωμένων*—καὶ ἐκ τῶν εὐωχομένων, συμπο-
τῶν.—*καὶ παρακείμενος*—καὶ παρὰ τῷ ἐστιάτορι κείμενος, κατα-
κεκλιμένος.—*ὡς μαλακῶς ἐσθίεις*—πόσον ἀβροδιαίτως συνηθί-
ζεις νὰ τρώγῃς.—*ἄρας τι (αἴρω)*—καὶ σηκῶσας τι.—*τοῦτι ὄρα*—
τοῦτο δὰ κύτταξε.—*ὡς χρηστόν ἐστι*—εἰ ἔξαισιον προᾶγμα.—*μὴ
θίγοι* (καὶ Ἄττ. *θίγω* τοῦ *θίγῶ*—*ῶ*)—μήπως αἰσθάνεται θίγος,
μήπως κρῦναι.—*ἐπιβάλλεσθαι*—νὰ βάλῃ ἐπάνω του, νὰ φορέσῃ
τὴν χλαϊνάν του ἢ τὸ ἱμάτιον.—*περιστεῖλαι αὐτόν*—(εἶναι
τοιοῦτος, ὥστε ὁ ἴδιος) νὰ περιτυλίξῃ αὐτόν, νὰ σκεπάσῃ αὐτόν
διὰ τοῦ ἱματίου του.—*καὶ μὴν*—καὶ μάλιστα.—*πρὸς τὸ οὖς...*
διαψιθυρίζειν—κύπτων πρὸς τὸ οὖς ἀδιακόπως νὰ τοῦ ψι-
θυρίζῃ.

10 —*καὶ ἀφελόμενος τοῦ παιδὸς*—καὶ ἀφαιρέσας, ἀρπάσας
ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ ὑπηρέτου.—*αὐτὸς ὑποστῶσαι*—ὁ ἴδιος ἐπὶ
τῶν ἐδωλίων τοῦ θεάτρου νὰ τὰ στῶσῃ (ἵνα καθίσῃ ὁ κολακευό-
μενος).

11.—*εὖ ἡρχιτεκτονῆσθαι*—ὅτι ἔχει κτισθῆ καλῶς, δηλ. κατὰ
ὄρατον ἀρχιτεκτονικὸν σχέδιον.—*τὸν ἀγρόν*—τὸν κήπον.

Β'.—*τὴν δὲ κολακειάν... κολακεύοντι* ὁ ὀρισμὸς οὗτος
τῆς κολακειᾶς εἶναι ἑλλιπής, διότι καὶ ὁ κόλαξ καθὼς καὶ ὁ ἀρε-
σκος (πρβλ. Χαρ. 3) ἐπιζητεῖ νὰ εἶναι εὐάρεστος· ἀλλ' ὁ μὲν κόλαξ
ἔνεκα τῆς ἑαυτοῦ ὠφελείας, ὁ δὲ ἀρεσκος οὐδενὸς ἔνεκεν' (πρβλ.
καὶ ὀρισμ. Ἀριστοτ. Ἠθικ. Νικομ. Β' 7, 13 «*ἐν τῷ βίῳ ὁ μὲν ὡς
δεῖ ἡδὺς ὦν φίλος, καὶ ἡ μεσότης φιλεῖ· ὁ δὲ ὑπερβάλλων,
εἰ μὲν οὐδενὸς ἔνεκα ἄρεσκος, εἰ δ' ὠφελείας τῆς αὐτοῦ,
κρίλαξ, ὁ δ' ἑλλείπων καὶ ἐν πᾶσι ἀήθης, δύσερις τις καὶ
δύσκολος*»).

ἐν τῇ στοᾷ πιθανῶς ἐνταῦθα τῇ *Ποικίλῃ*. Ἡ στοᾶ (κυρίως—
σειρὰ στύλων) ἦτο ἐπιμήκης οἰκοδομή, ἣς τὴν στέγην ὑπεστήριζον
κατὰ τὴν πλευρὰν τῆς προσόψεως κίονες. Ἐν Ἀθήναις ὑπῆρχον
πολλὰι στοαὶ : ἡ *Βασιλική*, ἡ *Διὸς ἐλευθερίου* κλ., κλ., καὶ ἡ περι-
φημοτάτη ἡ *Ποικίλῃ στοᾷ* καλουμένη, ἣν ὁ Πολύγνωτος καὶ
ἄλλοι διὰ ποικίλων γραφῶν (ζωγραφιῶν) ἐκόσμησαν καὶ ἐν ἣ
ἐδίδασκεν ὁ φιλόσοφος Ζήνων ὁ Κιαιεύς, οὗτινος οἱ ὄπαδοι· οἱ
ἀπὸ τῆς στοᾶς ἦοι ἐκ τῆς στοᾶς καὶ συνήθως στωικοὶ ἐκλήθησαν.
Ἐν τοῖς τοίχοις δὲ τῶν στοῶν οἱ ἀρχαῖοι ἀνέγραφον καὶ νόμους
(πρβλ. Ἰσοκράτ. Ἀρεοπαγίτ. 7, 41 «*δεῖν δὲ τοὺς ὀρθῶς πολι-
τευομένους οὐ τὰς στοὰς ἐμπιμπλάναι γραμμάτων, ἀλλ' ἐν
ταῖς ψυχαῖς ἔχειν τὸ δίκαιον*»).

γυναικεία ἀγορά· οὕτω ἔκαλεῖτο πιθανῶς ὁ τόπος, ἐν ᾧ
ἐπωλοῦντο ἢ ἐμισθοῦντο δοῦλαι γυναῖκες καὶ ἐν ᾧ προσέτι ἐξετί-
θεντο πρὸς πώλησιν γυναικείας χρήσεως εἶδη, διὰ τὴν ἀγορὰν τῶν

οποίων ὁ κόλαξ ἐνταῦθα τῷ κολακευμένῳ χαριζόμενος, ἦτο εἰκάνος νὰ τρέξῃ ἀπνευσί.

ἐπικρηπίδας· αἱ ἐπικρηπίδες ἦσαν εἶδος χονδρῶν καὶ στερεῶν ὑποδημάτων (ἀρβύλαι, γαλότσαι), ἅτινα οἱ ἀρχαῖοι ἐφόρουν μετὰ τὰ σανδάλια, ὅπως προφυλάσσονται ἀπὸ τῆς ὑγρασίας καὶ τοῦ πηλοῦ, διὸ καὶ **πηλοβατίδες** ἢ **πηλοπατίδες** ἐκλήθησαν. Ὅμοίαν χρῆσιν τοιούτων διπλῶν ὑποδημάτων ποιοῦνται νῦν καὶ οἱ Ὀθωμανοὶ δι' ὑγιεινῶς καὶ θρησκευτικῶς λόγους, οἱ Ρῶσοι καὶ βόρειοι ἐν γένει λαοί.

παρακείμενος, δηλ. πλησίον τοῦ ἐστιάτορος κατακεκλιμένος, διότι οἱ ἀρχαῖοι συνήθιζον νὰ τρώγωσι κατακεκλιμένοι ἐν κλίναις, ὧν αἱ θέσεις συνήθως ἀνῆρχοντο εἰς τρεῖς· (πρβλ. **τρίκλινος** καὶ **ἀρχιτρίκλινος**). Ἡ τοιαύτη τοποθεσία τοῦ κόλακος, ἢ ἄλλως τε ὑπὸ τοῦ ἐστιῶντος ἀείποτε καθοριζομένη, ἦτο τιμητικωτάτη καὶ ἀπεδιδετο ἐν τοῖς συμποσίοις τοῖς τὰ μάλιστα τιμωμένοις ἐκ τῶν κεκλημένων. Ἐν Πλουτάρχῳ συμπόσ. Α', 3, 4 γίνεται μνεία τίνες οἱ παρὰ διαφόροις ἔθνεσι **ἐν τοῖς δέλπιοις** ἔντιμοι τόποι, «**ἄλλοι ἄλλοις ἔντιμοι, Πέρσαις μὲν ὁ μεσαίματος, ἐφ' οὗ κατακλίνεται βασιλεύς, Ἑλλῆσι δὲ ὁ πρῶτος, Ῥωμαίοις δ' ὁ τῆς μέσης κλίνης τελευταῖος, ὃν ὑπατικὸν προσαγορεύουσιν**»

τοῦ παιδός· ἐνταῦθα τὸ παῖς συνωνυμεῖ ταῖς λέξεσι· **δοῦλος, οἰκέτης, ἀκόλουθος, θεράπων**. Τοιοῦτοι συνώδευον τοῖς κυρίους τῶν ἢ εἰς τὸ θέατρον μετὰ προσκεφαλαίων, ἅτινα καὶ ὑπεστρώννουν ἐπὶ τῶν λιθίνων ἐδωλίων τῶν διὰ τούτους προωρισμένων ἢ εἰς τὴν ἀγορὰν κομίζοντες χρυσόν ἢ ἄργυρον διὰ τὰ ὄψωνια κλ. κλ.

εἰκόνα· ἴσρη. **προσωπογραφίαν** ἢ **προτομήν**, ἣν ὁ καλλιτέχνης ὤραιοτέραν τοῦ πρωτοτύπου παρουσίασε.

3. Περὶ ἀρεσκείας.

Α'. — ὄρω· ὄρος = ὀρισμός· (πρβλ. ὀρισμὸν Χαρακτήρος εἰρωνείας). — ὡς ὄρω περιλαβεῖν (= ὡς ὄρω — τύπω — λαβεῖν = ὡς ὄρω εἰπεῖν), = ἵνα περιλάβῃ τις ταύτην δι' ὀρισμοῦ, ἵνα ὀρίσῃ τις. — **ἐντευξίς ἡδονῆς παρασκευαστικῆ** = συνάντησις κατ'ἀλληλος νὰ παράσχη ἡδονὴν (πρβλ. «**ἐντευξίς λύπης ποιητικῆ**» Χαρακτ. 14). — **οὐκ ἐπὶ τῷ βελτίσιῳ** = οὐχὶ χάριν τοῦ βελτίστου, ἦτοι οὐχὶ χάριν τοῦ ἀληθοῦς καὶ συμφέρου (πρβλ. ὄρσμ. κολακείας «**ὀμιλῶντες συμφέρουσαι τῷ κολακεύοντι**»).

1. — **προσαγορεύσας** = προσφωνήσας, χαιρετίσας τινά. — **λαβόμενος**, δηλ. αὐτοῦ. — **ἀπαλλάττεσθαι** = νὰ ἀποχωρισθῇ αὐτοῦ.

2. — **πρὸς δίαιταν** = πρὸς διαιτησίαν. — **ᾧ πάρεστι** = ὑπὲρ οὗ ὡς διαιτητῆς παρίσταται.

4. — **σύκου ὁμοιότερα**.. **τῷ πατρί**· βραχυλογικῶς ἀντὶ «**ὁμοιό-**

τερα εἶναι τῷ πατρὶ ἢ σῦκον σύκω». — ἅμα θλιβόμενος — καίτοι συγχρόνως στενοχωρεῖται, ἐνοχλεῖται διὰ τοῦτο.

Β'. — ἡ δὲ ἀρέσκεια... παρασκευαστική· καὶ ὁ ὄρισμός οὗτος τῆς ἀρεσκείας εἶναι ἑλλιπής· πρβλ. ὄρισμὸν *κολακείας* Χαρ. 2. —

ἄρεσκος = ὁ ὑποχρεωτικός, περιποιοτικός. Κατ' Ἀριστ. (Ἠθ. Νικομ. 9, 10) ἄρεσκοὶ ἑκαλοῦντο οἱ πάντα πρὸς ἡδονὴν ἐπαινούντες καὶ οὐδὲν ἀντιτείνοντες, ἀλλ' οἰόμενοι δεῖν ἄλλοι τοῖς ἐντυγχάνουσιν εἶναι. Κατὰ ταῦτα ὁ ἄρεσκος ὁμοιάζει τῷ *κόλακι*, οὗ διακρίνεται κατὰ Θεόφραστον κατὰ τὰ ἐξῆς δύο κύρια σημεῖα: 1) ὁ μὲν *κόλαξ* μεταχειρίζεται τὸν πάτρωνά του ὡς ὑπέρτερον καὶ θαυμασμοῦ ἄξιον, πρὸς ὃν ἐκδηλοῖ ὅλην τὴν ἀφοσίωσίν του, ἀλλὰ τὸν ὁποῖον θὰ ἦτο ἀπρεπὲς νὰ διαβεβαιώσῃ περὶ τῆς εὐνοίας του· ὁ δὲ ἄρεσκος προσφέρειται πρὸς τὸν σύντροφόν του ὡς πρὸς ἴσον, πρὸς τὸν ὁποῖον αἰσθάνεται θερμὴν ἀγάπην· 2) ὁ μὲν *κόλαξ* ἐπιθυμῶν ὕλικὰς ὠφελείας εἶναι σταθερὸς εἰς τὸν ἀπαξ εὐφροσύνην κύριον, ὁ δὲ ἄρεσκος ἐπιθυμεῖ νὰ ἔγῃ φιλικωτάτας σχέσεις μὲ ὅσων δύνανται περισσοτέρους, ἵνα ἀποκτήσῃ δημοτικότητα.

δίαιτα (ἡ), ἦτο ἐν Ἀθήναις εἶδος ἰδιωτικῆς δίχης, τὴν ὁποίαν ἔκρινον διαιτηταὶ ἐκλεγόμενοι ὑπὸ τῶν δύο ἀντιδίκων ἢ καὶ ὑπὸ τῆς πολιτείας ἐνότιοι· ἀπετέλουν δὲ πάντοτε τὴν πρώτην δικαστικὴν ἀρχήν, μεθ' ἣν ἡδύνατό τις νὰ κάμῃ ἔφρσιν εἰς τὸ δικαστήριον τῶν Ἡλιαστών.

Ἄσκος — *πέλεκυς*· αἱ λέξεις αὗται ἀναφέρονται εἰς παίγνιον τι, ὅπερ συνήθως οἱ παῖδες ἐπαίζον διὰ τῶν χειρῶν των, δι' ὧν παρίζτων, ἐκφωνοῦντες ἅμα, τὸν πέλεκυν μὲν προβάλλοντες τὴν παλάμην τεταμένην, τὸν ἄσκον δέ, συνεσφιγμένην.

4. Περὶ μικροφιλοτιμίας.

Α'. — *μικροφιλοτιμία* (ἐκ τοῦ *μικροφιλότιμος*) = τὸ ἐπὶ μικροῖς φιλοτιμεῖσθαι, τὸ τιμὴν θηρεῦν ἐκ μικρῶν καὶ εὐτελῶν πραγμάτων. — *ὄρεξις* = ἐπιθυμία. — ἀνελεύθερος = ἀναξία ἐλευθεροῦ ἀνδρός, ἀνδραποδώδης, ἀγενής, χαμερπής, μικροπρεπής. (Ἀντιφ. δὲ τῷ *ἀνελεύθερος* εἶναι τὸ *ἐλευθέριος* = ὁ πρᾶττων καὶ ἐνεργῶν ὡς ἐλεύθερος, μεγαλοπρεπής, εὐγενής, μεγαλόδωρος).

1. — *σπονδάσαι* = τὰ δεῖξῃ σπουδὴν, νὰ φροντίσῃ, νὰ ἐπιμεληθῇ. — *κατακείμενος* = κατακεκλιμένος.

4. — *καὶ ἀποδιδούς... ἀποδοῦναι* = καὶ ἐὰν ἐπιστρέφῃ (εἰς τὸν δανειστὴν) ὀφειλομένην μνᾶν, εἶναι τοιοῦτος, ὥστε νὰ τῷ ἐπιστρέφῃ ταύτην ἐκ καινουργῶν ἀργυρῶν νομισμάτων.

5. — *ἐνδον* = ἐν τῷ οἴκῳ. — *κλιμάκιον* (ὑποκορ. τοῦ *κλιμαξ*) = σκαλίτσα.

6. — *ἀπαντικρὺ τῆς εἰσόδου*, ἦτοι κατὰ τὴν αὐλειον θύραν. —

προσπαταλεύσαι (*προσπασσ(τ)αλεύω*) = να προσηλώση δι' ἤλων ξυλίων κλ., να καρφόση. — *στέμμασι* = με κλάδους ἐλαίας ἐρίφ περιυλιγμένους.

7. — *καὶ πομπέσας* = καὶ λαβὼν μέρος εἰς πομπήν. — *τὰ μὲν ἄλλα πάντα*, δηλ. τὸν ἵππον, τὴν σκευὴν πᾶσαν, τὰ ὄπλα κλ. — *ἀπενεργεῖν* (*ἀποφέρω*) = να φέρη ὀπίσω. — *ἀναβαλόμενος· ἀναβάλλομαι* (μετὰ ἢ ἄνευ *τοῦ ἱματίου*) = περιβάλλομαι, ἐνδύομαι, φορῶ. — *ἐν τοῖς μύωσιν* (*μύωψ* = κέντρον, περυσιστήρ, δι' οὗ οἱ ἵπποι τοὺς ἵππους κενῶσι) = *σὺν τοῖς μύωσι* (πρὸβλ. *ἐν ὄπλοις, ἐν ἐσθῆσι περιπατεῖν*) = με τοὺς μύωπας (τὰ σπηρούνια) τοὺς ἐν τοῖς ἵπποισι ὑποδήμασιν (ἵνα ἐκ τούτων μανθάνωσιν οἱ ἄνθρωποι ὅτι μετὰ τῶν ἵπλέων ἐτόμπευεν).

8. — *στηλίδιον* (ὑποκορ. τοῦ *στήλη*) = μικρὰ στήλη. — *κλάδος Μελιταῖος* = (κλῶν, φυλὴ) γενεά, ῥάτσα, ἐκ Μελίτης. — *ἀναθείς* (*ἀνατίθημι*) = ἀπερῶσας.

9. — *ἐκτρίβειν· ἐκτρίβω* = τρίβω τι διὰ να ἐξέλθῃ ἄλλο ἔξω, υαλίξω, στυβῶνω.

10. — *ἀμέλει... συμπτύνανων* = βεβαίως δὲ εἶναι τοιοῦτος, ὥστε να κατορθώσῃ να λάβῃ τὴν ἄδειαν παρὰ τῶν συμπτύνανων. — *τὰ ἱερά* = τὰ ἐκ τῶν ἱερῶν (θυμάτων) συναγόμενα σημεῖα. — *εὐήμερεϊ· εὐημερῶ* = εὐδοκιμῶ, ἐπαινοῦμαι, ἐγκωμιάζομαι.

11. — *καὶ πλειστάκις δ' ἀποκείρασθαι* = *καὶ (τοιοῦτος δ' ἐστίν) οἷος πλειστάκις ἀποκείρασθαι*. — *καὶ τὰ ἱμάτια... μεταβάλλεσθαι* (νοητ. *δεινός ἐστι*) = καὶ εἶναι ἱκανός να ἀλλάσῃ (καθ' ἐκάστην) τὰ ἱματιά του, ἐνῶ εἶναι χρήσιμα, καλά. — *χρίσματοι* = εὐώδει μύρω.

12. — *καὶ τῆς μὲν ἀγορᾶς... προσφοιτᾶν* τὸ ἐξῆς τῶν λέξεων: *δεινός ἐστι προσφοιτᾶν μὲν πρὸς τὰς τραπέζας τῆς ἀγορᾶς*. — *πρὸς τὰς τραπέζας* = πρὸς τοὺς τραπέζιτας, ἀρχυραμοιβούς. — *ἐν τούτοις*, δηλ. τῶν τόποις. — *θέα* = θέαμα, παράστασις (δρα Χαρακτ. XV, 4).

13. — *ξένοις* = φίλοις ἐκ φιλοξενίας. — *ἐπιστάματα* = παραγγελίας. — *ἀλμάδας· νοητ. ἐλαίας*, ἦτοι τὰς με ἄλμη, σαλαμούραν, παρεσκευασμένας. Αὐταὶ ἐκαλοῦντο καὶ *κολυμβάδες* (ἐλαῖαι) ὡς κολυμβῶσαι ἐν ἄλμῃ.

14. — *τίτυρον· τίτυρος* = πύθηνος μικρὰν οὐρὰν ἔχων. — *καὶ βακτηρίας τῶν σκολιῶν* = καὶ ῥάβδους κυρτάς, καμπύλας. — *καὶ αὐλαῖαν... ἐνυφασμένην* = καὶ παραπέτασμα ἢ τάπητα ζωοτὸν ἔχοντα ἀνθρώπους Πέρσας ἐνυφασμένους.

15. — *περιῶν· νοητέον τὴν πόλιν* = περιορχόμενος τὴν πόλιν. — *χρησαί· κίχρημι* = δανείζω. — *τοῖς ἀρμονικοῖς* = τοῖς μουσικοῖς. — *ἐπιδείκνυσθαι* = ὥστε τὴν ἐλυτῶν σοφίαν ἐν οὐτῷ (τῷ παλαι-
ΙΩΝ. Θ. ΡΩΣΣΗ—ΘΕΟΦΡΑΣΤΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΕΣ

στριδίφ) νὰ ἐπιδεικνύωσι=ἵνα κάμωσι διαλέξεις, θεματικὰς ἀσκήσεις, συναυλίας.

Β'.—*μικροφιλότιμος* ὁ χαρακτήρ τοῦ μικροφιλοτίμου, κοινῶς κενοδόξου, παραβάλλεται πρὸς τὸν *τῶν χαύνων* (ὁ χαύνος εἶναι ἡ ὑπερβολὴ τοῦ μεγαλοψύχου)· πρβλ. Ἀριστοτέλην ἐν Ἡθ. Νικομ. 1125 α, 27 «οἱ δὲ χαῦνοι... καὶ ἐσθῆτι κοσμοῦντας καὶ σχήματι καὶ τοῖς τοιοῦτοις καὶ βούλονται τὰ εὐτυχήματα φανερὰ εἶναι αὐτῶν καὶ λέγουσι περὶ αὐτῶν ὡς διὰ τούτων τιμηθῆσόμενοι». Ἄλλ' ὁ μικροφιλότιμος δὲν ὑπερτιμᾷ ἀναγκαιῶς ἑαυτὸν, καθὼς ὁ χαύνος, ἀλλ' ὑπερτιμᾷ τὰ πράγματα ἐκεῖνα, διὰ τὰ ὁποῖα ἀξιοῖ νὰ τιμᾶται. Κατὰ τὴν ἐπίδειξιν πάλιν ὁμοιάζει πρὸς τὸν *ἀλαζόνα*· ἀλλ' ὁ μὲν μικροφιλότιμος ἀποδίδει τιμὴν εἰς τὰ μικρὰ πράγματα, ἅτινα κατέχει, ὁ δὲ ἀλαζὼν εἰς τὰ μεγάλα, ἅτινα δὲν κατέχει.

παρ' αὐτὸν τὸν καλέσαντα κατακείμενος· πρβλ. Χαρακτ. II, 9: *παρακείμενος*.

ἀποκείραι· ἔθνος ἐπεκράτει πρὸ ἀρχαίους Ἕλλησι, ὅπως ἄμα τῇ ἐφηβικῇ αὐτῶν ἡλικίᾳ ἀποκείρωσι τὴν ἡν ἐκ παίδων ἔτρεφον κόμην καὶ καθερῶσι ταύτην εἰς τινα κουροτρόφον θεὸν ἢ ποταμόν· ὡς ὁ Ἀχιλλεὺς εἰς τὸν Σπερχειὸν (Ἰλ. Ψ', 146), ὁ Ὀρέστης εἰς τὸν Ἰναχόν, οἱ δὲ Ἀθηναῖοι ἐκίετο εἰς τὸν Κηφισὸν (Παισ. Α'. 37, 3) ἢ εἰς τὸν ἐν Δελφοῖς Πύθιον Ἀπόλλωνα (Πλουτ. Θησ. 5, 1). Πλὴν βραδύτερον καὶ διη ἐπὶ Θεοφράστου διὰ τὴν διατάχην καὶ τοῦς κόπους τῆς ὁδοιπορίας ἠμέλησαν τούτου καὶ ἐξετέλουν ἐν Ἀθῆναις τὴν θυσίαν ταύτην καὶ οἴκοι κατὰ τὴν *κουρεῶτιν* ἡμέραν τῶν Ἀπατουρίων· (πρβλ. Χαρακτ. ἀδολεσχίας XII, Β'). Ὁ μικροφιλότιμος ὅμως ἐνταῦθα μὴ συμμορφούμενος τοῖς συγχρόνοις ἀκολουθεῖ ἐπιδεικτικῶς τὴν παράδοσιν.

Αἰθίοψ· οἱ πλούσιοι τῶν Ἀθηναίων κατὰ τοὺς Μακεδόνικους χρόνους διὰ μεγαλοπρέπειαν πρόσελάμβανον ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τῶν Αἰθίοψας δούλους, τοὺς ὁποίους ἐγνώρισαν ἀπὸ τῶν στρατιῶν τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου.

κολοῖφ'· κολοῖδς ἢ κοινῶς καλουμένη *καλιακοῦδα*, τὸ γνωστὸν διὰ τὴν ὄξειαν καὶ δυσάρεστον κρουγὴν τοῦ πεγνόν.

κλιμάκιον καὶ ἀσπίδιον· τοιοῦτων ὑπαρχόντων ἐν τῷ κλωβῷ ὁ κολοῖδς ὁρμεμφύτως κάμνει ἐκάστοτε πτήσεις καὶ κρωγμούς, ἐξ ὧν ἐφελκύεται ἡ τῶν διαβατῶν προσοχή καὶ ἡ τούτων συζήτησις διὰ τὸν μικροφιλότιμον.

τὸ προμετωπίδιον, δηλ. τοῦ βοός, τὸ ἔμπροσθεν ἢ ἄνω μέρος τοῦ μετώπου τῆς κεφαλῆς τοῦ βοός ἢ τὸ δέσμα τοῦ μετώπου αὐτοῦ (πρβλ. Ἡροδ. 7, 70 «*προμετωπίδια ἔππων εἶχον ἐν τῇσι κεφαλῆσι σὺν τε τοῖς ὡσί ἐκδεδαρμένα καὶ τῇ λοφίῃ*»). Ἐπὶ τῶν ἔππων τῶν πολεμικῶν τὰ προμετωπίδια (κατὰ παλαι-

φιν τοῦ ὄπλα, ἦσαν μετάλλινα προφυλάγματα τοῦ μετώπου (πρβλ. *παραπλευρίδια, προσστερνίδια, παραμηρίδια*). Νῦν δὲ ἀναρτῶνται ὡς προμετωπίδια κατὰ τῆς βασκανίας διάφορα ἀντικείμενα.

στέμμασι τὰ στέμματα (ἐκ τοῦ *στέφω* = στεφανῶ) ἦσαν κλάδοι ἢ στέφανοι ἐλαίας ἐρίφω περιτετυλιγμένοι, δι' ὧν ἔστερον τὰ θύματα οἱ ὡς ἰκέται τοῦ Ἀπόλλωνος ἐμφανιζόμενοι ἢ ἔφερον στέφανον ἐκ δάφνης ἔστεμμένον ἐρίοις ἢ ταινίαις.

πομπεύσας τὸ ἱππικὸν τῶν Ἀθηναίων συνέκειτο ἐκ 1200 ἱππέων διοικούμενον ὑπὸ δύο *ἱπάρχων* καὶ τῶν ὑπ' αὐτοὺς δέκα *φυλάρχων*. Τὸ σῆμα τοῦτο ἦτο περιβλεπτον, καθ' ὅσον ἀπηρετιζέτο ἐκ πλουσίων πολιτῶν Ἀθηναίων καὶ ἐλάμβανε μέρος εἰς τὰς παρατάξεις, τὰς λιτανείας καὶ τὰς δημοσίας ἐορτάς. Τοιαύτη τις τῶν ἱππέων πομπὴ κατὰ τὴν τῶν Πάναθηναίων ἐορτὴν παρίσταται καὶ ἐπὶ τῆς ζωοφόρου τοῦ Παρθενῶνος.

Μελιταῖος ἐν μεγάλῃ ὑπολήψει ἦσαν καὶ τὸ πάλα οἱ μετὰ μικρῶν καὶ ἀπαιδῶν ὧτων κύνες τῆς νήσου Μελίτης (νῦν Μάλτας Στραβ. σ', 277).

δάκτυλον χαλκοῦν οἱ ἀρχαῖοι συνήθιζον, ὡς καὶ νῦν, νὰ ἀφερωῶν ὁμοιώματα χρυσᾶ, ἀργυρᾶ ἢ χαλκᾶ τῶν ἰαθέντων μελῶν τοῦ σώματος; τῷ θεῷ ἐκεῖνω, οὕτινος τὴν ἐπέμβασιν ἐπεκαλοῦντο καὶ δὴ τῷ Ἀσκληπιῷ.

Ἀσκληπιεῖω ἐνταῦθα νοητέον τὸ ἐν Ἀθήναις *Ἀσκληπιεῖον* τὸ κείμενον πρὸς Ν. τῆς Ἀκροπόλεως καὶ ἄνωθεν τοῦ θεάτρου τοῦ Διονύσου καὶ πρὸς δ' ἐγένετο ἡ ἀφιέρωσις τοῦ χαλκίνου δακτύλου τῆς χειρός, ὅπερ ὁ μικροφυλότιμος στιλβώνει καὶ στεφανοὶ καὶ μύροις ἀλείφει, ὡς ἄλλοι ταῦτα ἐπιρίουν εἰς τὰ τῶν θεῶν ἀγάλματα.

συμπρυτάνεων *πρυτάνεις* ἐκαλοῦντο οἱ τῆς αὐτῆς φυλῆς 50 βουλευταί, οἵτινες διηύθυνον τὸ δέκατον τοῦ ἔτους (36 ἡμέραι) τὰς ἐργασίας τῆς βουλῆς καὶ μετὰ τὴν παρέλευσιν τοῦ ὁποῦ ἄνελάμβανε τὰς ἐργασίας ταύτης ἄλλη διὰ κλήρου ὀριζομένη ὁμάς ἐκ 50 βουλευτῶν. Οὕτω διαδοχικῶς αἱ 10 ὁμάδες (ἐκάστη τῶν ὁποίων ἀνεπερσώπευε μίαν φυλὴν) μετεἶχον ἅπασαι τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐτησίου βουλευτείας των. Οἱ ἐκάστοτε πρυτάνεις ἢ συμπρυτάνεις συνεσείτουν ἐν τῷ πρυτανεῖω δημοσίᾳ δαπάνη· ὁ πρόεδρος δὲ τούτων ἐκαλεῖτο *ἐπιστάτης* καθ' ἐκάστην κληρούμενος, ἢ δὲ φυλῆ, ἐξ ἧς οἱ πρυτάνεις, ἐκαλεῖτο *πρυτανεύουσα*.

τῇ Μητρὶ τῶν Θεῶν δηλ. τῇ Πέα ἢ Κυβέλη ἢ Κυβήβη, πρὸς ἣν ὑπῆρχε παρὰ τὸ βουλευτήριον ἱερὸν ἀφιερωμένον *Μητρῶν* καλούμενον, καὶ ἐν ᾧ ἐφυλάσσοντο τὰ δημόσια γράμματα καὶ οἱ πρυτάνεις πολλάκις ἔθνον τῇ θεᾷ. Πλὴν τῶν εἰς τὴν Κυβέλην προσφερομένων θυσίων ἐν ἐκάστη τῶν 4 ἐκκλησιῶν, τῶν καθ' ἐκάστην πρυτανείαν γιγνομένων, ἐτελοῦντο ἐνίοτε τοιαῦτα

καὶ εἰς τὸν Δία, τὸν Ἀπόλλωνα, τὴν Ἀθηνᾶν καὶ τὴν Νίκην, τὸ δ' εὐδίωνον ἢ δυσείωνον τῶν θεσιῶν τούτων ἀνεκονοῦτο πρὸς τὸν λαὸν διὰ μινος τῶν πρυτάνεων.

Γαλάξια· ἑορτὴ ἐν Ἀθήναις εἰς τιμὴν τῆς μητρὸς τῶν θεῶν, καθ' ἣν ἔψηνον πόλτον κρέθινον μετὰ γάλακτος, ὅσους καὶ **γαλάξια** (ἦ) ἔκολεῖτο.

τραπέζας· ἐντοῦθα ἐννοεῖ τὰς τῶν τραπέζιτων, ἀργυραμοιβῶν τοιαύτας, ἃς οὗτοι εἶχον ἐν τῇ ἀγορᾷ καὶ ἔφ' ὧν ἤσκουν τὸ ἔργον τῶν.

Λακωνικὰς κύνεας· οἱ Λακωνικαὶ ἢ Λάκαιναι κύνες ἐθεωροῦντο ὡς ἀρισταὶ ὑπὸ τῶν παλαιῶν, διότι ἐνόμιζον ὅτι ἐξ ἀλώπεκος καὶ κυνὸς ἐγεννήθησαν· λέγονται δ' ἔτι αὐταὶ καὶ **κυνοσουρίδες** καὶ **ἀλωπεκίδες** καὶ **κυναλώπεκες**.

τίτυρον· ὁ τίτυρος ἦτο εἶδος πιθήκου ἔχοντος μικρὰν οὐρὰν. Παρὰ δὲ Λακεδαιμονίοις **τίτυρος** ἐλέγετο καὶ ὁ προπορευόμενος τοῦ ποιμνίου τράγος· ἦτο δὲ τὸ ὄνομα σύνηθες καὶ ὡς κύριον παρὰ τοῖς ποιμέσι.

Σικελικὰς περιστεράς· αὐταὶ ἦσαν ὀνομασταί, ὡς δῆλον γίγνεται ἐκ διαφόρων ἀποσπασμάτων κωμικῶν ποιητῶν, ἀπερ' ὁ Ἀθηναῖος διέσφωσεν.

δορναδεῖους ἀστραγάλους· διὰ τῶν ἐκ δορναδος ἀστραγάλων οἱ ἀρχαῖοι ἔπαιζον τὸ παίγιον τὸ καλούμενον **ἀστραγάλους**.

Θουριακάς, ἦτοι ἐκ τῆς Θουρίας χώρας τῆς ἀνηκούσης εἰς τοὺς Θουρίους. Οἱ Θούριοι δὲ ἦ το Θύριον ἦτο ἀποικία τῶν Ἀθηναίων εἰς τὸν κόλπον τοῦ Τάραντος παρὰ τὴν πρότερον **Σύβαριν**· ὁ κάτοικος ἐκαλεῖτο **Θουριεὺς** ἢ **Θούριος**, ἡ χώρα **Θουρία** ἢ **Θουριάς** καὶ τὸ ἐπιθ. **Θούριος**, -α, -ον.

ληκύθους· ἡ **λήκυθος** ἦτο σκεῦος μικρὸν συνήθως στρογγύλον, ἐν ᾧ ἐτίθετο ἔλαιον, μύρον, χρήματα, ψιμύθιον καὶ τὰ τοιαῦτα· ὑπῆρχον δὲ πολλὰ εἶδη.

καὶ **βακτηρίας**· ἐκ Λακεδαιμόνος· ἔθος ἦτο παρὰ τοῖς Σπαρτιάταις νὰ φέρωσι τοιαύτας βακτηρίας καὶ ἐκκλησιάζοντες μάλιστα· ἀλλὰ τὸ τελευταῖον τοῦτο κατηγορήθη, ὅτε νεανίσκος τις Ἀλκανδρος ἐξέκοψε τὸν ὀφθαλμὸν τοῦ **Λυκούργου τῆ βακτηρία πατάξας** (Πλουτ. Λυκούργ. 11). Ὑπῆρχον δὲ καὶ ἐν Ἀθήναις πολλοὶ τινες νεανίσκοι, οἵτινες **λακωμανεῖς** ἐπεκαλοῦντο, διότι πιθηκίζοντες ἐμιμοῦντο τὰ ἦθη καὶ τοὺς τρόπους τῶν Σπαρτιατῶν φέροντες τρίβωνας λακωνικοὺς, ἐμβάδας, βακτηρίας κλ.

§. Περὶ ἀλαζονείας

Α'. — 1. ἐν τῷ διαζεύγματι—ἐν τῇ τοῦ Πειραιῶς προκυμαίᾳ—ὡς πολλά... ἐν τῇ θαλάττῃ—ὅτ' ἔχει δώσει αὐτὸς πολλά χρη-

ματα εἰς θαλασσοδάνεια. Τοῦτο δὲ λέγει ἕνεκα τοῦ μεγάλου τόκου τῶν θαλασσίων δανείων, ὅστις ἐκυμαίνεται 22—30 ὀ^ο.—**καὶ διεξίεναι** (νοητ. **τοιοῦτός ἐστιν ὁλος**)=καὶ εἶναι τοιοῦτος, ὥστε νὰ διηγῆται λεπτομερῶς, νὰ ἀναπτύσῃ μετὰ λεπτομερείας.—**οὐδέ.. κειμένης**=χωρὶς νὰ εἶναι κατατεθειμένη ὑπ' αὐτοῦ ἐν τῇ τραπέζῃ οὐδὲ μία δραχμὴ.

2.—**καὶ ἀπολαῦσαι**=καὶ νὰ ἐμπαίξῃ δὲ συνοδοιπόρον.—**λιθοκόλλητα**=κεκοσμημένα μετὰ λίθους πολυτίμους.—**καὶ ὡς αὐτῶ εἶχε**=καὶ πῶς ὁ Ἀλέξανδρος διέκειτο πρὸς αὐτόν, φιλικῶς δηλ.—**ἐκόμισε**, δηλ. ἐκ τῆς μετ' Ἀλεξάνδρου (τοῦ μεγάλου) ἐκστρατείας.—**ἀμφοισθητῆσαι** (νοητ. **δεινὸς ἐστι**)=εἶναι δεινός, ὥστε νὰ ἰσχυρισθῇ ἀμφοισθητῶν, νὰ διατεινῆται.—**οὐδαμοῦ... ἀποδεδημηκῶς**=εἰ καὶ εἰς οὐδένα ἄλλον τόπον ἐκ τῆς πόλεως ἔχει ἀποδημήσει.

3.—**ὡς πάρεσι**=ὅτι εἶνε εἰς αὐτὸν παρόντα, ὅτι ἔχει λάβει.—**τριτὰ ἢ τρισά**=τρία· ἡ λέξις καθ' ἑνικ. **τρισός**=τριπλοῦς, τρίδιπλος.—**λέγοντα**=προτρέποντα, κελεύοντα.—**καὶ διδομένης... ἀτελοῦς**=καὶ εἰ καὶ ἐδίδοτο ξυλείας ἐξαγωγή (ἐκ Μακεδονίας ὑπὸ τοῦ Ἀντιπάτρου) ἐλευθέρᾳ τέλους, ἀπηλλαγμένην δασμοῦ.—**ὅτι ἀπειροῦται (ἀπολέγομαι)**=ἀρνούμαι τι ἐμαυτῶ, παραιτοῦμαι, ἀφῆνω τι)—ὅτι ἀπεποιήθη, ὅτι δὲν ἐδέχθη, παρητήθη.—**μηδ' ὑφ' ἐνός**=ὑπὸ μηδενός.—**περαιτέρω**=ὑπὲρ τὸ πρέπον, καθ' ὑπερβολήν.

4.—**τὰ ἀναλώματα** (ἐκ τοῦ ἀναλίσκω ἢ ἀναλώω)=τὰ ἔξοδα, αἱ δαπάναι.

5.—**ἀνανεύειν**=ἀρνεῖσθαι.—**ἀγνώτων**=ἀγνώστων—**θεῖναι τὰς ψήφους**=νὰ κάμῃ λογαρισμόν, νὰ λογαριάσῃ μετὰ τὰ λιθάρια.—**ποσῶν (ποσῶ)**=ἀριθμῶ, μετρῶ.—**καθ' ἑξακοσίας**=ἀνὰ ἑξακοσίας ἀντιπροσωπευούσας 600 ὄβολους.—**καὶ... πιθανῶς... δνόματα**=καὶ ἀφοῦ προσθήσῃ μετρόπον πειστικόν, ἄξιον πίστεως, εἰς ἕκαστον ἐκ τούτων τῶν ἀθροισμάτων τῶν ψήφων δνόματα (ἀνθρώπων πρὸς ἃ ἔδωκε τοῦτο ἢ ἐκεῖνο τὸ ἀθροισμα τῶν ψήφων τὸ ἀντιπροσωπεῖον τὴν χρηματικὴν ποσότητα).—**καὶ τοῦτο φῆσαι... αὐτῶ**=καὶ (εἶναι τοιοῦτος, ὥστε) νὰ λέγῃ ὅτι ἔχει συνεισφέρει αὐτός εἰς ἐράνους τοῦτο τὸ ποσόν.—**οὐ τίθησιν**=οὐ λογιζέσθαι, δὲν λογαριάζει.

6.—**ὠνητιᾶν (ὠνητιᾶ ἢ ὠνησεῖω**, ἔφετ. τοῦ ὠνοῦμαι)=ὅτι ἐπιθυμεῖ νὰ ἀγοράσῃ.

7.—**καὶ ἐπὶ τὰς σκηνάς**=καὶ εἰς τὰ ξύλινα ἐργαστήρια, ἐν οἷς ἱματισμὸς ἐπωλεῖτο.—**εἰς δύο τάλαντα**=ἄξιας δύο ταλάντων.—**καὶ τῷ παιδί μάχεσθαι** (νοητ. **τοιοῦτός ἐστιν ὁλος**)=καὶ εἶναι τοιοῦτος, ὥστε νὰ ἐρίξῃ (ὑβρίζῃ) μετὰ τὸν δοῦλον του.

8.—**διὰ τὸ ἐλάττω εἶναι**=διὰ τὸ εἶναι εἰς αὐτὸν μικροτέρα, στενόχωρος.—**πρὸς τὰς ξενοδοκίας**=ὡς πρὸς τὸ δέχεσθαι καὶ φιλεῦναι τοὺς (πολλοὺς) ξένους (τουρκ. μουσαφίρας).

Β.—*ἀλαζονεία*: αὕτη κατὰ τὸν Πλάτωνα (ὄρισμ. 416) εἶναι «*ἕξις προσποιητικῆ ἀγαθοῦ ἢ ἀγαθῶν τῶν μὴ ὑπαρχόντων*»· κατὰ δὲ τὸν Ἀριστοτ. (Ἠθ. Νικ. Β', 7, 12) «*προσπολήσις ἐπὶ τὸ μείζον*».

ἀλαζών: προβλ. σχόλια Χαρακτῆρων 1, Β' καὶ Χαρακτῆρων IV, Β'.

διάξευγμα: ἐκαλεῖτο πιθανῶς τὸ πρόχωμα, δι' οὗ ἐφράσσετο ὁ λιμὴν τοῦ Πειραιῶς καταλειπομένου μόνον *στομίου* πλάτους ὅσῳ μέτρων πρὸς εἴσπλουν τῶν πλοίων. Ἐντὶ τοῦ «*διαξεύγματι*» ἄλλοι γράφουσι «*δείγματι*»· ἦτο δὲ τὸ *δείγμα* ἀγορά τις (bazar) ἐν τῷ λιμένι τοῦ Πειραιῶς, ἐνθα ἐξετίθεντο δείγματα τῶν ὑπὸ τῶν ἐμπόρων πωλουμένων ἐμπορευμάτων καὶ ἐνθα ὡς εἰκὸς καὶ οἱ ἀλαζόνες καὶ οἱ πολυπράγμονες καὶ οἱ λογοποιοὶ περιεφέροντο.

Ἀντίπατρος: οὗτος ἦτο στρατηγὸς τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου καὶ τοποτηρητῆς ἐν Μακεδονίᾳ καὶ Ἑλλάδι καθ' ὅλην τὴν εἰς Ἀσίαν ἐκστρατείαν του. Ὁ Ἀντίπατρος ἐν τῇ προκειμένῃ περιστασίᾳ καλεῖ δῆθεν τὸν ἀλαζόνα ἄρτι ἀφιχθέντα ἀπὸ τῆς εἰς Ἀσίαν ἐκστρατείας· καὶ διὰ φιλίας συνδεόμενον μετὰ τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου, ὅπως συνεργαθῆ.

ψῆφος (ῆ) (ἐκ τοῦ *ψῆω* - ὦ) = λίθος ἀποτετριμμένος, λεῖος καὶ στρογγύλος. Οἱ παλαιοὶ ἐν τοῖς λογαριασμοῖς ἐπιουῖντο χρῆσιν τῶν ψῆφων, λιθαρίων, ὡς συμβαίνει καὶ νῦν ἔτι παρὰ τοῖς ἀπαιδεύτοις χωρικοῖς ἰδίᾳ.

μνα: αὕτη ἦτο χρηματικὴ ποσότης ἰσοδυναμοῦσα πρὸς 100 Ἀττικὰς δραχμὰς ἢ 600 ὀβολούς· 60 δὲ *μναί* = 1 *τάλαντον*.

λει(η)τουργίαι = δημόσιαι ὑπηρεσίαι, εἰς ἃς νόμῳ οἱ πλούσιοι πολῖται ὑπεβάλλοντο· αἱ σπουδαιότεραι δὲ τούτων ἦσαν: ἡ *τριηραρχία*, *χορηγία*, *γυμνασιαρχία* καὶ *ἐστίασις*.

τὴν πατρώαν, δηλ. τὴν πατρικὴν. Τὸ μὲν *πατρῶος* καθ' ὅλον ἀναφέρεται εἰς τὸν πατέρα, ἦτοι δηλοῖ τὸ ἐκ τοῦ πατρὸς προερχόμενον: *πατρώα οὐσία*, *πατρῶος κληρὸς* κλ. Τὸ δὲ *πάτριος* εἰς τοὺς πατέρας, τοὺς προγόνους, ἦτοι δηλοῖ τὸ πατροπαράδοτον: *πάτρια ἱερά*, *ἔθνη*, *φρονήματα*, *θεοὶ* κλ. Τὸ δὲ *πατρικὸς* (= ὁ ἀνήκων εἰς τὸν πατέρα) δηλοῖ τρόπον τινὰ τὰ ὑπὸ τοῦ πατρὸς κυρωθέντα καὶ ἐμπεδωθέντα: *πατρικὸς ξένος*, *φίλος* κλ., *πατρικῆ ἔχθρα*, *φιλία*, *βασιλεία* κλ.

6. Περὶ ὑπερηφανίας.

Α. 1.—*τῷ σπεύδοντι*: γοητ. *ἐντυχεῖν αὐτῷ* = εἰς τὸν μετὰ σπουδῆς προσερχόμενον, εἰς τὸν βιαζόμενον, ἵνα τῷ ὁμιλήσῃ.—*φάσκειν ἐντεύξεσθαι (αὐτῷ) ἀπὸ δειπνον* = νὰ λέγῃ ὅτι θὰ ἀκροασθῆ αὐτοῦ μετὰ τὸ δεῖπνον, κατὰ τὸ ἀπόδειπνον.

2.—*εὖ ποιήσας*· ἡ φράσις *εὖ ποιῶ* ἔχει ἔνεργ. σημ. = εὖεργ-
 γετώ τινά· ταύτης παθ. εἶνε τὸ *εὖ πάσχω* = ενεργογετοῦμαι.

3.—*τὰς διαίτας κρίνειν* = νὰ κρίνῃ ὡς διαιτητής. — *τοῖς ἐπι-
 τρέψασιν*· νοητ. *αὐτῶ ταύτας* = εἰς ἐκείνους οἵτινες ἀνέθηκαν
 εἰς αὐτὸν ταύτας τὰς διαιτητικὰς κρίσεις.

4.—*καὶ χειροτονούμενος* = καὶ ὅταν ἐκλέγῃται ἐν τῇ ἐκκλη-
 σίᾳ τοῦ δήμου (δι' ἀνατάσεως τῶν χειρῶν) ὡς στρατηγὸς ἢ πρε-
 σβευτής τις. — *ἐξόμνησθαι τὰς ἀρχὰς* = (εἶναι τοιοῦτος ὥστε) νὰ
 ἀρνηθῆται μεθ' ὄρκου νὰ ἀποδεχθῆ τὸ ἀξίωμα. — *οὐ φάσκων σχο-
 λάζειν* = *φάσκων οὐ σχολάζειν* = δισχυριζόμενος ὅτι δὲν εὐκαιρεῖ.

5.—*καὶ προσελθεῖν... θελήσαι* = καὶ (τοιοῦτός ἐστιν οἶος)
 οὐ θελήσαι προσελθεῖν οὐδενὶ πρότερος = καὶ εἶναι τοιοῦτος,
 ὥστε νὰ μὴ θέλῃ νὰ ἐπισκεφθῆ κανένα πρότερος.

6.—*καὶ τοὺς πωλοῦντας.. ἅμ' ἡμέρα* = καὶ εἶναι τοιοῦτος·
 ὥστε νὰ διατάξῃ νὰ ἔλθωσι πρὸς αὐτὸν εὐθύς ὡς ἐξημερώσῃ ἐκεῖ-
 νοι, οἷτινες πωλοῦσί τι πρὸς αὐτὸν (διὰ νὰ τοὺς πληρώσῃ) ἢ ἐκεῖ-
 νοι, οἷτινες ἔλαβόν τι παρ' αὐτοῦ ἐπὶ μισθῶ (διὰ νὰ πληρώσωσι).

7.—*καὶ ἐν ταῖς ὁδοῖς.. κεκυφῶς* = καὶ ὅταν πορεύηται εἰς
 τὰς ὁδοὺς εἶναι τοιοῦτος, ὥστε νὰ μὴ χαιρετίσῃ ἐκείνους, οὓς
 συνατιᾶ ἔχων σκυμμένην τὴν κεφαλὴν. — *ἄνω πάλιν*· νοητ. *ἔχων
 τὴν κεφαλὴν μὴ λαλεῖν τοῖς ἐντυγχάνουσι*.

8.—*ἀλλά...* *ἐπιμελεῖσθαι* = ἀλλὰ νὰ διατάξῃ τινὰ τῶν ὑφι-
 σταμένων του (τῶν ὑπαλλήλων) νὰ φροντίσῃ περὶ αὐτῶν.

10.—*καὶ οὔτε ἐπ' ἀλειφόμενον... εἰσελθεῖν* = καὶ (εἶναι τοι-
 οῦτος ὥστε) οὔτε, ὅταν μύρω ἀλείφῃται μετὰ τὸ λουτρόν (ἢ· καὶ
 οὔτε, ὅταν καλλωπίζῃται) οὔτε, ὅταν λούηται, οὔτε, ὅταν οὔτος
 τρώγῃ, δύναται νὰ ἐπιτρέψῃ νὰ εἰσέλθῃ τις.

11.—*καὶ λογιζόμενος πρὸς τινα* = καὶ λογοριαζόμενος, καὶ
 ὅταν κανονίξῃ λογαρισμοὺς πρὸς τινα. — *συντάξαι τῶ παιδί* = νὰ
 διατάξῃ τὸν ὑπάλληλόν του. — *τὰς ψήφους διωθεῖν* = νὰ διαλύσῃ
 τὰ συστήματα τῶν ψήφων. — *καὶ κεφάλαιον ποιήσαντι* = καὶ
 ἀφοῦ ἀθροίσῃ αὐτά. — *γράψαι αὐτῶ εἰς λόγον* = νὰ καταχωρίσῃ εἰς
 τὸν λογαριασμόν αὐτοῦ, εἰς τὴν μερίδα τοῦ μεθ' οὗ συναλλάσσεται.

12.—*καὶ ἐπιστελλῶν* = καὶ ὅταν πέμπῃ ἐπιστολάς. — *ὅτι «χα-
 ρίζιο ἂν μοι» = χαριεῖ μοι* = ὅτι ἤθλες κάμει εἰς ἐμὲ τὴν χάριν
 = θὰ μὲ εὐχαριστήσῃς.

Β'. — *ἐν τῷ περιπατεῖν*· μετὰ τὸ δεῖπνον οἱ Ἕλληνες συνή-
 θιζον νὰ ἐξέρχωνται εἰς περίπατον «ἐξανίσταντο εἰς περιπάτους».
 Τοῦτο δὲ βεβαίως ἐγένετο παρὰ τοὺς ὄρους τῆς ὑγιεινῆς καὶ τὰ
 τοῦ Ἱπποκράτους κελεύσματα «μετὰ δὲ τὸ φαγεῖν μὴ κινεῖσθαι
 ἢ ὅσον ἐξανίστασθαι».

χειροτονούμενος· ἐν τῇ Ἀθήνησιν ἐκκλησίᾳ τοῦ δήμου ἐχει-

ροτονοῦντο, ἦτοι ἐξελέγοντο δι' ἀνατάσεως τῶν χειρῶν (ἢ ψηφοφορίας) οἱ *στρατηγοὶ καὶ πρεσβευταί*, οἱ δὲ *ἄρχοντες* ἐκκληροῦντο.

διωθεῖν τὰς ψήφους: οἱ λογαρισμοὶ τῶν ἀρχαίων ἐγίνοντο ὑπὸ τῶν καλουμένων *διαψηφιστῶν* (λογιστῶν) διὰ τῶν *ἀβάκων* ἢ *ἀβακίων*, οἵτινες ἦσαν παραπλήσιοι τῶν νῦν ἐν χρήσει διὰ τὴν τῶν ψηφῶν διάλογον. Οἱ *ἄβακες* ἦσαν κυρίως σανίδες μετὰ καθέτων αὐλάκων διὰ τὰς μονάδας, δεκάδας, ἑκατοντάδας κλ.

7. Περὶ ὀλιγοχρίας.

Α'.—*γλίχομένη γλίχομαι* = ἐπιθυμῶ ἀποθ. μετ' ἐνεργ. διαθ., πρτ. *ἐγλιχόμεν*, πάντες δ' οἱ λοιποὶ χρόνοι ἀνεπληροῦντο ὑπὸ τῶν συνωνύμων: *ἐφίεμαι*, *ἐπιθυμῶ*, *(ἐπι)ποθῶ*, *ὀρέγομαι*, *βούλομαι*, *(ἐ)θέλω*. Τὸ ὄ. *γλίχομαι* ἐμφαίνει μεμπτήν τινα ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐπιθυμίαν. — *τῷ ἄρχοντι προαιρήσονται* = θὰ ἐκλέξωσι βοηθοὺς τοῦ ἄρχοντος.

1.—*παρελθὼν* = ἀναβάς ἐπὶ τοῦ βήματος· φράσεις ἐν χρήσει περὶ τῶν ἀνερχομένων ἐπὶ τοῦ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ δήμου βήματος καὶ ἀγορευόντων εἶναι αἱ ἐξῆς: *ἀνίστασθαι*, *παριέναι*, *παρεῖναι*, *ἐπὶ τὸ βῆμα*, *προσιέναι τῷ δήμῳ*, *πάροδον*—*πρόσοδον*—*ποεῖσθαι*, *ἀναβαίνειν εἰς τὸ πλῆθος*. Πλὴν τῶν ἀγορευόντων πάντες οἱ λοιποὶ ἐκάθηγον ἐπὶ τῶν ἐδωλίων.—*ἀποφῆνασθαι*: ἐξαργατᾶται ἐν τοῦ νοητ. *οἶος*... = ὥστε νὰ ἀποφαίνηται, ἐκφράζει γνώμην. — *αὐτοκράτορας* = μὲ ἀπόλυτον, ἀπεριοριστον ἐξουσίαν. — *κἂν προβάλλωνται* = καὶ ἂν προτείνωνται ὡς κατ'ἀλλήλοι. — *δέκα*, δηλ. βοηθοί, εἰς εἴς ἐκάστης φυλῆς.—*κατέχειν* = γνωρίζειν, κατανοεῖν, ἐνθυμεῖσθαι.—*τῶν δ' ἄλλων* = ἐκ δὲ τῶν ἄλλων ἐπῶν, στίχων τοῦ Ὀμήρου.

2.—*περὶ τούτων*, δηλ. τῶν ἀρχόντων, κοιράνων.

3.—*καὶ τὸ ἱμάτιον ἀναβεβλημένος* = καὶ ἐπιμελῶς περιβεβλημένος· ἴδιος τρόπος τοῦ ἐνδύεσθαι, καθ' ὃν τὸ ἐνδυμα σηματοῖται μέγαν κόλπον ὡς ἔπρεπεν ἀνδράσιν πεπαιδευμένοις καὶ σεμνοῖς.—*καὶ μέσην κουρὰν κεκαρμένος* = *καὶ κεκαρμένος κουρὰν μέσην* = καὶ μὲ κεκομμένα μαλλιά κατὰ τὸν μέσον τρόπον.—*καὶ ἀκριβῶς ἀπωνυχισμένος* = καὶ ἐπιμελῶς ἔχων περικεκομμένους τοὺς ὄνυχας, ἦτοι τὰς ὑπεραυξήσεις αὐτῶν.—*σοβεῖν· σοβέω-ω* (ἐκ τοῦ *σέβομαι* = κυρίως ὑποχωρῶ πρό τινος· 1) μτβτ. = φοβίζω, διώγω, κινῶ, ταχέως· καὶ 2) ἀμτβ. = βαδίζω ἀγερωχῶς. Ἐνταῦθα τὸ ῥῆμα εἶναι ἀμτβ.—*τραγωδῶν* = μεγαλοποιῶν, ἔσχακῶν, πομπικῶς διηγούμενος.

4.—*διὰ τοὺς συκοφάντας*. ἔστι = ἔνεκα τῶν συκοφαντῶν, ἦτοι λόγῳ τῆς πληθύος αὐτῶν, δὲν δύναται τις νὰ κατοικῇ ἐν τῇ πόλει.—*ὑπὸ τῶν κακῶν* = ὑπὸ τῶν ἀμοίρων πάσης ἀρετῆς, οὐτιδανῶν.—*θανμάξω τῶν*... *προσιόντων* = ἐκπλήττομαι μὲ ἐκείνους, οἵτινες προσέρχονται εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ δήμου (ἵνα προσφέρωσι τὰς

πρὸς τὸ δημόσιον ὑπηρεσίας των). — *τι βούλονται*· νοητ. *προσιέναι*. — *τοῦ νέμοντος καὶ διδόντος* = τοῦ μοιράζοντος καὶ χαρίζοντος ἐπὶ ἰδιωτικῶν δωρεῶν ἢ δημοσίων διανομῶν χρημάτων ἢ σίτου. — *λεπτὸς καὶ αὐχμῶν* = ποταπὸς (πτωχὸς) καὶ ὀυπαρὸς, λερωμένος.

δ. — *λῦσαι* = ὅτι κατήγησε. — *τοὺς ὁμοτρόπους* = τοὺς ὅμοιον τρόπον, ἤθη, χαρακτῆρα, ἔχοντας. — *καὶ ταῦτὰ προαιρουμένους* = καὶ τὰ ἴδια προτιμώντας, ἤτοι τὰ αὐτὰ φρονήματα ἔχοντας.

εβ'. — *ὀλιγαρχία*· ἡ λέξις *ὀλιγαρχία* συνήθως μὲν σημαίνει τὸ ὀλιγαρχικὸν πολίτευμα, ἐνταῦθα δὲ τὸ ὀλιγαρχικὸν πνεῦμα, τὴν τάσιν πρὸς τὴν ὀλιγαρχίαν.

ἄρχων· δηλ. ὁ *ἐπώνυμος*. (ο) ἄρχων ἐκαλεῖτο ἐπώνυμος, διότι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐφέρετο *ἐν ἀρχῇ* τῶν πράξεων καὶ τῶν ψηφισμάτων τῶν γενομένων κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐνιαυσίας αὐτοῦ ἀρχῆς. Εἰς τὸν *ἐπώνυμον* ἄρχοντα ἦτο ἀνατεθειμένη καὶ ἡ φροντίς θρησκευτικῶν τιῶν τελετῶν καὶ παρατάξεων ἢ λιτανειῶν, ὡς λ. χ. τῶν Διονυσίων, Θαρρηλίων (ἐορτῆς τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τῆς Ἀρτέμιδος) κλ. Ἐν τῷ ἔργῳ δὲ τούτου μετεῖχον καὶ βοηθοὶ ὑπὸ τοῦ δήμου ἐκλεγόμενοι. Τῶν πλείστων ὅμως θρησκευτικῶν τελετῶν τὴν ἐπιμέλειαν εἶχεν ὁ βασιλεὺς μετ' ἀναλόγων ὡσαύτως· βοηθῶν.

τῆς πομπῆς, ἤτοι τῆς παρατάξεως τῶν θρησκευτικῶν τελετῶν. Αἱ παρατάξεις ἀπετέλουν σπουδαῖον μέρος ἐορτῶν τινῶν καὶ διὸ τὸ λαμπρότερον. Χόριν δὲ μίζονο; μεγαλοπρεπείας ἐν ταῖς ἐπισημοτέραις ἐορταῖς ὠδήγουν τὰς πομπὰς πάντοτε οἱ στρατηγοὶ καὶ ταξίαρχοι (πρβλ. Δημ. Α' Φιλίπ. 35). Κατὰ ταύτας ἠκολούθουν μὲν καὶ ἔνοπλοι πολῖται, ἀλλὰ κυρίως μέγα μέρος διεδραμάτιζεν ἐν αὐταῖς τὸ ἱππικόν, ὃ τερ καὶ ἐπεδεικνύετο ἐκεῖ.

καὶ μέσσην κορυὰν κεκαρμένους· ἐν Ἀθήναις τὸ πάλαι δὲν ἔκοπτον τὴν κόμην των, εἰμὴ ὅσον ἐνομίζετο ἀναγκαῖον, ὅπως παρέχασιν εἰς ἑαυτοὺς ὄψιν κομψότητος καὶ καθαρευιότητος. Οἱ δοῦλοι ὅμως (οἵτινες ἄλλως τε ἐκωλύοντο καὶ ὑπὸ ἰδίων νόμων νὰ τρέψωσι κόμας), οἱ φιλαργύροι καὶ τινες τῶν φιλοσόφων ἔκειρον ἐν *χερῶ* ἢ *ἐξῆρουν* τὴν κεφαλῆν.

ἀπολέσθαι πρῶτον· ὁ Θησεὺς διαβληθεὶς παρὰ τῶν πολιτικῶν τοῦ ἀντιπάαν κατέστη μισητὸς παρὰ τῷ Ἀθηναϊκῷ λαῷ, ὃν πολλαχῶς εἶχεν εὐεργετήσει, καὶ ἐξωστρακίσθη· καταφυγὼν δὲ εἰς τὸν Λυκομήδη βασιλέα τῆς Σκύρου ἐθανατώθη παρὰ τούτου ληστρικῶς. Λεγέται δὲ ὅτι τὰ ὄστα αὐτοῦ μετέφερεν ὁ Κίμων ὁ Μιλτιάδου εἰς Ἀθήνας.

8. Περὶ αὐθαδείας.

Α'. — *αὐθάδεια* ἢ *αὐθαδία* (ἐκ τοῦ *αὐθάδης*) = αὐταρέσκεια, ἐπιθυμία τοῦ ἑαυτῷ μόνον ἀρέσκειν, δυστροπία. — *ἀπήγνια* (ἐκ τοῦ

ἀπηνής, οὐτινος ἀντιθ. *προσηνής*) = σκληρότης, τραχύτης. Ἀντιθ. *προσηνεια* = πραότης, εὐπροσηγορία. — *δμιλλιας* = συναναστροφής.

1. — *αὐθάδης* (ἐκ τοῦ αὐτός καὶ τοῦ ἄορ. *ἀδεῖν* τοῦ *ἀνδάνω* = ἀρέσκω) = ὁ ἀρέσκων εἰς τὸν ἴδιον ἑαυτόν του, ὁ δύστροπος ἢ δύσκολος. — *πράγματα* = ἐνοχλήσεις, περισπασμοὺς (ἰδίως περὶ τὰς δίκας), σκοτούραις· πρβλ. *φιλοπράγμων*, *πολυπράγμων*, *ἀπράγμων*.

2. — *καὶ προσαγορευθεῖς* = καὶ χαιρετισθεῖς. — *μὴ ἀντιπροσειπεῖν* (*ἀντιπροσαγορεύω*) = νὰ μὴ ἀντιχαιρετίσῃ.

3. — *πωλῶν*· τὸ *πωλῶ* εἶναι συνώνυμ. τῷ *ἀποδίδομαι*· καὶ τὸ μὲν *πωλῶ* = ἐκτίθημί τι εἰς πώλησιν καὶ ἀναμένω ἀγοραστήν, τὸ δὲ *ἀποδίδομαι* = δίδω τὸ πρᾶγμα εἰς τὸν ἀγοραστήν καὶ λαμβάνω τὴν τιμὴν αὐτοῦ, ἦτοι ὁ μὲν *ἀποδιδόμενος* πάντως καὶ πωλεῖ, ὁ δὲ *πωλῶν*, οὐ πάντως *ἀποδίδεται*. — *πόσον ἂν ἀποδοῖτο* = ἀντὶ πόσης τιμῆς δύναται νὰ πωλήσῃ τὸ πρᾶγμα λαμβάνων τὴν τιμὴν αὐτοῦ. — *τί εὐρίσκει* = τίνα τιμὴν εὐρίσκει = ποίας τιμῆς ὑπολογίσει τὸ πωλούμενον πρᾶγμα, ἐμπόρευμα, ὁ ἀγοραστής, τί δηλ. πιάνει; — *κοὶ πωλῶν ... εὐρίσκει* = καὶ ὅταν ἐκτίθησὶ τι διὰ πώλησιν (εἶναι τοιοῦτος ὥστε) νὰ μὴ λέγῃ εἰς τοὺς ἀγοράζοντας ἀντὶ πόσης τιμῆς δύναται νὰ πωλήσῃ τὸ ἐμπόρευμα λαμβάνων τὴν τιμὴν αὐτοῦ, ἀλλὰ νὰ ἔρωτᾷ, τί πιάνει.

4. — *καὶ τοῖς τιμῶσι καὶ πέμπουσι* = καὶ εἰς τοὺς τιμῶντας αὐτὸν καὶ ὡς ἐκ τούτου πέμποντας πρὸς αὐτὸν μερίδας ἐκ τοῦ σφραγιασθέντος θύματος.

7. — *τῷ ἀπώσαντι* (*ἀπωθέω*) = τῷ ἀπωθήσαντι τούτου. — *τῷ ἐμβάντι* = τῷ πατήσαντι τὸν πόδα αὐτοῦ. — *προσπαίσας* = σκοντάφας. — *ὑπομείναι* = περιμείναι. — *οὔτε ῥῆσιν εἰπεῖν* = οὔτε νὰ ἀπαγγεῖλῃ τι.

Ββ'. — *ἡ δὲ αὐθάδεια... ἐν λόγοις*· ὁ ὀρισμὸς ἐνταῦθα τῆς αὐθαδεῖας εἶναι ἀτελής, διότι ἡ ἀλήθεια τοῦ αὐθάδους ἐκδηλοῦται, ὡς ἐκ τῶν παραδειγμάτων φαίνεται, οὐ μόνον ἐν λόγοις, ἀλλὰ καὶ ἐν ἔργοις. Κατὰ τὸν Ἀριστοτ. Ἠθ. Νικ 2, 3 ἀντίθ. *τῇ αὐθαδεῖᾳ* εἶναι *ἡ ἀρέσκεια*· ὁ δὲ μέσος ὄρος, ἡ μεσότης, τούτων εἶναι ἡ *σεμνότης*, ἦτοι ἡ ἀξία καὶ ἡ σταθερότης, ἣτις χαρακτηρίζει τὸν ὀρθὸς ἄνδρα.

οὔτε ἄσαι ... ὀρχήσασθαι· νοητ. ἐν τοῖς συμποσίοις, καθ' ἃ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ συμποσιάρχου ἢ βασιλέως καλουμένου καὶ ὑπὸ τῶν δαιτυμόνων ἐκλεγομένου ἦδοντο ἢ ἀπηγγέλλοντο ποιήματα ἢ ἠθορικοί λόγοι ἢ συνεζητοῦντο διάφορα θέματα σοβαρὰ ἢ εὐτράπελα ἢ καὶ ὄρχοντο· πρβλ. καὶ Πλουτ. συμπός. ζ' «*κοινωνίας γάρ ἐστὶ καὶ σπουδῆς καὶ παιδιᾶς καὶ λόγων καὶ πράξεων τὸ συμπόσιον*». Τὸ συμπόσιον ἐγίγνετο μετὰ τὸ δεῖπνον, καθ' ὃ ἔτρωγον μόνον χωρὶς νὰ πίνωσιν οἶνον.

9. Περὶ ἀγροικίας.

Α'.—ἀγροικία (ἐκ τοῦ ἀγροϊκος ἢ ἀγροϊκος, ὅπερ ἐκ τοῦ ἀγρός + οἰκῶ) = χωριατιά. — ἀμαθία = ἀπαιδευσία, ἄγνοια, ἔλλειψις ἐπιστημονικῆς καὶ κοινωνικῆς μορφώσεως. — ἀσχῆμων = χωρὶς σχῆμα, ἀμορφος δυσειδής· καὶ μτφρ. ὡς ἐνταῦθα = ἄσεμνος, ἀπρεπής, ἐπονειδιστος.

1.— ὄζειν· ὄζω μέση λέξις λεγομένη καὶ ἐπὶ εὐωδίας καὶ δυσωδίας = μυρίζω.

2.— καὶ τὸ μύρον... ὄζειν· νοητ. τοιοῦτος οἶος. = καὶ τοιοῦτος εἶναι, ὥστε νὰ λέγῃ ὅτι καὶ τὸ μύρον δὲν εὐωδιάζει ποσῶς εὐχαριστιότερον ἀπὸ τοῦ θύμου, δηλ. τοῦ ἐν τῷ κυκεῶνι.

5.— τὰ ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας, ἦτοι τὰ ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς συνελεύσεως τοῦ λαοῦ λεχθέντα ἢπραχθέντα.

6.— καὶ ἀναβεβλημένος ἄνω τοῦ γόνατος = καὶ ἐνῶ ἔχει οὕτω τὸ ἱμάτιόν του ἐπὶ τῶν ὤμων ἐροίμενον, ὥστε νὰ φθάσῃ ἄνω τοῦ γόνατος· ἢ: καὶ ἐνῶ ἡ ἐνδυμασία του δὲν καλύπτει οὐδὲ τὰ γόνατα, ὁ ἀγροϊκος εἶναι τοιοῦτος, ὥστε... καθιζάνειν· τὸ ὅτι ἐνταῦθα λαμβάνεται ἀμτβ. ἢ οὐδ. καὶ = τῷ παρ' ἡμῶν καθίζω. — θεωρεῖν = μετὰ προσοχῆς καὶ περιεργίας, μετὰ θανασημοῦ βλέπειν.

7.— προαιρῶν = προαφαιρῶν. — ἐκ τοῦ ταμείου = ἐκ τῆς ἀποθήκης τῶν τροφίμων. Οἱ ἀρχαῖοι ἔλεγον ταμεῖον ἀντὶ τοῦ μτγν. ταμείου· πρβλ. καὶ ὑγεία ἀντὶ τοῦ μτγν. ὑγεία. — δεινῶς = λαίμαργος. — καὶ ζωρότερον πίνειν· νοητ. οἶνον = καὶ νὰ πῆν οἶνον ῥοφικτὰ μὲ ὀλιγώτερον ὕδωρ μεμειγμένον. Τὸ θετ. ζωρος = ἄκρατος, ἀμιγῆς οἶνος.

8.— ἐμβαλεῖν νοητ. τὸν χόρτον· ἐπὶ μὲν ζῶων λέγεται προβάλλειν, παραβάλλειν, ἐμβάλλειν χιλόν, χόρτον, κριθάς, βορὰν κλ., ἐπὶ δὲ ἀνθρώπων: προτιθέναι, παρατιθέναι τράπεζαν, τροφήν, ἐδέσματα, πινάκια.

9.— κόπαντος· κόπτω ἐνταῦθα = κρούω τὴν θύραν διὰ νὰ εἰσέλθω· ἐπὶ τῆς σημ. δὲ ταύτης συνωνυμεῖ τῷ ἀράσσω. — ὑπακοῦσαι αὐτός = νὰ ἔλθῃ νὰ ἀνοίξῃ ὁ ἴδιος. — τὸ χωρίον = τὸν ἀγρόν, τὸ χωράφιον, τὸ ὑποστατικόν.

10.— ἀποδοκιμάζειν = νὰ μὴ τὸ κρίνῃ ὡς ἀξίας, νὰ μὴ τὸ κρατῇ.

11.— ἔχρησεν (κίχρημι) = ἐδάεισεν. — θύλακον· θύλακος = σακίον, πήρα, ἰδίᾳ δὲ ἄσκος δι' ἄλφικτα ἢ τι τοιοῦτον. — τῆς νυκτός = ἐν καιρῷ νυκτός. — κατὰ ἀγρυπνίαν = ἀγρυπνῶν, ὅταν εἶναι ἀγρυπνος.

12.— τὸ τάριχος (τὸ ὄνομα ἀπαντᾷ καὶ ἀρσ. ὁ τάριχος, -ου) =

τὰ ἀλίπαστα, δηλ. οἱ τεταριγευμένοι ἰχθίεις ἢ κρέατα, ἅπερ ἦσαν εὐτελές ἔδεσμα. — *νουμηνίαν· νουμηνία* (ἀντὶ νεομηνία) = νέα μῆνη, σελήνη· καὶ μετωνυμ. = ἀγορά, ἑορτή. — *καὶ τῆς αὐτῆς ὁδοῦ παριῶν* = καὶ διερχόμενος, περῶν, ἀπὸ τὸν ἴδιον δρόμον. — *κομίσασθαι (κομίζομαι)* = λαβεῖν, ἀγοράσαι.

13. — *βαλανεῖω· βαλανεῖον* (ἐκ τοῦ *βαλανεύς*, ὅπερ ἐκ τοῦ *βάλανος*) = λουτρόν, ὃ τε τόπος καὶ τὸ πρὸς λουσίαν χρησιμεῖον ὕδωρ.

14. — *ἐγκροῦσαι· ἐγκρούω* = κτυπῶ μέσα ἢ ἐπάνω εἰς τι. — *ἤλους ἐγκροῦσαι* = νὰ βάλλῃ καρφιά, ἵνα μὴ τὰ πέλματα ταχέως φθαρῶσι.

Β'. — *ἀγροικία*: ὁ Ἀριστοτέλης ἐν Ἠθικ. Νικομ. 2, 7 ὡς μεσότητα μεταξὺ *ἀγροικίας* καὶ *βωμολοχίας* τίθησι τὴν *εὐτραπείαν*.

κυκεῶνα: ὁ *κυκεῶν (κυκάω)* ἦτο τὸ εὐάρεστον ἔδεσμα τῶν ἀγροτῶν τῆς Ἀττικῆς· κατεσκευάζετο δὲ ἐκ διαφόρων οὐσιῶν κατὰ τὴν ἐκάστοτε χρειαίαν: οἴνου ἢ ὕδατος, μέλιτος, γάλακτος, ἀλφίτων καὶ *θύμου*. Καὶ ὅτε μὲν ἐτίγνετο ἀρκετὰ πηκτός, ὡς φαίνεται ἐκ τῶν χωρίων τῆς Ὀδυσσεΐας, ἔνθα ὀνομάζεται *σίτος*, ὅτε δὲ πολὺ λεπτός, ὅτε ἐχρησιμοποιοεῖτο ὡς ποτόν. Ὁ *κυκεῶν* δὲ ὁ προσενεχθεὶς τῇ Δήμητρει ἐν Ἐλευσίνι παρὰ τῆς Ἰάμβης ἦτο κατεσκευασμένος ἐξ ἀλφίτων, ὕδατος καὶ βλήχωνος. Ἡ λέξις *κυκεῶν* ἐπὶ μεταφρ. σημασίας δηλοῖ μίγμα διαφόρων (ἄλλως ἀσυμβιβάστων) ἰδεῶν, ἢ πραγμάτων ἢ προσώπων· σύγχυσιν, τύρβην, ἀνωμαλίαν.

μύρον: μύρον ἐκαλεῖτο πᾶν εὐώδες ἔλαιον καὶ δὴ ὁ καταρσίων εὐώδης ὁπὸς (γυμῶς) τῶν φυτῶν καὶ ἰδία τῆς μύρτου.

θύμος (θύω) = θυμάρ· διὰ θύμου δὲ ἦτο ἠρτυμένος ὁ κυκεῶν καὶ ἐντείνθη ἢ πρὸς τὸν παρακαθήμενον ὀχληρότης.

τὰ γυμνά αὐτοῦ φαίνεσθαι: τοῦτο συνέβαινε, διότι οἱ ἀρχαῖοι δὲν ἐφόρουν περισκελίδας.

ζωρότερον πίνειν: ἐπειδὴ τὸ πίνειν οἶνον ἄκρατον ἦτο σημεῖον μεγάλης ὀρέξεως καὶ ἀμετρίας, διὰ τοῦτο ἡ φράσις αὕτη ἐσήμαινε οὐ μόνον τὸ μᾶλλον ἀμεικτον παρὰ τὸ σύνηθες οἶνον πίνειν, ἀλλὰ καθόλου ἰσχυρότερον, ῥοφικτότερα, περισσότερον παρὰ τὸ σύνηθες καὶ πρέπον πίνειν.

ὑποζυγίους· ὑποζύγια εἶναι τὰ ζῶα τὰ ὑποζευγνύμενα, τὰ ὑπὸ ζυγὸν τιθέμενα, τὰ σύροντα ἄμαξαν κλ., εἶτα δὲ καθόλου τὰ ἀχθοφόροι, ἵπποι, βόες, ὄνοι κλ.

ὑπακοῦσαι· τὸ ὑπακούειν ἐπὶ θυρωροῦ λεγόμενον = ἀκούειν τὸν ἐπὶ τῆς θύρας κτύπον καὶ ἀνοίγειν αὐτήν· εἶτα δὲ καθόλου = ἀνοίγειν τὴν θύραν τινί, εἰσάγειν τινά.

διφθέραι: αὐται ἦσαν ἱμάτια δερμάτινα, ἄπερ ἐφόρουν συνήθως οἱ πένητες καὶ ἰδίως αἱ ἀγρόται.

νουμηνία: κατὰ τὴν νουμηνίαν, ἦτοι τῇ πρώτῃ ἐκάστου σεληνιακοῦ μηνὸς οἱ Ἀθηναῖοι ἦγον ἐορτήν, καθ' ἣν διεκόπτοντο αἱ ἐργασίαι καὶ ἐτελοῦντο ἀγῶνες, ἅμα δὲ καὶ συνεκροτεῖτο εἶδος τι ἀγορᾶς (παζάρι· πρβλ. ἐμποροπανήγυρις), ἐν ἣ ἐπωλοῦντο οἱ δοῦλοι, τὰ φορητὰ ζῶα καὶ ἄλλα εἶδη, ὡς τροφίμων κλ.

ἀποκείρασθαι: ὁ ἀγροῖκος ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς εἰς τὸ ἄστυ καταβάσεως ἐπιθυμεῖ νὰ μεταβῇ εἰς τὸν κουρέα τῆς πόλεως ὡς ἐμπεριότερον. Ποῦ δὲ ἔγκειται ἡ ἀγροικία;

ΙΟ. Περὶ δυσχερείας.

Α'. — **ἀθεραπενυσία... παρασκευαστική** = ἀμέλεια περὶ τὴν τοῦ σώματος καθαριότητα, ἣτις παρασκευάζει, προξενεῖ, λύπην.

1. — **δυσχερῆς** (ἐκ τοῦ **δύς** καὶ **χειρ**)· ἐπὶ μὲν πραγμάτων = δυσκολομεταχείριστος, δυσάρεστος· ἐπὶ δὲ προσώπων, ὡς ἐνταῦθα = σιγμερός, ἀποκρουστικός. — **καὶ ἀλφόν** = καὶ δερματικὸν νόσημα, ὅπερ καλεῖται **λειχήν** ἢ **ξροπης**. — **συγγενικά ἀρρωστήματα** = κληρονομικὰ (οἰκειακὰ) ἀσθένεια. — **ἄλλον...** **ὑποβάλλεσθαι** = νὰ ὑποβάλλῃ ἑαυτὸν ἄλλος εἰς τὸ γένος του, νὰ ὑπεισέλθῃ ὡς γνήσιος εἰς τὸ γένος του, καθ' ὅσον θὰ ἔλλειπῃ παρ' αὐτῷ τὸ γνῶρισμα τὸ κληρονομικόν.

2. — **ἀντικνημίους· ἀντικνήμιον** = τὸ πρόσθιον μέρος τῆς κνήμης, τὸ καλάμι τοῦ ποδός· τὸ δι' ὀπίσθιον = **γαστροκνημία**, κοινῶς **ἄντζα**· τό τε ἀντικνήμιον καὶ ἡ γαστροκνημία ἀποτελοῦσι τὴν καλουμένην **κνήμην**. — **προσπταίσματα· πρόσπταισμα** (ἐκ τοῦ **προσπταῖω**) = πρόσκομμα, ἢ διὰ προσκρούσεως γενομένη πληγή, ἔξεδραμα. — **θηριωθῆναι** = νὰ κακοφορηθῶσι καὶ καταστῶσιν ἀνίατα. Τὸ **θηριοῦμαι** = 1) μεταβάλλομαι εἰς θηρίον, θηρίον γίγνομαι, ἀγριαίνομαι· καὶ 2) ἐπὶ ἐλκῶν = κακοήθῃ γίγνεσθαι. — **καὶ τὰς μασχάλας... τῶν πλευρῶν** νοητ. **ἀμέλει δεινός** = βεβαίως εἶναι ἱκανὸς νὰ ἔξη καὶ τὸ τῶν **μασχάλων** τρίγωνμα ὅμοιον ἀγρίου θυρίου καὶ πυκνὸν ἕως εἰς μέγα μέρος τῶν πλευρῶν. — **καὶ ἐσθιομένους = ἐδεδεσμένους** = καὶ καταφαγωμένους, καταφθαρμένους. — **δυσέντευκτος** = δυσπρόσιτος, δυσκολολλησίαστος.

3. — **ἀπομύττεσθαι ἀπομύτι(σσομαι** = ἐκβάλλω τὴν μύξαν μου. — **αἰμάξασθαι** = νὰ εἶναι αἱματωμένος. — **προσλαλῶν** = ἐν ᾧ ὁμιλεῖ πρὸς τινος. — ἀπορραίνειν = νὰ ἐκτινάξῃ, ἐκτιξέυῃ, τὰ σάλια του (καθιστάμενος οὕτω τύπος σιαλοχόου). — **προσερυγγάνειν** (προσερυγγάνω Ἄττ., καὶ ἐπικ. **προσερυγόμαι**) = νὰ ἐρεγγῆται, νὰ κίμνη, ἐκβάλλῃ, ἐρυγᾷ.

4. — **σαπρῶ** = ταχιασμένω· — **σπογγίζεσθαι = σπόγγω ἀπομάττεσθαι** = σφουγγίζεσθαι.

ΠΒ'.—*καὶ τὰς μασχάλας... τῶν πλευρῶν* οἱ κοιμηθόμενοι καὶ τῆς καθαριότητος ἐρασταὶ ἐπεμελοῦντο νὰ περιστέλλωσι τὴν τοῦ τριχώματος ἀξίωσιν τοῦ σώματος καὶ μάλιστα τῶν μερῶν τῶν εἰς ὄψιν ἐκτεθειμένων, ὡς ἦσαν αἱ μασχάλαι καὶ τὸ στήθος κατὰ τὸν τότε τρόπον τοῦ ἱματισμοῦ τῶν Ἀθηναίων. Τὸ δ' ἔθος τοῦτο τὸ διὰ τὴν καθαριότητα τὸ πρῶτον γενόμενον ἀπαιτεῖτο μετέπειτα αὐστηρῶς.

ΠΓ. Περὶ βδελυρίας.

Α'.—*βδελυρίαν βδελυρία* (ἐκ τοῦ βδελυρῶς) = ὁ χαρακτὴρ καὶ ἡ διαγωγή τοῦ βδελυροῦ. — *τὴν βδελυρίαν διορίσασθαι* = νὰ προσδιορίσωμεν τὴν ἔννοιαν τῆς λέξεως βδελυρία. — *παιδιά ἐπιφανής* = ἀστείμος, χαριεντισμὸς ἀπροκάλυπτος (shocking), καταφανής. — *καὶ ἐπονείδιστος* = καὶ ὄνειδισμοῦ ἄξιος, ἀξιοκατάκριτος, ἄτιμος.

1.—*ἀνακύνω* = ἴφου σηκώση τὴν κεφαλὴν ἐπάνω. — *ἐρυγεῖν* = νὰ ἐκβάλῃ ἐρυγὰς (πρβλ. Χαρακτ. X, 3). — *τοὺς καθημένους* = τοὺς παρακαθημένους — *μεταστραφῆναι* = νὰ στρέψωσι τὰ πρόσωπα πρὸς αὐτόν.

2.—*πρὸς τὰ κάρνα* = εἰς τὰ μέρη ἔνθα παλοῦνται τὰ κάρνα. — *τραγηματίζεσθαι τραγηματίζομαι καὶ σπανίως τραγηματίζω* = ἐπιδόρπιζομαι, τρώγω τραγήματα, ἦτοι τρωγάλια, ἀμύγδαλα, κάρνα, σῦκα καὶ ἐν γένει παντοειδῆ ἐπιδόρπια. — *συνήθης (σύν, ἦθος)* = οἰκεῖος, γινώριμος, φίλος.

4.—*καὶ ἠετωμένω... καὶ συνησθῆναι* τὸ ἐξῆς τῶν λέξεων: *καὶ τοιοῦτός ἐστιν, αἶος προσελθεῖν καὶ συνησθῆναι ἠετωμένω μέγαλην δίκην ἀπιόντι ἀπὸ τοῦ δικαστηρίου* = καὶ εἶναι καὶ τοιοῦτος, ὥστε νὰ πλησιάσῃ καὶ συγχαρῇ τινα ἀπολέσαντα μέγαλην δίκην, ὅταν οὗτος ἀπέρχηται ἐκ τοῦ δικαστηρίου.

5.—*καὶ ἀλητριίδας μισθοῦσθαι* = καὶ νὰ λαμβάνῃ ἐπὶ μισθῷ ἀλητριίδας διὰ τὸ συμπόσιον κατὰ τὴν τότε συνήθειαν τῶν Ἑλλήνων. Ποῦ ἐγκτεται ὁ χαρακτηρισμὸς; — *παρακαλεῖν ἐπὶ δαῖτα* = νὰ προσκαλῇ τούτους εἰς εὐωχίαν, τραπέζην.

6.—*προσστάς προσίσταμαι* = ἴσταμαι πλησίον.

7.—*καὶ εἰς ὄρνυθοσκόπου... βλασφημῆσαι* = καὶ (εἶναι τοιοῦτος ὥστε) νὰ λέγῃ λόγους ἀπρεκεῖς, ἀπόδοντας, ὅταν ἡ μήτηρ τοῦ ἐξέλθῃ τῆς οἰκίας καὶ μεταβῇ εἰς τὸν οἶκον τοῦ οἰωνοσκόπου.

8.—*καὶ εὐχόμενων... τὸ ποτήριον* = καὶ (εἶναι τοιοῦτος, ὥστε) νὰ ἀφήσῃ νὰ πέσῃ ἐκ τῶν χειρῶν του τὸ ποτήριον, ὅταν πάντες αἱ ἄλλοι εὐχώνται καὶ κίμωνοσι σπονδάς πρὸς τμηὸν τῶν θεῶν (ἦτοι χύνωσι διὰ τοῦ ἀνα χειρὰς τῶν πλήρους οἴνου ποτηρίου μέρος τοῦτου ἐπὶ τῆς τραπέζης ἢ τοῦ βωμοῦ).

9.—*αὐλοῦμενος*: τὸ *αὐλέω*—*ᾧ* = παίζω τὸν αὐλόν, τὸ δ' *αὐλοῦμαι*—διατάσσω νὰ παίξουν τοὺς αὐλοὺς ἔμπροσθέν μου διὰ νὰ ἀκούω.—*συντερείζειν*—νὰ συνοδεύῃ τὸ αὐλῆμα τερείζων. Τὸ ὁ. λέγεται κυρίως ἐπὶ τέττιγος, χελιδόνος κλ.

10.—*καὶ ἀποπτύσαι... τῷ οἰνοχόῳ*: τὸ ἐξῆς τῶν λέξεων: *καὶ δεινὸς δὲ προσπτύσαι τῷ οἰνοχόῳ βουλόμενος ἀποπτύσαι ὑπὲρ τῆς τραπέζης*. Τοῦτο συνέβαινε, διότι ἕλαστος τῶν δαιτυμόνων ἐπὶ κλίνης καθήμενος εἶχε κατέναντι αὐτοῦ δοῦλον, ὅστις προσέφερε τὰς ὑπηρεσίας του.

Β.—*βδελυρὸς*: ὁ *βδελυρὸς* τοῦ Θεοφράστου εἶναι κοῤῥα ἀφ' ἑνὸς μὲν τοῦ ἀρχαίου καὶ κακῶς ἀνατεθραμμένου καὶ ἐξ ἄλλου τοῦ μέλοι βωμολοχίας ἀστείου.

πληθούσης τῆς ἀγορᾶς: ἡ ἀγορὰ ἦτο πλήθουσα ἀπὸ τῆς 9—12 ὥρας τῆς πρωίας.

καὶ δῶναι αὐτὸς: παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Ἀθηναίοις ἡ ἀγορὰ καὶ μεταφορὰ τῶν τροφίμων ἐγίγνετο διὰ τῶν καλουμένων *προυνείκων* (ἐκ τοῦ *πρὸ*+*ἐνεγκεῖν*), ἦτοι ἀφοκομιστῶν, φροντιστῶν. Ἐάν δὲ τὸ τῶν δῶναιων ἔργον ἐγίγνετο ὑπ' αὐτῶν τῶν κυρίων, τοῦτο ὡς *ἀγορευία* καὶ *φιλαργυρία* ἐχαρακτηρίζετο.

καὶ παρακαλεῖν ἐπὶ δαίτα: ἡ πρόσκλησις εἶναι ἀξικατάκοιτος, καθ' ὅσον ἀπροκαλύπτως εἰρωνεύεται τοὺς πρὸς οὓς ἀπευθύνεται αὕτη· προβλ. καὶ συγχαρητήρια πρὸς τὸν ἀπολέσαντα μεγάλην δίκην.

πρὸς κουρεῖον ἢ μυροπόλιον: εἰς ταῦτα ἐφοίτων οἱ ἀρχοὶ καὶ φιλοπερίεργοι (προβλ. τὰ νῦν καφενεῖα, ζαχαροπλαστεῖα, φαρμακεία κλ.). Ὁ Δημοσθένης καίζει τὸν Ἀριστογείτονα, δημαγωγὸν ἀχαλίνωτον διὰ τὴν εἰς κουρεῖα καὶ μυροπόλια φοίτησίν του.

δομιθοσκοπῶν... βλασφημῶν: οἱ ἀρχαῖοι εἶχον τὴν δεισιδαιμονίαν νὰ πιστεῦσιν, ὅτι λέξεις τινὲς λεγόμεναι κατὰ τύχην εἰς τὴν ἀρχὴν ἐπιχειρήσεως τινος ἦσαν ὡς πρὸς τὴν ἐκβασίν καλοὶ ἢ κακοὶ οἰωνοί· πολὺ δὲ μεγαλυτέραν σημασίαν ἀπέδιδον, ἐάν αἱ λέξεις αὗται προήρχοντο ἐκ μέρους συγγενῶν.

12. Περὶ ἀπονοίας.

Α.—*ἀπόνοια* (ἐκ τοῦ ἀρησι. ἀπόνους, ἀπὸ+νοῦς)—ἀπόθεσις τοῦ νοῦ, ἀνοηρία, ἀπελπισμός.—*ὑπομονή*.. *λόγων*—τὸ ὑπομένειν αἰσχρὰ ἔργα καὶ λόγους—τὸ νὰ (τολμᾷ τις νὰ λέγῃ καὶ νὰ πράττῃ, ἢ νὰ) ὑπομένῃ πᾶσαν πρᾶξιν καὶ λόγους προξενούντας αἰσχρῶς.

1.—*ταχύ*—ταχέως, ἦτοι διὰ τίποτε, ἄνευ σοβαροῦ λόγου καὶ ἀνάγκης.—*κακῶς ἀκούσαι* κακῶς ἀκούω (ὑπό τινος)—κακολογεῖμαι. Τὸ ἐνεργητικὸν κακῶς λέγω τινά=κατηγορῶ.—*δυνάμενος*=δυνατός.—*τῷ δ' ἤθει ἀγοραῖος*=κατὰ δὲ τὴν συμπεριφο-

ρὰν χυδαῖος.—*ἀνασευρμένος* (*ἀνασύρομαι*—σηκώνω τὰ φορέματα μου ἐπάνω, γυμνώνομαι)=ἕξειπλωτος, ἀναιδής, ἀδιάντροπος.—*καὶ παντοποιός*=καὶ πάντα ποιῶν, καὶ ἔτοιμος, πρόθυμος εἰς πᾶν ἔργον.—

2.—*νήφων* (*νήφω*)=νηφάλιος, ἀμέθυστος, ἄοινος.

3.—*καὶ ἐν θαύμασι*=καὶ ἐν ταῖς τῶν θανατοποιῶν παραστάσεσι ἢ: καὶ καθ' ὃν χρόνον γίνονται αἱ θανατοποιεῖαι (μαγικαεῖαι, γοητεῖαι) παρὰ τῶν γοητῶν, ἀπατεῶνων ἐν ταῖς δημοσίαις συναθροίσεσι.—*τοὺς χαλκοὺς ἐκλέγειν*=νὰ συλλέγειν τὰ νομίματα (πρὸβλ. πενταροδεκάρες).—*καθ' ἕκαστον περιῶν*=διερχόμενος ἔμπροσθεν ἑνὸς ἑκάστου θεατοῦ.—*τὸ σύμβολον*=τὸ σημεῖον, ἐξ οὗ ἀναγνωρίζεται τις, δηλ. τὸ εἰσιτήριο, ὅπερ ἦτο σφραγίδι ἐσφραγισμένον.—*προῖκα* (*προίξ*,—κος) ἔνταῦθα ἔχει ἐπιρρ. σημ.= δωρεάν.

4.—*καὶ πανδοκεῦσαι* (*πανδοκεύω* ἐκ τοῦ *πανδοκεύς* ἢ *πανδόκος*=ὁ πάντας δεχόμενος)=καὶ νὰ γίνῃ ξενοδόχος.—*τελωνῆσαι* *τελωνέω* (ἐκ τοῦ *τελώνης*, ὅπερ ἐκ τοῦ *τέλος* καὶ *ἄνομαι*)=ἐκμισθῶ τὰ τέλη, τοὺς δασμούς, τὰ τελωνειακά.—*ἀλλὰ κηρύττειν, μαγειρεῦειν, κυβεῦειν* (νοητ. *δεινὸς ἐστὶ*)=ἀλλὰ εἶναι ἱκανὸς νὰ γίνῃ κήρυξ (διαλαλητής), μάγειρος παίκτης εἰς τυχερὰ παγνίδια (κυβοπαίκτης πρὸβλ. χαρτοπαίκτης).

5.—*ἀπάγεσθαι κλοπῆς*=νὰ καταμηνύηται εἰς τὸ δικαστήριον διὰ κλοπῆν, ὡς κλέπτῃς.

6.—*καὶ τούτων ἂν εἶναι... πρὸς αὐτοὺς*=καὶ δύναται νὰ θεωρηθῇ ὅτι ὁ ἀπονενοημένος εἶναι [εἶς] ἐκ τούτων, οἵτινες κάμνουσι τοὺς ὄχλους νὰ ἴστανται περὶ αὐτῶν (νὰ σχηματίζωσι κύκλον περὶ αὐτοὺς) καὶ οἵτινες καλοῦσι δι' ἐπιφανημάτων (τοὺς ὄχλους) νὰ ἔλθωσι πλησίον των, (ὡς λ. γ. ὄριστε κ. εἰς τὸ ἀξιόπεριεργον θέαμα κλ., κλ.), καὶ οἵτινες μὲ φωνὴν ἰσχυρὰν καὶ διεσχισμένην (λόγῳ τῆς ἐντάσεως καὶ σφοδρότητος ταύτης) λοιδοροῦσι (ὀνειδιστικούς λέγουσι λόγους) καὶ συζητήσεις πρὸς αὐτοὺς κάμνουσι.—*καὶ μεταξὺ*=καὶ ἐν τῷ μεταξὺ.—*ἀλλὰ τοῖς μὲν ἀρχὴν... λέγει*=ἀλλὰ εἰς ἄλλους μὲν τὴν ἀρχὴν (ἐνὸς γεγονότος), εἰς ἄλλους δὲ τὴν σύνοψιν (ἐπιτομήν), εἰς ἄλλους δὲ μέρος τῆς ὑποθέσεως, τοῦ γεγονότος, λέγει.—*οὐκ ἄλλως.. πανήγυρις* τὸ ἔξης τῶν λέξεων: *οὐκ ἀξίων θεωρεῖσθαι ἄλλως τὴν ἀπνοιαν αὐτοῦ ἢ ὅταν ἦ πανήγυρις*=μὴ θεωρῶν πρέπον (ὀρθόν, δίκαιον) νὰ θεωρῶνται οἱ ἄνθρωποι τὴν ἀδιάντροπον συμπεριφορὰν του ἀσκόπου (ματαίως διὰ τὸ ὀλιγάριθμον αὐτῶν) παρὰ ὅταν εἶναι πάνδημος συνάθροισις.

7.—*ἱκανὸς δὲ καὶ δίκας... ἐν ταῖς χερσίν*=εἶναι δὲ ἱκανὸς καὶ ὅτε μὲν νὰ ἐνάγηται εἰς τὸ δικαστήριον, ὅτε δὲ νὰ ἐνάγῃ, ὅτε δὲ νὰ ἀποφεύγῃ τὰς δίκας (τὸ δικαστήριον) ἀπαρνούμενος

μεθ' ὄρκου, ὅτι δὲν γνωρίζει τίποτε, δὲ δὲ νὰ παρίσταται εἰς τὸ δικαστήριον ὡς ἐνάγων ἔχων εἰς τὸν κόλπον τοῦ στήθους του *ἐχίνον* (ἐν ᾧ περιεκλείοντο αἱ μαρτυρικαὶ καταθέσεις) καὶ δέσμιον (ὄρμαθὺς) δικογράφων εἰς τὰς χεῖρας.

8.—*καὶ οὐκ ἀποδοκιμάζειν... στρατηγεῖν*—καὶ εἶναι δὲ τοιοῦτος, ὥστε νὰ μὴ ἀποδοκιμάζη (νὰ κρίνη δηλ. ἄξιον, νὰ στέργη) μηδὲ τὸ νὰ τίθεται ἐπὶ κεφαλῆς συγχρόνως πολλῶν ἀνθρώπων τὸν καιρὸν τῶν ἀνωφελῶς ἐν τῇ ἀγορᾷ κατατριβόντων, δηλ. τοῦ συμφετοῦ.—*καὶ πράττεσθαι τρία ἡμιοβόλια...*—*καὶ (εἶναι τοιοῦτος, ὥστε) νὰ εἰσπράττη τόκον τρία ἡμιοβόλια ἐπὶ μιᾶς δραχμῆς δι' ἑκάστην ἡμέραν.*—*καὶ ἐφοδεύειν*—καὶ νὰ περιέρχηται ὡς ἐφοδευτής, περίπολος (πᾶσαν ἡμέραν πρὸς εἴσπραξιν τῶν τόκων του).—*καὶ τοὺς τόκους... ἐκλέγειν*—καὶ νὰ συλλέγη εἰς τὸ στόμα (προχέρωσ) τοὺς τόκους τοὺς προερχομένους ἐκ τῶν ληψοδοσιῶν, συναλλαγῶν, τοῦ ἐμπορεύματος, ὅπερ ἐνταῦθα ἦν τὸ δανεισθὲν κεφάλαιον.

Β'.—*ἀπονενοημένος (ἀπονοόμαι)*—ὁ πράιτων τι μὲ ἀπόνοιαν, ὁ ἀηλιτισμένος. Ὁ ὄρκος *ἀπονενοημένος* δηλοῖ ἀντίθεσιν πρῶτερας καταστάσεως πρὸς τὴν παροῖσαν πρὶν τις περιέλθῃ εἰς τὴν τοιαύτην ἀπελιτισμοῦ κατάστασιν, πάντως πρέπει νὰ εἶχε πρῶτερον ἐλπίσει. Καὶ ὁ μὲν ὄρισμός δὲν ἐμφανίζει τοῦτο, ἀλλ' ἐκ τῶν ἐπιφερομένων καταδηλοῦται. Παρὰ τῷ ἀπονενοημένῳ βλέπομεν εἰκόνα προσώπου μεταλίπτοντος ἀπὸ τοῦ κακοῦ εἰς τὸ χειρότερον, ἕως οὗ τόσον ἐνθυμεῖται νὰ σέβηται ἑαυτόν, ὥστε νὰ εὐρίσκη ὑπερβολικὴν χαρὰν νὰ προσβάλλῃ τὴν οἰκίαν ἀξιοπρέπειαν. Εἶναι ἔτοιμος νὰ γίνῃ καὶ κῆρυξ καὶ μάγειρος καὶ κλέπτης κλ. Κατὰ ταῦτα ὁ ἀπονενοημένος προσομοιάζει πρὸς τὸν *ἀναίσχυντον* καὶ τὸν *βδελυρόν*· πλὴν ὁ μὲν ἀναίσχυντος ὠθεῖται εἰς τὸς πράξεις τοῦ αἰσχροῦ κέρδους ἕνεκα (πρβλ. ὄρισμ. Χαρακτ. XV), ὁ δὲ *βδελυρὸς* δι' ἔλλειψιν καλῆς ἀνατροφῆς.

κόρδαξ· ὁ κόρδαξ ἦτο χορὸς τῆς ἀρχαίας κωμῳδίας μετ' ἀσελγῶν καὶ ἀσέμνων κινήσεων, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν σεμνὸν χορὸν τῆς τραγωδίας, ὅστις *ἐμμέλεια* ἐκαλεῖτο καὶ τὸν τῆς σατίρας *σίκινιν*. Τὸν κόρδακα μόνον οἱ οἰνοβαρεῖς ἐπετρέπετο νὰ ὀρχῶνται, οἱ νηφάλιοι ἐτιμωροῦντο.

ἐν θαύμασι, ἐν θαυμαστοποιαῖς τοιαῦται δ' εἰσὶν ἡ *ταχυδακτυλογράφια*, αἱ τέχναι τῶν σχοινοβατῶν, σκιρτητῶν, κυβιστήρων κλ.

χαλκός· ὁ χαλκός ὡς νόμισμα ἦτο τὸ ὀκτημόριον τοῦ δβολοῦ.

τελωνέω—*ῶ*—ἐκμισθῶ ὡς τελώνης τοὺς δημοσίους φόρους. Οἱ δὲ τελῶνα δὲν ἔχαιρον ὑπολήψεως, διότι τὸ ἐπάγγελμα ἐξήσκουν με τεχνάσματα καὶ δολιότητος. Ὁ Πλούταρχος περὶ πολυπραγμ. τὰδε λέγει περὶ τελωνῶν· «*καὶ γὰρ τοὺς τελώνας βαρυσίαν*». Θ. ΡΩΣΣΗ—ΘΕΟΦΡΑΣΤΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΕΣ

νόμῃθ' αὐτῶν καὶ δυσχεραίνωμεν, οὐχ ὅταν τὰ ἐμφανῆ τῶν εἰσαγομένων ἐκλέγωσιν, ἀλλ' ὅταν τὰ κεκρυμμένα ζητοῦντες ἐν ἄλλοτρίοις σκεύεσι καὶ φορτίοις ἀναστρέφονται».

τῶν περισταμένων τοὺς ὄχλους· τοιοῦτοι, ἐν οἷς συγκαταλέγεται καὶ ὁ ἀπονενοημένος, εἶναι οἱ ἀγύρται, οἱ γόητες, οἱ ἀθληταὶ κλ.

ἐχίνος· ὁ ἐχίνος ἦτο μετάλλινον σκεῦος ἢ πήλινον ἀγγεῖον ἔχον σχῆμα θαλασσίου ἢ χερσαίου ἐχίνου (ἀκανθοχοίρου). ἐν ᾧ ἐναπετίθεντο πᾶσα αἱ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀνακρίσεως μαρτυρικοὶ καταθέσεις· ὁ ἐχίνος σφραγισόμενος ἐφυλάττετο μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς δίκης, ὅτε καὶ τὸ πρῶτον ἠνοίγετο.

γραμματίδιον· ἐνταῦθα νοοῦνται τὰ ἀποδεικτικά καὶ ἐν γένει ὅλα τὰ γράμματα τὰ διὰ τὴν δίκην χρήσιμα.

τρία ἡμιωβόλια· ὁ τόκος οὗτος ἦτο ὑπέρογκος, διότι ἀντεστοίχει πρὸς 25 % καθ' ἡμέραν. Ὁ νόμιμος τόκος ἐκυμαίνεται 12—18 % ἐτησίως.

13. Περὶ φιλοπονηρίας.

Α'.—ἔστι δὲ...κακίας=εἶναι δὲ ἡ φιλοπονηρία κλίσις τῆς ψυχῆς πρὸς τὴν κακίαν.

1.—οἷος ἐντυγχάνειν=ὥστε νὰ πλησιάζῃ, συναναστρέφεται, — τοῖς ἡτιμωμένοις (ἀτιμώ—ἀτιμοῦμαι)=τοὺς εἰς ἀτιμίαν, στέρησιν δηλ. τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων, καταδικασθέντας· — καὶ δημοσίους ἀγῶνας ὠφληρόσι=καὶ τοὺς καταδικασθέντας εἰς δημοσίαις δίκαις. Τὸ ὀφλισκάνω λέγεται οὐ μόνον ἐπὶ δημοσίου χρέους, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν ὀφειλόντων τι ἡθικῶς εἰς τὴν κοινωνίαν, ὅποτε λαμβάνει τὰς λέξεις· γέλωτα, μωρίαν, ἀσχύνην κλ. καὶ ἀποτελεῖ φράσεις=ἡ κοινὴ γνώμη μὲ χαρακτηριστικῶς ὡς γελῶτον, μωρόν, ἀσχυρόν κλ.—ἐὰν τούτοις χρῆται=ἐὰν συναναστρέφεται τούτους.

2.—καὶ ἐπὶ τοῖς χρηστοῖς=καὶ διὰ τοὺς ἡθικοὺς (ἢ· καὶ ἐὰν συμπεση νὰ γίνῃ λόγος περὶ χρηστῶν ἀνθρώπων). — εἰπεῖν ὡς... ἔστι· τὸ ἐξῆς τῶν λέξεων: (τοιοῦτός τις ἔστιν, οἷος) εἰπεῖν ὡς οὐδεὶς χρηστὸς γίγνεται κατὰ φύσιν καὶ εἶναι πάντας ὁμοίους καὶ ἐπισκῶπαι δὲ ὅς χρηστοὶ ἔστιν.

3.—ἐὰν διαβάλληται τις εἰς πονηρίαν=ἐὰν συκοφαντῆταί τις ὡς πονηρός. — τὰ μὲν ἄλλα ὁμολογεῖν=εἶναι τοιοῦτος, ὥστε ἄλλας μὲν ἐκ τῶν ἰδιοτήτων τοῦ πονηροῦ νὰ παραδέχηται. — καὶ φιλέταρον· νοητ. εἶναι=ἵτι αὐτὸς ὁ πονηρὸς καὶ τοὺς φίλους του ἀγαπᾷ. — κύνα τοῦ δήμου, ἢτοι ἄγρυπνος φρουρὸς τῶν συμφερόντων τοῦ λαοῦ. — τοὺς ἀπεχθισμένους=ἐκείνους οἵτινες εἶναι πρόθυμοι νὰ ἐκτεθῶσιν εἰς τὴν ἀπέχθειαν τῶν ἄλλων χάριν τοῦ κοινοῦ συμφέροντος. — προώμεθα (προῖμαι)=ἐγκαταλείψωμεν.

4.—προστατήσαι (προστατέω ἐκ τοῦ προστάτης)=νά προστατεύσῃ, ὑπερασπίξῃται.—κρίσιν κρίνων=δικάζων, χροιν. μτχ.—ἐπι πονηροῖς πράγμασι=δι' ἐπιληψίμους ὑποθέσεις.—ἐκδέχασθαι ἐπὶ τὸ χεῖρον τὰ ὑπὸ τῶν ἀντιδίκων λεγόμενα=(εἶναι δεινός) νά προσπαθῇ νά διαστρέφῃ τοὺς λόγους τῶν διαδίκων (ἢ: νά ἐκλαμβάνῃ, ἀντιλαμβάνηται ἐπὶ τὸ δυσμενέστερον τοὺς λόγους τῶν διαδίκων).

Β'.—πονηρόν· ἡ λέξις πονηρός (ἐκ τοῦ πόνος) παρ' Ἀτικοῖς ἔλαβε πολιτικὴν σημασίαν. Ἐν τῷ ἐλευθέρῳ πολιτεύματι τῶν Ἀθηνῶν ὑπῆρχον οἱ ἐπιτήδευοι νά διαβάλλωσι πάντα πολιτὴν καὶ καταδιώκοντες νά ἐμβάλλωσιν εἰς κίνδυνον. Οἱ τοιοῦτοι ἐκαλοῦντο πονηροὶ (πολίται) καὶ οἱ τούτους φιλοῦντες φιλοπόνηροι. Ὁ πονηρός εἶναι εἶδος τοῦ συκοφάντου.

14. Περὶ ἀηδίας.

Α'.—ὡς ὄρω λαβεῖν=ὡς ὄρω περιλαβεῖν.—ἐντευξις λύπης ποιητικὴ=συνάντησις ἐπιτηδεῖα, κατάλληλος νά παρὰσχῃ λύπην (πρὸβλ. ὄρισμὸν Χαρακτ. III).—ἀνευ βλάβης, δηλ. ὑλικῆς.

1.—οἶος ἐγείρειν... εἰσελθὼν=ὥστε νά ἀφυπνίσῃ, σηκῶνῃ ἐκ τοῦ ὕπνου τινά, ὅστις πρὸ μικροῦ ἀπεκοιμήθῃ, ἀφοῦ εἰσέλθῃ (εἰς τὸ πρὸς τοῦτο δωμάτιον τούτου τοῦ ἀνθρώπου).

2.—καὶ ἀνάγεσθαι... κωλύειν· τὸ ἐξῆς τῶν λέξεων: καὶ (τοιοῦτός τις ἐστίν, οἶος προσελθὼν) κωλύειν μέλλοντας ἀνάγεσθαι.—ἀνάγεσθαι ἀνάγομαι=ἐκπλέω· ἀντίθ. καταπλέω.

3.—δεῖσθαι ἐπισχεῖν=νά παρακαλῇ αὐτοῦς νά τὸν περιμένωσι.

4.—τίτθης· τίτθη ἢ τιτθή=ὁ μαστὸς ἢ ἡ θᾶγα τοῦ μαστοῦ, εἶτα δὲ ὡς ἐνταῦθα καὶ ἡ τοὺς μᾶζους παρέχουσα τοῖς βρέφασιν, ἢ θηλάστρια, τροφὸς=τιθήνη.—μασώμενος (μασάομαι)=μασῶν τὴν τροφήν.—καὶ ὑποκορίζεσθαι ποππύζων=καὶ νά συνομιλῇ μὲ αὐτὸ ὡς νήπιον λέγων ἀναρθερά ψελλίσματα.—παππίον· παππίας (ὑποκ. τοῦ πάππας, —ου=πατήρ· τό τε πάππας καὶ παππίας εἶναι λέξεις προσφωνητικαὶ τῶν παιδῶν πρὸς τοὺς ἑαυτῶν πατέρας.—παίγιον=ἀντικείμενον ἀστεῖσμοῦ ἢ γέλωτος.

5.—ὡς... ἐκαθάρθη=ὅτι ἐκαθαρίσθη (κοιν. ἐνεργήθη) ἄνωθεν καὶ κάτωθεν, ἀφοῦ ἔπιεν ἐλλέβορον.—καὶ ζωμοῦ... ἡ χολή=καὶ (ὅτι) ἡ χολή του εἰς τὰ ὑποχωρήματα (ἀποπατήματα) ἦτο μελαγχρωτέρα τοῦ ἐν τῇ τραπέζῃ παρετεθειμένου ζωμοῦ.

6.—ἐναντίον=ἐνώπιον.—μάμημη=μήτηρ.

7.—λαβεῖν=εὐρεῖν.

8.—λακκαῖον· λακκαῖος-α-ον (ὄλερ ἐκ τοῦ λάκκος ἢ λάκος.

πρβλ. λατ. lacus=στέρνα, δεξιμενή) = ὁ ἐκ λάκκου ὄν· ὕδωρ-
λακκατόν=ὕδωρ ἀπὸ τὴν στέρναν.—ἀπαλά=τρουφερά.—τὸν
τετροημένον· τιτρώω=τρουῶ, διανοίγω.—καὶ εἶναι τὸν τετρη-
μένον πίθον=καὶ ὅτι εἶναι ὁ τρύλιος πίθος τῶν Δαναίδων.

9.—παράσιτον=δομοτράπεζον, γελωτοποιόν.—καὶ παρακαλῶν
=καὶ ὅταν προσκαλῆ τις εἰς γεῦμα.—εἰπεῖν ἐπὶ τοῦ ποτηρίου·
νοητ. δεινὸς ἐστι=εἶναι δεινός, ὥστε νὰ εἴπῃ, καθ' ἣν στιγμὴν ἔχει
ἀνὰ χεῖρας τὸ ποτήριον, ἵνα (σπείσῃ τοῖς θεοῖς καὶ) πῆ. —καὶ ὅτι
αὐλητρίδα ὁ παῖς μέτεισι... ..=καὶ ὅτι ὁ ὑπηρέτης θὰ ὑπάγῃ,
ἵνα φέρῃ αὐλητρίδα, ἕαν διατάξωσι.—ὅπως.. εὐφραίνόμεθα=
ὅπως πάντες ἀκούσωμεν αὐτὴν παίζουσαν τὸν αὐλὸν καὶ οὕτω τὸν
αὐλὸν ἀκούοντες τερπόμεθα.

Β'.—ἀηδής· ὁ ἀηδής, ὡς ἐκ τῶν ἐπιφροσμένων περιπτώ-
σεων γίνεταί φανερόν, εἶναι κράμα τριῶν ἄλλων χαρακτηρισμῶν.
Εἶναι δηλ. 1) ἀκαιρος, διότι ταράσσει τὸν ὕτινον τοῦ φίλου του, ἵνα
ὀμιλήσῃ πρὸς αὐτόν· εἶναι ἔτοιμος νὰ ἐμποδίσῃ τὸν ἀπόπλουν
τῶν ἀνθρώπων, ἕως ὅτου τελειώσῃ τὸν περιπάτον του· 2) ἀλαζών,
ὀμιλεῖ περὶ τῶν δεξαμενῶν καὶ τῶν μαγειρῶν του· 3) ἄγροικος,
καθὼς φαίνεται ἐκ τῆς ἐρωτήσεως, τὴν ὁποίαν ἀπευθίνει πρὸς
τὴν μητέρα του. Καὶ αὐτὰ ὁ ἀηδής ἐνταῦθα τοῦ Θεοφρόστου
εἶναι περίπου ὁ κακοαναθρεμμένος καὶ ἀνάγωγος.

ποππύζω· τὸ ὄημ. ποππύζω εἶναι λέξις ὀνοματοποιημένη
ἐκ τοῦ συριστικῆς ἤχου πύ-πύ-πύ-πύ ἢ τῷ ποπύ—ποπύ, ὃν
ἐκπέμπει τις στενῶν καὶ συμπιέζων τὰ χεῖλη, ἀποροφῶν δ' ἅμα
ἀέρα. Διὰ τοῦ τοιοῦτου τρόπου, τοῦ ποπύσματος δηλ., οἱ ἀρχαῖοι
ἐκολάκευον τὰ ζῶα καὶ ἐγκαρδιώνοντες εἰλκον αὐτὰ πρὸς ἑαυτούς.
Οἱ δὲ κοινοὶ ἄνθρωποι συνήθιζον ἐν καιρῷ ἀστραπῶν καὶ βρον-
τῶν καὶ καταιγίδων νὰ ἀποτρέπωσιν ἀφ' ἑαυτῶν τὸν κίνδυνον καὶ
καταπραῦνωσι τρόπον τινὰ τὴν κακοκαιρίαν διὰ τοῦ ποπύσματος·
σχεδὸν ὡς καὶ ἡμεῖς νῦν λέγομεν «Κύριε ἐλέησον, Παναγία μου
βοήθει».

ἐλλέβορος (ἢ σπαν. ἐλλέβορος)· οὕτω καλεῖται κυρίως ἡ
τῆς ὀμωνύμου βοτάνης ῥίζα, ἣτις εἶναι δύο εἰδῶν· ἡ μαύρη, ἣτις
καὶ κοινῶς σκάρφη καλεῖται, καὶ ἡ ὑπόλευκος ἢ καὶ στειρογάνη
λεγομένη. Οἱ ἀρχαῖοι μετεχειρίζοντο τὸν ἐλλέβορον ὡς καθαρτι-
κὸν καὶ ἱαματικὸν ἐν γένει μέσον κατὰ διαφόρων νόσων, ἔξαιρετι-
κῶς δὲ ψυχικῶν· οἷον μανίας, φρενοπαθείας, βραδυνοίας κλ.

μάμη ἢ μάμμα ἢ καὶ μαμία· οὕτως ἐκαλεῖτο ἡ μήτηρ
κατὰ τὴν γλῶσσαν τῶν ψελλιζόντων παιδίων (πρβλ. καὶ Μοῖριν
σ. 259 «μάμμη καὶ μαμίαν τὴν μητέρα Ἀττικοί, Ἕλληνες δὲ
τὴν τῆς μητρός ἢ πατρὸς μητέρα»).

τὸν τετρημένον πίθον, δηλ. τῶν Δαναίδων, τῶν πενήντα
θυγατέρων τοῦ βασιλέως τοῦ Ἄργου Δαναοῦ. Αὐταὶ τῇ προ-

τροπή τοῦ ἐλευθ. ὄν πατρός, ὅστις ἐροβείτο τὴν πλήρωσιν παλαιοῦ χρησμοῦ, καθ' ὃν ἐμειλλε νὰ φανεῖθῃ ὑπὸ τινος τῶν γαμβρῶν του, ἀπέκτειναν τοὺς συζυγοὺς τῶν κατὰ τὴν πρώτην νύκτα τοῦ γάμου, πλὴν μόνῃς τῆς Ὑπερμνήστρας, ἥτις ὑπὸ εἰλικρινοῦς ἀγάπης κινουμένη ἔσφαρε τὸν ἄνδρα αὐτῆς διὰ φυγῆς. Διὰ τὴν ἀποτροπαιον δὲ ταύτην πράξιν αἱ ἐγκληματήσασαι Δαναΐδες κατεδικάσθησαν μετὰ θάνατον ἐν τῷ "Αἰδιῇ νὰ ὑδροφορῶσιν ἀπαύστως *εἰς πίδακον τετραμένον*. Ὅθεν καὶ παροιμία προσέκλυεν *«εἰς τὸν τετραμένον τῶν Δαναΐδων πίδακον ὑδροφορεῖν»* ἐπὶ τῶν ματαιῶς τι πραιτόντων λεγομένη.

παράσιτος· ἡ λέξις τὸ πρῶτον ἐτίθετο ἐπὶ καλῆς σημασίας καὶ ἐσημαίνει τὸν ὁμόσιτον, τὸν σύννοιον· μετὰ ταῦτα ὅμως ἐλέγετο ἔξαιρέτως καταφρονητικῶς, ὡς ἐνταῦθα, ἐπὶ τῶν κολάκων (βωμολόχων, γελοιοποιῶν), οἵτινες ἐκολάκουν τοὺς πλουσίους διὰ νὰ ἀπολαύωσιν ἐλευθέρας τραπέζης.

15. Περὶ ἀγκισχυντίας.

Α.—*ὄν ἀποστερεῖ* νοητ. *τῶν δανεισθέντων αὐτῷ ποτε χρημάτων*.—*δανείζεσθαι*—νὰ ζητῆ δάνεια.—*ἀποτιθέναι*—νὰ ἀποθηκεύῃ, φυλάττῃ.—*ἀλαί* (καθ' ἑνικ. μόνον θηλ. ἀπαντᾷ· ἡ *ἄλας*—ἡ θάλασσα· κατὰ πληθ. δὲ *οἱ ἄλας*—τὸ ἄλας)—*ἄλαι*, με *ἄλας*.—*πάσας* (*πάσασ(τε)*), *πάσω*, *ἔπασα*, *ἐπάσθη*, *πέπασμαι*)—*παπαλίσας*.—*ἀλαί πάσας*—*ἀλατίσας*, *ἀλίπαστα* ποιησάμενος.

2.—*τὸν ἀκόλουθον*—τὸν συνοδεύοντα αὐτὸν δούλον.—*ἄρας* (ἀείρω—*αἶρω*) *κρέας* κλ.—ἀφοῦ λάβῃ, σηκώσῃ ἀπὸ τῆς τραπέζης τεμάχιόν τι κρέατος καὶ ἄρτου.—*εὐωχοῦ Τίβειε*—τρῶγε καλά, χόρτασε καλά τόρα Τίβειε.

3.—*ὄφωνῶν* (*ὄφωνέω*)—ὅταν (δ)φωνίξῃ κρέας.—*ὑπομνήσκειν*. *γένονε* νοητ. *τοιούτος τις ἐστὶν οἶος*—εἶναι τοιοῦτος, ὥστε νὰ ὑπενθυμίξῃ τὸν κρεοπώλην, ἐν ἔξη φανῆ κατὰ τι εἰς αὐτὸν ποτε ὠφέλιμος.—*καὶ ἐστηκῶς πρὸς τῷ σταθμῷ*... *ἐμβαλεῖν*—καὶ παρὰ τὴν πλάστιγγα ἰστάμενος (εἶναι τοιοῦτος, ὥστε) νὰ ῥίπτῃ εἰς ταύτην (μετὰ τὴν ζύγην ἐκ τῶν παρακειμένων τεμαχίων) πρὸ πάντων μὲν κρέας, ἐὰν δὲ δὲν ἐπιτύχῃ τούτου καὶ (καγὲν) κόκκαλον χάριν τοῦ ζωμοῦ.—*καὶ ἐὰν μὲν λάβῃ* νοητ. *καλῶς ἔχει*—*χολίμιον* [ὑποκ. τοῦ *χόλιξ*, -ικος, (ἦ)—ἔντερον, συνήθως εἰς τὸ πληθ.: *αἱ χόλιες*—τὰ ἐντόσθια, τὰ ἔντερα, καὶ ἔξαιρ. τὰ παχέα ἔντερα]—παχὺ μικρὸν ἔντεράκι.—*ἀπαλλάττεσθαι*—νὰ φεύγῃ, ἀπομακρύνῃται.

4.—*θέαν* (*θέα*—τὸ δικαίωμα τοῦ θεωρεῖν εἰς τὸ θέατρον καὶ ὁ τόπος, ὅπου ἴστατο ἕκαστος τῶν θεατῶν· *θέαι* δὲ—ἐορταὶ μετὰ θεαμάτων)—*εἰσιτήριον θεάτρου*.—*μὴ δοῦς τὸ μέρος συνθεωρεῖν*—εἶναι τοιοῦτος, ὥστε νὰ εἶναι θεατῆς συγχρόνως (ὁμοῦ) με τού-

τους χωρίς νὰ πληρώσῃ τὸ ἑαυτοῦ μέρος, δηλ. τὸ ἰδικόν του εἰσιτήριον.—*ἀγειν δὲ καὶ τοὺς νιείς*, δηλ. εἰς τὸ θέατρον ἄνευ εἰσιτηρίου.

5.—*ἀξια*=εὔωνα, ἔφθηνά. Ἀντίθ. *τίμια*.—*φέρει*=κομίζει εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ.—*μεταδοῦναι*=νὰ δώσῃ μέρος.

6.—*τοὺς χρήσαντας (κίχρημι)*=τοὺς δανείσαντας.—*ἀποφέρειν πρὸς αὐτὸν*=νὰ τοῦ τὰ φέρωσι (παραδώσωσιν, ἐγχειρίσωσιν) εἰς τὴν οἰκίαν του.

7.—*καὶ πρὸς τὰ χαλκεῖα... προσελθὼν*=καὶ ἀφοῦ ἔλθῃ εἰς τὸ μέρος ἔνθα εὐρίσκονται οἱ ἐν δημοσίῳ λουτρῷ χάλκινοι λέβητες, καζάνια.—*βάπας*=βυθίσας, βουτήσας εἰς τὸ χαλκεῖον.—*ἀρῦταιναν ἢ ἀρῦταινα* (ἐκ τοῦ *ἀρῦτω*—*ἀρῦτομαι* ἢ *μιγν. ἀρῦω*—*ἀρῦομαι*) ἦτο ἀγγεῖον χρήσιμον διὰ νὰ ἀρῦθῆται τις ὑγρὰ: ὕδωρ κλ.=ἀντιλητήριο, κουβαδάκι κλ.—*βοῶντος*=ἂν καὶ ἐκβάλλει ταῖς φωναῖς, φωνάζει δυνατὰ, διαμαρτύρεται.—*αὐτὸς αὐτοῦ καταχέσθαι*=ὁ ὕδιος, μόνος του νὰ χύσῃ τὸ ὕδωρ ἐπάνω του.—*οὐδεμίαν σοι χάρις* νοητ. *ἔστιν ἢ ὀφείλεται*=οὐδεμίαν χάριν σοὶ χρεωστώ (ὦ βαλανεῦ).

Β'. *ἀναισχυντία* αὕτη κατὰ Πλάτωνα (ὄρισμ. 417) εἶναι «*ἕξις ψυχῆς ὑπομενετική ἀδοξίας ἕνεκα κέρδους· αἰσχύνῃ δὲ φόβος ἐπὶ προσδοκία ἀδοξίας*». Κατὰ δὲ Ἄριστ. (Ῥητ. 2,6) «*ἔστω δὴ αἰσχύνῃ λύπη τις ἢ ταραχὴ περὶ τὰ εἰς ἀδοξίαν φαινόμενα φέρειν τῶν κακῶν ἢ παρόντων ἢ γεγονότων ἢ μελλόντων*» ἢ δὲ *ἀναισχυντία ὀλιγωρία τις καὶ ἀνθάδεια περὶ τὰ αὐτὰ ταῦτα*».

θύσας: εἰς πῶσαν θυσίαν εἶπετο παρ' ἀρχαίοις δεῖπνον καὶ ἐν παντὶ δεῖπνῳ θυσία. Ἐνταῦθα ὁ ἀναισχυντος παρὰ τὰ κρατοῦντα ἔθιμα δὲν παραθέτει ὡς θύσας δεῖπνον τοῖς οἰκείοις καὶ φίλοις, ἀλλὰ σπεύδει νὰ *δειπνήσῃ παρ' ἐτέρῳ*.

ξένοι: ἐνταῦθα νοοῦνται οἱ μεταβαίνοντες εἰς Ἀθήνας, ὅπως παρακολουθήσωσι τὰ Βακχικὰ θεάματα. Ὁ ἀναισχυντος ὁ χρησιμοποιοῦν τὸν οἶκόν του ὡς πανδοχεῖον θέλων νὰ ἐξυπηρετήσῃ τοὺς ξένους ἐγοράζει ἐπὶ λισμῷ αὐτῶν τὰ διὰ τὸ θέατρον εἰσιτήρια, λαμβάνει ὅμως παρὰ τοῦ θεατρῶνον δωρεὰν τὸ ἰδικόν του εἰσιτήριον ἀναισχύντως αἰτούμενος αὐτὸ διὰ τὸ ὅτι ἐγένετο ὀφελίας πρόξενος τούτῳ. Ἦὰς δ' ἀξιώσεις θέλει νὰ ἐπεκτείνῃ καὶ διὰ τὴν ἐπαύριον οὐ μόνον δι' ἑαυτόν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὰ τέκνα καὶ τὸν παιδαγωγὸν αὐτῶν.

χαλκεῖα χαλκεῖον=χάλκινον σκεῦος, λέβης, ἰδίως ὁ μέγας λέβης τῶν βαλανείων, ὁ ἄλλως καλούμενος *ἱππολέβης*, ἐν ᾧ τὸ πρὸς λουτρὸν ὕδωρ ἐθερμαίνεται Ἐκ τῶν χαλκεῖων τούτων ἀντλοῦντες ὕδωρ διὰ τῆς ἀρυταίνης ὁ βαλανεὺς ἢ οἱ βοηθοὶ αὐτοῦ, οἱ

καλούμενοι *παραχύται*, κατέχεον ἐπὶ τὸ σῶμα τῶν λουομένων, οἴτινες καὶ κατέβαλλον διὰ τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην τὸ τίμημα τὸ καλούμενον *ἐπίλουτρον*.

16. Περὶ αἰσχροκερδεύσεως.

A'. — *αἰσχροῦ* = ἀθεμίτου.

1. — *ἐστιῶν' ἐστιῶ* = φιλοξενῶ, φιλεύω, προσφέρω γεῦμα ἢ δεῖπνον.

2. — *καὶ δανείσασθαι* νοητ. *τοιούτος ἐστι* = καὶ εἶναι τοιοῦτος, ὥστε νὰ ζητῆ νὰ λάβῃ χρήματα δανεικά. — *παρ' αὐτῶ καταλύοντας* = ὅσους ξενοδοχεῖται, φιλοξενεῖται: εἰς τὸν οἶκόν του.

3. — *διμοιρίαν' διμοιρία* (*δίμοιρος*, ὅπερ ἐκ τοῦ *δύο, μοῖρα*) = διπλῆ μερίς, σιτηρέσιον, μισθός. — *καὶ εὐθὺς ἑαυτῶ νεῖμαι* = καὶ εἶναι τοιοῦτος, ὥστε νὰ ἀπονεύμῃ εἰς ἑαυτὸν (= νὰ λάβῃ αὐτὸς) διπλὴν μερίδα.

4. — *οἰνοπωλῶν' οἰνοπωλῶ* = πωλῶ οἶνον, εἶμαι οἰνοπώλης. — *κεκραμένον (κεράννυμι ἢ κεραυνῶ)*: νοητ. *ὑδατι*. — *ἀποδόσθαι (ἀποδίδομαι)* = πωλῆσαι (ὄρα Χαρακτ. VIII, 3).

5. — *τηνικάδε* = *τηνίκα* = τότε. — *ἐφιᾶσι (ἐφήμι)* = ἐπιτρέπουσι, δίδουσι ἀδειαν.

6. — *καὶ ἀποδημῶν δημοσίᾳ* = καὶ ὅταν ἀπέρχηται εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν κατ' ἀπόφασιν (ἢ: δαπάναις) τοῦ δήμου. — *τὸ μὲν ἐφόδιον* = τὰ μὲν πρὸς ὁδοιπορίαν ἀναγκαῖα χρήματα. — *καὶ τῶν ξενίων*: νοητ. *δώρων* = καὶ ἐκ τῶν χαριστηρίων δώρων (τῶν δοθέντων τοῖς συμπροσβεβευταῖς ἐν γένει) ξενίας ἕνεκα.

7. — *σαπρὸν [σαπρὸς (σῆπω, σαπῆναι)]* = σεσηπώς, δυσώδης, ταγγιασμένος] = ταγγιασμένον. — *ἐπρίω' ὠνοῦμαι* = ἀγοράζω.

8. — *χαλκῶν* = χαλκίνων νομισμάτων. — *κοινὸν τὸν Ἐρμῆν* = τὸ εἶρημα κοινόν.

9. — *χρησάμενος (κίχρημι)* = δανεισθεὶς. — *ἐφελκύσαι (ἐφέλκω καὶ μγν. ἐφελκῶ) πλείους ἡμέρας* = νὰ ἀφήσῃ νὰ περάσουν πολλὰ ἡμέραι, νὰ ἀναβάλῃ τὴν ἀπόδοσιν ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας. — *ἕως ἂν ἀπαιτηθῆ* = ἕως ὅτου ζητηθῆ αὐτὸ ὀπίσω.

10. — *πύνδακα' πύνδαξ* = πυθμῆν, πάτος ἀγγείου. — *εἰσκεκρουμένῳ (εἰσκρούομαι)* = ὅντι πρὸς τὰ ἔσω ἔσωσμένῳ, ἐμβασμένῳ, κυπημένῳ (ὡς λ. χ. αἱ τῶν φιαλῶν βάσεις ἢ τὰ τῶν οἰνοπωλῶν μέτρα). — *Φειδωνίῳ μέτρῳ.. τὰ ἐπιτήδεια* = καὶ (εἶναι τοιοῦτος, ὥστε) νὰ μετρῆ ὁ ἴδιος διὰ τοὺς ἐν τῷ οἴκῳ τὰ πρὸς τροφὴν ἀναγκαῖα διὰ Φειδωνείου μέτρου, ὅπερ κατὰ τὸν πυθμῆνα εἶναι κυπημένον (ἐμβασμένον) πρὸς τὰ ἔσω. — *σφόδρα ἀποψῶν (ἀπο-*

ψήω-ῶ)=μεγάλως διὰ τῆς ἀπομάκτρας (1) ἐξισάζων (τὸ ὑπερ-
πληρωθὲν Φειδώνειον μέτρον).

11.—*καὶ ὑποπρίσθαι*=καὶ (εἶναι τοιοῦτος, ὥστε) νὰ ἀγο-
ράζῃ ἀντικείμενόν τι ἐν ἀγνοίᾳ, μυστικότητι. — *φίλου δοκοῦντος*
πωλείσθαι=ὅταν φίλος νομίξῃ ὅτι πωλεῖται. — *πρὸς τρόπου*=
ὀρθῶς, εἰς λογικὴν ἀγοραίαν ἢ τρέχουσαν τιμὴν. Ἀντιθ. *ἀπὸ τρό-*
που=ὄχι ὀρθῶς, ὄχι λογικῶς· (πρὸβλ. Πλατ. πολ. 470 C).

13.—*μὴ πορευομένων*=εἰ μὴ πορευοῦντο. — *κατὰ λόγον*=
κατ' ἀναλογίαν, ἀναλόγως. — *θῆας*=ἐορτὰς μετὰ θεαμάτων (πρὸβλ.
Χαρακτ. XV, 4).

14.—*καὶ παρὰ παιδὸς... ἀποφορὰν*=καὶ ὅταν εἰσπράττῃ
(λαμβάνῃ) παρὰ δούλου (εἰς χαλκοῦν νόμισμα) τὸ κατὰ νόμον μερί-
διον ἐκ τῆς μισθοδοσίας, ἣν λαμβάνει ἐργαζόμενος οὗτος παρὰ
ξένους. — *τοῦ χαλκοῦ... προσαπαιτεῖν*=(εἶναι τοιοῦτος, ὥστε)
νὰ ἀπαιτῇ προσέει καὶ τὸ ἀντίτιμον τῆς νομισματικῆς διαφορᾶς
διὰ τὴν εἰς ἀργύριον ἀνταλλαγὴν τῶν χαλκίων νομισμάτων.

15.—*καὶ λογισμὸν. [μετα] χειρίζοντος*=καὶ ὅταν λαμβάνῃ
λογαριασμὸν παρὰ τοῦ ἐπιστατοῦντος εἰς τὸ ἐξοχικὸν αὐτοῦ
κτῆμα (εἶναι τοιοῦτος, ὥστε νὰ πρᾶττῃ τὸ αὐτό, ἦτοι τοῦ χαλκοῦ
τὴν καταλλαγὴν προσαπαιτεῖν). — *καὶ τοὺς φράτορας ἐστιῶν*=
καί, ὅταν προσφέρῃ δεῖπνον πρὸς τοὺς δημότας τῆς φράτρας
του. — *οἱ διακονοῦντες (διακονέω, ἐκ τοῦ διάκονος)*=οἱ ὑπηρε-
τοῦντες.

17.—*συναγόντων παρ' αὐτῶ*=ὅταν εἰς τὸν οἶκόν του συνα-
θροίξωσι τὰ διὰ τὸ κοινὸν συμπόσιον. — *ἀποθεῖναι*=νὰ θέτῃ
κατὰ μέρος, νὰ ἀφαιρῇ μέρος τι.

18.—*καί... θυγατέρα*=καὶ ὅταν τις ἐκ τῶν φίλων μέλλῃ νὰ
νυμφευθῇ (τελέσῃ τοὺς γάμους του) ἢ μέλλῃ νὰ ὑπανδρεύσῃ θυγα-
τέρα. — *προσφορὰν*=γαμήλιον δῶρον.

19.—*κίχρασθαι (κίχρημι)*=νὰ δανείζηται. — *ἄ... κομίσαιτο*
=τὰ ὅποια οὔτε δύναται τις νὰ ζητήσῃ ὀπίσω, οὔτε δύναται τις
(καταδέχεται τις) νὰ λάβῃ καὶ ἐὰν ἐπέστρεφον ταχέως αὐτῶ ταῦτα.

Β. — *ἀισχροκερδής· ὁ ἀισχροκερδής* ὡς περιγράφεται ὑπὸ
τοῦ Θεοφράστου ἐγκλείει δύο ἄλλους χαρακτήρας, τὸν τοῦ *μικρο-*
λόγου καὶ τοῦ *ἀνελευθέρου* καθὼς ὁ μικρολόγος, παραθέτει διί-
γον ἄρτον ἐπὶ τῆς τραπέζης καὶ καθὼς ὁ ἀνελεύθερος, ἀποφεύγει
νὰ δώσῃ γαμήλιον δῶρον κλ. Ἄλλ' οἱ τύποι τοῦ μικρολόγου καὶ
τοῦ ἀνελευθέρου εἰκονίζουσιν τὴν ὑπὸ τοῦ Θεοφράστου ἐξετάζο-
μένην φιλοχρηματίαν κυρίως ὡς *ἔλλειπιν ἐν τῶ διδόναι*, ὁ δὲ τοῦ

(1) ἀτομικτὸν ἢ ἀπόμακτρον=πᾶν ὅ,τι χρησιμεύει πρὸς ἀπόμαξιν,
κυρίως δὲ τὸ εὖλον ἢ τὸ σανίδι, δι' οὗ ἐξισάζων τὸ μέτρον τῶν γεννημά-
των, κοινῶς βίγλα.

αίσχροκερδούς τύπος εικονίζει την φιλοχορηματίαν ὡς *ὑπερβολὴν ἐν τῷ λαμβάνειν*. Ὁ αἰσχροκερδής λαμβάνει, ὅθεν οὐ δεῖ καὶ δλόσον οὐ δεῖ ἀπατᾶ πάντα, πωλεῖ οἶνον κεκραμένον εἰς τοὺς φίλους καὶ τὰ τοιαῦτα (πρβλ. καὶ Ἄριστ. Ἡθ. Νικομ. 1121, β', 37 «*Ἡ ἀνελευθερία ἐν δυσὶ οὔσα, τῇ τε ἐλλείψει τῆς δόσεως καὶ τῇ ὑπερβολῇ τῆς λήψεως, οὐ πᾶσιν δλόκληρος παραγίνεται, ἀλλ' ἐνίοτε χωρίζεται, καὶ οἱ μὲν τῇ λήψει ὑπερβάλλουσιν, οἱ δὲ τῇ δόσει ἐλλείπουσιν*»).

κεκραμένον τὸν οἶνον οἱ ἀρχαῖοι Ἑλληνες ἐπινον τὸν οἶνον κεκραμένον, διότι τὸ ἀκρατοποιεῖν ἐθεωρεῖτο βάρβαρον. Ἡ συνήθης δ' ἀναλογία τοῦ ὕδατος πρὸς τὸν οἶνον ἦτο 3: 1 ἢ 2: 1 καὶ ἐνίοτε 3: 2.

θεατρῶνης (ἢ καὶ *θεατροπόλης*) ἐκαλεῖτο ὁ θῆαν ἀπομισθῶν. Ἡ λέξις ἐσχηματίσθη κατ' ἀναλογίαν τοῦ *δψῶνης* (*δψον*+*ῶνοῦ*-*μαι*), καθ' ὃ καὶ τὰ *σιτώνης*, *δπωρώνης*, *τελώνης*, *ἐργῶνης*, *δημοσιῶνης*, *ἐπιπῶνης*.

ἐφόδιον ἡ λέξις ἐσήμαινε πᾶν ὅ,τι εἶναι ἀναγκαῖον εἰς ὁδοπορίαν καὶ διὰ τὰ εἰς ὁδοπορίαν ἀναγκαῖα χρήματα, ἅτινα διὰ τοὺς παρὰ τῆς πόλεως τῶν Ἀθηνῶν εἰς ἀλλοδαπὴν πεμπομένους ἀντιπροσώπους ἀνήρχοντο ἡμερησίως εἰς δραχμὰς δύο τὸ πρῶτον, εἶτα ὅμως ἡ ἡμέρηστιά αὐτῇ ἀποξημίωσις μεγάλως ηἰξήθη, ὡς φαίνεται ἐκ τοῦ περι παραπροσβείας τοῦ Δημοσθένους, ὅστις διὰ τρίμηνον διάστημα ἔλαβε δραχ. 1000, ὅτε μετ' ἐννέα ἄλλων ἀπεστάλη ὡς πρεσβευτῆς πρὸς Φίλιππον.

ξενίων τὸ οὐδ. *ξένιον* καὶ συνήθ. κατὰ πληθυν. *ξένια* (τοῦ *ξένιος*, —ον) = δῶρον ἢ δῶρα, ἅτινα ὁ ξενίζων ἔδιδε τοῖς ξενιζομένοις· ταῦτα ἢ ἐχορησίμευον πρὸς βρῶσιν καὶ πόσιν ἢ πρὸς ἀνάμνησιν τῆς ξενίας, ὅτε καὶ τὰ *ξενήια* (κειμήλια) ἦσαν πολύτιμα.

χαλκός ὁ χαλκός ἐνταῦθα ἦτο νομισματικὴ ἀξία ἴση πρὸς $\frac{1}{8}$ τοῦ ὀβολοῦ (πρβλ. Χαρακτ. XII).

Ἐρμῆς κοινός φράσις = μισὰ καὶ μισὰ· αὕτη ἐξεφωνεῖτο πρὸς τὸν ἀνεπίστως εὐρίσκοντα καθ' ὄδον ἢ ἀλλαγῶν που εὐρημά τι ἀποδιδόμενον εἰς τὴν τοῦ Ἐρμοῦ εὐνοίαν (*ἔρμαιον*).

Φειδωνεῖω μέτρον τὰ μέτρα ὠνομάσθησαν Φειδωνεῖα ἐκ τοῦ εἰσαγαγόντος αὐτὰ ἐν τῇ ἐπικρατείᾳ του (Αἰγίνῃ, Ἀργολίδι κλ.) τυράννου τοῦ Ἄργους Φειδωνος (770 π. Χ.) ἀπογόνου τοῦ Ἐρμίου. Οὗτος δ' ἀφῆκεν ἐποχὴν ἐν τῇ ἱστορίᾳ, διότι πλὴν τῶν μέτρων καὶ *σταθμῶν* εἰσήγαγε καὶ *νομίσματα* πρῶτος ἔκοψε ἐν τῇ ὑποτειλῇ αὐτῷ τότε Αἰγίνῃ (*Αἰγιναιῶν*).

τὸν Ἀνθεστηριῶνα ὁ Ἀνθεστηριῶν ἦτο ὄγδοος μὴν τῶν Ἀθηναίων ἀντιστοιχῶν πρὸς τὸν ἀπὸ 15 Φεβρουαρίου—15 Μαρτίου χρόνον· ἐκλήθη δ' οὕτω ἀπὸ τῆς τῶν Ἀνθεστηριῶν ἐορτῆς,

ἰκαθ' ἦν οἱ Ἀθηναῖοι δι' ἀνθέων ἔστεφον τὰ συμπληροῦντα ἡλικίαν τριῶν ἔτων τέκνα.

ἀποφοράν· ἀποφορὰ ἐκαλεῖτο τὸ χρηματικὸν ποσόν, ὅπερ ἔδιδον ἔτησίως εἰς ταύτας κυρίους τῶν οἱ ἐκ τοῦ εἰσοδήματός τῶν ἢ μισθοῦ δούλοι οἱ εἰς ἄλλους ὑπὸ τούτων μισθούμενοι δι' οἰκιακὴν ἢ χειροτεχνικὴν ὑπηρεσίαν· ἐπίσης **ἀποφορὰ** ἐκαλεῖτο καὶ τὸ ποσόν, ὅπερ ἄλλοι ἔδιδον εἰς τὸν κύριον τῶν δούλων, οὓς ἐδανείζοντο διὰ τι χρονικὸν διάστημα.

καταλλαγὴν· καταλλαγὴ ἐλέγετο τὸ κέρδος, ὅπερ οἱ ἀργυραμοιβοὶ ἐλάμβανον ἐπὶ τῇ τῶν νομισμάτων ἀνταλλαγῇ.

φράτορας ἐστιῶν· ἡ ἐστίασις αὕτη ἐγένετο ὑποχρεωτικῶς πρὸς τοὺς φράτορας, ἦτοι τοὺς δημότας τῆς φράτρας τῶν, παρὰ τῶν γονέων, ὅτε οὗτοι κατέγραφον τοὺς υἱοὺς τῶν εἰς τὸν κατάλογον τῆς φράτρας τῶν. Ἡ φράτρα ἐν Ἀθήναις ἦτο ὑποδιαίρεσις τῆς φυλῆς συνισταμένης ἐκ τῶν τριῶν φρατρῶν καὶ τῆς ὁποίας τὰ μέλη **φράτορες** λεγόμενα ἦσαν ἠνωμένα πρὸς ἄλληλα διὰ θρησκευτικῶν ἐθίμων καὶ τελετῶν. Ἐκάστη φράτρα διατελοῦσα ἀπὸ τὸν καλούμενον **φρατρίαρχον** εἶχε κατὰ τὸ πολίτευμα τοῦ Σόλωνος 30 γένη, ἦτοι ἐν Ἀθήναις ὑπῆρχον ($4 \times 3 =$) 12 φράτραι ἢ ($12 \times 30 =$) 360 γένη.

17. Περὶ ἀνελευθερίας.

Α'. — ἀπουσία τις φιλοτιμίας δαπάνην ἐχούσης = ἔλλειψις (στέρησις) τις φιλοδοξίας ἀπαιτούσης δαπάνην, ἢ μᾶλλον· ἔλλειψις τις φιλοδόξου γενναιοδωρίας.

1.—**νικήσας τραγωδοῖς** = ἐὰν νικήσῃ (ὡς χορηγός) εἰς τοὺς ἀγῶνας τῶν τραγῳδῶν.—**ταίνιαν**... **τῷ Διονύσῳ** = νὰ ἀφιερῶσιν ξυλίνην πινακίδα εἰς τὸν Διόνυσον.—**αὐτὸς** = ὁ ἴδιος (φυλαργυρίας ἕνεκα καὶ οὐχὶ εἰδικός τις ἐπὶ τῶν ἐπιγραφῶν).

2.—**ἐπιδόσεων (ἐπιδίδωμι)** = αὐτοπροαιρέτων προσφορῶν, συνεισφορῶν, ὑπὲρ τῆς πολιτείας.—**ἐκ τοῦ μέσου**, δηλ. τῆς συνελύσεως.

3.—**ἐκδιδοὺς** = ἐπανδρεύων.—**τοῦ μὲν ἱερείου** = τοῦ μὲν θύματος, σφαγίου, τοῦ θυομένου εἰς τὴν θυσίαν τοῦ γάμου.—**τῶν ἱερωσύνων**· **ἱερῶσυνα** (τὰ) = τὰ τῷ ἱερεῖ διδόμενα ἱερεῖα.—**οἰκισίτους μισθώσασθαι** = νὰ παραλάβῃ ἐπὶ μισθῷ οὕτως, ὥστε νὰ τρέφονται ἐν τοῖς οἴκοις τῶν, νὰ τρώγῳσιν ἐξ ἰδίων τῶν.

4.—**τριηραρχῶν** = ἐὰν εἶναι τριῆραρχος.—**τοῦ κυβερνήτου** = τοῦ πλοιάρχου.—**ὑποστορέγγυσθαι** = ὑποστρωννύειν ἢ ὑποστρωννύειν.—**ἀποτιθέναι** = νὰ θέτῃ κατὰ μέρος, ἵνα μὴ τὰ φθείρῃ.

5.—**εἰς διδασκάλου**· νοητ. **οἶκον** = εἰς τὸ διδασκαλεῖον., σχο-

λειον.—*κακῶς ἔχειν*—ὅτι ἀσθενοῦσι, πάσχουσι, ἀδιαθετοῦσιν.—*ἵνα μὴ συμβάλλωνται*—ἵνα μὴ συνεισφέρωσι (διὰ τὰς δαπάνας τῆς ἑορτῆς εἰς θυσίας, παίγνια κλ.).

6.—*ἐν τῷ προκολπίῳ*—ἐν τῷ μέρει τοῦ ἱματίου τῷ κλύπτοντι τὸν κόλπον, τὸ στήθος.

7.—*ἐνδον*—ἐντὸς τῆς οἰκίας του.

8.—*καὶ διειλεγμένον αὐτῷ*—καὶ ἐνῷ ἔχει συνομιλήσει, συζητήσει, ὁ φίλος πρὸς αὐτὸν περὶ τοῦ ἑράνου.—*προϊδόμενος*—προϊδών.—*ἀποκάμψας*—διὰ κάμψεως ἀπομακρυνθεὶς, ἐκκλίνας.

9.—*εἰσενεγκαμένη (εἰσφέρουμαι)*—ἥτις ἐκόμισεν αὐτῷ εἰς τὴν οἰκίαν του.—*καὶ τὰς ἐξόδους*—καὶ κατὰ τὸν χρόνον καθ' ὃν ἡ γυνὴ του ἐξέρχεται τῆς οἰκίας δι' ἐπισκέψεις κλ.—*ἐν τῆς γυναικειας*, δηλ. ἀγορᾶς· (ᾄρα Χαρακτ. II, 11).

10.—*παλιμπήξει (πάλιν+πήγνυμι)*—μέ ἐπιδιόρθωσιν, ξαναμπάλωμα.—*νεκαττυμένα (καττύω ἢ κασσύω*—ᾄπτω, συρᾷπτω)—συνερααμένα.—*ὅτι κέρατος οὐδὲν διαφέρει* νοητ. *ταῦτα*—ὅτι ταῦτα εἶναι ὅμοια κέρατι, ἥτοι σκληρὰ ἢ στερεὰ ὡς κέρα.

11.—*καλλῦναι (καλλύνω* ἐκ τοῦ *κάλλος*)—να καθαρῶσι, σαρώσῃ οὕτως, ὥστε νὰ λάμπῃ ἐκ τῆς καθαριότητος.

12.—*παραστρέψαι*—να γυρίσῃ ἀνάποδα, ἵνα μὴ λερῶσῃ.—*τὸν τρίβωνα*—τὸ μάλλινον ἐπανωφόριον.

B'. *ἀνελεύθερος*· ᾄρα σχόλια Χαρακτ. XVI, B'.

τραγωδοῖς νικῆσας· παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Ἀθηναίοις αἱ ἐν τῷ Διονυσιακῷ θεάτρῳ παραστάσεις (*διδασκαλίαι*) τῶν δραμάτων εἶχον ἀγωνιστικὸν χαρακτῆρα, ἦσαν δηλ. αὐτὸ τοῦτο ἀγῶνες εἰς τιμὴν τοῦ Διονύσου. Τὰς διὰ τὴν ἐκγύμνασιν δὲ τοῦ χοροῦ δράματός τινος δαπάνας ἀνελάμβανεν ὁ ὑπὸ τῆς πόλεως κληρούμενος *χορηγός*, ὅστις ἐν περιπτώσει νίκης ἐλάμβανε παρὰ ταύτης χρυσοῦν στέφανον κισσοῦ ὡς ἱεροῦ τῷ Διονύσῳ καὶ τρίποδα *χορηγικὸν* καλούμενον. Τοῦτον δ' ἀφιέρου πρὸς ἀνάμνησιν ἐπὶ μνημείου κατασκευαζομένου ἰδίᾳ δαπάνῃ, οἷον εἶναι τὸ τοῦ Λυσικράτους σφῆδόμενον, καὶ ἐφ' οὗ ἐπεγράφετο τὸ ὄνομα τοῦ ἄρχοντος, τοῦ χορηγοῦ μετὰ τῆς φυλῆς αὐτοῦ καὶ τὸ τοῦ ποιητοῦ. Πολλὰκις ὅμως ὁ χορηγὸς ἠδύνατο ἀντὶ τοῦ μνημείου νὰ ἰδρῶσῃ πρὸς διαιώνισιν τῆς νίκης του ἀπλῶς στήλῃν χαλκίνην ἢ μαρμαρίνην μετὰ τῆς αὐτῆς σχετικῆς ἐπιγραφῆς. Ὁ ἐνταῦθα ὅμως ἀνελεύθερος νικητῆς χορηγὸς πρὸς ἀποφυγὴν περαιτέρω δαπανῶν προτιμᾷ νὰ γράψῃ καὶ δὴ μόνος ἐπὶ ξυλίνης ταινίας (πινακίδος) τὴν νικῆν του.

ἐπιδόσεις· οἱ Ἀθηναῖοι ἐν ἐκτάκτοις περιστάσεσιν εἶχον τὴν συνήθειαν ἐκτὸς τοῦ φόρου καὶ τῶν τακτικῶν εισφορῶν νὰ συνεισ-

φέρωσι πρὸς ἀνακούφισιν τοῦ δημοσίου ταμείου καὶ ἐκτάκτους, *ἐπιδόσεις* καλουμένας. Αἱ ἐπιδόσεις συνιστάμεναι ἐκ χρημάτων ἢ εἰδῶν πρὸς πολεμικὰς παρασκευὰς ἢ θυσίας ἐγίνοντο ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ δήμου ἢ τῇ βουλῇ μετ' εἰσήγησιν τῶν ἀρμοδίων ἐκτιθεμένων τὴν δεινὴν τῆς πολιτείας θέσιν διὰ τὴν τοῦ δημοσίου ταμείου ἀνεπάρκειαν.

ἐκδιδούς... ἀποδόσθαι: πρὸς τὴν προστάτιδα τῶν γάμων καὶ τῆς ἱερότητος αὐτῶν Ἦραν οἱ τῆς νύμφης γονεῖς ἔθυσον τὴν παρακιονὴν τῶν γάμων τῇ θεᾷ τὰ *προτέλεια* (ἱερά), ἦτοι τὰ πρὸ τῆς θυσίας τοῦ γάμου τελούμενα, τὰ προεόρτια. Καὶ μετὰ τὴν θυσίαν, γενικῶς εἰπεῖν, ἐπὶ μὲν τοῦ βωμοῦ ἐκαίοντο τὰ σπλάγγνα καὶ τὰ ὀστά τοῦ μηροῦ (*μηρία* ἢ *μῆρα*) διὰ κνίσης, μπόλιας, περιτυλισσόμενα, τὰ δ' ἄλλα τῶν κρεῶν ἐχρησίμευον διὰ τοὺς ἱερεῖς καὶ τὸ δειπνον, ὅπερ παρέθετεν εἰς τοὺς συγγενεῖς καὶ φίλους ὁ θύσας.

τριηραρχῶν τριήραρχος ἐν Ἀθήναις ἐκαλεῖτο ὁ πλούσιος πολίτης ὁ ὑποχρεούμενος εἰς ἐξόπλισιν τριήρους ὑπὸ τῆς πόλεως παρεχομένης μόνος ἢ μετ' ἄλλων ἀπὸ κοινοῦ καὶ εἰς διοίκησιν αὐτῆς εἴτε αὐτοπροσώπως εἴτε δι' ἀντικαταστάτου· τὸ ἔργον ἢ τὸ ἀξίωμα τοῦ τριηράρχου ἐκαλεῖτο *τριηραρχία*, ἣτις ἐν Ἀθήναις ἦτο ἔκτακτος λειτουργία ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰς τακτὰς τοιαύτας, ἦτοι *τὴν γυνασιαρχίαν, χορηγίαν, ἐστίασιν* κλ.

Μουσεῖα νοητ. *ἱερά*, ἦτοι ἡ ἑορτὴ τῶν Μουσῶν, καθ' ἣν ἐώρταζον τὰ σχολεῖα (πρβλ. ἑορτὴν τῶν τριῶν Ἱεραρχῶν) κατὰ ταύτην οἱ μαθηταὶ διὰ συνεισφορῶν κατέβαλλον τὰς δαπάνας τῆς ἑορτῆς εἰς θυσίας, παίγνια κλ.

εἰς τὰς ἐξόδους: αἱ τῶν πλουσίων γυναῖκες ἀεῖποτε παρηκουλουθοῦντο ἐξερχόμεναι τοῦ οἴκου των ὑπὸ θεραπαινίδων.

18. Περὶ μικρολογίας.

Α'. *μικρολογία* (ἐκ τοῦ *μικρολόγος*)=φιλονικία περὶ μικρῶν θεωρουμένων ὡς τι ἐνταῦθα κατὰ Θεόφραστον=*φειδωλία τοῦ διαφόρου ὑπὲρ τὸν καιρὸν*=οἰκονομία ἐκείνου, ᾧ διαφέρει τι, παράκαιρος.—*τοῦ διαφόρου τὸ διάφορον* (οὐσιαστ.)=τὸ συμφέρον κέρδος, ὄφελος, ὁ τόκος.

1.—*μικρολόγος (μικρός, λέγω)*=φειδωλός, φιλόγυρος, γλίσχος· πρβλ. καὶ σχόλια Χαρακτ. XVI, Β'.—*οἶος ἐν τῷ μηνί... ἐπὶ τὴν οἰκίαν*=ὥστε, ἀφοῦ ἔλθῃ, μεταβῆ, εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ὀφειλέτου του, νὰ ζητῇ ἐπιμόνως νὰ λάβῃ, *νὰ εἰσπράξῃ* (=ἀπαιτεῖν) πρὸ τῆς λήξεως τοῦ μηνὸς (τὸν τόκον, ἦτοι) ἡμισυν ὀβολῶν. Οἱ τόκοι ὡς γνωστὸν παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἐπληρῶνοντο κατὰ μῆνα.

2.—*καὶ συσσιτῶν*=καὶ ὅταν τρώγῃ μετ' ἄλλων.—*τὰς κύλικας*=τὰ ποτήρια.—*ἀπάρχεσθαι ἀπάρχομαι*=ἐκλέγων προσφέρω εἰς θυσίαν τὰς ἀπαρχάς, ἦτοι τὰ πρῶτα καὶ κάλλιστα ἐκ τίνος.—*καὶ*

ἀπαρχεσθαι .. **τῶν συνδειπνούντων**—καὶ εἶναι τοιοῦτος, ὥστε νὰ προσφέρῃ ἀπαρχὰς ὀλιγίστας εἰς τὴν Ἄρτεμιν ἐκ τῶν μετ' αὐτοῦ δειπνούντων, συνδαιτυμόνων.

3.—**καί, ὅσα μικροῦ τις... εἶναι**—καί, ὅσα τις (τῶν συσσίτων ἑταίρων) καταλογίζει (περὶ εἰς τὴν μερίδα) ἀγοράσας ἀντὶ ἐλάχιστης τιμῆς, ὁ μικρολόγος εἶναι τοιοῦτος, ὥστε νὰ δυσχυρίζηται ὅτι εἶναι ταῦτα ὑπερβολικὴ πολυτέλεια.

4.—**λοπάδα· λοπάς**, -αδος—ἀπλάδα, πιατέλλα, πινάκιον, ἐν ᾧ κενοῦσι τὰ φαγητὰ καὶ ἐπὶ τῆς τραπέζης φέρουσι.—**καί... λοπάδα**—καὶ ἐὰν ὁ ὑπερήτης συντρέψῃ, σπάσῃ χύτραν (τσουκάλι) ἢ πινάκιον.—**εἰσπράξας ἀπὸ τῶν ἐπιτηδείων**—(εἶναι τοιοῦτος, ὥστε) νὰ εἰσπράξῃ τὸ ἀντίτιμον τῆς θραυσθείσης χύτρας ἢ πινακίου ἀπὸ τῶν πρὸς τροφήν ἀναγκαίων του, ἀπὸ τῶν ἐξόδων τῆς διατροφῆς του.

5.—**ἐκβαλοῦσης**—ἐὰν ἀπολέσῃ, χάσῃ.—**τρίχαλκον**—νόμισμα ἀξίας τοῶν χαλκῶν (δρα Χαρακτ. XII).—**οἶος μεταφέρειν**—(εἶναι τοιοῦτος) ὥστε νὰ μετακινήσῃ.—**διφᾶν (διφάω)**—νὰ ἀναδιφᾶ, ἀνερευνᾶ.—**τὰ καλύμματα**—τὰ σκεπάσματα.

6.—**τοσοῦτου ἀποδόσθαι**...—νὰ πωλήσῃ ἀντὶ τοσαύτης τιμῆς, ὥστε νὰ μὴ ὑπάρχῃ ὠφέλειά τις εἰς τὸν ἀγοράσαντα αὐτό.

7.—**καὶ οὐκ ἂν εἶσαι= καὶ (τοιοῦτός ἐσιν, οἶος) οὐκ ἂν εἶσαι**—καὶ εἶνε τοιοῦτος, ὥστε νὰ μὴ δύναται νὰ ἐπιτρέψῃ.—**συκοτραγήσαι (συκο-τραγέω**, ἐκ τοῦ **συκοτράγος, συκοτρώκτης)**—νὰ φάγῃ σῦκα.—**ἐλαίαν ἢ φοίνικα**—καρπὸν ἐλαίας ἢ χουρμαδιᾶς.—**ἀνελέσθαι (ἀναιροῦμαι)**—νὰ σηκώσῃ καὶ παραλάβῃ.

8.—**καὶ τοὺς ὄρους... οἱ αὐτοὶ**—καὶ (εἶναι τοιοῦτος, ὥστε) νὰ ἐπιθεωρῇ καθ' ἡμέραν τὰ σήματα (στήλας ἢ πινακίδας) τοῦ παρ' αὐτοῦ ὑποθηκευθέντος κτήματος, ἐὰν παραμένωσι τὰ αὐτὰ.

9.—**δεινός... πράξει**—εἶναι δὲ ἱκανὸς νὰ εἰσπράξῃ καὶ ὑπερημερίαν.

10.—**καὶ ἐστιῶν τοὺς δημότας**—καὶ ὅταν προσφέρῃ γεῦμα (ἢ δεῖπνον) πρὸς τοὺς συνδημότας του.—**μικρὰ**—εἰς μικρὰ—μικρὰ τεμάχια.—**παραθεῖναι**—νὰ παραθέσῃ εἰς τὴν τράπεζαν.

11.—**καὶ ὄψωνῶν, μηδὲν προιάμενος εἰσελθεῖν** τὸ ἐξῆς τῶν λέξεων: **καὶ τοιοῦτός ἐσιν, ὥστε εἰσελθεῖν (εἰς τὴν ἑαυτοῦ οἰκίαν) μηδὲν προιάμενος ὄψωνῶν**.—**ὄψωνῶν**—ὅταν μεταβῇ εἰς τὴν ἀγορὰν πρὸς προμήθειαν ὄψων.

12.—**κιχράναι (κίχρημι)**—νὰ προσφέρῃ, νὰ δανείξῃ (πρὸβλ. Χαρακτ. IV).—**ἐλλύχνιον** (τὸ)—φυτίλι διὰ τὸν λόχνον.—**ὀλάς· αἰ ὀλαί** (ἢ ἄλλως οὐλαί ὑπονοοῦμ. τοῦ **κρηθαί**· πρὸβλ. καὶ Ὀμηρ.

οὐλοχύται (οὐλαι+χέω)=ἦσαν χονδροαλεσμένοι κριθαὶ ἄλατι μεμειγμένοι. — *θυηλήματα* (*θυηλήμα* ἢ ὄρθ. *θύλημα*: ἐκ τοῦ *θυηλέομαι*, προσφέρω ἐπὶ τοῦ βωμοῦ θυηλίας, θυσίας)=κριθάλευρα ἢ πλακούντια ἐκ κριθαλεύρου καὶ μέλιτος ἢ οἴνου καὶ ἐλαίου κατεσκευασμένα. — τοῦ *ἐνιαυτοῦ*=κατ' ἐνιαυτόν, τὸν κάθε χρόνον.

13.—*καὶ τὸ ὄλον*=ἐν γένει (πρβλ. Χαρακτ. 1). — *τὰς ἀργυροθήκας*=τὰς ἀργυριοθήκας=τὰς χρηματοθήκας, τὰ χρηματοκιβώτια. — *ἔστιν ἰδεῖν*=δύναται τις νὰ ἴδῃ. — *εὐρωτιώσας* (*εὐρωτιάω*, ὅπερ ἐκ τοῦ *εὐρώς*)=μουχλιασμένας. — *λωμένας* [μτχ. τοῦ πιθ. πρι. τοῦ *ἴσομαι-οὔμαι*=σκωριάζω, ὅπερ ἐκ τοῦ *ἴδω*=σκωρία, σκουριά] ἰδία τοῦ *χαλκοῦ*, σιδήρου' τὸ ἐνεργ. ἴδω=κάμνω (ἀφίνω) τι νὰ πιάσῃ σκωρίαν]=ἐσκουριασμένας. — *ληκνυθίων* *ληκνυθιον* (ὑποκ. τοῦ *λήκνυθος*)=μικρὰ λήκνυθος, μικρὸν ἐλαιοδοχεῖον. — *καὶ . ἐκ ληκνυθίων*=καὶ νὰ ἀλείφονται (μετὰ τὸ λουτρὸν δι' ἐλαίου ἢ ὀρωμάτων ἐξαγομένων) ἐκ λ' ἵαν μικρὸν ἐλαιοδοχεῖον. — *ὑποδουμένους* (*ὑποδέομαι-οὔμαι*=ὑποδέομαι, βάλλω τὰ ὑποδήματά μου' τὸ ἐνεργ. *ὑποδέω-ᾶ*=δένω κάτωθεν μάλιστα ὑπὸ τοὺς πόδας τὰ ὑποδήματα)=νὰ ὑποδένονται. — *κναφεῖς* *κναφεὺς* καὶ μτγν. Ἄτι. *γναφεὺς* (ἐκ τοῦ *κνάπτω* ἢ *γνάπτω*=ξύω, ξαίω)=ὁ διὰ κοπάνου καὶ πατημάτων κατεργαζόμενος ἔρεα ὑφάσματα, λευκαντής, καθαριστής. — *διατεινομένους* (*διατεινομαι*, μέσ. ἀγωνίζομαι, προσπαθῶ)=καταβάλλοντες πᾶσαν σύστασιν, ἐπιμένοντες. — *γῆν*' νοητ. *κιμωλίαν* ἢ *μηλιάδα* ἢ *τυμφαίαν* (πρβλ. νῦν *πηλόν*).

14. *καὶ ἀπαρχεσθαι.. τῆ Ἀρτέμιδι*: ὁ μικρολόγος ἀποτελῶν μέλος τῶν Ἀρτεμισιαστῶν, ἦτοι τοῦ ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς Ἀρτέμιδος ὀμίλου τῶν κυνηγῶν, προσφέρει γλισχοὺς βρωμάτων ἀπαρχάς, αἷτινες συνήθεις ἦσαν καθ' ἐκάστην νοεμηνίαν (νεάν μήνην, σελήνην), καθ' ἣν αὐταὶ ἐξετίθεντο νύκτωρ ἐν ταῖς τριόδοις παρὰ τῶν πλουσίων γινόμεναι λεία τῶν πενήτων.

ὄροι=εἶδος δημοσιότητος τῶν ἐπὶ τῶν ἀκινήτων χρεῶν (πρβλ. τὰ παρ' ἡμῖν βιβλία ὑποθηκῶν) *οἱ ὄροι* ἐχαράσσοντο ἢ ἐπὶ λίθινου τοίχου τῆς οἰκίας ἢ ἐπὶ ἰδιαιτέρων λίθων ἢ μαρμάρων ἐπιτιθεμένων ἢ ἐγκαταπαγγυμένων ἐν τῷ ἀκινήτῳ (οἰκία ἢ ἀγρῷ), ἐφ' ὧν ἀνεγράφετο τὸ ὄνομα τοῦ ἐπωνύμου ἄρχοντος, ὁ χαρακτηρισμὸς τῆς ἐπιγραφῆς, τὸ ὄνομα τοῦ δανειστοῦ καὶ σπανίως τὸ τοῦ ὀφειλέτου καὶ τὸ ποσὸν τῆς ὀφειλῆς.

ὀλάς' ταῦτα μετεχειρίζοντο εἰς τὰς θυσίας, καθ' ἣς ἐπέπασσον πρὸ τῆς σφαγῆς τὴν κεφαλὴν τοῦ θύματος καὶ ἰδία τὸ μεταξὺ τῶν κεράτων καθιερώνοντες οὕτω αὐτό.

στέμματα: ταῦτα ἐχρησιμοποιοῦντο, ὅπως περιτυλίσωσι τὴν κεφαλὴν τοῦ θύματος καὶ καλύπτωσι τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ (πρβλ. καὶ Χαρακτ. γ).

θυηλήματα: ταῦτα ἦσαν κριθάλευρα ἢ πλακούντια, ἅτινα

ἔρριπτον ἐπὶ τοῦ ἐν τῷ βωμῷ πυρός· ἐχρησίμενον δὲ ἀντὶ θυσίας πρὶν ἢ ἐπικρατήσῃ τὸ ἔθος τῆς τῶν ζώων σφαγῆς.

ὑποδομμένους τὰ ὑποδήματα ἦσαν εἶδος πολυτελείας μεταξὺ τῶν Ἀθηναίων διὸ πρὸς ἀποφυγὴν φθορᾶς καὶ δαπάνης οἱ γλίσχοι ἐφόρουσαν ταῦτα εἰς περιορισμένον χρόνον τῆς ἡμέρας· καὶ πρὸς ἐπίδειξιν.

γῆν ταύτην μετεχειρίζοντο οἱ βιφεῖς πρὸς λεύκανσιν καὶ καθαρισμὸν τῶν ἐνδυμάτων δι' ἕκαστον τῶν ὁποίων ἐλάμβανον ὄβολους τρεῖς. Αὕτη ἔφερε καὶ διάφορα ὀνόματα ὡς ἐκ τῆς τοῦ τόπου προσελεύσεως· **γῆ κίμωνία** (ἐκ τῆς Κυκλάδος νήσου Κίμωνος) ἢ ἀπλῶς **κίμωνία**· **γῆ μηλιάς** (ἐκ Μήλου καὶ σποδοειδῆς χροῦμα ἔχουσα) ἢ **μηλιάς** ἢ **μηλίας**· **γῆ τυμφαία** (ἐκ τῆς περὶ τὸ ὄρος Τύμφην ἐν Ἠλείῳ χώρας)· καὶ **γύψος**.

19. Περὶ ἀπιστίας.

Α'.— **ὑπόληψις τις**..... **κατὰ πάντων**=δοξασία (ιδέα, γνώμη) τις στρεφομένη καθ' ὅλων τῶν ἀνθρώπων ὅτι εἰσὶν ἄδικοι (τοῦτο τῷ ἁπλίστῳ).

1.—**τὸν παῖδα**=τὸν δοῦλον, οἰκέτην.—**τὸν πεισομένον**=ὅς **πεύσεται**=ἵνα οὗτος πύθεται, πληροφορηθῇ.

2.—**κατὰ στάδιον**=ἀνὰ πᾶν στάδιον.

3.—**κατακείμενος**=κατακεκλιμένος ἐν τῇ κλίνῃ.—**εἰ σεσήμανται**=εἰ ἐσφράγισται [ταύτη]=ἐὰν ἔχη θέσει τὰ σήμαντρα, ἐὰν ἔχη σφραγισθῇ ὑπὸ ταύτης, ἐὰν ἔχη κλίσει αὕτη.—**τὸ κυλικεῖον**=τὸ ἐμαρίον ἔνθα εἰσὶν ἐναποτεθειμένα αἱ κύλικες, τὰ ποτήρια, Γαλλ. buffet.—**φῆ**=ὁμολογήσῃ εἶπη ναί.—**ταῦτα... ἐπισκέψασθαι**=(εἶναι τοιοῦτος, ὥστε) νὰ ἐπιθεωρήσῃ ὅλα ταῦτα.—**περιδραμών**=ἀφοῦ τρέξῃ δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ, πανταχοῦ.—**ὑπνου τυγχάνειν**=νὰ τὸν πάρη ὁ ὕπνος, νὰ κοιμηθῇ.

4.—**ἔξαρνοι γενέσθαι** (**ἔξαρνος εἶμι ἢ γίγνομαι**, ἀρνοῦμαι)=**ἀρνηθῆναι**=νὰ ἀρνηθῶσι τὴν ὀφειλήν.

5.—**καί... ἐκδοῦναι**=καὶ εἶναι δ' ἱκανὸς νὰ δώσῃ τὸ ἱμάτιον ἔξω τῆς οἰκίας (πρὸς καθαρισμὸν).—**οὐχ ὅς... ἐργάσεται**=**οὐχὶ ἐκείνω ὅς... ἐργάσεται**=οὐχὶ τῷ βελίστῳ κναφεί.—**ἀξιος**=ἀξιώχρεως.

6.—**αἰτησόμενος**=ἵνα ζητήσῃ ἐπὶ ἐπιστροφῇ.—**ἐκπώματα**=ποτήρια.—**μάλιστα μὲν**=συνηθέστατα μὲν.—**ἀναγκαῖος**=συγγενῆς ἐξ αἵματος.—**μόνον οὐ**=σχεδόν.—**πυρώσας (πυρῶ)**=δοκιμάσας εἰς τὸ πῦρ.—**στήσας (ἴστημι)**=ζυγίσας· (πρβλ. **σταθμά, στατήρ**).—**χρῆσαι** (ἴσα Χαρακτ. IV, 15).

8.—**καὶ τοῖς εἰληφόσι... καὶ λέγουσι... εἰπεῖν**=καὶ εἶναι τοιοῦτος, ὥστε νὰ εἶπη πρὸς ἐκείνους, οἵτινες ἔλαβόν (ἐπρομηθεύθησάν) τι παρ' αὐτοῦ καὶ οἵτινες λέγουσι.—**πόσους**=πόσον τι-

μάται, ἀντὶ ποίας ἀξίας ἐχορηγήθη μοι τὸ ληφθὲν ἀντικείμενον; —*κατάθου (κατατίθεμαι)* = καταχώρισον, κατάγραφον τὸ ποσὸν τοῦτο εἰς μερίδα μου ἐν τοῖς βιβλίοις σου — *οὐ γὰρ σχολάζω πω* = διότι δὲν εἶμαι ἀκόμη ἕως τώρα εὐκαιρος. — *πέμπειν* νοητ. τὸ ποσόν, τὸ ἀντίτιμον εἰς τὸν οἶκον. — *μηδὲν πραγματεύου (πραγματεύομαι)* = μὴ ἔχε ποσῶς πράγματα, σκοτούραις, μὴ σὲ νοιάζει καθ' ὁλοκληρίαν. — *συνακολουθήσω* = θά σε συντροφεύσω (μέχρι τοῦ οἴκου σου πρὸς παραλαβὴν τῶν χρημάτων).

Β'. — *ἡ ἀπιστία*: ἡ ἀπιστία ὡς ὑπὸ τοῦ Θεοφράστου περιγράφεται εἶναι μᾶλλον ἢ παρ' Ἀριστοτέλους *καχυποψία* (ἐν Ῥητ. Β, 13 «λέγεται περὶ τῶν πρεσβυτέρων καὶ κακοήθεις εἰσίν, ἔστι δὲ κακοήθειαι τὸ ἐπὶ τὸ χειρὸν ὑπολαμβάνειν πάντα, ἔτι δὲ καχυποποῖ εἰσι διὰ τὴν ἀπιστίαν, ἀπιστοὶ δὲ δι' ἐμπειρίαν») καὶ ἰδίᾳ τὸ εἶδος ἐκεῖνο τῆς καχυποψίας, τὸ ὁποῖον παρατηρούμεν εἰς ψυχὴν ἀσθενῆ μᾶλλον καὶ ταπεινὴν ἢ μοχθηρὰν. Διὰ τοῦτο ὁ ἀπιστος τοῦ Θεοφράστου ἐμφανίζει ἐξωτερικὰ γνωρίσματα ὅμοια πρὸς τὰ τοῦ μικρολόγου.

ἐκπώματα: ταῦτα ἦσαν ἀγγεῖα τοῦ ποτοῦ: ποτήρια, κύαθοι κλ. συνήθως χρυσᾶ ἢ ἀργυρᾶ· ὁ δὲ Ἀριστοφάνης μνημονεύει καὶ υαλίνων τοιούτων.

20. Περὶ μεμψιμοιρίας.

Α'. — *μεμψιμοιρία* (ἐκ τοῦ *μεμψίμοιρος*) = τὸ μέμφεσθαι τὴν τύχην καὶ μοῖραν, ἣν τις ἔλαχε· καὶ ἐνταῦθα κατὰ Θεόφραστον = «*ἐπιτίμησις τῶν δεδομένων παρὰ τὸ προσῆκον*». — *ἐπιτίμησις τῶν δεδομένων* = ἐπιπλήξις, κατηγορία ἐπὶ τοῖς δεδομένοις, τοῖς δώροις.

1. — *μεμψοίμοιρος (μέμφομαι, μοῖρα)* = ὁ τὴν μοῖραν μεμψόμενος, παραπονιάσης· Συνήθως: *τὸ γῆρας μεμψίμοιρον* (Ἰσοκρ.) *καὶ γυνὴ ἀνδρὸς μεμψιμοιρότερον* (Ἀριστ.). — *μερίδα* νοητ. *κρέατος*. — *ἐφθόνησέ μοι... οἴναριον* = ἐκ φθόνου ἀπεποιήθη μοι, ἠρνήθη μοι τὴν προσφορὰν τοῦ ζωμοῦ καὶ τοῦ ὀλίγου οἴνου (ἦ: ἐλυπήθη γὰρ μὴ φάγω καὶ ἐγὼ τὸν ζωμὸν τοῦ κρέατος τούτου καὶ πῶς ὀλίγον οἶνον). — *οἴναριον οἴναριον* (ὑποκορ. τοῦ οἴνος) = ὀλίγον οἴνου μέρος. — *ὑστερον* = κατόπιν, οὐχὶ ἐπικαίως.

3. — *βαλλάντιον ἢ βαλλάντιον* = σακκοῦλα χρημάτων.

4. — *ἄξιον* = εἰς εὐτελεῖ τιμῇ, εὐθύνον. Ἀντιθ. *τίμιον*. — *εἰ ἑώνυμαι... ἄξιον* = ἐὰν ἔχω ἀγοράσει *ὄγιές* (ἄνευ ἐλαττωμάτων) τι εἰς τόσον εὐτελεῖ τιμῇ (τοιαύτης ἀξίας).

5. — *καὶ πρὸς τὸν εὐαγγελιζόμενον* = καὶ πρὸς ἐκεῖνον, ὅστις φέρει εἰς αὐτὸν καλὴν (χαροποιάν) ἀγγελίαν. — *γέγονε* = ἐγεννήθη. — *καὶ τῆς οὐσίας... ἀπεστι* = καὶ τῆς περιουσίας τὸ ἥμισυ ἐξάθη.

6. — *καὶ δίκην νικήσας* = καὶ ἐὰν κερδίσῃ δίκην (ἐν δικαστηρίῳ). — *ἐγκαλεῖν τὸν γράψαντα τὸν λόγον* = εἶναι τοιοῦτος, ὥστε

νά μέμφηται, ψέγη τὸν λογογράφον, συνήγορον.—ὡς.. τῶν δι-
καιῶν=διότι κατὰ τὴν γνώμην του παρέλειψε (νὰ ἀναφέρει) πολλὰ
ἐκ τῶν πρετόντων.

7.—καὶ ἐράνου. ὡς εὐεργετημένον=καὶ ὅταν χρήματα ἐκ
συνεισφορῶν συλλεχθῶσιν εἰς αὐτὸν πρὸς ἐπιχείρησιν ἔργου τινὸς
ἐκ μέρους τῶν φίλων του καὶ εἶπη τις (αὐτῷ) «ἔσο (ἤδη) χα-
ρούμενος, εὐθύμος»; (ὁ μεμψίμοιρος εἶναι τοιοῦτος, ὥστε) νὰ
εἶπη «καὶ πῶς (θὰ εἶμαι εὐθύμος), ὅτε πρέπει νὰ ἀνταποδώσω εἰς
ἕκαστον ἐκ τῶν ἐρανοιστῶν τὰ χρήματα καὶ ἐκτὸς τούτου (καὶ ἐπι-
πλέον) νὰ ὀφείλω εὐγνωμοσύνην ὡς εὐεργετημένος;»

Β'.—ἀποστείλωντος μερίδα τοῦ φίλου ἔθος ἐπεκράτει παρὰ
τοῖς ἀρχαίοις Ἑλλησιν ἢ νὰ πέμπωσι μετὰ τὰς θυσίας πρὸς τοὺς
φίλους των μερίδας τοῦ θύματος καὶ συνήθως ἐφθὰς (πρβλ. καὶ
τὸ παρ' ἡμῶν ἔθιμον κατὰ τὸ Πάσχα, ὅτε προσφέρεται ὀβελίας τοῖς
στερουμένοις τοιοῦτου φίλοις) ἢ καὶ νὰ προσκαλῶσι τούτους εἰς τὸ
δειπνον (πρβλ. καὶ Χαρακ. VIII,4).

ἐγκαλεῖν τῷ γράψαντι τὸν λόγον' κατὰ τὸν νόμον τοῦ Σό-
λωνος πάντες οἱ ἔχοντες ἰδιωτικὰς δίκας ὄφειλον νὰ ἀγορεύωσιν
αὐτοπροσώπως ἐν τῷ δικαστηρίῳ καὶ μετὰ τὴν ἀγόρευσιν αὐτῶν
ἠδύνατο φίλος ἢ συγγενὴς ὡς συνήγορος νὰ συμπληρώσῃ τὸν λό-
γον ἐκείνου (δευτερολογία). Ἐπειδὴ ὅμως οἱ νόμοι ἐπολλαπλασιά-
σθησαν καὶ ἡ περὶ τὸ λέγειν τέχνη ἐγένετο εἰδική, κατεδείχθη ἡ
ἀτοπία τοῦ νόμου τούτου καὶ τότε ἀνεεφάνησαν οἱ καλούμενοι λο-
γογράφοι, οἵτινες ἔμπειροι τῶν νόμων ὄντες καὶ περὶ τὴν ἠθορι-
κὴν τεχνίται ἔγραφον ἐπὶ μισθῷ κατὰ παραγγελίαν ὑπὲρ ἄλλων λό-
γους, τοὺς ὁποίους οἱ διάδικοι ἀπὸ μνήμης μανθάνοντες ἀτήγγε-
λον ἐνώπιον τῶν δικαστῶν. Ὁ μεμψίμοιρος ἐνταῦθα κακίξει τὸν
γράψαντα ὑπὲρ ἑαυτοῦ τὸν λόγον, λογογράφον, ὡς παραλείψαντα
πολλὰ τῶν ἐπιχειρημάτων.

21. Περὶ ἀδολεσχίας.

Α'.—ἀδολεσχία (ἐκ τοῦ ἀδολέσχης)=πολυλογία, φλυαρία,
κενολογία' καὶ κατὰ Θεόφραστον=διήγησις λόγων μακρῶν καὶ
ἀπροβουλεύτων, δηλ. μὴ προβεβουλευμένων, ἀστοχάστων, ἀπρο-
μελετῆτων.

1.—ἀδολέσχης, -ου καὶ μγν. ἀδολέσχος, -ου(ἐκ τοῦ ἀδην=μέ-
χρι κόρου, καὶ λέσχη)=ὁ λέγων μέχρι κόρου, πολὺλόγος, φλύαρος,
κενολόγος.—εἰθ' ὦν... διεξελθεῖν τὸ ἐξῆς τῶν λέξεων: εἶτα
(τοιοῦτός ἐστιν οἶος) διεξελθεῖν τὰ καθ' ἕκαστα τούτων, ἃ
εἶχεν ἐπὶ τῷ δειπνῷ=ἔπειτα εἶναι τοιοῦτος, ὥστε νὰ διηγηθῇ
χωριστὰ ἀνὰ ἓν τὰ φαγητὰ, τὰ ὅποια εἶχεν ἐν τῷ δειπνῷ (τόσον
τὰ ἐν ταῖς πρώταις τραπέζαις, ὅσον καὶ τὰ ἐν ταῖς δευτέραις παρα-
τιθέμενα, ὡς τραγάλια, κλ.).

ΙΩΑΝ. Θ. ΡΩΣΣΗ—ΘΕΟΦΡΑΣΤΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΕΣ

6.

2.—*προχωροῦντος τοῦ πράγματος*—ἐὰν τὸ πρᾶγμα (δηλ. ἡ ὁμιλία) προχωρήσῃ (ἢ: τῆς ὁμιλίας εὐδοκίμουσης).—*καὶ ὡς ἄξιον γεγόνασιν οἱ πυροὶ*—καὶ ὅτι εὖωνα (εὐθηρῶ) τὰ σιτηρὰ εἶναι.—*ἐπιδημοῦσι*—διατρίβουσιν ἐν τῇ πόλει (Ἀθήνησι).—*καὶ τῆν* . . . *πλόμιον εἶναι*—καὶ ὅτι ἡ θάλασσα εἶναι κατάλληλος πρὸς πλοῦν.—*ἐκ Διονυσίων*—ἀπὸ τῶν ἑορτῶν τῶν μεγάλων Διονυσίων.—*τὰ ἐν τῇ γῆ*—οἱ καρποὶ, τὰ γενήματα.—*νέωτα* (ἐκ τοῦ νεο—*Γατα, νεον*+*Γέτος*)· ἐπίρρ. συνήθως μετὰ τῆς προθέσεως *εἰς* ἢ *ἐς*—τὸ ἐρχόμενον ἔτος, τοῦ χρόνου.—*γεωργήσει γεωργέω*—καλλιερῶ, —*καὶ ὡς χαλεπὸν* . . . *τὸ ζῆν*—καὶ ὅτι ὁ βίος εἶναι δύσκολος· ἦτοι τὰ πρὸς τὸν βίον ἐπιτήδεια εἶναι ἀκριβὰ (=τίμια) καὶ δυσχερῶς πορίζεται τις αὐτά.—*καὶ ὡς Δάμιππος* . . . *ἔσκησε*—καὶ ὅτι ὁ Δάμιππος ἐτοποθέτησε (πρὸ τῆς θύρας) λαμπάδα μεγίστην κατὰ τὴν πέμπτην ἡμέραν τῆς ἑορτῆς τῶν Ἐλευσινίων μυστηρίων.—*κίονες*—στῦλοι.—*τὰ μυστήρια*, δηλ. τὰ Ἐλευσίαια.

3.—*καὶ ἂν ὑπομείνη τις αὐτὰ*—καὶ ἐὰν ἔχη τις τὴν ὑπομνην νὰ τὸν ἀκούῃ.—*μὴ ἀφίστασθαι* (νοητ. *δεινός ἐστι*)—εἶναι ἱκανὸς νὰ μὴ ἀπομακρύνηται ἀπ' αὐτοῦ.

II B'.—*ἀπροβουλεύτων*· τὸ ἀπροβούλευτον τῶν λόγων τοῦ ἀδολέσχου καταφαίνεται ἐνταῦθα ἐκ τῆς ἀσυναρτησίας αὐτῶν. Τὸ ἀντικείμενον τῶν λόγων του εἶναι· 1) ἡ σύζυγός του· διηγείται εἰς τὸν ἄγνωστον τὸ ἐνύπνιον, ὃ εἶδε τῆς νυκτός· 2) τὸ δειτῆρον του (τελεία μεταβολὴ ἀντικειμένου)· 3) ὅτι οἱ νῦν ἀνθρωποὶ εἶναι κατώτεροι (ὁμοίως)· 4) ἡ τιμὴ τοῦ σίτου ἐν τῇ ἀγορᾷ (ὁμοίως)· τοῦτο ὑπενθυμίζει εἰς αὐτὸν α) τοὺς ἐκεῖ βλεπομένους ξένους, ὕπερ πάλιν ὑπενθυμίζει β') τὰ Διονύσια, διὰ τὰ ὁποῖα ἦλθον· καὶ τοῦτο γ') τὴν ἐποχὴν, καθ' ἣν θάλασσα εἶναι πλόμιος· τοῦτο πάλιν ἄγει δ') εἰς τοὺς ἐν τῇ γῆ καρποὺς καὶ εἰς τὰ ἴδια γεωργικὰ σχέδια, ὅπερ ἀναμνησκει αὐτὸν ε') τὴν δυσκολίαν τῆς ζωῆς· καὶ ς') τὸ κατόρθωμα τοῦ Δαμίππου· ταῦτα ὑπενθυμίζουν ζ') τοὺς ναοὺς ἐν γένει καὶ ἰδίᾳ τὸ Ὀιδεῖον· 5) ὁ χθεσινὸς ἔμετος (τελεία ἀλλαγὴ ἀντικειμένου)· τὸ χθὲς ὑπενθυμίζει α) τὸ σήμερον καὶ τὴν ἡμέραν τοῦ μηνός εἶναι· τοῦτο πάλιν ὑπενθυμίζει ἐν γένει τὸ ἡμερολόγιον· καὶ β') τὰς ἑορτάς· τὰς καθ' ἕκαστον μῆνα.

ἀδολέσχης· ὁ Ἀριστοτέλης ἐν Ἡθ. Νικομ. Γ', 10, 2 ὀρίζει τοὺς ἀδολέσχους ὡς ἐξῆς· «*ἀδολέσχους λέγομεν τοὺς φιλομύθους καὶ διηγητικούς καὶ περὶ τῶν τυχόντων κατατρίβοντας τὰς ἡμέρας*».

Διονυσίων· νοητ. *ἑορῶν*. Εἰς τιμὴν τοῦ Διονύσου πολλοὶ ἑορταὶ ἐτελοῦντο ἐν Ἀθήναις, αἵτινες ἐκαλοῦντο *Διονύσια* ἢ *Βάκχια*· τούτων ὀνομαστότεραι ἦσαν· 1) τὰ *κατ' ἄστν* ἢ *ἐν ἄστει* ἢ *ἀστνικά* ἢ ἀπλῶς *Διονύσια*, αἵτινα ἐτελοῦντο κατὰ τὸν μῆνα Ἐλαφηβολιώνᾳ (Μάρτιον) καὶ περὶ ὧν ἐνταῦθα γίνεται ὁ λόγος, καθ' ὅσον τοῦ χειμῶνος λήξαντος ἢ θάλασσα ἀπὸ τοῦ χρόνου τούτου ἄχρι τέ-

λους Σβρίου καθίστατο πλοϊμωτέρα εἰς τοὺς τότε ναυτιλλομένους ἕνεκα τῶν ἀτελειῶν τῆς ναυτικῆς (πρβλ. καὶ τοὺς νῦν ἱστοποιοῦντας, οἵτινες ἐκπλέουσι τῶν ὄρων τῶν μετὰ τὴν ἑσπέρην τῶν Φώτων)· 2) τὰ κατ' ἀγροὺς ἢ ἐν ἀγροῖς ἢ μικρὰ Διονύσια, ἅτινα ἐτελοῦντο κατὰ τὸν μῆνα Ποσιδεῶνα (Δεκέμβριον)· 3) τὰ Ἀθήναια ἢ ἐπὶ Ἀηνοῦ, τὰ τελούμενα, κατὰ μῆνα Γαμηλιῶνα (Ἰανουάριον)· καὶ 4) τὰ Ἀνθεστηρία, ἅτινα ἐτελοῦντο κατὰ Φεβρουάριον, ὅστις τότε καὶ Ἀνθεστηριῶν ὡς ἐκ τούτων ἐπωνομάζετο.

μυστηρίοις· **μυστήρια** ἐλέγοντο ἑξαιρέτως αἱ ἐν τῷ ναῷ τῆς ἐν Ἐλευσίνι Δήμητρος τελούμεναι ἀπόρρητοι θρησκευτικαὶ τελεταὶ ἐνώπιον **μυστῶν** (μεμνημένων).

ᾠδεῖον τὸ **ᾠδεῖον** ἦτο δημοσία οἰκοδομὴ κειμένη ΜΑ τῆς ἀκροπόλεως τῶν Ἀθηνῶν παρὰ τὸ Διονυσιακὸν θεάτρον. Ἐκτίσθη δὲ τῷ 444 π. Χ. ὑπὸ τοῦ Περικλέους ὅμοιον κατὰ τὸ σχῆμα πρὸς τὴν τοῦ Ξέρξου σκηνὴν καὶ ἐχρησίμευεν εἰς μουσικοὺς ἀγῶνας ἢ ἀσκήσεις δραμάτων ἢ ὡς δικαστήριον (πρβλ. Ξεν. Ἑλλ. Β', δ', 9). Τῷ 86 π. Χ. πολιορκουμένων τῶν Ἀθηνῶν ὑπὸ τοῦ Σύλλα κατεκρή ὑπὸ τοῦ Ἀριστίωνος, ἵνα μὴ τοῦτο παράσχη ξυλῆαν εἰς τὸν Σύλλαν πρὸς ἐκπολιόρρησίν του. Λέγεται δ' ὅτι ἡ ξυλῆα αὕτη τοῦ ᾠδείου προήρχετο ἐκ τῶν ἱστών τῶν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχησάντων πλοίων τῶν Περσῶν.

Βοηδρομιῶν· εἰς τῶν παρ' Ἀθηναίους 12 μηνῶν, ὧν ἡ σειρά ἔχει ὡδε· 1) **Ἐκατομβαιῶν** (15 Ἰουλίου—15 Αὐγούστου)· 2) **Μεταγειτιῶν** (15 Αὐγούστου—15 Σβρίου)· 3) **Βοηδρομιῶν** (15 Σβρίου—15 8)βρίου). 4) **Πυανοπιῶν** (15 8)βρίου—15 Ν)σεμβρίου)· 5) **Μαιμακτηριῶν** (15 Ν)βρίου—15 Δεκεμβρίου)· 6) **Ποσιδεῶν** (15 Δ)βρίου—15 Ἰανουαρίου)· 7) **Γαμηλιῶν**· 8) **Ἀνθεστηριῶν**· 9) **Ἐλαφηβολιῶν**· 10) **Μουνιχιῶν**· 11) **Θαργηλιῶν**· καὶ 12) **Συροφοριῶν**.

ἀπατούρια· ταῦτα ἦσαν οἰκογενειακὴ ἑορτὴ τῶν Ἀθηναίων καὶ Ἰώνων, καθ' ἃ οἱ τε πατέρες καὶ οἱ συγγενεῖς ἐπεσκέπτοντο ἀλλήλους· διήρκουν δὲ 3 ἡμέρας, ὧν ἡ πρώτη ἑκαλεῖτο **δορπία**, ἡ δευτέρα **ἀνάρρυσις** καὶ ἡ τρίτη **κουρεῶτις**, καθ' ἣν οἱ πολῖται τῶν Ἀθηνῶν προσήγον εἰς τὴν συνέλευσιν τῶν φρατῶρων τοὺς τὸ 3ον ἔτος συμπληροῦντας παῖδας αὐτῶν, οἵτινες κατεγράφοντο ὑπὸ τῶν φυλάκων εἰς τὸ **κοινὸν γραμματεῖον**· οὕτω δὲ διὰ τῆς πράξεως ταύτης ἐμαρτυρεῖτο τὸ νόμιμον τῆς γεννήσεώς των.

τὰ κατ' ἀγροὺς Διονύσια (ἢ· **μικρὰ Διονύσια**)· ταῦτα ἐτελοῦντο ἐν τοῖς διαφόροις δήμοις τῆς Ἀττικῆς ὑπὸ τὴν ἐπιμέλειαν τῶν Δημάρχων μετὰ πομπῶν, θυσιῶν καὶ ἐστιάσεων ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας, ὧν ἡ ἐπισημοτάτη ἑκαλεῖτο **ἀσκόλια**, ἅτε κατὰ ταύτην ἐναλλομένων τῶν ἑορταζόντων διὰ τοῦ ἑτέρου ποδὸς ἐπιπεφυσημένων ἀσκῶν καὶ ἐλαίῳ ἕξωθεν ἀηλιμμένων.

22. Περὶ λαλιᾶς.

Α'.—ἀκρασία τοῦ λόγου=ἀκράτεια τοῦ λόγου, φλυαρία.

1.—**λάλος**=φλύαρος.—**τῷ ἐντυγχάνοντι**=τῷ συνδιαλεγόμενῳ, τῷ μεθ' οὗ συνομιλεῖ διὰ τινα ὑπόθεσιν.—**οὐδὲν λέγει**=οὐδὲν ὑγιᾶς καὶ ὀρθὸν λέγει, δὲν λέγει τίποτε.—**καὶ μεταξὺ δὲ ἀποκρινομένῳ**=καὶ ἐν τῷ μεταξὺ ἐνῶ ἕκείνος ἀποκρίνεται.—**ὑποβάλλειν** (νοητ. **τοιούτους ἐστὶν οἶος**)=εἶναι τοιούτους, ὥστε νὰ παρεμβάλλῃ τὸν ἑαυτοῦ λόγον πρὸ τοῦ λαβεῖν τέλος τὰ λεγόμενα=νὰ διακόπῃ τὸν λόγον (πρβλ. Πλατ. Γοργ. 491 «**οὔτε ἐμοῦ ὑποβάλλοντος ἀνέξει, οὔτε αὐτὸς ἐρεῖς**».)—**εἴπας** (μτγν. μιχ. τοῦ ἄορ. **εἶπα** τοῦ ὄ. λέγω)=εἰπὼν, ἀφ' οὗ εἶλη.—**εὖ γε...**=καλῶς τοῦλάχιστον ἔπραξας, ὅτι μου ἐθύμισες τοῦτο καὶ τὸ ὁποῖον ἐγὼ παρέλιπον.—**τὸ λαλεῖν ὡς χρήσιμόν που**=πόσον ὠφέλιμον βέβαια εἶναι τὸ λαλεῖν. Τοῦτο προκύπτει, διότι διὰ τῆς ὁμιλίας πλείστα ἀναμνησκόμεθα.—**καὶ ὃ παρέλιπον**=καὶ τὸ ὁποῖον ἐγὼ παρέτρεξα, παρέλιπον.—**συνήκας (συνήμι)**=ἐνόησας.—**πάλοι**=ἀπὸ πολλοῦ χρόνου.—**εὐὶ κατενεχθήσει (καταφέρομαι)**.. ἐμοὶ=ἐὰν θὰ καταλήξῃς εἰς τὸ αὐτὸ μὲ ἐμε πρᾶγμα, ἐὰν θὰ συμπέσωσιν αἱ σκέψεις μας.—**καὶ ἐτέρας... ἐντυγχانونτα**=καὶ εἶναι τοιοῦτος ὥστε νὰ ἐπινοῇ (ἐφευρίσκη) καὶ ἄλλας τοιαύτας αἰτίας, ὥστε νὰ μὴ ἀφήνῃ τὸν συνομιλητὴν νὰ ἀναπνεύσῃ.

2.—**τοὺς καθ' ἕνα**=ἀνὰ ἕνα τοὺς μετ' αὐτοῦ συνομιλοῦντας.—**ἀπογυῖωση ἀπογυῖω**=ἀφαιρῶ τὴν δύναμιν τῶν μελῶν, παραλύω, ἀδυνατιζῶ· καὶ μτφρ. ὡς ἐναῦθα=καταβάλλω, καθιστῶ τινα ἐμβρόντητον.—**καὶ ἐπι... συνεστηκότητας**=καὶ πρὸς τοὺς μαζευμένους οὕτως εἰς τι μέρος, ὥστε νὰ ἀποτελῶσιν ἐν ἄθροισμα.—**μεταξὺ χρηματίζοντας**=ἐν ᾧ ἐν τῷ μεταξὺ πραγματεύονται, συσκέπτονται περὶ σπουδαίων πραγμάτων, ὑποθέσεων.

3.—**διδασκαλεῖται**=σχολεῖα τῶν παίδων.—**προμανθάνειν**=προχωρεῖν, προοδεύειν μαγθάνοντας. Ἡ **πρὸ** ἐν τῷ προμανθάνειν ἔχει τὴν σημασίαν τοῦ ἔμπροσθεν, τοῦ περαιτέρω (πρβλ. **προάγειν, προβαίνειν, προβιβάζειν, προῖεναι** κλ.).—**προσλαλεῖν τοῖς παιδοτριβαῖς**=νὰ κάμῃ ὁμιλίαν πρὸς τοὺς γυμναστάς τῶν παίδων.

4.—**καὶ τοὺς ἀπιέναι... προσπέμψαι**=εἶναι δὲ δεινὸς νὰ συνοδεύσῃ (ξεπροβοδώσῃ) καὶ τοὺς προφασίζομένους ὑπόθεσιν τινα, ἵνα ἀπέλθωσι.

5.—**καὶ πυνθόμενος τὰ τῆς ἐκκλησίας**=καὶ ἐὰν (κατὰ τύχην) ἔμαθεν τὰ ἐν ταῖς συνελεύσεσι τοῦ λαοῦ πεπραγμένα, λεχθέντα.—**ἀπαγγέλλει**=εἶναι τοιοῦτος, ὥστε (ἐντὸς τοῦ ἰδίου χρόνου νὰ τρέξῃ) νὰ τὰ ἀνακοινώσῃ.—**προσδιηγῆσασθαι δὲ**=πρὸς τοῖς ἄλλοις δὲ (εἶναι δεινὸς, ὥστε) νὰ ἐξιστορήσῃ.—**καὶ τὴν ἐπ' Ἀριστοφῶντος... τῶν ῥητόρων**=καὶ τὸν (ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ δήμου) ἄγωνα τῶν ῥητόρων, ὅστις ἔλαβε χώραν τότε, ὅτε ἦτο ἐπώνυμος ἄρ-

νων ὁ Ἄριστοφῶν.—*καὶ οὖς... δῆμῳ*—καὶ τίνας ποτὲ λόγους εἰ-
πὼν ὁ Ἰδιος εὐηρέστησεν εἰς τὸν δῆμον.—*κατὰ τῶν πληθῶν*—
κατὰ τῶν ὄχλων.—*ἢ ἐπιλαθέσθαι*—ἢ νὰ λησμονήσωσι περὶ τίνος
δηλ. πράγματος διηγεῖται ὁ λόλος.

6.—*καὶ συνδικάζων δὲ... φαγεῖν*—καὶ ὅταν μετ' ἄλλων δικά-
ζῃ ὡς δικαστῆς (εἶναι τοιοῦτος, ὥστε) νὰ ἐμποδίξῃ (διὰ τῶν φλυα-
ριῶν του) τοὺς συνδικαστὰς νὰ δικάζωσι καὶ ὅταν μετ' ἄλλων ἐν
τῷ θεάτρῳ θεᾶται τι (εἶναι τοιοῦτος, ὥστε νὰ ἐμποδίξῃ) νὰ θεῶν-
ται, καὶ ὅταν μετ' ἄλλων δειπνῇ (εἶναι τοιοῦτος, ὥστε νὰ ἐμπο-
δίξῃ) νὰ φάγωσι.—*καὶ ὡς... ἢ γλώσσα*—καὶ ὅτι ἡ γλώσσα
εἶναι εὐκίνητος ὡς ἰχθὺς ἐν τῷ ὕδατι.

καὶ σκωπτόμενος... λάβῃ τὸ ἐξῆς τῶν λέξεων: *καὶ δεινός*
ἔστι ὑπομεῖναι σκωπτόμενος [ὑπὸ τε τῶν ἄλλων] καὶ ὑπὸ
τῶν ἑαυτοῦ παιδίων [τόδε τὸ σκῶμμα] «πάππα, λάλει τι
ἡμῖν, ὅπως ἂν ἡμᾶς ὕπνος λάβῃ» *ὅταν ταῦτα κελεύῃ αὐτὸν*
λέγειν. βουλόμενα καθεῦδεν ἤδη.—*πάππα*—πάτερ (ὄρα Χα-
ρακτ. XIV, 4).

Β.—*λαλιά* ἢ *λαλιά* συνωνυμεῖ τῇ *ἀδολεσχία*, διαφέρει δὲ
ταύτης κατὰ ποιὸν καὶ οὐχὶ κατὰ ποσόν. Ὁ *λόλος* ἔχει τινὰ δεξι-
ότητα, εἶναι βεβαίως φιλόδοξος, ἐπιζητεῖ νὰ πραγματευθῇ ἀντι-
κείμενόν τι διεξοδικῶς καὶ νὰ διευκρινήσῃ αὐτὸ διὰ μακρῶν, ἂν
καὶ οὐχὶ πάντοτε ἐπιτηδείως. Ὁ δὲ *ἀδολεσχῆς* εἶναι ἀδέξιος πρὸς
τὸ λέγειν, δὲν φέρεται ἐκ φιλοδοξίας καὶ ἐξ ἡδονῆς, ἀλλ' εἶναι
τοῦτο δι' αὐτὸν μᾶλλον φυσικὴ τις χρεία· καὶ ἐπειδὴ δὲν εἶναι
οὔτε εὐρηκός, οὔτε λογικός δὲν δύναται νὰ ἀνυψωθῇ ὑπὲρ τὰ
τετριμμένα θέματα οὐδὲ νὰ παρακολουθήσῃ τι ἐξ αὐτῶν.

διδασκαλεῖα τὸ *διδασκαλεῖον* ἦτο σχολεῖον παίδων ἀντι-
στοιχοῦν πρὸ τὸ παρ' ἡμῖν Δημοτικὸν σχολεῖον, ἐλέγετο δὲ καὶ
ἄλλως παιδαγωγεῖον.

μάχην ὁ *λόλος* προσδιηγεῖται ἐνταῦθα μάχην οὐχὶ ἐν ποι-
λέμῳ, ὡς συνήθως νομίζεται, ἀλλ' ἐν ἐκκλησίᾳ τοῦ δήμου κα-
τὰ δὴ μάχην, ἦτοι ἀγῶνα, τῶν ὀητόρων, τοῦτέστι τοῦ Δημοσθένου
καὶ Αἰσχίνου. — *καὶ τὴν Λακεδαιμονίους ὑπὸ Λυσάνδρου* τὸ
χωρίον φαίνεται ἐφθαρμένον. Πρέπει δὲ νὰ συναγάγωμεν ἐκ τῶν
λέξεων τούτων ὅτι ὁ *λόλος* διηγεῖται τὰ τῆς ἐκκλησίας ἐκείνης,
καθ' ἣν οἱ Ἀθηναῖοι μετὰ τὴν Αἰγὸς ποταμοῖς συμφορὰν πιε-
ζόμενοι ὑπὸ τοῦ Λυσάνδρου ἠναγκάσθησαν ἀντι τῆς δημοκρα-
τίας νὰ καταστήσωσι τὴν ἀρχὴν τῶν τριάκοντα (404 π. X).

πάππα λέγεται ἐπὶ τῶν μικρῶν παιδίων τῶν ψελλίζοντων
καὶ ἐπὶ χηρῶν, εἶτα καὶ ἐπὶ τῶν παιδίων, ἀτινα κολακρευτι-
κῶς καὶ χαϊδευτικῶς προσφωνοῦσι τοὺς γονεῖς των διὰ τῆς λέξεως
ταύτης *πάππα*, ἐξ οὗ καὶ ὁ. *παππάζω*.

23. Περὶ λογοποιίας.

Α'.—*σύνθησεις ψευδῶν λόγων καὶ πράξεων*—ἐπινοήσεις, διήγησις πλαστῶν λόγων (εἰδήσεων) καὶ πράξεων. — *ὧν... βούλεται* (ἔλξις)—*τοιούτων οὐς βούλεται πιστεῦσθαι*.—*ὁ λογοποιῶν* (*λογοποιέω* ἐκ τοῦ *λογοποιός*)—ὁ ἐπινοῶν, διαδίδων ψευδεῖς λόγους, εἰδήσεις.

1.—*λογοποιός* (*λόγος, ποιῶ*), κυρίως ὁ λόγους ποιῶν· α') ἐπὶ καλοῦ=1) ἱστοριογράφος· 2) λογογράφος· 3) μυθογράφος· καὶ β') ἐπὶ κακοῦ=μυθολόγος, ὁ πλάττων καὶ διαδίδων (ὡς ἐνταῦθα) ψευδεῖς εἰδήσεις περὶ πολιτικῶν ὑποθέσεων, καινολόγος.—*καταβαλὼν τὸ ἦθος*=κάτω βαλὼν, ἀποβαλὼν τὸν συνήθη, τὸν σοβαρὸν χαρακτήρα του. Τὸ «*καταβάλλειν τὸ ἦθος*» συνωνυμεῖ τῆ φράσει «*χαλᾶν τὸ μέτωπον*» ἀντιθ. «*ἀνασπᾶν τὰς ὀφρῦς ἢ τὸ πρόσωπον*». — *πόθεν σὺ νοητέον ἔρχει*.—*ἐπιβαλὼν*=ἐπιτεσῶν, ἐφορηήσας, μετὰ ταυτήτος φερόμενος, ἤτοι χωρὶς νὰ δίδῃ καιρὸν εἰς τὸν φίλον νὰ ἀπαντήσῃ εἰς τὰς πρότερον αὐτοῦ ἐρωτήσεις. — *ἀγαθὰ*=εὐάρεστα.

2.—*εὐωχῆσειν* (*εὐωχέω*)=προσφέρω εἰς τινα πλούσιον γεῦμα, φιλεύω πλουσιοπαρόχος· καὶ μτφρ. ἐπὶ πνευματικῆς ἐστιάσεως ὡς ἐνταῦθα=τέρπω, εὐφραίνω τὴν καρδίαν τινὸς μὲ νέας διηγῆσεις διηγούμενός τι νέα.—*καὶ δοκᾶ... λόγων*=καὶ νομίζω ὅτι θὰ σὲ χαροποιήσω διηγούμενός σοι νέα.

3.—*ἔστιν αὐτῷ ἢ στρατιώτης κλ.*=καὶ ἔχει αὐτὸς ἢ στρατιώτην κλ.—*ἐργολάβος*=ἐργολήπτης, προμηθευτής, χορηγητής τῶν εἰς τὸν πόλεμον ἀναγκαίων. — *παραγεγῶνως*=ὅστις ἔχει ἔλθει. — *οὐ*=παρ' οὐτινος. — *οἱ μὲν οὖν... αὐτοῦ*=οἱ πρὸς οὗς μὲν λοιπὸν ἀναφέρει τοὺς λόγους του τοιοῦτοι εἶναι. — *ὧν... ἐπιλαβέσθαι*=ὧν τὴν ἀλήθειαν οὐδεὶς δύναται νὰ ἐλέγξῃ.

4.—*τούτους φάσκων λέγειν*=δισχυρίζομενος ὅτι οὗτος (δηλ. ὁ στρατιώτης, ὁ ἀθλητής καὶ ὁ ἐργολάβος) λέγουσιν.—*ἐξώρηται* (*ζωγροῦμαι*)=ἔχει αἱμαλωτισθῆ.

5.—*βοᾶσθαι... ἐπεντείνειν*=διότι μεγαλοφώνως συζητεῖται ἐν τῇ πόλει καὶ ὁ λόγος διαδίδεται (ἢ· καὶ ὁ λόγος λαμβάνει ἐντασιν καὶ ἔκτασιν, ἐξαπλοῦται δηλ. πλειότερον).—*τὸν ζῶμόν*· ζῶμός ἐνταῦθα ἐπὶ μτφρ. σημ.=αἱματοχυσία.

6.—*τὰ πρόσωπα τῶν ἐν τοῖς πράγμασι*· δηλ. ἡ ὄψις (ἢ κατῆφεια, ἢ θλίψις ἐπὶ τῇ εἰδήσει) τῶν ἀρχόντων.—*μεταβεβληκότα*=ἠλλοιωμένα.—*ὡς καὶ παρακήμοε... οἰκία*=ὅτι καὶ ὠτακουστήσας ἔμαθεν ὅτι παρὰ τούτοις (δηλ. τοῖς ἐν τοῖς πράγμασι) εἶναι κεκοιμημένος κάποιος ἐν τινὶ οἰκίᾳ.

7.—*καὶ ἅμα διεξιῶν... πιθανῶς*=καὶ συγχρόνως ἐν ᾧ διεγίγεται ταῦτα ὅσον τὸ δυνατόν πιστευτικῶς, μὲ τρόπον ὅσον τὸ δυ-

νατὸν ἄξιον πίστεως.—*σχετιλιάζει*—σφόδρα ἀγανακτεῖ ἢ: φωνάζει ὑπὸ λύπης τά: *οἰμοί, φεῦ*.—*δυστυχῆς Κάσανδρος* κληρικὴ προσφώνησις.—*ἐνδυμῆ τὸ τῆς τύχης*—ἔχεις ἐν γῶ, σκέπτεσαι τὸ τῆς τύχης εὐμετάβολον;—*ἀλλ' οὖν ἰσχυρὸς γενόμενος*.. Ἐνταῦθα ἢ 1) νοοῦμεν τὸ θ. *ἀπόλωλε*, ὅπερ ἴσως ἐξέπεσεν ἢ 2) φανταζόμεθα (κατὰ τὸν Jebb) τὸν λογοποιὸν διακόπτοντα αἴφνης τὸν λόγον (ἀποσιώπησις).

8.—*δεῖ... εἰδέναι*—πρέπει δὲ ταῦτα σὺ αὐτὸς νὰ γνωρίζης, ἦτοι τὰ λεχθέντα νὰ μείνουν μεταξὺ μας. Ὁ λογοποιός, ἐνῶ λέγει εἰς τὸν πρὸς ὃν ἀποστεινεται ὅτι αὐτὸς μόνος ὀφείλει νὰ γνωρίζῃ τὰς εἰδήσεις, τρέχει καὶ λέγει ταύτας εἰς ὅλους.

§ 5.—*τῷ φίλῳ*, δηλ. τῷ γνωστῷ διὰ τὰ πολιτικὰ φρονήματα καὶ ὁμόφρονι τῷ (κοθόρῳ) λογοποιῷ.

Ἀσείου τοῦ ἀθλήτου οὗτος ἦν ὀνομαστὸς ἀθλήτης στρατιωτικὸς. Οἱ ἀθληταὶ ἐχρησιμοποιοῦντο ἐν ταῖς στρατείαις, ὅπως αἰθῶσι παιᾶνας καὶ ἐμβιτήρια, ἅτινα καὶ οἱ στρατιῶται ἦδον πρὸς φρονηματισμόν.

Πολυέρχων οὗτος ἦτο Αἰτωλὸς τὴν πατρίδα καὶ ἐκτῶν ἐξόχων στρατηγῶν τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου, παρ' οὗ τῷ 324 π.Χ. διετάχθη νὰ ὀδηγήσῃ εἰς Μακεδονίαν τοὺς παλαιμάχους. Ὡν δ' ἀνὴρ εὐθέως χαρακτῆρος καὶ ἐνδεδειγμένης στρατιωτικῆς ἀξίας προεκρίθη πολλῶν ἄλλων παρὰ τῆς βασιλείσης μητρὸς Ὀλυμπιάδος καὶ τοῦ Ἀντιπάτρου ὡς διάδοχος αὐτοῦ διὰ τὴν ἔνεκα γήρατος παραίτησιν ἐκ τῆς ἐπιτροπείας (ἀντιβασιλείας) τοῦ κράτους τῷ 319 π. Χ. Ἡ τιμητικὴ αὕτη ἐκλογή ἐξήγειρε τὴν ἀγανάκτησιν τοῦ Ἀντιφόνου, Πτολεμαίου καὶ αὐτοῦ τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἀντιπάτρου Κασάνδρου, ὅστις καὶ ἐξέβαλε τοῦτον τῆς ἀρχῆς. Ἀπελπίσας δὲ μετὰ μακροῦς πρὸς τὸν Κάσανδρον ἀγῶνας νὰ ἀνακτήσῃ τὴν ὑπερτάτην ἐξουσίαν τοῦ ἐπιτρόπου τοῦ κράτους ἐν Μακεδονίᾳ καὶ ἐγκαταλειφθεὶς ὑπὸ πλείστων ὀπαδῶν ἠγαγασθῆ νὰ καταφύγῃ εἰς Λοκρίδα, ἐνθα καὶ ἀπέθανε τῷ 308 π. Χ.

Βασιλεύς, δηλ. ὁ ἐκ τῆς Ῥωζάνης υἱὸς Ἀλέξανδρος, ὃν ἐπετρόπευεν ἡδὴ ὁ Πολυέρχων.

Κάσανδρος οὗτος ἦτο υἱὸς τοῦ Ἀντιπάτρου καὶ ἀνὴρ βίαιος καὶ φιλοδόξου χαρακτῆρος. Καταλαβὼν δὲ τὴν ἐν Μακεδονίᾳ ἀρχὴν μετὰ τραχεῖς κατὰ τοῦ Πολυέρχοντος πολέμους καὶ ἐξαφανίσας ἅπαντας τοὺς συγγενεῖς καὶ οἰκείους τῆς βασιλικῆς γενεᾶς, ἐξ ἧς πρὸς ἐδραΐωσιν τοῦ θρόνου εἶχε λάβει ὡς σύζυγον τὴν Θεσσαλονίκην, ἠρξεν ἀκωλύτως μέχρι τοῦ 296 π.Χ. ὅτε καὶ ἀπέθανε ἐν ἡλικίᾳ 69 περιόπου ἐτῶν.

τὰ πρόσωπα τῶν ἐν τοῖς πράγμασι τοιοῦτοι ἦσαν οἱ περὶ τὸν Φωκίωνα, οἱ φίλα φρονοῦντες τῷ Κασάνδρῳ, οὗτινος ὁ πατήρ Ἀντίπατος μετὰ τὸν Λαμιακὸν πόλεμον διεφύθησε τὰ ἐν

Ἀθηναίους ἐπὶ τὸ ὀλιγαρχικώτερον τάξας ἀρχηγὸν τὸν Φωκίωνα. Μετὰ τὸν θάνατον ὅμως τοῦ Ἀντιπάτρου οἱ δυσηρεστημένοι καὶ φυγάδες Ἀθηναῖοι βοηθοῦμενοι καὶ ὑπὸ τοῦ υἱοῦ τοῦ Πολυπέροντος, Ἀλεξάνδρου, καταλύουσι τὰς ἀρχὰς τῶν Ἀθηνῶν, καταδικάζουσι τὸν Φωκίωνα εἰς θάνατον καὶ ἀκυροῦσι πάσας τὰς τοῦ Ἀντιπάτρου διατάξεις. Ἄλλ' ὁ θρίαμβος δὲν διήρκεσεν ἐπὶ πολὺ, διότι μετ' ὀλίγον ἐπελθὼν μετὰ δυνάμεως ὁ Κάσανδρος γίνεται κύριος καὶ αὐτῆς τῶν Ἀθηνῶν, ὧν τὴν διοίκησιν ἐνεπιστεῦθη εἰς τὸν Φαληρέα Δημήτριον, μαθητὴν τοῦ φίλου αὐτοῦ Θεοφράστου τοῦ καὶ συγγραφέως τῶνδε τῶν Χαρακτήρων.

24. Περὶ ἀναισθησίας.

Α'.—βραδυτῆς ψυχῆς ἐν λόγοις καὶ πράξεσι = νωθρότης τῆς ψυχῆς ἐκδηλουμένη διὰ λόγων ἢ πράξεων.

1.—ἀναισθητος (ἐκ τοῦ στερ. ἀ καὶ αἰσθητός τοῦ αἰσθάνομαι) = ὁ μὴ αἰσθανόμενος, ἀπαθής, ἀνάληγτος, μωρός.—λογισάμενος ταῖς ψήφοις = ἀφοῦ νάμη λογαριασμὸν διὰ τῶν ψήφων, λιθαρίων (πρβλ. Χαρ. VI).—κεφάλαιον ποιήσας = ἀφοῦ ἀθροίσῃ αὐτάς.—τί γίνεταί ; = εἰς τί ποσὸν ἀνέρχεται ;

2.—δίκην φεύγων τὸ δίκην φεύγω (=κατηγοροῦμαι) ἐπὶ δικαστικῆς ἐννοίας εἶναι παθητ. διαθ., τούτου τὸ ἔνεργ. εἶναι τὸ δίκην διώκω (=κατηγοροῦν, ἐνάγω τινὰ εἰς τὸ δικαστήριον) —καὶ ταύτην εἰσὶν μέλλων = καὶ ἐνῶ μέλλει νὰ παρουσιασθῇ εἰς τὸ δικαστήριον κατὰ τὴν δικάσιμον ἡμέραν πρὸς ἀπολογίαν.

3.—καὶ θεωρῶν... καθεύδων = καὶ εἶναι τοιοῦτος ὥστε, ὅταν παρευρίσκηται ὡς θεατῆς ἐν τῷ θεάτρῳ, νὰ μένῃ μόνος (τῶν λοιπῶν ἀπομακρυνθέντων διὰ τὴν περαιοῦσιν τῆς παραστάσεως) κοιμώμενος.

4.—ἐπὶ θᾶκον (θᾶκος = θῶκος = κᾶθισμα· ἐνταῦθα δὲ = ἀπόπατος, ἄφοδος) = μὲ σκοπὸν νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ἀφοδευτήριον πρὸς ἀποπάτησιν.—δηχθῆναι δάνομαι = δαγκάνομαι.

5.—καὶ λαβὼν αὐτὸς = καὶ ἀφοῦ λάβῃ ἀντικείμενόν τι ἀνὰ χεῖρας καὶ ἀποθέσῃ αὐτὸ εἰς τι μέρος (βάλλῃ κατὰ μέρος, φυλάξῃ δι' ἄλλην περίστασιν) ὁ ἴδιος.

6.—ἵνα παραγένηται (νοητ. τῇ ἐκφορᾷ) = ἵνα παρευρεθῇ εἰς τὴν ἐκφορὰν, κηδείαν.—τύχη ἀγαθῇ· φράσις = ἡ ὥρα ἢ καλή, ὥραις καλαῖς.

7.—ἀπολαμβάνων ἀργύριον ὀφειλόμενον = ὅταν λαμβάνῃ ὀπίσω (ὅταν ἀποδίδωσιν εἰς αὐτὸν) χρήματα ὀφειλόμενα.

8.—μάχεσθαι τῷ παιδί = νὰ ἐρίξῃ μὲ τὸν ὑπηρετήν του. —συκκοῦς (ὄνομ. ὁ σίκκος ἢ συκκὸς ἢ σίκκος, -υος) = ἀγγούρια.

Τὰ δὲ πεπόνια ἐλέγοντο σικύαι, σίκυνοι σπερματῖαι, σίκυνοι πέπωνες καὶ πέπωνες.

9.—καὶ τὰ παιδιά ἐμβάλλειν τὸ ἐξῆς τῶν λέξεων: καὶ τοιοῦτός τις ἐστίν, ὥστε ἐμβάλλειν εἰς κόπους τὰ ἑαυτοῦ παιδιά ἀναγκάζων αὐτὰ παλαίειν καὶ τροχάζειν.—εἰς κόπους = εἰς ὑπερόπλωνσιν.—τροχάζειν τροχάζω ἢ ἐπικ. τροχάω (ἐκ τοῦ τροχός) = τρέχω ἀδιακόπως.

10.—ἔψων ἔψω = βράζω.—ἄβρωτον = μὴ βιβρωσκομένην, μὴ φαγώσιμον.

11.—κατὰ τὰς Ἡρίας πύλας = διὰ τῶν πυλῶν τῆς πόλεως τῶν εἰς τὰ Ἡρία (μνήματα, νεκροταφείον) ἀγουσῶν.—ὄσοι... γένοιτο = ὄσοι εἶθε γὰ ὑπῆρχον εἰς ἐμὲ καὶ σέ· ἢ: ὄσους εἶθε νὰ εἶχομεν ἐγὼ καὶ σύ.

Β'.—τύχη ἀγαθῆ· οἱ ἀρχαῖοι μετεχειρίζοντο τὴν εὐχετικήν φράσιν «τύχη ἀγαθῆ» ἢ «ἀγαθῆ τύχη» συνήθως μὲν, ὅσκις προκατήρχοντο σπουδαίας τινὸς πράξεως ἰδίᾳ τε καὶ δημοσίᾳ· οἷον ἐπὶ νόμων, ψηφισμάτων, συνθηκῶν κτλ., ἔπειτα δὲ καὶ ἐν πάσῃ περιπτώσει, ὅπως ἢ συνήθεια τὰς εὐχὰς «εἰς τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ», «ἡ ὥρα ἢ καλῆ», «εἰς τὴν ὥραν τὴν καλὴν». Οἱ Ἀθηναῖοι εἶχον καὶ ναὸν ἀφιερωμένον «τῇ ἀγαθῇ τύχῃ». Ὁ ἀναίσθητος μεταγίγνεται ἐνταῦθα φράσιν, ἦν ἄλλοι ἐξεστόμιζον, ὅπως προλάβωσιν ἢ ἐμποδίσωσιν τὸ κακόν, ὅπερ ἐφοβοῦντο νὰ ἐπέλθῃ.

Ἡρίον (τὸ) (ἐκ ῥίζ. Far- σημαίνουσης καλύπτειν) = ὑψωμα γῆς, λόφος, μάλιστα δὲ τύμβος, μνήμα ἐν εἶδει λόφου, τάφος.

ὄσοι ἐμοὶ καὶ σοὶ γένοιτο· ἢ ἀπόκρισις αὕτη τοῦ ἀναισθήτου ὁμοιάζει μὲ τὴν ἦν ἔδωκε προηγουμένως, ὅτε τῷ ἀνηγγέλθῃ ὁ τοῦ φίλου θάνατος. Χωρὶς νὰ προσέξῃ περὶ θανάτου καὶ ἐνταφιασμοῦ ἀποκρίνεται, ὡς ἐὰν ἠθελε νὰ ἐρωτήσῃ «πόσοι δοῦλοι στοχάζεσθαι ὅτι ἐξῆλθον», διότι οἱ δοῦλοι ἀπετέλουν μέρος τῆς εὐτυχίας των.

25. Περὶ ἀκαιρίας.

Α'.—ἀπότευξις (ἀποτυγχάνω) καιροῦ = ἀποτυχία ἀρμοδίου καιροῦ = παράκαιρος ὁμιλία ἢ πράξις.—τοὺς ἐντυγχάνοντας (ἐντυγχάνω) = τοὺς συναναστρεφόμενους, συνδιαλεγόμενους.

1.—ἀκαιρος = ὃ μὴ ἐν καιρῷ, ὃ ἔξω τοῦ πρέποντος ἢ ἀρμοδίου καιροῦ ὢν, ἐνοχλητικός, φορτικός.—ἀνακοινοῦσθαι = νὰ κάμῃ ἀνακοινώσεις.

2.—καὶ δίκην ὠφληκότεα ἐγγύης προσελθῶν = καὶ ἐλθὼν πρὸς ἐκεῖνον, ὅστις ἔχει καταδικασθῆ ὡς ἐγγυητής τις.—ἀναδέξασθαι (νοητ. ἐγγύην) = νὰ ἐγγυηθῆ ὑπὲρ αὐτοῦ.

3.—*καὶ παρεῖναι μαρτυρήσων*—καὶ εἶναι τοιοῦτος, ὥστε νὰ παρουσιάζηται εἰς τὸ δικαστήριον, ἵνα δώσῃ μαρτυρίαν, ἐνῶ ἤδη ἢ ὑπόθεσις ἔχει κριθῆ, δικασθῆ.

4.—*τοῦ γυναικείου γένους*—τοῦ γυναικείου φύλου.

5.—*καὶ ἐκ μακρᾶς... περιπάτον*—καὶ εἶναι τοιοῦτος, ὥστε νὰ προτρέπῃ τινὰ εἰς περιπάτον, ὅστις πρὸ μικροῦ ἐπανήλθεν ἐκ μακρᾶς ὁδοιορίας.

6.—*δεινὸς δὲ... πεπρακότε*—εἶναι δὲ δεινὸς καὶ νὰ φέρῃ εἰς τινὰ, ὅστις ἤδη ἔχει πωλήσει τὸ ἐμπόρευσμά του, ἀγοραστὴν δίδοντα περισσότερα, πλειοδοτοῦντα.

8.—*ἀπείπασθαι (ἀπαγορεύω)*—ἀρνηθῆναι.

9.—*ἀναλίσκοντας*—δαπανῶντας εἰς συμπόσιον τῶν εἰς θυσίαν κεκλημένων.

10.—*παῖς οὕτω πληγὰς λαβῶν*—δοῦλος οὕτω δαρεῖς.

11.—*καὶ παρὼν διαίτη*—καὶ παρενρισκόμενος εἰς διαίτησιν (πρβλ. Χαρακτ. III).—*συγκροῦειν*—εἶναι δεινὸς νὰ ἐξερεθίσῃ τοὺς διαφωνοῦντας, ἀντιδίκους,—*ἀμφοτέρων... διαλύσασθαι*—εἰ καὶ ἀμφοτέροι οἱ ἀντίδικοι (οἱ ἀναθέσαντες εἰς τοὺς διαιτητὰς τὴν λύσιν τῆς διαφορᾶς) ἐπιθυμοῦσι νὰ συμβιβασθῶσιν, συμφιλιωθῶσιν.

12.—*ὄρησόμενος*, τελ. μτχ.—*ἄψασθαι* (νοητ. *δεινὸς ἐστί*)—εἶναι δεινὸς νὰ πιάσῃ εἰς χορὸν—*μηδέπω* (ἐπιρρ. ἐντονωτ. τοῦ *μήπω*)—ὄχι ἀκόμη.

Β'.—*καὶ ὄρησόμενος... μεθύοντος*· ἢ ὄρησις παρ' ἀρχίτις ἐθεωρεῖτο καὶ βωβραρότης ἐθεωρεῖτο ἢ ἀπορρυγὴ ταύτης εἰς τὰ μεταξὺ φίλων συμπόσια (πρβλ. Χαρακτ. VIII). Μόγη ἢ τοῦ *κόρδακος* ὄρησις παρὰ νηφόντων ἀπηγορεύετο αὐστηρῶς (πρβλ. Χαρακτ. XII). Παρὰ δὲ Ῥωμαίοις, καθ' ἃ ὁ Κικέρων pro Murena 6 μνημονεύει «*οὐδεὶς ὠρχεῖτο μὴ μεθύων πλὴν εἰ μὴ μωρὸς ᾖ*».

26. Περὶ περιεργίας.

Α'.—*προσποιήσις τις λόγων καὶ πράξεων μετ' εὐνοίας*—ἐπίδειξις λόγων καὶ πράξεων μετ' εὐμενείας, μετ' ἀγαθῶν αἰσθημάτων—ὑποκριτικὸς τις τρόπος ἴσος διὰ λόγων ὅσον καὶ δι' ἔργων ὅτι ἔχει ἀγαθὰ διὰ τοὺς ἄλλους αἰσθήματα, ὅτι διαφέρεται, συμπαθεῖ περὶ τῶν ἄλλων.

1.—*περιεργος* (ἐκ τοῦ *περιεργάζομαι*)—ὁ πολὺ προσεκτικὸς, ἀκριβὴς εἰς τινὰ ἐργασίαν, λεπτολόγος. Ἐνταῦθα δὲ—ὁ λιαν ὑψηρτικὸς ἢ περιποιητικὸς.—*ἐπαγγέλλεσθαι*—νὰ ὑπισχνῆται.

2.—*ὁμολογουμένου... εἶναι*—ἐν ᾧ ἢ ὑπόθεσις ἀναγνωρίζ-

ζεται ὅτι εἶναι δικαία.—*ἀντιναστὰς ἐλεχθῆναι* πού ἔγκειται ὁ χαρακτηρισμός;

3.—*ἐπαναγκάσαι ἐπαναγκάζω* (ποιητ. καὶ Ἰων.)=ἀναγκάζω πάλιν ἢ ἔτι μᾶλλον, ἐξαναγκάζω, βιάζω.—*ἐκπιεῖν ἐκπίνω*=πίνω τι δλόκληρον, ἀποπίνω.

4.—*διείργειν τοὺς μαχομένους*=νά (δια)χωρίζῃ τοὺς συμμαχέντας, λογομαχοῦντας.

8.—*διάπειραν λαμβάνειν διάπειραν λαμβάνω τινός*=δοκιμάζω τινά.—*τὸν κακῶς ἔχοντα*=τὸν πάσχοντα, τὸν εἰς κακίην, ἀθλίαν σωματικὴν κατάστασιν εὐρισκόμενον.

9.—*ποδαπῆ*=ἀπὸ ποίας χώρας, πατρίδος.

Β'.—*καὶ ἀπαγορεύοντος... νοσοῦντι* ὁ Ζάλευκος ὁ τῶν ἐν Ἰταλίᾳ Λοκρῶν σοφὸς νομοθέτης εἶχε θεσπίσει νόμον τιμωροῦντα μὲ θάνατον τοὺς ἀσθενεῖς τοὺς φρωμένους ὅτι παρὰ τὴν ἰατρικὴν διαταγὴν ἔπινον οἶνον ἄκρατον.

27. Περὶ ὀψιμαθίας.

Α'. *ὀψιμαθία* (ἐκ τοῦ *ὀψιμαθῆς*)=τὸ μανθάνειν τι ἀργά, ἢτοι μετὰ τὴν νεαρὰν ἡλικίαν.—*φιλοπονία*=φιλεργία.—*ὑπὲρ τὴν ἡλικίαν*=ὑπὲρ τὸν καιρὸν (πρβλ. Χαρακτ. XVIII)=παράκαιρος.

1.—*ὀψιμαθῆς* (*ὀψέ, μανθάνω*)=ὁ μανθάνων ἢ διδασκόμενος ἀργά, ἐν προσβηβηκυῖᾳ ἡλικίᾳ.—*ῥήσεις*=ρητά, λόγους.—*παρὰ πότον*=κατὰ τὸ συμπόσιον, εἰς τὸ τραπέζι.

2.—*μανθάνειν* νοητ. *τὰς γυμνασίας*, τὰ γυμνάσματα.—*ἐπὶ δόρυ* (φράσις στρατιωτικὴ)=ἐπὶ δεξιᾷ.—*ἐπ' ἀσπίδα* (ἢ *παρ' ἀσπίδα*, φράσις στρατ.)=ἐπ' ἀριστερά.—*ἐπ' οὐράν* (φρασ. στρατ.)=ὀπισθεν.—*καὶ εἰς ἡρῶα*=καὶ εἰς ἑορτὴν τελουμένην πρὸς τιμὴν ἡρώος τινος.

3.—*συμβαλλόμενος τοῖς μειρακίοις*=ἀφοῦ συνεισφέρει μετὰ τῶν μειρακίων (συνεισφορὰν τινα πρὸς προμήθειαν τῶν λαμπάδων).—*λαμπάδα τρέχειν* (νοητ. *τοιούτος ἐστιν*)=εἶναι τοιοῦτος, ὥστε νὰ λαμπαδηδρομῇ, νὰ μετέχῃ τοῦ εἰς τὴν λαμπαδηδρομίαν συναγωνισμοῦ.

4.—*εἰς Ἡράκλειον*=εἰς ναὸν (δῶμα) ἢ ἱερὸν τοῦ Ἡρακλέους.—*τὸν βοῦν αἶρεσθαι, ἵνα τραχηλίσῃ*=νὰ σηκώσῃ τὸν πρὸς θυσίαν βοῦν διὰ νὰ τοῦ ἀνατρέψῃ τὸν τράχηλον (καὶ δώσῃ οὕτω εὐκαιρίαν εἰς τὸν ἱερέα πρὸς σφαγὴν).

5.—*καὶ προσανατρίβεσθαι* (νοητ. *τοῖς νεανίσκοις*)=καὶ εἶναι τοιοῦτος, ὥστε νὰ συγκρούηται πρὸς τοὺς νεανίσκους.

6.—*ἐν τοῖς θαύμασι*=ἐν ταῖς τῶν θαυματοποιῶν παραστάσεσσι (πρβλ. Χαρακτ. XII).—*τρία... πληρώματα ὑπομένειν*=

εἰς τρεῖς ἢ τέσσαρας παραστάσεις νὰ παρευρίσκηται, νὰ παραμένη.
—*ἐκμαθάνων*—ἵνα μάθῃ ἐκ σιήθους, ἀποστηθίζῃ.

7.—*τελούμενος τῷ Σαβαζίῳ*—ὅταν κατηχῆται (μυῆται) εἰς τὰ μυστήρια τοῦ Βάκχου.—*ὅπως καλλιστεύσῃ*—ἵνα ὀραϊότατος τῶν κατηγουμένων φανῆ.

8.—*ἅμα μελετᾶν ἱππάξεσθαι* = (εἶναι τοιοῦτος, ὥστε) νὰ ἀσκήται συγχρόνως εἰς τὴν ἱππικήν.

6.—*καὶ ἐν δεκαδισταῖς... συναύξοντας*· τὸ ἐξῆς τῶν λέξεων:
καὶ τοιοῦτός ἐστιν, ὥστε συνάγειν ἐν δεκαδισταῖς τοὺς μετ' αὐτοῦ συναύξοντας = καὶ εἶναι τοιοῦτος, ὥστε νὰ συγκαλῆ εἰς τὸν ἑαυτοῦ οἶκον πρὸς φιλοξενίαν (συμπόσιον) μεταξύ τῶν ἐν συλλόγῳ δεκαδιστῶν ἐκείνους, οἵτινες ἔμελλον μετ' αὐτοῦ νὰ ἐνισχύσωσι τὸν σύλλογον τῶν δεκαδιστῶν.

11.—*καὶ διατοξεύεσθαι καὶ διακοντίζεσθαι*... = καὶ (εἶναι τοιοῦτος, ὥστε) νὰ διαγωνίζηται εἰς τὸ τόξον καὶ εἰς τὸ ἀκόντιον.
—*παραινεῖν*· νοητ. *αὐτῷ*, δηλ. τῷ παιδαγωγῷ.

12.—*παλαίων* = δοκιμάζων τὴν παλαιστρικήν, ἀποπείρας ποιούμενος τῶν ἐν τῇ παλαιστρᾷ ἀγωνισμάτων.—*ἐν τῷ βαλανείῳ* = ἐν τῷ λουτρῷ.—*ἔδραν* = τὰ ὀπισθινά, ὀπίσθια.—*αὐτὸς ἐαντῷ τερενίζων* = ὁ ἴδιος ὑπᾶδων, ὑποψιθυρίζων ἤχον τινα πρὸς καλονισμόν τῶν βημάτων του.

Β'.—*ἡρώων* (νοητ. *ιερόν* ἢ *μέτρον*· καθ' ἑνικ. = ναὸς ἥρωος ἢ μέτρον ἡρωϊκόν, ὁ ἐξάμετρος· κατὰ δὲ πληθ. *ἡρώα* (νοητ. *ιερά*) = ἢ πρὸς τιμὴν ἥρωός τινος ἑορτή. Κατὰ τὰς ἑορτάς τῶν ἐπισημοτέρων ἡρώων, ὡς τοῦ Θησέως, Αἴαντος κλ. ἐτελοῦντο ἐν Ἀθήναις λαμπαδηδρομίαι ἢ λαμπαδοῦχοι ἀγῶνες ὑπὸ μειρακίων ἢ ἐφήβων, οἵτινες δι' ἑράνων ἐπρομηθεύοντο τὰ διὰ τὴν ἑορτήν.

τὸν βοῦν αἵρεσθαι, ἵνα τραχηλίσῃ· ὁ ὄψιμαθῆς ἐπιδιώκει νὰ μιμηθῆ τὸν ἡρωϊκὸν ἄθλον τοῦ Ἡρακλέους, ὅστις κατεδάμασε τὸν μανιώδη ταῦρον τῆς Κρήτης.

Θαύμασι· προβλ. Χαρακτ. XII, 3.

Σαβάζιος (ἐκ τοῦ *Σαβός*, ὅπερ ἐκ τῶν ἐπιφων. *Σαβοῖ, εὐσοῖ*, ἄπερ αἱ Βάκχαι ἢ Σαβαί ἐκβεβακχευμένα ἐφώνουν) ἐκαλεῖτο ὁ Βάκχος ἐν Φρυγίᾳ καὶ Θράκῃ. Οἱ μνούμενοι εἰς τὰ μυστήρια τῆς θεότητος ταύτης φαίνεται ὅτι ἠγωνίζοντο καὶ ἀγῶνα κάλλους, πρὸς ὃν ὁ ὄψιμαθῆς σπεύδει νὰ μετάρχη.

δεκαδισταί· οὕτως ἐκαλοῦντο οἱ ἑορτάζοντες τὴν δεκάτην τοῦ μηνὸς ἡμέραν, καθ' ἣν ἔδωκαν τοῖς νύκτι τὸ ὄνομα. Οὗτοι ἀπετέλουν καὶ συλλόγους, οἵτινες διὰ κοινοῦ συμποσίου συνεώρταζον. Παρ' ἀρχαίους παρόμοιαι ἑορταὶ ἐτελοῦντο τῇ 1^ῃ τοῦ μηνὸς ὑπὸ

των νομυηνιαστων (εορταστων της νεας μηνης) η αλλως κακο-
 δαιμονιστων καλουμενων (ατε εκλεγοντων προς εορτασμον της
 νεας μηνης, σελήνης, μιαν των αποφραδων ημερων), τη 4η του
 μηνος υπο των τετραδιστων, εορταστων της ημερας ταυτης της
 τῷ Ἐρμη καθιερωμένης, τη 20η υπο των εικαδιστων (Ἐπικου-
 ρίου) εορταστων της 20ης του Γαμηλιωνος προς τιμην του Ἐπι-
 κούρου και τη 30η υπο των τριακαδιστων, οτινες αφιερουν την
 ημεραν ταυτην της τριακάδος εις μνήμην των τετελευτηκόντων*
 πρβλ. τα παρ' ημιν τοις Χριστιανοις τεσσαράκοντα, τα σαράντα.

βαλανετον ο διψιμαθης ξεροχομενος εκ της παλαιστρας, ενθα
 εδιδαχθη το της παλης μαθημα, εισερχεται εις το παρ' αυτη λου-
 τρον προς καθαρισμον του σωματος απο του ελαιου και κνεως
 και εκει εξακολουθει να επαναλαμβανη τας ας εδιδαχθη παλαι-
 στικας ασκησεις φοβουμενος, μηπως λησμονηση ταυτας.

28. Περὶ Δειλίας.

Α'.—ὑπειξίς (ἐκ τοῦ ὑπέικω)—ὑποχώρησις, συστολή, ἔνδοσις.

1.—δειλός (ἐκ τοῦ δέος)—δ δέους ἐμπλεως, φοβητάρος. —
 τὰς ἀκρας—τὰ ἀκρωτήρια — ἡμιολίας (νοητ. ναῦς)—πλοία πει-
 ρατικά.—κλύδωνος· κλύδων (ἐκ τοῦ κλύζω)—κύμανις τῆς θα-
 λάσσης, θαλασσοταραχή.—μεμύηται (μυέομαι)—ἔχει μυηθῆ (τὰ
 μυστήρια τῶν τῆς Σαμοθράκης Καβείρων).—καὶ τοῦ κυβερνή-
 του... πυνθάνεσθαι—καὶ εἶναι τοιοῦτος, ὥστε νὰ ἐρωτᾷ τὸν πλοί-
 αρχον, ἀφοῦ σηκώσῃ τὴν κεφαλὴν (ἦν ἕως τότε εἶχε κεκλιμένην
 πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ τρόμου, ὃν προῦξενεὶ ἡ θέα τῆς θαλάσσης).—
 εἰ μεσοπορεῖ (νοητ. ἡ ναῦς)—εἰ μέσον πόρον τέμνει—ἐὰν ἡ
 ναῦς πλὴρ πελαγίως, διὰ μέσης τῆς θαλάσσης.—καὶ τί δοκεῖ αὐτῷ
 τὰ τοῦ θεοῦ—καὶ πῶς φαίνεται εἰς αὐτὸν ἡ τῆς ἀτμοσφαίρας κα-
 τάστασις· ἢ· καὶ πῶς κρίνει τὸν καιρὸν, τὸν οὐρανόν.—ἐκδύς (ἐκ-
 δύομαι)—ἐκδυθεὶς (διότι εἶναι βέβαιος περὶ τῆς ναυαγίας), ὅπως
 εὐκολώτερον κολυμβήσῃ καὶ σωθῆ.—καὶ δεῖσθαι—καὶ νὰ παρα-
 καλῆ τοὺς ναύτας ἢ τοὺς συμπλωτῆρας.—προσάγειν πρὸς τὴν
 γῆν—νὰ τὸν ἐκβάλωσιν εἰς τὴν ξηράν.

2.—στρατευόμενος δὲ—ὅταν δὲ ἐκστρατεύῃ.—τοῦ π. ἐκβοη-
 θούντος—κατὰ τὴν ἐξόρησιν τοῦ πεζικοῦ πρὸς βοήθειαν τῶν
 ἄλλων στρατιωτικῶν σωμάτων (ἱππικὸν καὶ γυμνητῶν) τῶν ὑπὸ
 ἐχθροῦ ἀπειλουμένων· ἢ· ὅταν τὸ πεζικὸν τρέχῃ ἕξω τοῦ στρατο-
 πέδου πρὸς βοήθειαν κλ.—τοὺς δημότας προσκαλεῖν—εἶναι τοι-
 οῦτος, ὥστε νὰ προσκαλῆ νὰ ἔλθωσι πλησίον του οἱ συνδημόται.
 —ὡς ἔργον... πολέμοι—ὅτι δύσκολον, ἐργῶδες εἶναι νὰ διακρί-
 νῇ τις τοῖοι ἐκ τῶν δύο ἀντιμαχομένων σωμάτων εἶναι οἱ ἐχθροί.

3.—καὶ ἀκούων κραυγῆς—καὶ ἂν ἀκούσῃ πολεμικὴν κραυ-
 γήν.—καὶ δρῶν πίπτοντας—καὶ ἂν ἴδῃ ὅτι φονεῦνται ἐκατέρω-

θεν.—*εἴπας*—εἰπών, ἀφοῦ εἶπη (πρβλ. Χαρακτ. XXII, 1).—*ὑπὸ τῆς σπουδῆς*—ὑπὸ τῆς μεγάλης βίας.—*τρέχειν ἐπὶ τὴν σκηνὴν*—*ἵνα τρέξῃ* πρὸς τὴν σκηνὴν (ἵνα λόγῳ μὲν τὴν σπάθην λάβῃ, ἔργῳ δὲ προφυλαχθῇ ἐν αὐτῇ).—*προσκοπεῖσθαι*—ἵνα ὡς πρόσκοπος, κατοπευτῆς παρατηρήσῃ.—*εἶτα...*, ὡς *ζητῶν*—ἐπειτα νὰ χρονοτριβῇ πολλὴν ὄραν προσποιούμενος ὅτι (τὴν σπάθην) ζητεῖ.

4.—*προσφερόμενον*—νὰ κομίζηται ἐκ τοῦ πεδίου τῆς μάχης εἰς τὴν ἐν τῷ στρατοπέδῳ σκηνὴν του.—*ὑπολαβὼν φέρειν*—εἶνα τοιοῦτος, ὥστε νὰ τὸν φέρῃ εἰς τὸν πρὸς ὃν ὄρον, ἀφοῦ λάβῃ αὐτὸν ἐπάνω του, ὑπὸ κάτωθεν ἐμβάς, ἀφοῦ φορτωθῇ τὸν τραυματίαν (πρβλ. καὶ τὴν ἐν τέλει τοῦ κεφαί. φράσιν «*ταῖς ἑαυτοῦ χερσὶ... ἐκόμισεν*».)—*καὶ περισπογγίζειν* νοητ. τὰς πληγὰς.—*σοβεῖν*—νὰ ἀποδιώκῃ, ἀπομακρύνῃ (ἴσα Χαρακτ. VII, 3).—*καὶ πᾶν μᾶλλον* (νοητ. *ποιεῖν*)—καὶ νὰ κάμνῃ πᾶν ἄλλο μᾶλλον.—*σαλπικτοῦ* παρ' Ἀττικοῖς ἀπαντᾷ ὁ τύπος *σαλπικτῆς* ἢ *σαλπικτῆς*, παρὰ δὲ τοῖς ἄλλοις Ἑλλησι μόνον ὁ τύπος *σαλπιστῆς*.—*τὸ πολεμικόν* (νοητ. *σάλπισμα*)—τὸ πρὸς ἔφοδον *σάλπισμα*.—*ἄπαγε ἐς κόρακας*—σῦρε ς' τὸ διάβολο, ἄμε ς τ' ἀνάθεμα.—*τὸν ἄνθρωπον*—τὸν τραυματίαν.—*πυκνὰ σημαίων*—διὰ τῶν συνελθόντων *σάλπισμάτων*.—*αἵματος ἀνάπλεως*—γεμῆτος αἵματος, καταματομένος.

5.—*καὶ εἰσάγειν... τοὺς φυλέτας*—καὶ (εἶναι τοιοῦτος, ὥστε) νὰ εἰσάγῃ πρὸς τὸν ἐπὶ τῆς κλίνης κείμενον (πρὸς τὸν κατάκοιτον) τοὺς συνδημότας καὶ συμφυλέτας, ἵνα τὸν ἴδωσιν, ἐπισκεφθῶσιν.

B.—*δειλία* ὁ Ἀριστοτέλης τὰ ἐξῆς περὶ *δειλίας* ἀναφέρει: «περὶ φόβους καὶ θάρρη *ἀνδρεία* μεσότης· ὁ δ' ἐν τῷ θαρρεῖν ὑπερβάλλον *θρασύς*· ὁ δὲ τῷ μὲν φοβεῖσθαι ὑπερβάλλον, τῷ δὲ θαρρεῖν ἑλλείπων *δειλός*· καὶ *ἀνδρεία* μὲν ἐστὶν ἀρετὴ, δι' ἣν πρακτικοὶ εἰσι τῶν καλῶν ἔργων ἐν τοῖς κινδύνοις καὶ ὡς ὁ νόμος κλεῦει καὶ ὑπηρετικοὶ, *δειλία* δὲ τοῦναντίον.

ἡμιολίας· ἢ *ἡμιολία* (*ναῦς*) ἦτο μικρὸν ἑλαφρότατον πλοῖον αὐτῷ κληθὲν, διότι εἶχε μίαν καὶ ἡμίσειαν σειρὰν κωπῶν. Κατὰ δεξιὸν Φώτιον (τομ. B', σελ. 475) «*ἡμιολία*· ληστροικὸν πλοῖον, οὗ τὸ ἡμιόλιον μέρος ψιλὸν ἔρετων ἐστὶ πρὸς τὸ ἀπ' αὐτοῦ μάχεσθαι». Τῶν ἡμιολιῶν χρῆσις ἐγένετο διὰ τὴν ἐξαιρετικὴν αὐτῶν ταχύτητα ὑπὸ τῶν πειρατῶν καὶ τοῦ πολεμικοῦ ναυτικοῦ· πρβλ. καὶ τὰς παρὰ Ῥωμαίοις *λιβυρνίδας*.

μεμύηται ἐνταῦθα ὁ Θεόφραστος ὑπαινίσσεται τὰ ἐν Σαμοθράκῃ καὶ Λήμνῳ μυστήρια τῶν Καβείρων, περὶ τῶν ὁποίων οἱ ἀρχαῖοι ἐφρόνουν ὅτι ταῦτα εἶχον τὴν δύναμιν νὰ σώξωσι τοὺς μεμυημένους ἐκ παντοίων δεινῶν καὶ γειμώνων, θηλ. *θαλασσιῶν κινδύνων*.

μεσοπορεῖν· ἢ λέξις ἦτο ἐν χρήσει παρὰ τοῖς ναυτικοῖς καὶ

συνωνυμῆ ταῖς φράσεσι: μέσον πόρον τέμνειν καὶ πέλαγος μέσον τέμνειν. Ὁ δειλὸς τὴν ἀκτοπλοῖαν ἐπιθυμῶν ὡς ἀσφαλῆστέραν προβάλλει τὸ ἐρώτημα «εἰ μεσοπορεῖ» πρὸς ἐνέργειαν τῶν δεόντων ἐν περιπτώσει ναυαγίας.

τοῦ πεζοῦ ἐκβηθούντος· παρ' ἀρχαίοις ἢ τῆς μάχης ἔναρξις ἐρίγητο διὰ τῶν ψιλῶν καὶ ἱππέων, πρὸς οὓς βοῆ καὶ δρόμος ἔσπευδον δι' ἐγίχυσιν οἱ πεζοί, ὀπλίται.

29. Περὶ δεισιδαιμονίας.

Α'.—δειλία πρὸς τὸ δαιμόνιον—φόβος πρὸς τὸ θεῖον.

1. δεισιδαίμων (δέδοικα, δαίμων)=ὁ φοβούμενος τοὺς θεούς, (καὶ ἐπὶ μὲν καλῆς σημασίας=) ὁ εὐλαβής, (ἐπὶ δὲ κακῆς σημ.=) ὁ τιμῶν καὶ σεβόμενος ἐκ φόβου τοὺς θεούς.—ἐπὶ Χοῶν=κατὰ τὸν χρόνον καθ' ὃν γίνονται ὑπὲρ τῶν τεθνεώτων χοαὶ (σπονδαί, λοιβαί).—ἀπονωπάμενος (τοῦ ἐπικ. ἀπονίζω—ἀπονίζομαι, καὶ μτγν. ἀπονίπτω—ἀπονίπτομαι)=ἀφοῦ ἀποπλύνῃ, ἀφοῦ καθάρισήνῃ τῶν—περιρρανάμενος (περιρραίνω, -ομαι)=ἀφοῦ θαντισθῆ ὅλον τὸ σῶμα.—ἀπὸ ἱεροῦ. νοητ. τεμένους.

2.—ἐὰν ὑπερδράμῃ (ὑπερτρέχω) τὴν ὁδὸν γαλῆ=ἐὰν διασχίσῃ τρέχουσα τὴν ὁδὸν γαλῆ.—διεξέλθῃ τις· νοητ. τὴν ὁδὸν =διαβῆ ἄλλος τις.—ἢ λίθους... διαβάλλῃ=ἢ τρεῖς λίθους ῥίψῃ ὑπὲρ τὴν ὁδὸν, καθ' ὃ μέρος διήλθεν ἢ γαλῆ.

3.—παρεῖαν=μετὰ φρουσκομένων παρεῖαν.—Σαβάσιον· ὄρα Χαρακτ. XXVII.—ἐὰν δ' ἱερὸν (νοητ. ὄφιν ἴδῃ)=ἐὰν δὲ ἴδῃ ὄφιν ἐκ τῶν καλουμένων ἱερῶν.—ἠρῶν· ὄρα Χαρ. XXVIII.—ιδρῶσασθαι=να ἀνεγείρῃ.

4.—καὶ τῶν λιπαρῶν... καταχεῖν τὸ ἐξῆς τῶν λέξεων: καὶ τοιοῦτός ἐστιν, ὥστε καταχεῖν τῶν λιπαρῶν λίθων τῶν ἐν ταῖς τριόδοις ἔλαιον ἐκ τῆς ληκύθου, ὅταν παρή [τὰς τριόδους ἐν αἷς ἐπεποίητο σωρὸς λιπαρῶν λίθων]=καὶ εἶναι τοιοῦτος, ὥστε νά χύνη ἐπὶ τῶν κεχρισμένων (ἀληλιμμένων) ἐλαίῳ ἢ ἄλλῳ χρίσματι λίθων τῶν ἐν ταῖς τριόδοις εὐρισκομένων ἔλαιον ἐκ τῆς ληκύθου του, ὅταν διέρχεται (τὰς τριόδους, ἐν αἷς ὑπῆρχον σωροὶ τοιούτων λίθων).—ἀπαλλάττεσθαι· ὄρα Χαρακτ. XXIII.

5.—θύλακον θύλακος (ἐξοῦ θυλάκιον)=σάκος.—ἀλφίτων=κριθαλεύρων.—ἐξηγητὴν=ερμηνευτὴν τοῦ ἱεροῦ δικαίου.—τῷ σκυτοδέψῃ=τῷ σκυτογράφῳ, τῷ δερματογράφῳ (σκυτοδέψης [ἐκ τοῦ σκύτος καὶ δέψω] κυρίως=δερματομαλάκτης, βυρσοδέψης, ὃ τὰ δέρματα κατεργαζόμενος.—ἐπιγράφαι=να ῥάψῃ τι ἐπ' αὐτοῦ, νά μπαλώσῃ.—ἀποτραπείς=ἀποσυρθεῖς, ἀπομακρυνθεῖς.—ἐκθύσασθαι=να προσφέρῃ ἐξέλκωτικὴν θυσίαν, ὅπως ἀποτρέψῃ ἀπ' αὐτοῦ συμφορὰν.

6.—*πυκνά*=*συχνά*.—*Ἐκάτης ἐπαγωγὴν γεγονέναι*=ὅτι ἔχει γίνει εισβολὴ (ἔφοδος, ἐπιδρομὴ) τῆς Ἐκάτης (ἢς τὴν κακὴν ἐπίδρασιν ἐπεθύμει νὰ ἀποτρέψῃ).—

8.—*καὶ οὕτε μνήματι ἐπιβῆναι*=καὶ (εἶναι τοιοῦτος, ὥστε) οὕτε (νὰ τοιμᾷ) νὰ πατήσῃ ἐπάνω εἰς τάφον.

9.—*τοῖς ἔνδον*=τοῖς οἰκείοις.—*μυρρίνας*=μυρσίνες, μύρτα.—*πόπανα*=ζυμαρικά, πλακούντια πλατέα καὶ λεπτά καὶ στρογγύλα· (πρβλ. λαγάνες).

10.—*καὶ τελεσθησόμενος... γυναικὸς*=καὶ (εἶναι τοιοῦτος, ὥστε) νὰ πορεύηται μετὰ τῆς γυναικὸς του κατὰ μῆνα πρὸς τοὺς Ὀρφεοτελεστάς, ἵνα μνηθῇ τὰ Ὀρφικά μυστήρια.

11.—*καὶ τῶν περιρραϊνομένων.. εἶναι*· τὸ ἐξῆς τῶν λέξεων: *καὶ δόξειεν ἂν εἶναι* [ὁ δεισιδαιμων] *τῶν ἐπιμελῶς περιρραϊνομένων ἐπὶ θαλάσσης*.

12.—*κατὰ κεφαλῆς* = κάτω ἀπὸ τῆς κεφαλῆς, ἴτοι ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ὀνύχων.—*σκίλλη*· *σκίλλα*=σκιλλοκρομμύδα, σκιλλοκρομμυδον.—*σκύλακι*· *σκύλαξ* (ὑποκρ. τοῦ *σκύλλος* ἢ *σκύλος*· πρβλ. *πλοῦτος*—*πλούταξ*)=σκύμνος, νεογνὸν σκύλου, *κουτάβιον* ἢ (χυδαϊκώτερον) *κουτάβι*.—*καὶ ἱερείας... περικαθῆραι* = καὶ (εἶναι τοιοῦτος, ὥστε), ἀφοῦ προσκαλέσῃ (ἐν τῷ οἴκῳ του) ἱερείας, νὰ τὰς παρακαλέσῃ νὰ ἐξαγνίσωσιν αὐτὸν μὲ σκιλλοκρομμυδον ἢ μικρὸν κυνᾶριον (εἰς θυσίαν προσενεχθέν).

13.—*ἢ ἐπίληπτον*=ἢ ὑπὸ τῆς νόσου ἐπιληψίας κατεχόμενον. *φρίξας* (*φρίττω* ἢ *φρίσσω*, ὅπερ ἐκ τοῦ *φρίκη*)=ἀνατριχιάσας, τρομάξας.

Β.—*δεισιδαιμονία*· κατὰ τοὺς Ἀριστοτελικούς μεταξὺ τῶν *τῆς ἀθείας καὶ δεισιδαιμονίας* ἐλαττωμάτων ὡς μεσότης (ἀρετὴ) ἔθεωρεῖτο ἡ *εὐσέβεια*. Περὶ τῆς δεισιδαιμονίας ἐπραγματεύθη καὶ ὁ Πλούταρχος, ὅστις καὶ ὀρίζει ταύτην ὡς «*δόξαν ἐμπαθῆ καὶ δέους ποιητικὴν ὑπόληψιν ἐκταπεινοῦντος καὶ συντρίβοντος τὸν ἄνθρωπον, οἰόμενον μὲν εἶναι θεοῦς, εἶναι δὲ λυπηροῦς καὶ βλαβεροῦς*».

ἐπὶ Χοῶν... περιρραϊνόμενος· παρ' ἀρχαίοις οἱ μετέχοντες κηδειῶν ἢ νεκρικῶν θυσιῶν, οἳ εἰσιν *αἱ Χοαί*, ἐθεωροῦντο ἐναγεῖς καὶ ὡς τοιοῦτοι δὲν ἠδύναντο νὰ εἰσέρχωνται εἰς ἱερά καὶ ναοὺς πρὶν καθαρῶσι τὰς χεῖρας καὶ ὀντισθῶσιν ὑπ' ἄλλων διὰ κλάδου ἐλαίας ἐκ τοῦ *καθαροῦ* ὕδατος, ὅπερ εὐρίσκετο ἐν τῷ παρὰ τῇ εἰσόδῳ τῶν ναῶν ἀγγεῖῳ, ὀνόματι *περιρρανητήριῳ*, καὶ ὅπερ καθηγιαζέτο διὰ τῆς ἐν αὐτῷ κατασβέσεως ἀνημμένου δαυλοῦ, ὃν ἐλάμβανον ἐκ τοῦ θυσιαστηρίου (βωμοῦ), ἔνθα ἔκαιον τὸ θῦμα.

δάφνην· ἢ δάφνη ἦτο ἱερὸν φυτὸν τοῦ Ἀπόλλωνος τοῦ καὶ *δαφνηφόρου* ἐπικαλουμένου. Ἐπιστεύετο δ' ὅτι αὕτη εἶχε τὰς ιδιότη-
τας νὰ προλαμβάνῃ ἢ νὰ ἀποτρέψῃ τὰ κακὰ καὶ νὰ ἀποκαλύπτῃ
εἰς τοὺς ποιητὰς καὶ τοὺς μάντις τὰς τοῦ Ἀπόλλωνος ἔμπνευσεις.

γαλῆ αὕτη ὡς καὶ ὁ κύων ἐθεωροῦντο ἀπαίσιιοι οἰωνοὶ εἰς
τοὺς ὀδοιπόρους· πρβλ. καὶ νῦν τοὺς *ῥφεις*, τὸν *λαγῶν* κλ.

παρειάν· ὁ παρείας, — οὐ ἢ *παρώας*, — οὐ ἦτο ὄφης χαλκόχρους,
ἀβλαβῆς καὶ ἱερὸς τοῦ Ἀσκληπιοῦ· ὠνομάζετο δὲ οὕτω ἐκ τῶν
πεφρσιωμένων παρειῶν του.

Σαβάξιον οὕτως ἐκαλεῖτο, διότι πολλοὶ τῶν ὄφεων ἦσαν ἱεροὶ
καὶ τῷ Σαβαξίῳ (Διονύσῳ) ὡς καὶ ἄλλοις θεοῖς.

ἱερὸν· ὁ «ἱερὸς ὄφης» ἢ ἄλλως «*ἀσπίς ἱερὰ*» ἦτο κατ' Ἀρι-
στοτέλην «*οφίδιον μικρόν, ὃ οἱ πάνυ μεγάλοι ὄφεις φεύγουσι· γίνεταί δὲ τὸ μέγεθος τούτου πηχυαῖον ὅ,τι δ' ἀνδάκη, εὐθύς σήπεται τὸ κύκλω*». Οἱ φρονεῦντες τοιοῦτους ἐπέσυρον
τὴν ὄργην τοῦ οὐρανοῦ καὶ δὲν ἔπαυον ἀπὸ τοῦ νὰ καταδιώκωνται
ὑπὸ τῆς σκιάς τοῦ ὄφεως, εἰμὴ μετὰ τὴν ἐπίκλησιν τῆς προστα-
σίας τοῦ θεοῦ Διονύσου ἢ Ἀσκληπιοῦ, πρὸς ὃν σπεύδει ὁ δεισιδαί-
μων δι' εὐλάβειαν νὰ ἀνεγείρῃ βωμόν.

τῶν λιπαρῶν λίθων τῶν ἐν ταῖς τριόδοις· πρὸς τιμὴν τῆς
Ἑκάτης τῆς τριοδίτιδος· οἱ ἀρχαῖοι συνεσώρευον ἐν ταῖς τριόδοις
λίθους, οὓς ἤλεφον ἐλαίῳ καὶ μύρῳ καὶ ἐκόσμουσαν στεφάνοις καὶ
προσεκύνουν ἅμα. Τοιοῦτοι λίθοι ἐλαίῳ ἀηλημμένοι κλ. ἦσαν
προσέτι οἱ ὡς ὀροθέσια πολλὰκις τῶν ἀγρῶν χρησιμοποιοῦμενοι,
ἡμιστύλια ἢ κίονες ἐπιτύμβιοι.

ἐξηγητήν· ἐν Ἀθήναις ἐκαλοῦντο ἐξηγηταὶ οἱ ἔμπειροὶ τοῦ
ἱεροῦ δικαίου, οἱ ἐπιμελούμενοι τοῦ καθαρμοῦ τῶν ὑφ' αἵματος
κηλιδωμένων, οἱ ἐποπτεύοντες τὸν ἐνταφιασμόν τῶν νεκρῶν κ.τ.δ'.
Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ἦτο ἀνατεθειμένη ἡ ἀρχὴ αὕτη εἰς τοὺς εὐπα-
τρίδας, εἶτα δὲ εἰς τρεῖς ἄνδρας *πυθιοχρήστους*, δηλ. ἐνδεδειγμέ-
νους ὑπὸ τοῦ ἐν Δελφοῖς Πυθίου Ἀπόλλωνος.

Ἑκάτης ἐπαγωγὴν γεγονέναι· ἐνταῦθα νοητέα ἡ ὀλεθρία ἐπί-
δρασις, ἣν ἡ Σελήνη, λατρευομένη ὑπὸ τὸ ὄνομα τῆς Ἑκάτης,
ὑπετίθετο ὅτι προυξένει εἰς τοὺς ἀνθρώπους ἐκ τῆς εἰσβολῆς τῆς,
ἐμφανισέως τῆς. Εἰς τὰ φοβικὰ τῆς Σελήνης ἀποτελέσματα κατε-
λέγετο καὶ ἡ *ἐπιληψία*. Ἡ Ἑκάτη (θηλ. τοῦ Ἑκατος ἐπιθ. τοῦ
Ἀπόλλωνος ὡς *ἐκαέργου* καὶ *ἐκηβόλου*) ἦτο τριφυῆς θεότης, ἐν
μὲν τῷ οὐρανῷ παριστάνουσα τὴν Σελήνην, ἐν δὲ τῇ γῆ τὴν Ἀρτε-
μιν καὶ ἐν τῷ Ἄδῃ τὴν Περσεφόνην. Ἐλατρευέτο δ' ὡς ἔφορος
τῶν μαγεῶν, τῶν νυκτερινῶν φασμάτων, τῆς τεκνογονίας, τοῦ
πλοῦτος, τῆς τιμῆς καὶ πάσης εὐδαιμονίας. Οἱ ἐν Ἀθήναις πλού-
σιοι προσέφερον ἀνά πᾶσαν νομηνίαν εἰς θυσίαν αὐτῆς φαγητὰ

ἐξ ῥῶν, κρομμύων καὶ ἄλλων τοιούτων, ἐκθέτοντες αὐτὰ εἰς τὰς τριόδους τῆς πόλεως, τὰ ὁποῖα ἐν κερῶ νυκτὸς ἔτρωγον οἱ πτωχοὶ καὶ ἔνδεις καὶ ἐκαλοῦντο «*δεῖπνος τῆς Ἐκάτης*».

γλαῦξ αὕτη ἦτο πτηνὸν καθιερωμένον τῇ Ἀθηναίᾳ· καὶ πεπομένη μὲν ἐθεωρεῖτο αἴσιος οἰωνός (ὡς συνέβη κατὰ τὴν ἔνδοξον νίκην τῆς Σαλομίνας), κρώζουσα δὲ ἀπαίσιος.

Ἀθηναῖα κρείττων ὁ δεισιδαίμων ὡς ἐκ τοῦ τρόμου, ὅφ' οὗ κατελήφθη διὰ τὸν ἐκ τῆς γλαυκὸς ἀπαίσιον οἰωνόν, ἐπικαλεῖται τὴν βοήθειαν τῆς προστάτιδος Ἀθηναῖς ὡς ἰσχυροτέρας ταύτης.

οὔτε ἐπιβῆναι μνήματι κλ. Αἱ δεισιδιζμονικαὶ προφυλάξεις τοῦ νὰ μὴ πατῶσιν εἰς τάφρον, νὰ μὴ παρευρίσκωνται εἰς ἐνταφιασμοὺς, νὰ μὴ εἰσέρχωνται εἰς οἶκον λεχοῦς ἦσαν κοινὰ εἰς ὅλους τοὺς Ἑλληνας καὶ Ἰουδαίους καὶ κατοπιν εἰς τοὺς Χριστιανούς.

Ἐρμαφροδίτους οὗτοι ἦσαν ἀγάλματα τὸν Ἐρμαφρόδιτον παριστώνα. Ὁ Ἐρμαφρόδιτος ἦτο υἱὸς τοῦ Ἐρμοῦ καὶ τῆς Ἀφροδίτης ἀνατραφεὶς ὑπὸ τῶν νυμφῶν ἐπὶ τοῦ ὄρους τῆς Ἰδης. Λουόμενος δὲ ποτε εἰς καθαρὰν ἵνα πηγὴν παρὰ τῇ Ἀλικαρνασσῶ ἠγαπήθη ὑπὸ τῆς νύμφης Σαλμικίδος τοσοῦτον, ὥστε μὴ δυνάμενος νὰ ἔποφύγη τοὺς ἐναγκαλισμοὺς αὐτῆς μετεμορφώθη ὑπὸ τῶν θεῶν εἰς ἕν σῶμα μετ' αὐτῆς, ὅθεν καὶ Ἀνδρογόγγος ἐπωνομάσθη.

ὄνειροκρίτης (ἢ ἄλλως *ὄνειροπόλος* ἢ *ὄνειρόμαντις*) ἐκαλεῖτο ὁ τῶν ὄνειρων ἐξηγητής.

μάντις (ἐκ τοῦ *μαίνεσθαι*) ἐκαλεῖτο ὁ κατ' ἔμπνευσιν τοῦ θεοῦ τὰ μέλλοντα προλέγων.

ὄρνιθοσκοπός (ἢ ἄλλως *οἰωνοσκοπός* ἢ *οἰωνοπόλος* ἢ *ὄρνιδομαντις*) ἐκαλεῖτο ὁ παρατηρητής τῶν πτήσεων ἢ φωνῶν τῶν ὄρνιθων, πτηνῶν, καὶ ἐκ τούτων μαντευόμενος.

Ὁρφεοτελεστάς Ὁρφεοτελεσται ἐκκολοῦντο οἱ ἱερεῖς οἱ μουῦντες τὰ Ὁρφικὰ μυστήρια, ἅτινα ὁ Ὁρφεὺς ὁ τῶν ἀρχαιοτάτων Ἑλλήνων ἀοιδῶν καὶ φιλοσόφων καὶ καθιδρυτῆς πολλῶν θρησκευτικῶν δογματῶν καὶ τελετῶν ἔφερεν εἰς τὴν Ἑλλάδα. Τῷ Ὁρφεῖ ἀπεδίδετο ἡ σύστασις τῶν Ἐλευσινίων μυστηρίων καὶ τῶν Διονυσίων. Οἱ Ὁρφεοτελεσται ὑπισχυνοῦντο εἰς τοὺς μεμνημένους τὴν μακαριότητα τῆς μελλούσης ζωῆς.

τῶν περιρραϊνομένων ἐπὶ θαλάσσης ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων τὸ θαλάσσιον ὕδωρ ἐθεωρεῖτο καθαρικὸν καὶ τῶν ἁμαρτημάτων (πρβλ. καὶ Ὀμήρου Ὀδύσσειαν, ἐν ἣ ὁ Τηλέμαχος

«ἀπάνευθε κίων ἐπὶ θύνα θαλάσσης, χεῖρας νιψάμενος πολι-
της ἄλδος εὐχέτο Ἀθήνη»)

σκορόδων ἐστιώμενον· ὁ δεισιδαίμων ἐπὶ τῇ θύρᾳ τοῦ σκόροδα ἐστιωμένον κατελήφθη ὑπὸ φόβου ἅτε μεμιασμένου ὄντος καὶ ἀνοσίτου, καθ' ὅσον ἡ σκορδοφαγία ἐγένετο ἐκ τῶν τῆς Ἐκίτης δειπνῶν, αἵτινα ἀπετέλουν θυσίας ἀποτροπαίους.

σκίλλη ἢ σκύλακι· οἱ ἀρχαῖοι εἰς τὴν σκίλλαν (σκιλλοκρόμιμυδον) πλὴν τῆς ἑξαγνιστικῆς δυνάμεως ἀπέδιδον καὶ τὴν τῆς ἀποτροπῆς πάντων τῶν κακῶν ἀπὸ τῆς οἰκίας ἐκείνης, ἐν ἣ ἤθελεν εἶναι πεφυτευμένη πρὸς τῆς θύρας· (πρβλ. καὶ τὸ γυν. παρὰ χωρικοῦς ἔθιμον τοῦτο). Ἐξαγνιστικὴν ἐπίσης δύναμιν καὶ φάρμακον ἀλάνθαστον κατὰ τῆς βασκανίας ἀπετέλουν καὶ οἱ σκύλακες, τοὺς ὁποίους, ἀφοῦ ἐθυσίαζον εἰς τὴν Ἐκάτην, περιέφερον εἰτα κύκλω τοῦ σώματος ἐκείνου τοῦ ἀνθρώπου, τὸν ὁποῖον ἤθελον νὰ ἐξαγίσωσι κλ. Ἡ πρᾶξις δὲ αὕτη ἐκαλεῖτο *περισκυλακισμός*.

30. Περὶ κακολογίας.

Α'.—*ἀγωγή ψυχῆς εἰς τὸ χεῖρον ἐν λόγοις*—τίσις, κλίσις τῆς ψυχῆς πρὸς τὸ κακὸν διὰ λόγων· ἢ: πάθος τῆς ψυχῆς πρὸς τὸ δυσφημεῖν τοὺς ἄλλους.

1.—*κακολόγος (κακός, λέγω)*—ὁ κατὰ λέγων, ὁ κατηγορῶν, ὑβρίζων, δυσφημῶν.—*ὁ δεῖνα τίς*;—ὁ δεῖνα τί ἀνθρώπος εἶναι;—*οἱ γενεαλογοῦντες*—οἱ ἐξιστοροῦντες τὴν γενεάν τινος.—*ἐγένετο δὲ ἐν τοῖς στρατιώταις*—ἐπωνομάσθη δὲ, ὅτε ὑπηρετεῖ ὡς στρατιώτης.—*ἐπειδὴ δὲ*—ὅτι δέ.—*ἡ ψυχὴ* (συνεκδοχ.)—ἡ ἀνθρώπου, ἡ γυνή.—*γεγονῶς*—καταγόμενος.—*κακὸς καὶ μαστιγίας*—ἀχρεῖτος καὶ ἄξιος νὰ μαστίξηται καθ' ἑκάστην ἡμέραν διὰ τὴν ἀχρεϊότητά του (κακίαν, ὀκνηρίαν, κακουργίαν του).

2.—*ἀμέλει δὲ... εἶπας*· τὸ ἐξῆς τῶν λέξεων: *ἀμέλει δὲ καὶ τοιοῦτός ἐστιν ὁ κακολόγος, οἷος συνεπιλαμβάνεσθαι εἶπας, κακῶς λεγόντων ἐτέρων*—βεβαίως δὲ καὶ εἶναι τοιοῦτος ὁ κακολόγος, ὥστε νὰ λαμβάνη μετ' ἄλλων μέρος εἰς τὴν συζήτησιν, ἀφοῦ εἶπη (τάδε), ὅταν ἄλλοι κακολογῶσι τινα.—*τάλαντα εἰσενεγκαμένη*—ἢ τις ἔφερε προῖκα τάλαντα, δηλ. μεγάλην, πολλὰς χιλιάδας δραχμῶν.—*αὐτῷ* (δοτ. χαριστ.)—ἐγεννήθη πρὸς χαρὰν του.—*εἰς ὄφρον*—εἰς ἔξοδα διατροφῆς.

3.—*καὶ συγκαθήμενος... εἰπεῖν*—καὶ καθήμενος μετὰ τινῶν εἶναι δεινὸς νὰ εἶπη (κακοὺς λόγους) περὶ ἐκείνου, ὅστις ἔγερθεὶς ἐκ τοῦ δόμλου τῶν ἀνεχώρησεν.—*καὶ ἀρχὴν... λοιδορῆσαι*—καὶ ἀφοῦ βεβαίως κάμη ἀρχὴν (εἶναι τοιοῦτος, ὥστε) νὰ μὴ φεισθῇ ἀπὸ τοῦ νὰ κακολογῇ μηδὲ τοὺς συγγενεῖς αὐτοῦ.

4.—*ἀποκαλῶν*=ἐπονομάζων τὴν πρᾶξιν ταύτην, τὸν τρόπον τοῦτον.—*παρρησίαν*· *παρρησία* (*πᾶν*, ῥῆσις)= ἐλευθεροστομία, εἰλικρίνεια.—*δημοκρατίαν*=πνεῦμα δημοκρατικόν.—*καὶ τῶν ἐν τῷ βίῳ... ποιῶν*=καὶ πράττων τοῦτο μετὰ μεγίστης εὐχαριστήσεως ἐκ τῶν ἐν τῷ βίῳ του πράξεων· ἦτοι ἡ ἐνέργειά του, ἡ διαγωγή του αὐτῆ τῷ προξενεῖ τὴν μεγίστην ἐν τῷ βίῳ εὐχαρίστησιν.

Β΄.—*Σωσίας*· σύνηθες ὄνομα δούλων. Παρ' Ἑλλησι ὑπῆρχον δύο εἰδῶν δούλοι, οἱ Ἑλληνες τὴν καταγωγὴν καὶ ἀπολέσαντες τὴν ἔλει θερίαν των ἐκ τῆς τύχης τῶν ὄπλων, καὶ οἱ ἐκ βαρβάρων, οἵτινες ἢ ἔφερον τὰ ἐθνικά των ὀνόματα ὡς *Καρίων* (ὁ ἐκ Καρίας), *Θράξ* (ὁ ἐκ Θράκης) κλ. ἢ διετήρουν τὰ ἐν τῇ πατρίδι των τοιαῦτα ὡς *Μανῆς* (σύνηθες ὄνομα ἐν Φρυγίᾳ), *Σωσίας* (κοινὸν ὄνομα ἐν Θράκῃ) κλ.

ἐπειδὴ εἰς τοὺς δημότας «Σωσιδῆμος»· ἐνταῦθα ὁ Θεόφραστος ὑπαινίσσεται ὅτι τὸν Σωσίαν δούλον ἀπληθυνέρωσαν χάριν στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας, διότι ἐν Ἀθήναις ἐν τῶν μέσων τῆς ἀπελευθερώσεως τῶν δούλων ἦτο καὶ ἡ παρὰ τούτων διὰ τῶν ὄπλων ὑπεράσπισις τῆς δημοκρατίας. Οἱ δούλοι μετὰ τὴν ἀπελευθερώσιν των ἠρέσκοντο νὰ μεταβάλλωσι καὶ τὸ ὄνομα διὰ νὰ ἐξαλείψωσι πᾶν ἔγχος τῆς πρῶην αὐτῶν καταστάσεως.

τῇ τοῦ Ποσιδῶνος ἡμέρᾳ, δηλ. κατὰ τὸ μέσον τοῦ γεμῖωνος, τὸν Ἰανουάριον, ὅτε ἐτελεῖτο ἡ ἑορτὴ τοῦ Ποσιδῶνος ἢ διακρινομένη πρὸ πάντων ἐκ τῆς χρήσεως τῶν θερμῶν λουτρῶν, ἅτινα ὁ φειδωλός, περὶ οὗ μνεῖαν ποιεῖται ὁ κακολόγος, ἀποκρούει διὰ τὴν σύζυγόν του, ἐξαναγκάζων αὐτὴν νὰ λουσθῇ μὲ ψυχρὸν ὕδωρ, ὡς οὕτω ἔπραττον αἱ δούλαι.

περὶ τῶν τετελευτηκότων κακὰ λέγειν· τὸ κακολογεῖν τοὺς ἀποθανόντας ἦτο ἀπηγορευμένον διὰ νόμου τοῦ Σόλωνος.

ΤΕΛΟΣ

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

		Κείμενον	Σχόλια
1.	Περὶ εἰρωνείας	σελ 7	σελ. 42
2.	» κολακείας	» 8	» 44
3.	» ἄρεσκείας	» 9	» 47
4.	» μικροφιλοτιμίας	» 9	» 48
5.	» ἀλαζονείας	» 11	» 52
6.	» ὑπερηφανίας	» 12	» 54
7.	» ὀλιγαρχίας	» 13	» 56
8.	» αὐθαδεΐας	» 14	» 57
9.	» ἀγροικίας	» 15	» 59
10.	» δυσχερείας	» 16	» 61
11.	» βδελυρίας	» 16	» 62
12.	» ἀπονοΐας	» 17	» 63
13.	» φιλοπονηρίας	» 18	» 66
14.	» ἀηδίας	» 19	» 67
15.	» ἀναισχυντίας	» 20	» 69
16.	» αἰσχροκερδεΐας	» 21	» 71
17.	» ἀνελευθερίας	» 23	» 74
18.	» μικρολογίας	» 24	» 76
19.	» ἀπιστίας	» 25	» 79
20.	» μεμψιμοιρίας	» 26	» 80
21.	» ἀδολεσχίας	» 26	» 81
22.	» λαλιᾶς	» 27	» 84
23.	» λογοποιίας	» 28	» 86
24.	» ἀναισθησίας	» 29	» 88
25.	» ἀκαιρίας	» 30	» 89
26.	» περιεργίας	» 31	» 90
27.	» ὀψιμαθίας	» 31	» 91
28.	» δειλίας	» 32	» 93
29.	» δεισιδαιμονίας	» 33	» 95
30.	» κακολογίας	» 35	» 99

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ

Ἐν	σελ.	§	στιχ.	γραπτέον	ἀντὶ
»	10	10	7	τῇ ἑαυτοῦ	τῇ ἑαυτοῦ
»	20	3	5	ἀπαλλάττεσθαι	ἀπαλλάττεσθαι
»	34	1	3	ἡμέραν	ἡμεραν
»	35	1	2	εἰπεῖν	εἶπειν
»	46	9	6	Ἄττ. ῥιγῶ	Ἄττ. ῥιγῶ
»	48	Β'	15	δημοτικότητα	δημοτικότα
»	48	1	1	να δείξῃ	τὰ δείξει
»	54	Β'	27	ἡ τριηραρχία	ἡ τριηραρχία
»	60	Β'	5	τῆς Ἀττικῆς	τῆς Ἀττικοῖς
»	64	6	2	εἶναι εἷς	εἶναι εἷς
»	74	—	1	καθ' ἣν	ἰκαθ' ἣν
»	91	1	2	προσβεβυκία	προσβεβηκυία
»	91	2	4	πρὸς τιμὴν	πρὸς τιμὴν

Αριθ. $\left\{ \begin{array}{l} \text{Πρωτ. 1909} \\ \text{Διεκπ.} \end{array} \right.$

Ἐν Ἀθήναις τῇ 31 Ἰανουαρίου 1924

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ
ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρὸς
τὸν κ. **Ἰωάννην Θ. Ῥώσσην,**
συγγραφεὴ διδακτικῶν βιβλίων

Ἀνακοινοῦμεν ὑμῖν ὅτι δι' ἡμετέρας πράξεως, τῇ 18 τοῦ λίγοντος μηνὸς ἐκδοθείσης καὶ τῇ 29 τοῦ αὐτοῦ δημοσιευθείσης ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 7 φύλλῳ τῆς Ἐφημ. τῆς Κυβερνήσεως, ἐνεκρίθη τὸ πρὸς κοίσιν ἐν χειρογράφῳ ὑποβληθὲν ὑμέτερον βιβλίον «**Θεοφράστου χαρακτη-
ρες**» πρὸς χρῆσιν τῶν μαθητῶν τῆς Γ' τάξεως τῶν τετρατάξιων γυμνασίων καὶ τῆς ἀντιστοίχου τάξεως τῶν λοιπῶν σχολείων τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως.

Ἐντολῇ τοῦ Ὑπουργοῦ
Ὁ Τμηματάρχης τοῦ Γ' Τμήματος
Ι. Θ. ΓΡΥΠΑΡΗΣ

Π. ΖΑΓΑΝΙΑΡΗΣ